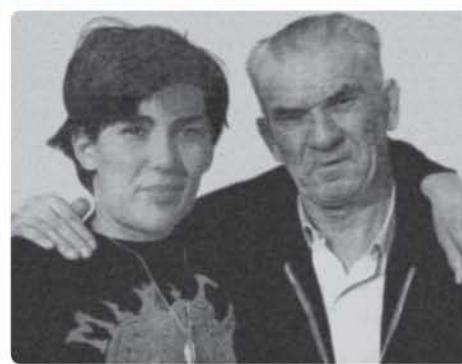

KOVAČI HRVATSKIH OLIMPIJSKIH ODLIČJA

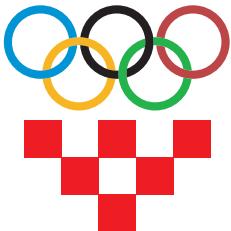

KOVAČI HRVATSKIH OLIMPIJSKIH ODLIČJA

Jurica Gizdić

Jurica Gizdić
KOVAČI HRVATSKIH OLIMPIJSKIH ODLIČJA

NAKLADNIK

Hrvatski olimpijski odbor
Trg Krešimira Čosića 11
10 000 Zagreb

ZA NAKLADNIKA

Josip Čop, glavni tajnik

AUTOR

Jurica Gizdić

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK

Ante Drpić

RECENZENTI

Danira Bilić
Darko Dujmović
Igor Kramarsich
Robert Kučić
Jura Ozmec
Vedran Pavlek

LEKTURA

Marija Gizdić

OBLIKOVANJE I PRIPREMA ZA TISAK

Točka.design, Solin

TISAK

Denona d.o.o., Zagreb

NAKLADA

500 primjeraka

ISBN 978-953-7912-01-7

CIP zapis dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 891065

Projekt je u cijelosti financiran potporom Hrvatskog olimpijskog odbora

Podatci uneseni zaključno s 3. studenim 2014.

Jurica Gizdić

KOVAČI HRVATSKIH OLIMPIJSKIH ODLIČJA

Zagreb, 2014.

PREDGOVOR

Dragi športski prijatelji, ljubitelji športa,

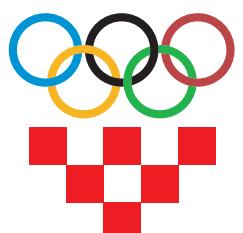
velika mi je čast napisati predgovor za još jednu knjigu autora Jurice Gizdića, istraživača hrvatske športske povijesti. Nakon što se u svojoj knjizi „Hrvatska i olimpijska odličja“ u cijelosti posvetio športašima, knjiga „Kovači hrvatskih olimpijskih odličja“ predstavlja svojevrsni nastavak tog djela i odaje počast trenerima i izbornicima - onima koji su utkali svoje znanje, iskustvo, rad i trud u uspjeh svakog olimpijskog medaljonoše, onima bez kojih bi olimpijska odličja bila nemoguća.

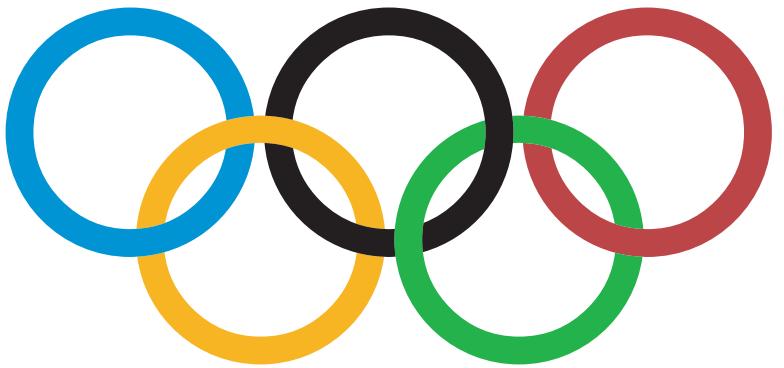
Ponosan sam na činjenicu da smo u Hrvatskom olimpijskom odboru prepoznali značaj i važnost trenera u stvaranju olimpijskih medalja. Zato već dugi niz godina sufinanciramo rad trenera, trenutno njih 77, kako bi im stvorili uvjete u kojima se nesmetano mogu posvetiti „kovajuću“ odličja, oblikovanju športskih talenata.

Ponosan sam i što smo kroz Komisiju za informiranje i izdavačku djelatnost dali svoj doprinos realizaciji ove vrijedne knjige koja će sprječiti da se zaborave neka velika trenerska imena, ali nas i ponovo podsjetiti na neke majstore trenerskog zanata koji nisu više među nama.

Čestitam Jurici Gizdiću na još jednom hrabrom autorskom pothvatu!

Predsjednik Hrvatskog olimpijskog odbora
dr. sc. Zlatko Mateša

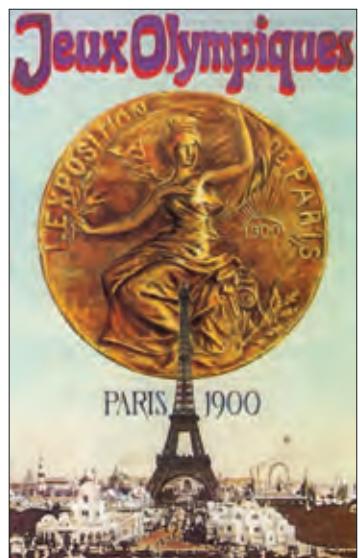
MEDALJE SPORTAŠA IZ HRVATSKIH KLUBOVA I
SPORTAŠA ROĐENIH U HRVATSKOJ
NA OLIMPIJSKIM IGRAMA 1900. – 1988.
I HRVATSKIH SPORTAŠA 1992. – 2014.
TE IZBORNICI I TRENERI KOJI SU SUDJELOVALI
U NJIHOVOM OSVAJANJU

KRITERIJI ZA UVRŠTAVANJE U KNJIGU:

- izbornik ili trener reprezentacije Jugoslavije koji je selektirao hrvatske sportaše ili pod čijim su vodstvom do 1988. osvojili olimpijsku medalju,
- prijavljeni pomoćni treneri ili pomoćnici izbornika reprezentacije Jugoslavije koji su prisustovali igrama ukoliko su iz Hrvatske i pod čijim su vodstvom hrvatski sportaši osvojili olimpijsku medalju,
- treneri opće fizičke pripreme – kondicijski (za ovo posljednje samo u momčadskom sportu s loptom) ukoliko su iz Hrvatske, koji su pripremali hrvatske sportaše koji su do 1988. osvojili olimpijsku medalju,
- izbornik koji je selektirao sportaše koji su pod hrvatskom zastavom od 1992. osvojili olimpijske medalje,
- prijavljeni treneri i pomoćni treneri koji su prisustovali igrama i pod čijim su vodstvom hrvatski sportaši od 1992. na olimpijskim igrama osvajali medalje,
- prvi treneri vratara i prvi kondicijski treneri (ovo posljednje samo u momčadskom sportu s loptom), koji su pripremali sportaše koji su od 1992. na olimpijskim igrama osvajali medalje,
- za osvajače pojedinačnih medalja ili za one osvojene u paru, s tim da suigrač nije bio iz Hrvatske, trener koji je najviše pridonio u sportskoj karijeri sportaša do osvajanja olimpijske medalje (u posebnim slučajevima dvojica) ili je posebno zaslužan za dolazak sportaša u Hrvatsku.

LJETNE OLIMPIJSKE IGRE

Olimpijske igre
1900.
Pariz

4. V. - 20. X. 1900.

(sprekidima)

1225 sportaša * 20 sportova

Mačevanje – Milan Neralić – brončana medalja.
Izbornika nije bilo.

Milan Neralić, brončana medalja u disciplini sablja

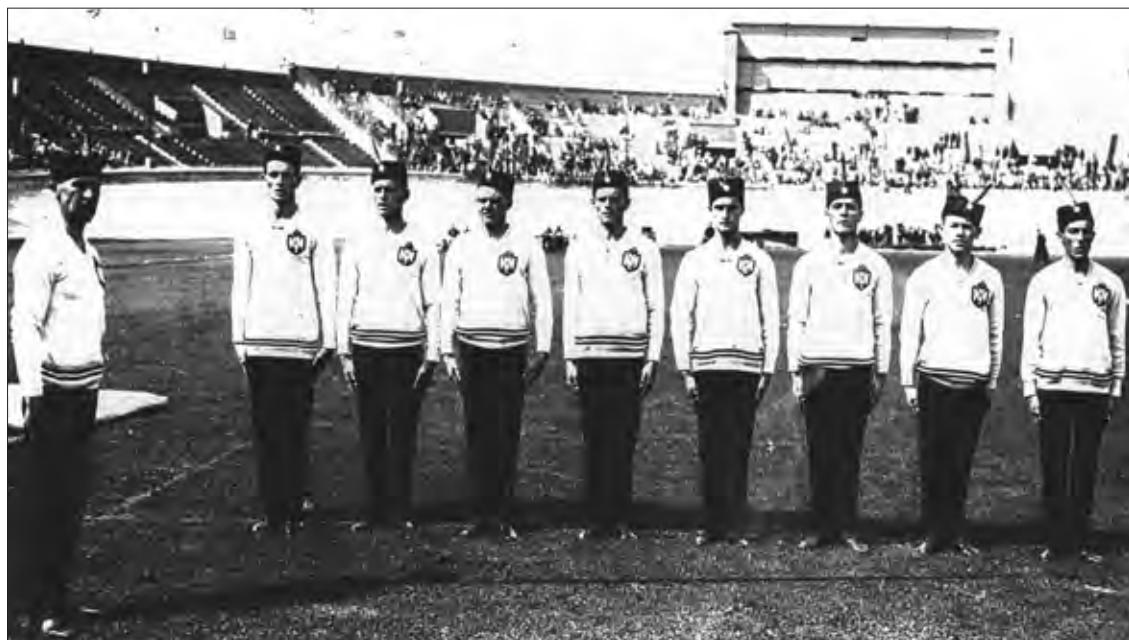
Olimpijske igre 1928. Amsterdam

17. V. - 12. VIII. 1928.

3014 sportaša * 14 sportova

Gimnastika – Dragutin Ciotti – brončana medalja
Izbornik – Viktor Murnik

Gimnastička reprezentacija Jugoslavije, osvajač brončane medalje na OI 1928. godine u Amsterdamu. S lijeva: izbornik Viktor Murnik, Boris Gregorka, Dragutin Ciotti, Stane Derganc, Josip Primožič, Anton Malej, Janez Porenta, Edvard Antosijević i Leon Štukelj.

Olimpijske igre 1948. London

29. VII. - 14. VIII. 1948.

4099 sportaša * 17 sportova

Atletika – muškarci – Ivan Gubijan – srebrna medalja
Izbornik – Artur Takač

Nogomet – srebrna medalja – Stjepan Bobek, Božo Broketa, Zvonimir Cimermančić, Zlatko Čajkovski, Željko Čajkovski, Ivan Jazbinšek, Ratko Kacjan, Frane Matosić, Franjo Šoštarić, Bernard Vukas, Franjo Wölfl
Članovi izborničke komisije – Milorad Arsenijević i Aleksandar Tirnanić

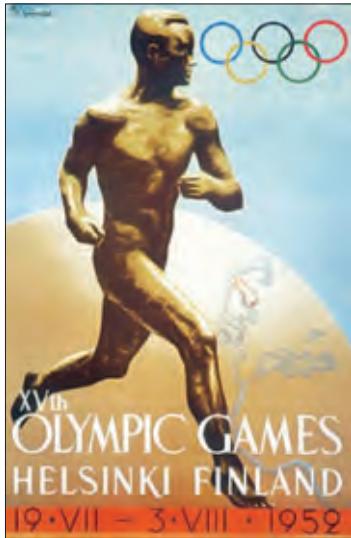

Ivan Gubijan, osvajač srebrne medalje u bacanju kladiva

Nogometna reprezentacija Jugoslavije, srebrna medalja. Gornji red s lijeva: Prvoslav Mihajlović, Rajko Mitić, Franjo Wölffl, Stjepan Bobek i Željko Čajkovski. Srednji red s lijeva: Zlatko Čajkovski, Miodrag Jovanović i Aleksandar Atanacković. Čuće s lijeva: Miroslav Brozović, Franjo Šoštarić i Branko Stanković.

Olimpijske igre 1952. Helsinki

19. VII. - 3. VIII. 1952.
4925 sportaša * 17 sportova

Nogomet – srebrna medalja – Vladimir Beara, Stjepan Bobek, Tomislav Crnković, Zlatko Čajkovski, Vladimir Čonč, Vladimir Firm, Ivica Horvat, Slavko Luštica, Bernard Vukas, Branko Zebec
Članovi izborničke komisije – Milorad Arsenijević, Aleksandar Tirnanić i Leo Lemešić
Trener – Anton Pogačnik
Pomoćni trener – Dragutin Franković

Vaterpolo – srebrna medalja – Juraj Amšel, Veljko Bakašun, Marko Brajnović, Vladimir Ivković, Zdravko Ježić, Zdravko Kovačić, Ivan Kurtini, Lovro Radonić, Ivo Štakula, Boško Vuksanović
Trener – Božo Grkinić

Veslanje – Duje Bonačić, Velimir Valenta, Mate Trojanović, Petar Šegvić – zlatna medalja
Izbornik – Luka Marasović
Trener – Davor Jelaska

Nogometna reprezentacija Jugoslavije, osvajač srebrne medalje 1952. godine. Stoe s lijeva: trener Toni Pogačnik, liječnik dr. Aca Obradović, Rajko Mitić, Tomislav Crnković, Branko Zebec, Vladimir Beara, Stjepan Bobek, Branko Stanković, vođa puta i član izborničke komisije Aleksandar Tirnanić. Čuze s lijeva: Tihomir Ognjanov, Vujadin Boškov, Zlatko Čajkovski, Ivica Horvat i Bernard Vukas.

Vaterpolo reprezentacija Jugoslavije, osvajač srebrne medalje. Gornji red s lijeva: predsjednik VSJ Jozo Bačić, Ivan Kurtini, Vladimir Ivković, Boško Vuksanović, Zdravko Kovačić, Lovro Radonić, Marko Brajnović, Veljko Bakašun i trener Božo Grkinić. Donji red s lijeva: Juraj Amšel, Dragoslav Šiljak, Zdravko Ježić i Ivo Štakula.

Članovi četverca bez kormilara splitskog Gusara, olimpijski pobjednici 1952. godine. S lijeva: Petar Šegvić, Mate Trojanović, trener Davor Jelaska, Velimir Valenta i Duje Bonačić.

Olimpijske igre 1956. Melbourne

22. XI. - 8. XII. 1956.

3148 sportaša * 17 sportova

Atletika - muškarci - Franjo Mihalić - srebrna medalja

Izbornik - Stevan Lenert

Treneri - Leo Lang i Nikola Despot

Nogomet - srebrna medalja - Mladen Koščak, Luka Lipošinović, Zlatko Papec, Nikola Radović, Ivan Šantek, Joško Vidošević

Izbornička komisija - Aleksandar Tirnanić i Bruno Knežević

Vaterpolo - srebrna medalja - Juraj Amšel, Ivo Cipci, Tomislav Franjković, Vladimir Ivković, Zdravko Ježić, Hrvoje Kačić, Zdravko Kovačić, Lovro Radonić, Ivo Štakula, Marijan Žužej

Savezni kapetan - Vladimir Polić

Trener - Božo Grkinić

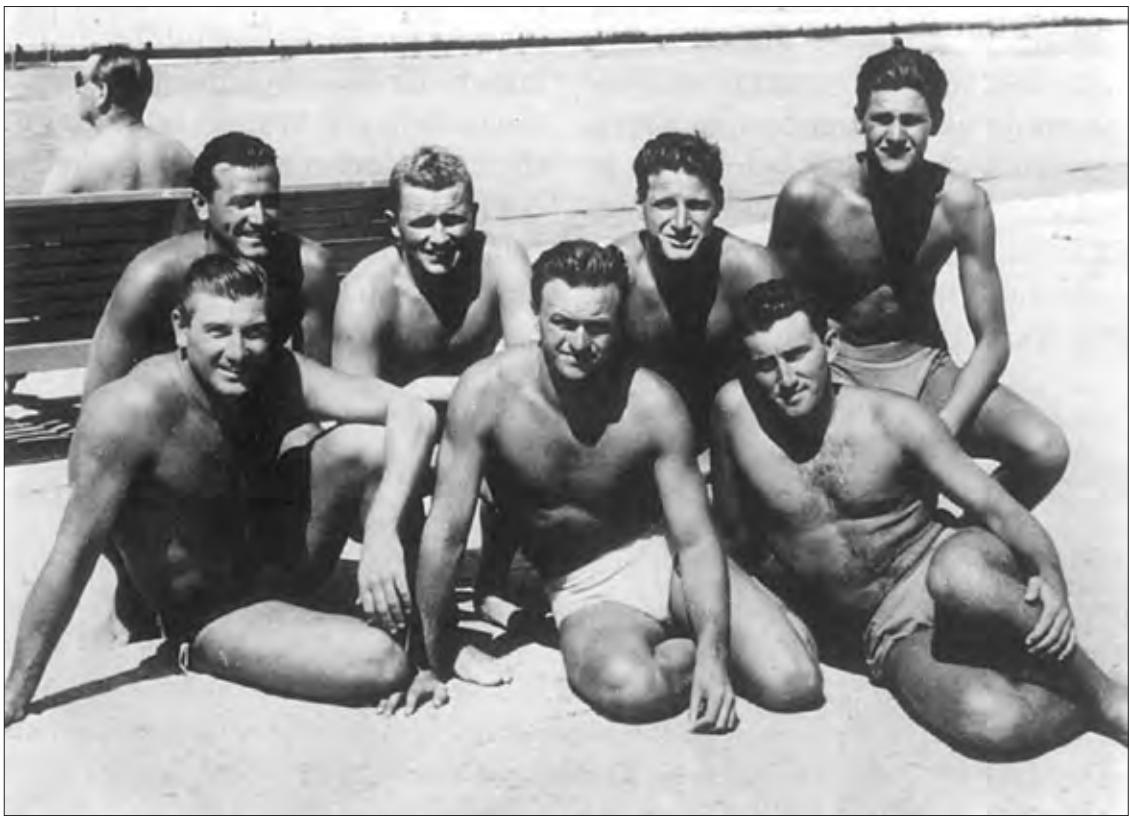
Pomoćni trener - Lovro Štakula

Nogometna reprezentacija Jugoslavije osvajač srebrne medalje 1956. godine. Stoj slijeva: Blagoje Vidinić, Luka Lipošinović, Joško Vidošević, Ibrahim Biogradlić, Vladica Popović, Ljubomir Spajić, Muhamed Mujić, trener Milovan Čirić i Dragutin Šekularac. Čuće slijeva: Nikola Radović, Sava Antić, liječnik dr. Aca Obradović, Kruno Radiljević, Dobroslav Krstić, Mladen Koščak i Ivan Šantek.

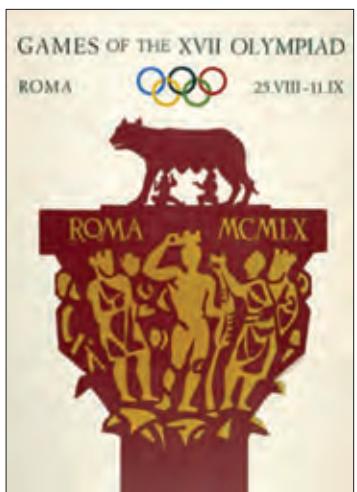

Franjo Mihalić, osvajač srebrne medalje u maratonu

Vaterpolo reprezentacija Jugoslavije, osvajač srebrne medalje 1956. godine. Gornji red s lijeva: Lovro Radonić, Zdravko Ježić, Zdravko Kovačić i Ivica Cipci. Sjede s lijeva: Ivo Štakula, Vladimir Ivković i Boško Vuksanović.

Olimpijske igre 1960. Rim

25. VIII. - 11. IX. 1960.

5348 sportaša * 17 sportova

Nogometna reprezentacija Jugoslavije, olimpijski pobjednik 1960. godine. S lijeva: Željko Perušić, Tomislav Knez, Ante Žanetić, Andrija Anković, Novak Roganović, Vladimir Durković, Fahrudin Jusufi, Borivoje Kostić, Dušan Maravić, Miloš Šoškić, Milan Galić i pomoćni sudac.

Olimpijske igre 1964. Tokio

10. - 24. X. 1964.

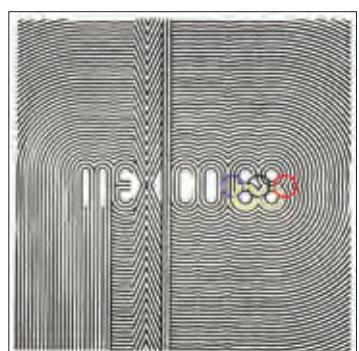
5140 sportaša * 19 sportova

Vaterpolo - srebrna medalja - Ozren Bonačić, Antun Nardelli, Frano Nonković, Vinko Rosić, Karlo Stipanić, Zlatko Šimenc, Ivan Trumbić
Izbornik - Boško Vuksanović

Vaterpolo reprezentacija Jugoslavije, osvajač srebrne medalje 1964. godine. Gornji red s lijeva: izbornik Boško Vuksanović, Milan Muškatirović, Mirko Sandić, Ozren Bonačić, Božidar Stanišić, Ivo Trumbić i predsjednik VSJ Jozo Bačić. Čuče s lijeva: Zlatko Šimenc, Vinko Rosić, Karlo Stipanić, Zoran Janković, Anton Nardelli i Frano Nonković.

Olimpijske igre 1968. Meksiko

12. - 27. X. 1968.

5530 sportaša * 20 sportova

Košarka - srebrna medalja - Krešimir Ćosić, Nikola Plečaš, Petar Skansi, Damir Šolman, Zoran Maroević
Izbornik - Ranko Žeravica

Plivanje - žene - Đurđica Bjedov - zlatna i srebrna medalja

Izbornik - Blago Barbieri

Vaterpolo - zlatna medalja - Ozren Bonačić, Zdravko Hebel, Ronald Lopatny, Miroslav Poljak, Karlo Stipanić, Ivan Trumbić

Izbornik - Aleksandar Seifert

Trener - Damir Čorić

Đurđica Bjedov, osvajačica zlatne medalje na 100 m prsno i srebrne medalje na 200 m prsno u Meksiku 1968. godine

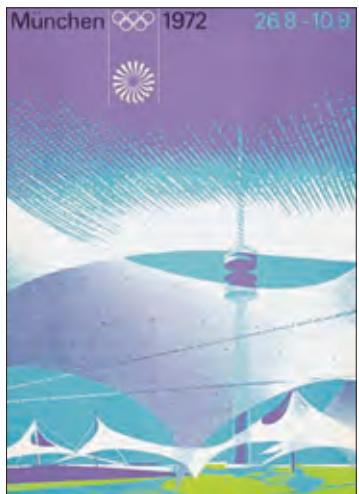

Košarkaška reprezentacija Jugoslavije, osvajač srebrne medalje 1968. godine u Meksiku. Stoe s lijeva: Trajko Rajković, Vladimir Cvetković, Aljoša Žorga, Petar Skansi, Zoran Maroević, Damir Šolman i Krešimir Čosić. Čuće s lijeva: Dragoslav Ražnjatović, Dragutin Čermak, Ivo Daneu, Nikola Plečaš i Radivoje Korać.

Vaterpolo reprezentacija Jugoslavije, olimpijski pobjednik 1968. godine u Meksiku. Stoe s lijeva: Dejan Dabović, Uroš Marović, Zdravko Hebel, Roland Lopatny, Ivo Trumbić, izbornik Aleksandar Seifert, Ozren Bonačić, Đorđe Perišić, trener Damir Čorić i sudac Mirko Knežević. Čuće s lijeva: Ratko Rudić, Zoran Janković, Karlo Stipanić, liječnik dr. Ivica Brković, Miroslav Poljak i Marin Grubić.

Olimpijske igre 1972. München

26. VIII. - 11. IX. 1972.

7123 sportaša * 23 sporta

Boks - Mate Parlov - zlatna medalja

Izbornik - Bruno Hrastinski

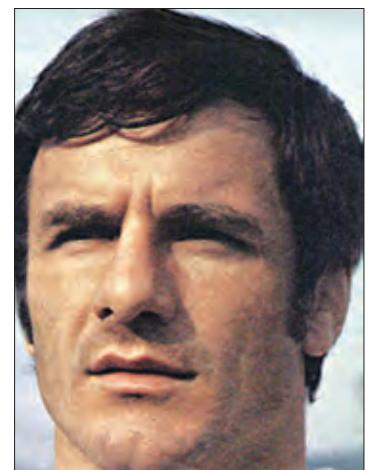
Hrvanje - Josip Čorak - srebrna medalja, Milan Nenadić - brončana medalja

Izbornik - Ljubomir Ivanović

Rukomet - muškarci - zlatna medalja - Hrvoje Horvat, Zdravko Miljak, Miroslav Pribanić, Dobrivoje Selec, Albin Vidović, Zdenko Zorko, Đorđe Lavrnjić

Savezni kapetan - Ivan Snoj

Trener - Vladimir Stenzl

Josip Čorak (bijeli dres), osvajač srebrne medalje grčko-rimskim stilom u kategoriji do 90 kg u Munchenu 1972. godine i Milan Nenadić, osvajač brončane medalje grčko-rimskim stilom u kategoriji do 78 kg (gore desno)

Zlatni rukometari. S lijeva: Hrvoje Horvat, Đorđe Lavrnjić, Zdravko Miljak, Abas Arslanagić, Milan Lazarević, Slobodan Mišković, Milorad Karalić, Branislav Pokrajac, Nebojša Popović, Petar Fajfrić, Zoran Živković i Miroslav Pribanić.

Mate Parlov na pobedničkom postolju nakon osvajanja zlatne medalje u poluteškoj kategoriji

Olimpijske igre 1976. Montreal

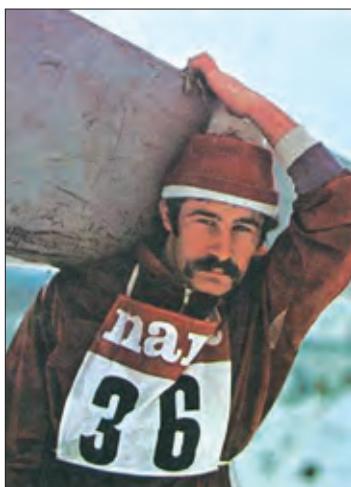

17. VII. - 1. VIII. 1976.

6028 sportaša * 21 sport

Srebrni košarkaši. Stoje s lijeva: izbornik Mirko Novosel, Krešimir Ćosić, Damir Šolman, Andro Knego, Rajko Žičić, Željko Jerkov, Vinko Jelovac i trener Branislav Rajačić. Čuće s lijeva: Dragan Kičanović, Zoran Slavnić, Blagoje Georgijevski, Mirza Delibašić, Dražen Dalipagić i Žarko Varajić.

Matija Ljubek, osvajač zlatne medalje u kajaku jednokleku na 1000 m i brončane medalje u kajaku jednokleku na 1500 m na OI u Montrealu

Olimpijske igre 1980. Moskva

17. VII. - 3. VIII. 1980.

5217 sportaša * 21 sport

Košarka - muškarci - zlatna medalja - Krešimir Čosić, Željko Jerkov, Andro Knego, Duje Krstulović, Mihovil Nakić, Branko Skroče, Zoran Slavnić

Izbornik - Ranko Žeravica

Trener - Mirko Novosel

Pomoćni trener - Slavko Trninić

Košarka - žene - brončana medalja - Mira Bjedov, Sanja Ožegović, Zorica Đurković

Trener - Milan Vasojević

Rukomet - žene - srebrna medalja - Katica Ileš, Mirjana Ognjenović, Ana Titlić, Biserka Višnjić

Trener - Josip Samaržija

Vaterpolo - srebrna medalja - Milivoj Bebić, Boško Lozica, Zoran Mustur, Damir Polić, Zoran Roje, Slobodan Trifunović, Luko Vezilić.

Izbornik - Miro Trifun Čirković

Trener - Milivoj Petković

Veslanje - Duško Mrduljaš, Zlatko Celent, Josip Reić - brončana medalja

Izbornik - Srboljub Saratlić

Trener - Tomislav Bilić

Košarkaška reprezentacija Jugoslavije pred odlazak na Olimpijske igre u Moskvi 1980. godine. Gornji red slijeva: Andro Knego, Ratko Radovanović, Mihovil Nakić, Rajko Žičić, Duje Krstulović, Krešimir Čosić, Željko Jerkov, Arsenije Pešić, pomoćni treneri Slavko Trninić i Bogdan Tanjević i izbornik Ranko Žeravica. Donji red slijeva: Slobodan Nikolić, Mirza Delibašić, Zoran Slavnić, Dragan Kićanović, Boban Petrović Branko Skroče i Dražen Dalipagić. Na Olimpijadu nisu otputovali: Arsenije Pešić, Slobodan Nikolić i Boban Petrović.

Dvojac s kormilarom splitskog Gusara, brončani u Moskvi 1980. godine. S lijeva: Duško Mrduljaš, Josip Reić i Zlatko Celent.

Ženska košarkaška reprezentacija Jugoslavije 1980. godine

Ženska rukometna reprezentacija Jugoslavije, srebrna 1980. godine. S lijeva: Slavica Jeremić, Svetlana Atanasovski, Mirjana Đurica, Svetlana Kitić, Vesna Milošević, Katica Ileš, Zorica Vojinović, Rada Savić, Jasna Merdan, Vesna Radović, Biserka Višnjić i Mirjana Ognjenović.

Vaterpolo reprezentacija Jugoslavije, osvajač srebrne medalje na OI 1980. godine. Stoe s lijeva: izbornik Trifun Ćirković, Zoran Mustur, Zoran Roje, Slobodan Trifunović, Predrag Manojlović, Ratko Rudić i Damir Polić. Čuče s lijeva: Luko Vezilić, Milivoj Bebić, Boško Lozica, Milorad Krivokapić, Zoran Gopčević i trener Milivoj Petković.

Olimpijske igre 1984. Los Angeles

28. VII. - 12. VIII. 1984.

6797 sportaša * 23 sporta

Boks - Mirko Puzović - brončana medalja

Izbornik - Mate Parlov

Hrvanje - Vlado Lisjak - zlatna medalja

Izbornik - Milan Nenadić

Kajakatstvo - Matija Ljubek - zlatna i srebrna medalja, Milan Janić - srebrna medalja

Trener - Ferenc Hampamer

Košarka - muškarci - brončana medalja - Andro Knego, Mihovil Nakić, Aleksandar Petrović, Dražen Petrović, Ivan Sunara, Branko Vukičević

Izbornik - Mirko Novosel

Nogomet - brončana medalja - Borislav Cvetković, Stjepan Deverić, Nenad Gračan, Tomislav Ivković, Branko Miljuš, Ivan Pudar

Izbornik - Ivan Toplak

Rukomet - muškarci - zlatna medalja - Pavle Jurina, Zdravko Zovko

Izbornik - Branislav Pokrajac

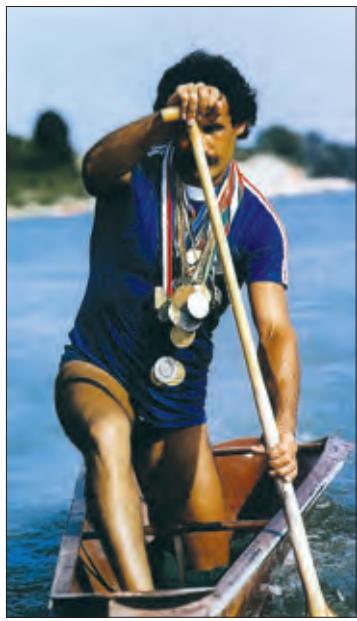
Trener vratar - Abas Arslanagić

Rukomet - žene - zlatna medalja - Mirjana Ognjenović, Jasna Ptujec, Biserka Višnjić

Izbornik - Josip Samaržija

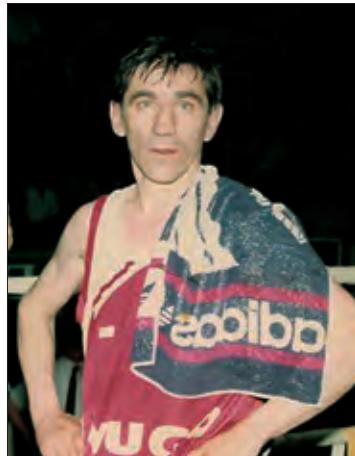
Tenis - pokazni sport - Sabrina Goleš - srebrna medalja

Izbornica - Jelena Genčić

Matija Ljubek, zlato na 500 m u kajaku dvokleku i srebro na 1000 m u kajaku dvokleku u Los Angelesu

Vaterpolo - zlatna medalja - Milivoj Bebić, Perica Bukić, Veselin Đuho, Deni Lušić, Tomislav Paškvalin, Zoran Roje, Goran Sukno, Božo Vuletić, Dragan Andrić
Izbornik - Ratko Rudić
Trener - Aleksandar Seifert

Mirko Puzović, član BK Rijeka u Los Angelesu je osvojio brončanu medalju u veler kategoriji

Vlado Lisjak, olimpijski pobjednik grčko-rimskim stilom u kategoriji do 68 kg na OI 1984. godine

Milan Janić, srebro u kanuu jednosjedu na 1000 m u Los Angelesu

Košarkaška reprezentacija Jugoslavije, brončani iz Los Angelesa 1984. godine. Stojе s lijeva: izbornik Mirko Novosel, Ratko Radovanović, Branko Vukicević, Rajko Žilić, Andro Knežević, Mihovil Nakić, Ivan Sunara i trener Janez Drvarić. Čuće s lijeva: Emir Mutapčić, Sabit Hadžić, Nebojša Zorkić, Dražen Petrović, Aleksandar Petrović i Dražen Daličić.

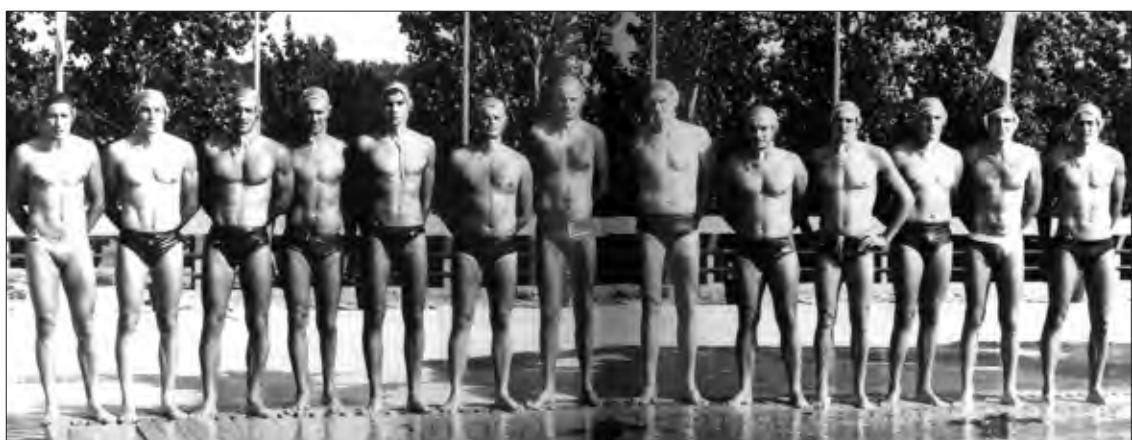
Sabrina Goleš, srebro u Los Angelesu

Nogometna reperezentacija Jugoslavije, brončani iz Los Angelesa 1984. godine. Stoe s lijeva: Ivan Pudar, Marko Elsner, Srećko Katanec, Mirsad Baljić, Vlado Čapljija, Nenad Gračan, Dragan Stojković, Jovica Nikolić, Mehmed Baždarević i Tomislav Ivković. Čuće s lijeva: Mitar Mrkela, Ljubomir Radanović, Borislav Cvetković, Milko Durovski, Admir Smajlić, Branko Miljuš i Stjepan Deverić.

Rukometna reperezentacija Jugoslavije, olimpijski pobjednik iz Los Angeleša 1984. godine. S lijeva: Zdravko Rađenović, Zlatan Arnautović, Momir Rnić, Veselin Vuković, Milan Kalina, Jovica Elezović, Zdravko Zovko, Branko Štrbac, Pavle Jurina, Veselin Vujović, Slobodan Kuzmanovski, Mirko Bašić, Dragan Mladenović, Mile Isaković i Roland Pušnik.

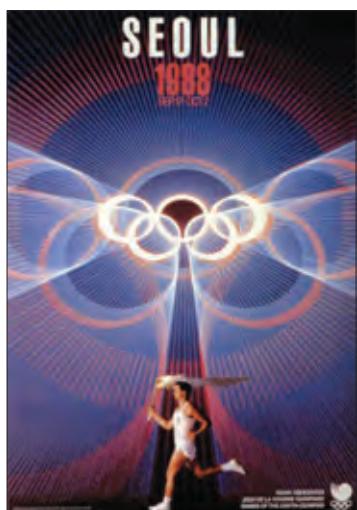

Vaterpolo reperezentacija Jugoslavije, olimpijski pobjednik iz Los Angeleša 1984. godine. S lijeva: Milorad Krivokapić, Milivoj Bebić, Deni Lušić, Dra- gan Andrić, Perica Bukić, Veselin Đuho, Zoran Petrović, Tomislav Paškvalin, Igor Milanović, Goran Sukno, Božo Vuletić, Andrija Popović i Zoran Roje.

Ženska rukometna reprezentacija Jugoslavije, olimpijski pobjednik iz Los Angeleza 1984. godine. Gornji red s lijeva: Petar Bucu, Ljubinka Janković, Mirjana Ognjenović, Svetlana Dašić, Mirjana Đurica, Biserka Višnjić, član JOK-a, Jasna Merdan Kolar, dr. Dušan Gostović, član JOK-a i Milan Valčić. Sjede s lijeva: Slavica Đukić, Zorica Pavičević, Alenka Cuderman, Svetlana Anastasovski, Svetlana Mugoša, Emilija Erčić, Jasna Ptujec, Ljiljana Mugoša, Dragana Đurić, član JOK-a i trener Josip Samaržija.

Olimpijske igre 1988. Seoul

17.IX. - 2.X. 1988.

8465 sportaša * 27 sportova

B o k s - Damir Škaro - brončana medalja

Izbornik - Miroslav Popović

Košarka - muškarci - srebrna medalja - Franjo Arapović, Danko Cvjetičanin, Zoran Čutura, Toni Kukoč, Dražen Petrović, Dino Rađa, Stojko Vranković

Izbornik - Dušan Ivković

Kondicijski trener - Dragan Milanović

Košarka - žene - srebrna medalja - Kornelija Kvesić, Žana Lelas, Danira Nakić

Izbornik - Milan Vasojević

Rukomet - muškarci - brončana medalja - Mirko Bašić, Boris Jarak, Alvaro Načinović, Goran Perkovac, Zlatko Saračević, Irfan Smajlagić

Izbornik - Abas Arslanagić

Trener - Josip Glavaš

Stolni tenis - muškarci - Zoran Primorac - srebrna medalja

Izbornik - Dušan Osmanagić

Stolni tenis - žene - Jasna Fazlić - brončana medalja

Izbornik - Bela Sel

Streljaštvo - žene - Jasna Šekarić - zlatna i brončana medalja

Izbornik - Branislav Lončar

Trener - Zvonimir Kovačević

Vaterpolo - zlatna medalja - Mislav Bezmalinović, Perica Bukić, Veselin Đuho, Deni Lušić, Tomislav Paškalin, Renco Posinković, Dubravko Šimenc, Dragan Andrić

Izbornik - Ratko Rudić

Trener - Vlaho Orlić

Damir Škaro, bronca u polusrednjoj kategoriji u Seoulu

Košarkaška reprezentacija Jugoslavije, srebrna medalja na OI 1988. u Seoulu. Gornji red s lijeva: trener Janez Drvarić, Zoran Čutura, Zdravko Radulović, Stojko Vranković, Dino Rađa i Andro Knego. Srednji red s lijeva: Zoran Radović, Franjo Arapović, Dražen Petrović i izbornik Dušan Ivković. Prednji red s lijeva: Žarko Paspalj, Vlado Divac, Toni Kukoč, Danko Cvjetičanin, Želimir Obradović i Jurij Zdovc.

Ženska košarkaška reprezentacija Jugoslavije, srebrna medalja na OI 1988. u Seoulu

Vaterpolo reprezentacija Jugoslavije, olimpijski pobjednik iz Seoula 1988. godine. Gornji red s lijeva: trener Ratko Rudić, Veselin Đuho, Aleksandar Šoštar, Deni Lušić, Dragan Andrić, Igor Milanović, Tomislav Paškvalin i pomoćni trener Miško Stefanović. Čuće s lijeva: Dubravko Šimenc, Mirko Vičević, Goran Rađenović, Mislav Bezmalinović, Igor Gočanin, Perica Bukić i Renco Posinković.

Zoran Primorac, srebrna medalja u paru...

Rukometna reprezentacija Jugoslavije, brončana medalja na OI 1988. u Seoulu

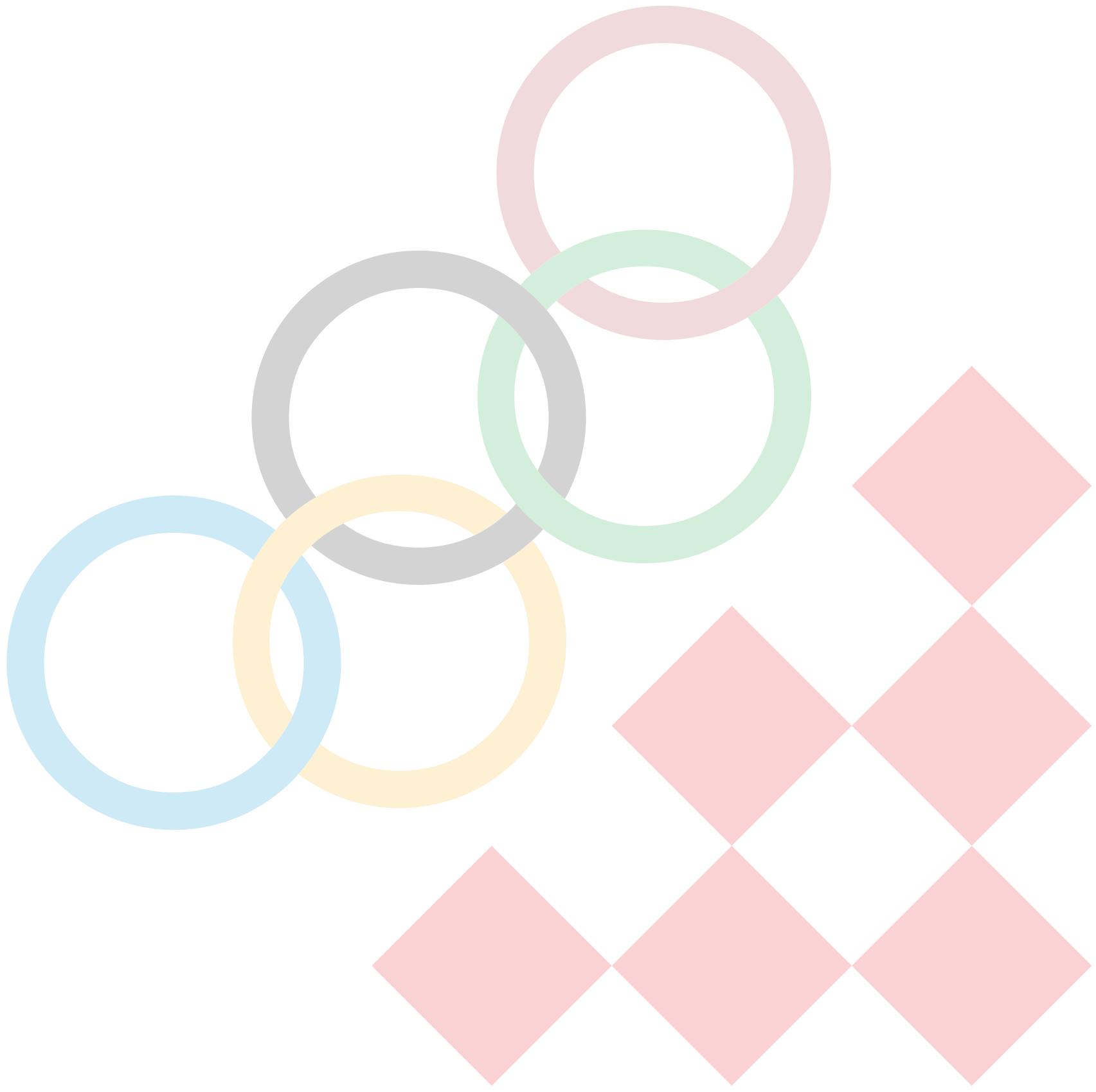

... Jasna Fazlić, brončana medalja u paru...

... Jasna Šekarić, zlatna medalja u disciplini zračni pištolj i brončana medalja u disciplini malokalibarski pištolj

HRVATSKA NASTUPA SAMOSTALNO

Olimpijske igre 1992. Barcelona

25. VII. - 9. VIII. 1992.

9956 sportaša * 32 sporta

Košarka - srebrna medalja - Vladan Alanović, Franjo Arapović, Danko Cvjetičanin, Alen Gregov, Arjan Komažec, Toni Kukoč, Aramis Naglić, Velimir Perasović, Dražen Petrović, Dino Rađa, Žan Tabak, Stojko Vranković
Izbornik - Petar Skansi
Trener - Aleksandar Petrović
Kondicijski trener - Luka Radman

Tenis - Goran Ivanišević - dvije brončane medalje, Goran Prpić - brončana medalja

Izbornik - Bruno Orešar

Košarkaška reprezentacija Hrvatske, srebrna medalja na OI u Barceloni 1992. godine. Gornji red s lijeva: trener Aleksandar Petrović, liječnik dr. Ivan Fattorini, Dino Rađa, predsjednik HKS-a Boris Lalić, Aramis Naglić, Žan Tabak, tehniko Ratomir Tvrđić, Danko Cvjetičanin, izbornik Petar Skansi, Franjo Arapović, Toni Kukoč i glasnogovornik HKS-a Zoran Kovačević. Donji red s lijeva: Velimir Perasović, Dražen Petrović, Alen Gregov, Stojko Vranković i fizioterapeut Joža Blažić.

Brončani par iz Barcelone, Goran Ivanišević i Goran Prpić. Drugu brončanu medalju na ovim Igrama osvojio je Goran Ivanišević pojedinačno.

Olimpijske igre 1996. Atlanta

19. VII. - 4. VIII. 1996.

10320 sportaša * 26 sportova

Rukomet - zlatna medalja - Patrik Čavar, Slavko Goluža, Božidar Jović, Nenad Kljajić, Venio Losert, Valter Matošević, Alvaro Načinović, Goran Perkovac, Iztok Puc, Zlatko Saračević, Irfan Smajlagić, Bruno Gudelj, Zoran Mikulić, Vladimir Jelčić, Valner Franković, Vladimir Šujster.

Izbornik - Velimir Kljaić

Trener - Milan Rončević

Trener vratara - Zdenko Zorko

Vaterpolo - srebrna medalja - Maro Balić, Perica Bukić, Damir Glavan, Igor Hinić, Vjekoslav Kobeščak, Joško Kreković, Ognjen Kržić, Dubravko Šimenc, Siniša Školneković, Ratko Štritof, Renato Vrbičić, Zdeslav Vrdoljak, Tino Vegar.

Izbornik - Bruno Silić

Trener - Vlado Jeh

Kondicijski treneri - Fabjan Nola i Damir Sekulić

Rukometna reprezentacija Hrvatske, olimpijski pobjednik na Igrama u Atlanti 1996. godine. Gornji red s lijeva: izbornik Velimir Kljaić, Vladimir Jelčić, Goran Perkovac, Alvaro Načinović, Bruno Gudelj, Nenad Kljaić, Venio Losert, Slavko Goluža, Valter Matošević i Zlatko Saračević. Donji red s lijeva: lječnik dr. Stanislav Peharac, tehniko Velimir Nekić, Irfan Smajlagić, pomoći trener Milan Rončević, Božidar Jović, predsjednik HOO-a Antun Vrdoljak, Vladimir Šujster, vođa momčadi Josip Guberina, Iztok Puc, Zoran Mikulić, Valner Franković, Patrik Čavar i kinezioterapeut Damir Suman.

Vaterpolo reprezentacija Hrvatske, srebrna medalja na Igrama u Atlanti 1996. godine. Gornji red s lijeva: Tino Vegar, Siniša Školneković, Igor Hinić, Damir Glavan, Dubravko Šimenc, Joško Kreković i Perica Bukić. Donji red s lijeva: Maro Balić, Vjekoslav Kobeščak, Ratko Štritof, Zdeslav Vrdoljak, Renato Vrbičić i Ognjen Kržić.

Olimpijske igre 2000. Sydney

15. IX. - 1. X. 2000.

10651 sportaš* 28 sportova

Nikolaj Pešalov, olimpijski pobjednik u kategoriji do 62 kg

Dizanje utega - Nikolaj Pešalov - zlatna medalja
Trener - Boško Čavka

Veslanje - Osmerac sa kormilarom: Igor Boraska, Krešimir Čuljak, Igor Francetić, Tihomir Franković, Nikša Skelin, Siniša Skelin, Tomislav Smoljanović, Branimir Vujević, Silvijo Petriško - brončana medalja

Izbornik - Srećko Šuk
Trener - Igor Čulin

Hrvatski osmerac s kormilaram, brončani iz Sydneja 2000. godine. Stoe s lijeva: Igor Francetić, Tihomir Franković, Siniša Skelin, Nikša Skelin i Krešimir Čuljak. Čuće s lijeva: Branimir Vujević, kormilar Silvijo Petriško, Tomislav Smoljanović i Igor Boraska.

Olimpijske igre 2004. Athena

13. - 29. VIII. 2004.

11098 sportaša * 28 sportova

Nikolaj Pešalov, brončani iz Atene u kategoriji do 69 kg

Dizanje utega - Nikolaj Pešalov - brončana medalja
Trener - Boško Čavka

Plivanje - Duje Draganja - srebrna medalja
Izbornik - Dimitar Bobev
Trener - Mike Bottom

Rukomet - zlatna medalja - Ivano Balić, Davor Dominiković, Mirza Džomba, Slavko Goluža, Nikša Kaleb, Blaženko Lacković, Venio Losert, Valter Matošević, Petar Metličić, Vlado Šola, Denis Špoljarić, Goran Šprem, Igor Vori, Drago Vuković, Vedran Zrnić

Izbornik - Lino Červar

Trener - Irfan Smailagić

Trener vratara - Zdenko Zorko

Kondicijski trener - Miljenko Rak

Tenis - Mario Ančić, Ivan Ljubičić - brončana medalja

Izbornik - Nikola Pilić

Veslanje - Siniša Skelin, Nikša Skelin - srebrna medalja

Izbornik i trener - Igor Čulin

Rukometna reprezentacija Hrvatske, olimpijski pobjednik na Igrama u Ateni 2004. godine. Gornji red s lijeva: Slavko Goluža, Ivano Balić, Venio Losert, Drago Vuković, Blaženko Lacković, Denis Špoljarić i Valter Matošević. Sjede s lijeva: Vlado Šola, Nikša Kaleb, Vedran Zrnić, počasni predsjednik HOO-a Antun Vrdoljak, Petar Metličić, Mirza Džomba, Davor Dominiković, Igor Vori i Goran Šprem.

Duje Draginja, srebro u plivanju na 50 m slobodnim stilom

Ivan Ljubičić i Mario Ančić, brončana medalja u tenisu, u igri parova

Veslači Nikša i Siniša Skelin, srebro u dvojcu bez kormilara

Olimpijske igre 2008. Peking

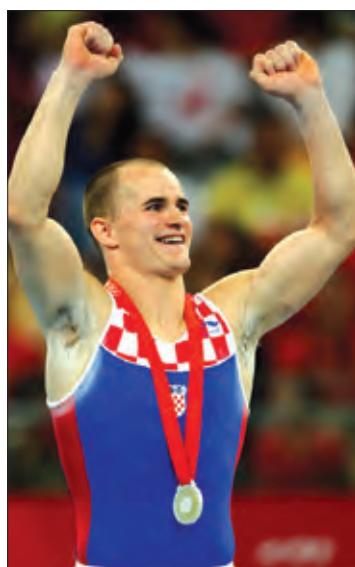

8. - 24. VIII. 2008.

11128 sportaša * 28 sportova

Blanka Vlašić, srebro u skoku u vis

Filip Ude, srebro u gimnastici na konju s hvaljkama

Snježana Pejčić, bronca u streljaštvu u disciplini zračna puška

Sandra Šarić, brončana medalja u kategoriji do 67 kg i Martina Zubčić, brončana medalja u kategoriji do 57 kg u taekwondou

Olimpijske igre 2012. London

27.VII. - 12.VIII. 2012.

10500 sportaša * 26 sportova

Atletika - Sandra Perković - zlatna medalja

Izbornik - Siniša Ergotić

Trener - Ivan Ivančić

Rukomet - muškarci - brončana medalja - Mirko Alilović, Venio Losert, Manuel Štrlek, Ivan Ninčević, Ivan Čupić, Zlatko Horvat, Igor Vori, Jakov Gojun, Drago Vuković, Blaženko Lacković, Domagoj Duvnjak, Ivano Balić, Marko Kopljarić, Denis Buntić, Damir Bičanić.

Izbornik - Slavko Goluža

Trener - Željko Babić

Trener vrataru - Zdenko Zorko

Kondicijski trener - Mario Tomljanović

Streljaštvo - Giovanni Cernogoraz - zlatna medalja

Izbornik - Ivica Cvitak

Trener - Josip Glasnović

Taekwondo - Lucija Zaninović - brončana medalja

Izbornik - Toni Tomas

Vaterpolo - zlatna medalja - Josip Pavić, Damir Burić, Miho Bošković, Nikša Dobud, Maro Joković, Petar Muslim, Ivan Buljubašić, Andro Bušlje, Sandro Sukno, Samir Barać, Igor Hinić, Paulo Obradović, Franjo Vićan

Izbornik - Ratko Rudić

Treneri - Elvis Fatović i Vjekoslav Kobeščak

Trener vrataru - Renco Posinković

Kondicijski trener - Pero Kuterovac

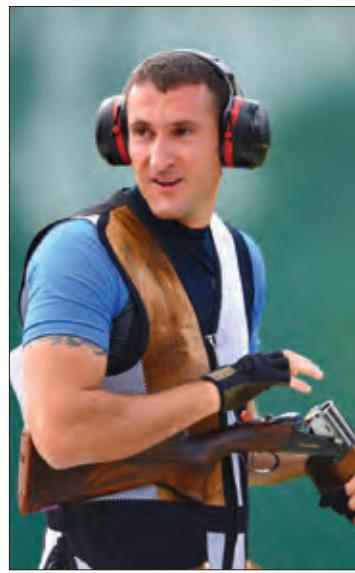
Veslanje - Damir Martin, Martin Sinković, Valent Sinković, David Šain - srebrna medalja

Izbornik - Krešimir Ižaković

Trener - Nikola Bralić

Sandra Perković, olimpijska pobjednica u bacanju diska

Giovanni Cernogoraz, olimpijski pobjednik u strelijaštvu, disciplina trap

Lucija Zaninović, brončana medalja u kategoriji do 49 kg u taekwondou

Vaterpolo reperezentacija Hrvatske, zlatna medalja na Igrama u Londonu 2012. godine. Gornji red s lijeva: Damir Burić, Josip Pavić, Maro Joković, Petar Muslim, Andro Bušije, Igor Hinić, Paulo Obradović i Frano Vićan. Sjede s lijeva: Miho Bošković, Nikša Dobud, Ivan Buljubašić, Sandro Sukno i Samir Barać. U krugu izbornik Ratko Rudić.

Rukometna reprezentacija Hrvatske, brončana medalja na Igrama u Londonu 2012. godine. Gornji red s lijeva: Venio Losert, Ivano Balić, Blaženko Lacković, Drago Vuković, Damir Bičanić, Manuel Štrlek, Ivan Čupić, Denis Buntić i Zlatko Horvat. Sjede s lijeva: Marko Kopljarić, Igor Voris, Jakov Gojun, Domagoj Duvnjak, Ivan Ninčević i Mirko Alilović.

Posada hrvatskog četverca na pariće, srebrna medalja u Londonu 2012. godine. S lijeva: David Šain, Martin Sinković, Damir Martin i Valent Sinković.

ZIMSKE OLIMPIJSKE IGRE

**Zimske
olimpijske igre
2002.
Salt Lake City**

8. - 24. II. 2002.

2329 sportaša * 7 sportova

Alpsko skijanje – Janica Kostelić – tri zlatne i jedna srebrna medalja

Direktor, izbornik – Vedran Pavlek

Glavni trener – Ante Kostelić

Pomoći trener, serviser – Jurij Hafner

Pomoći trener – Slaven Petrović

Janica Kostelić je na Zimskim olimpijskim igrama u Salt Lake Cityju 2002. godine osvojila tri zlatne u slalomu, veleslalomu i kombinaciji i srebrnu medalju u superveleslalomu

Zimske olimpijske igre 2006. Torino

10. - 26. II. 2006.

2663 sportaša * 15 sportova

Alpsko skijanje
Janica Kostelić – zlatna i srebrna medalja
Direktor, izbornik – Vedran Pavlek
Trener – Ante Kostelić
Pomoćni trener – Slaven Petrović
Pomoćni treneri, serviseri – Jurij Hafner i Igor Jakopović
Pomoćni trener za sg/dh, testni vozač – Peter Pen

Ivica Kostelić – srebrna medalja
Direktor, izbornik – Vedran Pavlek
Trener – Vincencij Jovan
Pomoćni trener, serviser – Ivica Franjko
Pomoćni trener za sg/dh, testni vozač – Peter Pen

Janica Kostelić (gore) je na Zimskim olimpijskim igrama u Torinu 2006. godine osvojila zlatnu medalju u kombinaciji i srebrnu medalju u veleslalomu, a Ivica Kostelić (dolje) srebrnu medalju u kombinaciji

Zimske olimpijske igre 2010. Vancouver

12. - 28. II. 2010.

2630 sportaša * 15 sportova

Alpsko skijanje
Ivica Kostelić - dvije srebrne medalje
Direktor, izbornik - Vedran Pavlek
Trener - Ante Kostelić
Pomoćni treneri - Dubravko Lalić i Janica Kostelić
Pomoćni treneri, serviseri - Matej Čuješ i Igor Jakopović
Pomoćni trener za sg/dh, testni vozač - Peter Pen

Biatlon

Jakov Fak - brončana medalja
Izbornik - Dejan Brajdić
Trener - Uroš Velepec

Ivica Kostelić (gore) osvojio je na Zimskim olimpijskim igrama u Vancouveru 2010. godine dvije srebrne medalje, u super kombinaciji i slalomu, a Jakov Fak (dolje) brončanu medalju u biatlonu, u sprintu na 10 km

**Zimske
olimpijske igre
2014.
Soči**

sochi.рф
2014

7. - 23. II. 2014.
2800 sportaša * 15 sportova

Alpsko skijanje
Direktor, izbornik - Vedran Pavlek
Glavni trener - Ante Kostelić
Pomoćni treneri - Igor Jakopović, Dubravko Lalić i Janica Kostelić
Pomoćni trener, serviser sl/gs - Mislav Samaržija
Pomoćni trener, serviser sg/dh - Nikola Bahovec
Pomoćni trener sg/dh, testni vozač - Kristian Ghedina

Ivica Kostelić je na Zimskim olimpijskim igrama u Sočiju 2014. godine osvojio srebrnu medalju u super kombinaciji

**ONI SU ZASLUŽNI ZA NJIHOVE USPJEHE
OSVAJAČI MEDALJA U POJEDINAČNIM SPORTOVIMA**

Milan Neralić - Luigi Barbasetti	Jasna Šekarić - Zvonimir Kovačević
Ivan Gubijan - Petar Goić	Goran Ivanišević - Ladislav Kačer, Bob Brett
Franjo Mihalić - Artur Takač	Nikolaj Pešalov - Boško Čavka
Đurđica Bjedov - Đuro Bjedov	Duje Draganja - Jurica Topić
Mate Parlov - Aldo Buršić, Aldo Banovac	Blanka Vlašić - Joško Vlašić, Bojan Marinović
Josip Čorak - Josip Marić	Filip Ude - Mario Vuković
Milan Nenadić - Vladimir Sekulić	Snježana Pejčić - Seno Čusto
Matija Ljubek - Laszlo Kovacs	Sandra Šarić - Ivica Klaić
Mirko Puzović - Dragoslav Jakovljević	Martina Zubčić - Lidija Katalinić-Špoljarić
Vlado Lisjak - Milan Nenadić	Sandra Perković - Ivan Ivančić
Milan Janić - Matija Ljubek	Giovanni Cernogoraz - Valter Cernogoraz, Stjepan Vučković
Sabrina Goleš - Ray Reppert	Lucija Zaninović - Toni Tomas
Damir Škaro - Ivan Prebeg	Janica Kostelić - Ante Kostelić
Jasna Fazlić - Fikret Fazlić, Zlatko Novaković	Ivica Kostelić - Ante Kostelić
Zoran Primorac - Mario Amižić	Jakov Fak - Ferdinand i Marijan Petrović

DOAJEN HRVATSKIH TRENERA

Franjo Bučar

Naslov o "ocu svih hrvatskih trenera" sve govori. Od njega je struka započela u pravom smislu riječi. Franjo Bučar rođen je u Zagrebu 25. studenog 1866. godine. Promicatelj je modernog olimpijskog pokreta na prostorima Hrvatske. Filozofski fakultet, smjer povijest i zemljopis završio je u Zagrebu, a povjesne znanosti doktorirao u Grazu 1897. godine.

Radio je kao profesor tjelesnog odgoja na zagrebačkim gimnazijama te od 1894. do 1896. organizirao Tečaj za učitelje gimnastike, prve hrvatske škole za obrazovanje kadrova za tjelesni odgoj.

Promicatelj je novih sportova, primjerice gimnastike, skijanja, hokeja na ledu, osnivač je brojnih klubova, strukovnih saveza, Hrvatskog športskog saveza 1909. godine, kao i Jugoslavenskog olimpijskog odbora 1919. godine.

U kolovozu 1894. godine, dva mjeseca nakon osnivanja Međunarodnog olimpijskog odbora, u časopisu *Gimnastika* objavio je vijest o njegovom osnivanju. Za vrijeme studiranja na Centralnom gimnastičkom zavodu od 1892. do 1894. u Stockholmu te prilikom brojnih putovanja Europom, Bučar je upoznao nekoliko članova Međunarodnog olimpijskog odbora, uz čiju je pomoć nastojao učlaniti Hrvatsku u Međunarodni olimpijski odbor. Prilikom posjete Parizu 1908. razgovarao je s Pierom de Coubertinom o mogućem prijemu Hrvatske u Međunarodni olimpijski odbor. Coubertin se s prijemom načelno složio, ali hrvatska molba za prijem nije razmatrana na sjednici Međunarodnog olimpijskog odbora. Znatan poticaj razvoju olimpizma u nas dala je Bučareva knjiga "Olimpijske igre u Stockholmu godine 1912." na kojima je boravio kao gost Victora Balkca, predsjednika Organizacijskog odbora Igara.

Franjo Bučar izabran je za prvog predsjednika Jugoslavenskog olimpijskog odbora osnovanog 1919. godine i tu je dužnost obnašao do 20. siječnja 1927. godine. Članom Međunarodnog olimpijskog odbora postaje 1920. godine, koju dužnost obnaša sve do svoje smrti. O zadacima i problemima vezanim za olimpizam Bučar se dopisivao s predsjednicima Međunarodnog olimpijskog odbora Pierom de Coubertinom, Henri Bailler - Latourom i Siegfriedom Edströmom.

Godine 1895. preveo je te uvodom i uputom popratio djelo švedskog autora C.H. Liedbecka "Gimnastika za pučke škole". U svom djelu "Igre za društva i škole" iz 1925. godine u Zagrebu objavljuje prva odbojkaška pravila. Godine 1936. objavio je djelo Eugena Kvaternika "Promemorija prinцу Jeromeu Napoleonu", koje je preveo i napisao predgovor.

Pored navedenih dužnosti treba istaknuti i to da je Bučar odigrao i veliku ulogu u sokolskoj organizaciji. Ostavio je opsežnu korespondenciju sa značajnim osobama europske kulture i sporta. Sakupio je biblioteku od nekoliko tisuća svezaka. Nagrađen je brojnim domaćim i stranim priznanjima.

Najveće postignuće dr. Franje Bučara u sportovima kojima se bavio, a nastupao je u sportskoj gimnastici, klizanju, skijanju i mačevanju, bilo je drugo mjesto u "strmoj vožnji" na skijaškom natjecanju u Pragu 1896. godine.

Bučarovi učenici su također ostavili trag u širenju sportske kulture. Njegov učenik Ljudevit Filipec učitelj gimnastike, utemeljio je Hrvatski sokol u Varaždinu 1902. godine te Sokolicu, prvu žensku gimnastičku skupinu u Hrvatskoj 1906. godine, a bio je i pionir nogometne igre u Varaždinu.

Nakon Drugog svjetskog rata Franjo Bučar se tadašnjim vlastima ponudio kao posrednik u uključivanju u Međunarodni olimpijski odbor. Poslao je pismo Fiskulturnom odboru Hrvatske, ali je 25. prosinca 1946. preminuo u Zagrebu, gdje je i sahranjen, ne dočekavši odgovor.

Franjo Bučar je tijekom pedeset godina u brojnim hrvatskim dnevnim novinama, stručnim časopisima, leksikonima i enciklopedijama objavljivao mnogobrojne članke o olimpizmu. Bio je suradnik u brojnim spomen spisima, monografijama sportskih organizacija i glasilima Jugoslavenskog olimpijskog odbora.

Po njemu je nazvana Državna nagrada za sport Franjo Bučar i to je najviša nagrada koju hrvatska država dodjeljuje za izuzetna postignuća u području razvijanja sporta, kao i postignuća u svezi s trajnim razvitkom sporta, a dodjeljuje se od 1991. godine.

MAČEVANJE

Luigi Barbasetti

Proslavljeni učitelj mačevanja koji je u Union – Fecht klubu u Beču više godina podučavao našeg Milana Neralića, prvog Hrvata koji je osvojio olimpijsku medalju, i to brončanu na Olimpijskim igrama 1900. godine u Parizu za tadašnju Austro-Ugarsku.

Luigi Barbasetti rođen je 21. veljače 1859. godine u talijanskom mjestu Cividale del Friuli. Posljednjih desetljeća devetnaestog stoljeća i prvih desetljeća dvadesetog stoljeća Luigi je bio jedan od najpoznatijih europskih učitelja mačevanja. Kroz njegovu školu prošli su tada najjači europski učitelji mačevanja, pa kako je već spomenuto, i Hrvat Milan Neralić koga je Barbasetti podučavao na razmeđu stoljeća, što je zasigurno mnogo doprinijelo Neralićevu osvajaju olimpijske bronce.

Barbasetti bio je učitelj i instruktor ne samo mačevanja, bio je i reformator u ovom borilačkom sportu u koji je unio mnogo novina. Od 1885. do 1891. godine Barbasetti je radio kao instruktor mačevanja u Rimu, kasnije je prešao na rad u Trstu, a zahvaljujući svojoj sposobnosti od 1894. do 1915. godine vježbao je mačevanje u Beču, sjedištu tadašnje Austro-Ugarske monarhije. Godine 1904. u Beču je osnovao mačevalačku akademiju. Pod pokroviteljstvom nadvojvode Franza Salvatora, Barbasetti je u Beču 1895. godine održao više tečaja o mačevanju prevodeći pravila mačevanja sa svog materinskog talijanskog na njemački jezik. Čak je i stručne knjige o mačevanju prevodio s talijanskog na njemački jezik. Za njega se može doslovce reći da je bio reformator mačevanja u tadašnjoj Austro-Ugarskoj monarhiji, s naglaskom na sjedište u Beču. Zbog toga se u kući u Beču gdje je Luigi trenirao i obučavao mačevalačke vještine danas nalazi spomen-ploča.

Godine 1932. Luigi Barbasetti je napisao do tada najpoznatiju i najznačajniju knjigu o ovom sportu koja se zove "Umijeće mačevanja". U navedenoj knjizi Barbasetti je dao naglasak na klasično mačevanje, ali je isto opisao pristup modernom sportskom mačevanju, čiji je bio začetnik. Važno je reći da se navedena knjiga i danas koristi kao udžbenik na pojedinim sportskim učilištima. Također je važno istaknuti da Barbasetti u svojoj knjizi objašnjava da mačevanje nije smrtonosna igra u dvobojsima kada jedan od boraca ostaje mrtav, već plemenita sportska vještina koja se vrlo rano našla na popisu olimpijskih sportova. Govori da dvoboji mogu biti potpuno različitog karaktera i s raznim oružjem i da ih treba izdvajati od borbe na život i smrt. U navedenoj knjizi Barbasetti opisuje i povijest mačevanja, podrijetlo tog sporta, što je zaokružuje kao jedno od najboljih djela o mačevanju uopće.

Milan Neralić smatrao se jednim od najboljih učenika slavnog Luigija Barbasettija, iako su ga pored njega mačevanju još podučavali veliki učitelji Heinrich Tenner i Rudolf Brosch. Mnoge vještine, kasnije učitelj mačevanja, Neralić je primio upravo od Barbasettija. Kao i on, Neralić je bio izvrstan trener i odličan pedagog. Njegovu oku, pa bilo u učionici i do 40 polaznika tečaja mačevanja, ništa ne bi promaklo. Upravo kao i Barbasetti Neralić je pokazivao najveće zadovoljstvo kada bi obeshrabrenom učeniku vratio volju za učenje i vjeru u uspjeh. Njegovi učenici bez predaha su slušali njegova teoretska predavanja, a s osobitim zanimanjem pratili su njegovo pokazivanje akcija. Opće je poznato da je Neralić održavao tečajeve mačevanja i kod nas. Najviše u rodnom Slunju i u Zagrebu. U Zagrebu je čak nastupao i na mačevalačkoj akademiji na koju je dovodio i ondašnje najbolje učitelje mačevanja. Godine 1912. Neralić je priredio mačevalačku akademiju u rodnom Slunju i nastupao sa suprugom Wilhelminom.

Sve ovo prethodno napisano o Neraliću pokazuje da je slavni Barbasetti preko Neralića imao veliki utjecaj i na razvoj mačevanja u dijelu današnje Hrvatske. Ono što je Neralić naučio i kasnije prezentirao, naučio je od mnogih slavnih učitelja mačevanja, a najviše zasigurno od Barbasettija.

Luigi Barbasetti, zasigurno najveći učitelj mačevanja u povijesti ovog sporta na europskim prostorima, a možda i šire, preminuo je u Veroni 31. ožujka 1948. godine, gdje je i sahranjen.

GIMNASTIKA

Viktor Murnik

Čovjek koji je doslovce živio sport, iako je bio i opće poznati društveni djelatnik i jedan od najuglednijih ljudi u Sloveniji u svoje vrijeme.

Viktor Murnik rođen je u Ljubljani 25. ožujka 1874. godine. Završio je Pravni fakultet u Grazu. Već kao srednjoškolac 1892. godine postao je član ljubljanskog Sokola, gdje je zastupao nacionalno jedinstvo i vježbanje bez ikakvog utjecaja politike, kako je u startu sokolski pokret i bio zamišljen. Godine 1896. osnivač je gimnastičke sekcije pri ljubljanskom Sokolu, a dvije godine kasnije 1898. u rad gimnastičke sekcije pri Sokolu uključio je i žene, što je tada značilo prvo uključivanje žena u područje tjelesne kulture. Glavna ideja vodila u radu Sokola bilo mu je usavršavanje Tyršova sustava sokolstva. Organizirao je i vodio velike sokolske sletove od čega je u to vrijeme posebno značajan svesokolski slet koji je održan 1904. godine u Ljubljani.

Godine 1905. Murnik je objavio časopis pod naslovom *Slovenski Sokol*.

Posebno je bio angažiran u pripremama sportaša za nastup na olimpijskim igrama. Njegov najbolji učenik zasigurno je bio gimnastičar svjetskog značaja Slovenac Leon Štukelj, koji je na Olimpijskim igrama u Parizu 1924. godine osvojio dvije zlatne olimpijske medalje.

Na Olimpijskim igrama u Amsterdamu 1928. godine Leon Štukelj osvaja brončanu medalju, a muška reprezentacija Jugoslavije u višeboju na istim igrama također je brončana. U sastavu navedene reprezentacije nalazio se hrvatski sportaš Dragutin Ciotti iz Sušaka kod Rijeke, dok su ostali članovi momčadi bili Slovenci: Leon Štukelj, Jože Primožič, Edvard Antosiewicz, Boris Gregorka, Janez Porenta, Stane Derganc i Anton Malej.

Viktor Murnik bio je načelnik Slovenskog sokolskog društva od 1906. do 1918. godine i Jugoslavenskog sokolskog saveza od 1920. do 1924. godine te ponovno od 1926. do 1930. godine. Poslije završetka Drugog svjetskog rata kada je nestala sokolska organizacija, Viktor Murnik i dalje je vrlo aktivan u sportu, pogotovo gimnastici. Od 1946. do 1952. godine član je Glavnog odbora Fiskulturnog saveza Slovenije, a od 1948. do 1952. član je Izvršnog odbora Gimnastičkog saveza Slovenije.

Dugi niz godina Murnik je radio na slovenskoj tjelovježbenoj terminologiji, jako puno pisao je o sokolstvu. Autor je velikog broja sletskih tjelovježbenih kompozicija na popularnu stranu i domaću glazbu (Carmen, Turska koračnica, Hoffmannove priče, Faust, Naprijed, Marseljeza, Po jezeru, U boj, Chopinova poloneza i dr.).

Autor je tjelovježbenog sletskog sustava s kojim su jugoslavenski vježbači nastupili 1948. godine u Pragu.

Viktor Murnik bio je vrlo obrazovan čovjek. Govorio je nekoliko stranih jezika. Često je putovao slavenskim zemljama i držao predavanja o sokolskom pokretu s naglaskom na plemenitu ideju Miroslava Tyrša, utemeljitelja ovog pokreta.

Potrebno je istaknuti da je Murnik bio jedan od onih starih izvornih sokolaša koji je bio oštro protiv ulaska bilo kakve politike u rad sokolskih organizacija. Poznato je da je došlo do velike krize i raspuštanja sokolskih nacionalnih organizacija nakon što je kralj Aleksandar Karađorđević 6. siječnja 1929. godine proglašio diktaturu, stoga nije ni čudno što Murnika ne nalazimo među dužnosnicima Sokola nakon 1930. godine.

Ovaj vrsni slovenski sportaš i trener obilježio je jugoslavenski sport u svoje vrijeme na najbolji mogući način. Pod njegovim vodstvom osvojene su čak četiri olimpijske medalje. Pored medalja na olimpijskim igrama pod Murnikovim vodstvom Leon Štukelj pet puta je postao svjetski prvak u gimnastici, a gimnastičar Peter Šumi dva puta se popeo na krov svijeta.

Viktora Murnika možemo svrstati u red sportskih djelatnika prvih desetljeća prošlog stoljeća kakvi su kod nas bili na sjeveru Franjo Bučar, a na jugu Fabjan Kaliterna. On je bio čovjek koji je u pravom smislu riječi stvarao sport.

Viktor Murnik preminuo je 1. siječnja 1964. godine u Ljubljani, gdje je i sahranjen.

Igor Kriajimskii

Zajedno s Marijom Vukojom trener je i izbornik Filipa Udea proslavljenog hrvatskog gimnastičara koji je u Pekingu 2008. osvojio srebrnu olimpijsku medalju.

Igor Kriajimskii rođen je 14. srpnja 1959. u ruskom gradu Magadanu. Godine 1983. diplomirao je na Kinezološkom fakultetu u ruskom gradu Vladimиру te stekao zvanje profesora tjelesnog odgoja.

U razdoblju od 1984. do 1998. godine Igor je zaposlen u Vladimиру, udaljenom 180 kilometara od Moskve, u regionalnom gimnastičkom centru s velikom tradicijom. Iz centra su proizašli olimpijski pobjednici Nikolaj Andrijanov, Vladimir Artjomov, dvostruki svjetski prvak Jurij Kolarev...

Od 1993. do 1998. radio je u nacionalnom gimnastičkom centru na Okruglom jezeru udaljenom 30 kilometara od Moskve. Njegov dolazak u Hrvatsku bila je prekretnica u gimnastičkom sportu u našoj državi, kao i prekretnica u sportskom životu Filipa Udea. Bilo je to 1999. kada je Kriajimskii stigao iz polumiljunskog Vladimira u maleni Čakovec.

Njegov učenik Filip Ude na Olimpijskim igrama u Pekingu 2008. osvojio je srebrnu olimpijsku medalju na konju s hvataljkama, što je prvo hrvatsko olimpijsko odliće u gimnastici. Za dovođenje nekadašnjeg ruskog višebojca u Čakovcu zaslužan je Filipov prvi trener Mario Vukoja koji ga je u potrazi za boljim uvjetima treniranja 1996. odveo u sportsku školu olimpijaca u Vladimir. Školu je u to vrijeme pohađalo dvije tisuće djece.

“Filip je tri godine dolazio k meni u Vladimir, a u međuvremenu sam prvi put posjetio Hrvatsku, dvadeset dana boravio sam na otoku Badiji u gimnastičkom kampu i sljedeće godine prihvatio sam poziv da dođem kao trener u Čakovec. U Filipu sam prepoznao iznimno darovitog gimnastičara i premda mi je Mario pričao u kakvim uvjetima treneraju, nisam mogao vjerovati sve dok se sam nisam uvjerio. Stoga sam tražio da se dvorana barem donekle preuredi.” – priča Kriajimskii koji je sve do lipnja 2008., kad je u Nedelišću nedaleko od Čakovca sagrađen moderan sportsko-gimnastički centar, s Filipom često odlazio na pripreme u Slovačku i Mađarsku.

U Čakovcu, u srcu Međimurja, Igor Kriajimskii živi sa suprugom Tatjanom, nekadašnjom ritmičkom gimnastičarkom koja osmišljava sportsku koreografiju za vježbe na tlu čakovečkih gimnastičara.

Nije samo dolazak Kriajimskog u Čakovec značio napredak u karijeri Filipa Udea. Odigrao je Kriajimskii i vrlo važnu ulogu u Gimnastičkom klubu Marijan Zadravec Macan. Cilj njegova boravka je da se treneri gimnastičkog kluba što stručnije educiraju za selekciju dječaka i djevojčica koji se natječu. On je trener koji stručno, teorijski i praktično primjenjuje najnovije metode treninga u gimnastici.

Pored pekinškog srebra Igor je s Udeom ostvario još priličan broj odličnih rezultata. Prvi značajniji zajednički uspjeh na međunarodnom planu bila im je juniorska srebrna medalja u parteru na Europskom prvenstvu u Ljubljani 2004. Godine 2006. Filip u Moskvi osvaja prvo mjesto u parteru u Svjetskom kupu, a na istom natjecanju iste godine u belgijskom Gentu osvaja brončanu medalju. Naredne 2007. Ude na Svjetskom kupu u Mariboru osvaja prvo mjesto u parteru, a drugo u ručama. Iduća 2008. također je vrlo uspješna. Ude na Europskom prvenstvu u švicarskom Lausanne osvaja srebro na konju s hvataljkama. Istu medalju i u istoj disciplini osvaja na Svjetskom kupu u kineskom gradu Tianjin. Naravno, tu je i srebro s Olimpijskih igara u Pekingu. I u 2009. Filip nastavlja žetvu medalja. Na Svjetskom kupu u Mariboru osvaja brončanu medalju u parteru, a na Mediteranskim igrama u Pescari srebrni je, također u parteru.

Pod Igorovim vodstvom nastupio je Filip i na Olimpijskim igrama 2012. u Londonu. U 2013. Filip na Svjetskom kupu u Osijeku osvaja drugo mjesto na konju s hvataljkama. Odlični rezultati nastavljaju se i u 2014. kada Ude na Svjetskom kupu u Ljubljani osvaja srebro na konju s hvataljkama, a na istom natjecanju i u istoj disciplini u Osijeku je pobjednik Svjetskog kupa. Na Svjetskom prvenstvu 2014. u Kini osvojio je srebro na konju s hvataljkama.

Igor Kriajimskii bio je proglašen najboljim trenerom u regionalnom centru Vladimir. Od grada Čakovca dobio je priznanje Franjo Punčec za zasluge u sportu, a 2008. bio je proglašen za jednog od najboljih hrvatskih trenera.

Mario Vukoja

Trener koji pronalazi šampione.

Mario Vukoja rođen je 24. lipnja 1972. u Beču, u Republici Austriji, gdje je završio srednjoškolsko obrazovanje.

Od svoje sedme godine života aktivno se bavi gimnastikom, sve do početka Domovinskog rata kada se kao dragovoljac priključuje jedinicama Hrvatske vojske i aktivno sudjeluje u obrani Republike Hrvatske.

Nakon pogibije u Domovinskom ratu trenera čakovečkih gimnastičara Marijana Zadravca Macana, klub se doslovce nalazio pred gašenjem. Na poziv rukovodstva kluba Vukoja prihvata posao trenera i vrlo brzo kreće u reorganizaciju. Iako radeći u vrlo teškim uvjetima, već nakon dvije godine vidljiv je značajan pomak kako u kvantitativnom, tako i u kvalitativnom smislu. Nakon početnih dvadesetak članova klub u to vrijeme broji oko stotinjak.

Kvalitetnom selekcijom čakovečki klub sada pod imenom hrvatskog viteza Marijana Zadravca Macana vrlo brzo počinje ostvarivati sve bolje rezultate, kako na nacionalnom, tako i na međunarodnom planu.

U razdoblju od 1995. do 2000. Mario svake godine boravi u Olimpijskom centru u ruskom gradu Vladimиру, gdje uz najkvalitetnije svjetske trenere i mentore Jurija Koroljeva, Nikolaja Andrianovića i Igora Krajimskoga usavršava svoje trenersko zvanje.

Godine 1994. upisao je Višu trenersku školu u Zagrebu. U međuvremenu je položio sudačke ispite te je trenutno međunarodni sudac najviše kategorije (FIG brevet 1. kategorije). Član je Tehničkog odbora Europske gimnastičke federacije. Mario Vukoja od 1999. godine sudjeluje na svim svjetskim i europskim gimnastičkim prvenstvima u svojstvu šefa delegacije, trenera ili suca. Studio je i na Olimpijskim igrama 2008. u Pekingu i 2012. u Londonu.

Od 2000. do 2004. Vukoja je radio kao voditelj sportskih objekata u Čakovcu. Trenutno radi u Gimnastičkom klubu Marijan Zadaravec Macan kao sportski direktor i glavni trener. U razdoblju od 2000. do 2011. obnašao je niz dužnosti u sportu, poglavito gimnastici pa je između ostalog bio predsjednik Tehničkog odbora Hrvatskog gimnastičkog saveza, direktor svih hrvatskih gimnastičkih reprezentacija, tehnički direktor Svjetskog kupa u Osijeku od 2010. do 2014., potpredsjednik Zajednice sportskih udruga i saveza Međimurske županije.

Vukoja je dobitnik godišnje nagrade Franjo Punčec u Čakovcu te nagrade Zrinski što je dodjeljuje Međimurska županija.

Srebrni iz Pekingra Filip Ude gimnastiku je počeo trenirati sa šest godina i to sasvim slučajno. Mario Vukoja išao je po školama i tražio djecu za gimnastiku. Filip se prijavio i tu je počeo njegov gimnastički put, a i zajedničko druženje Marija Vukoja i Filipa Udea koje traje do današnjih dana.

Posebno treba istaknuti da je Mario Vukoja kao sportski direktor i glavni trener Gimnastičkog kluba Marijan Zadravec Macan uspio od prosječnog kluba napraviti vrhunski organiziran kolektiv s oko 400 članova s kojima radi devet trenera te koji osim u Čakovcu, djeluje još u Selnici, Murskom Središtu i Prelogu, a u fazi osnivanja su još pojedine podružnice.

Mario Vukoja posebno je ponosan da je voditelj trenerskog tima koji radi s najboljim međimurskim i hrvatskim gimnastičarem osvajačem srebrne olimpijske medalje Filipom Udeom, prvim hrvatskim gimnastičarem koji se u jakoj konkurenciji uspio drugi put plasirati na olimpijske igre, te prvim međimurskim olimpijcem i osvajačem medalje.

Odlazeći po školama, tražeći mlade gimnastičare, ispunio je Vukoja za sva vremena svoju trenersku misiju. Na jednom od pohoda našao je Filipa Udea i zainteresirao ga za gimnastiku. Kao priznati stručnjak znao je prepoznati vrhunski talenat kojemu će se 16 godina kasnije klanjati cijela nacija. Ipak, ne može svatko biti olimpijski medaljonoša.

Mariju pripadaju najveće zasluge za dolazak u Hrvatsku jednog od najboljih svjetskih gimnastičkih trenera Igora Krajimskoga koji je dao glazuru gimnastičkom biseru Filipu Udeu, kojega je otkrio i na put slave uputio Mario Vukoja.

Artur Takač

Sportaš i dužnosnik svjetskog renomea.

Artur Takač rođen je u Varaždinu 9. lipnja 1918. godine. Bio je proslavljeni atletski reprezentativac, sportski djelatnik i član Međunarodnog olimpijskog odbora.

Sportu i atletici privukao ga je varaždinski sportski djelatnik Dragan Grims. Bilo je to 1934. godine. Sa 16 godina igrao je nogomet u Hrvatskom športskom klubu Slavija iz Varaždina. Bio je omladinski prvak i jugoslavenski rekorder u atletici na 800 i 1500 metara. Godine 1935. Takač je sudjelovao kao član atletske reprezentacije Jugoslavije u susretu sa sveučilišnom reprezentacijom Velike Britanije. Te godine osvojio je omladinsko Tenisko prvenstvo Jugoslavije u igri parova.

Godine 1937. Artur Takač u Varaždinu zajedno s proslavljenim nogometnim vratarom i reprezentativcem Dragutinom Fridrichom osniva klub za hokej na ledu u kojem igra braniča i koji je 1940. godine osvojio titulu prvaka Hrvatske i drugo mjesto na prvenstvu Jugoslavije.

Iste 1940. Takač dolazi u zagrebački HAŠK u kojemu je bio jedan od aktera tadašnjih uspjeha.

Po izbijanju travanjskog rata 1941. godine Artur Takač interniran je u logor u Italiji. Nakon kapitulacije Italije 1943. godine pobjegao je u Švicarsku gdje je kao ratni zarobljenik interniran u lverdon pokraj Lozane. Tamo je bio natjecatelj i trener atletskog kluba. S ostalim ratnim zarobljenicima Takač je osnovao i igrao za Jugoslavenski nogometni klub.

U to vrijeme Olimpijski institut u Lozani organizirao je tečajeve za sportske instruktore u logorima za izbjegle ratne zarobljenike, a jedan od njih pohađa i Artur Takač. Bio je zapažen i kao pedagog pa je prihvaćen kao nastavnik i suradnik Međunarodnog ureda za sportsku pedagogiju i Olimpijskog instituta u Lozani. Njegov talent i entuzijazam bili su zapaženi od direktora Instituta dr. Francisa Messera, koji ga je izabrao za svog pomoćnika. Tijekom 1944. godine Takač, Messer i drugi organizirali su mini olimpijske igre u kampu za zarobljenike porijeklom iz Jugoslavije, Amerike, Engleske, Grčke, Italije, Francuske i drugih zemalja.

Na proslavi pedesete godišnjice osnivanja Olimpijskih igara moderne ere koja je održana od 16. do 20. lipnja 1944. godine održan je Kongres sportske pedagogije i psihologije na kojemu je Takač podnio referat pod naslovom Pedagogija u atletskom treningu. Na atletskom natjecanju koje je organizirano tom prigodom Takač pobjeđuje u trkama na 400 i 1500 metara.

Krajem kolovoza 1944. godine pobjegao je iz Švicarske u Francusku i pridružio se borcima pokreta otpora, a zatim se preko talijanskog Barija prebacio na Vis te ulazi u sastav jedinica Narodnooslobodilačke vojske Jugoslavije.

Poslije završetka Drugog svjetskog rata Takač organizira sportski život u Jugoslavenskoj armiji. Sudjelovao je 1945. godine pri formiranju Fiskulturnog društva Partizan u Beogradu. Artur Takač je od 1946. do 1948. godine bio zapovjednik Škole za fizičku kulturu Jugoslavenske armije. U razdoblju od 1946. do 1969. godine bio je generalni tajnik te potpredsjednik i predsjednik Atletskog kluba Partizan. Istovremeno je od 1946. do 1960. godine bio generalni sekretar Atletskog saveza Jugoslavije, a do 1969. godine i potpredsjednik.

Godine 1948. Artur Takač je voditelj i savezni kapetan atletske reprezentacije Jugoslavije na Olimpijskim igrama u Londonu. Atletičar Ivan Gubijan je na navedenim igrama osvojio srebrnu medalju u bacanju kladiva. Važno je istaknuti i to da je naš legendarni maratonac i olimpijac Franjo Mihalić rado isticao Artura Takača kao najzaslužnijeg za njegovu veliku atletsku karijeru.

Nakon uspjeha s kandidiranjem Beograda za Evropsko prvenstvo u atletici 1962. godine, Artur Takač postao je član Vijeća Međunarodne atletske federacije. Godine 1964. postao je tehnički direktor Međunarodnog olimpijskog komiteta i član Organizacijskog odbora Olimpijskih igara u Meksiku 1968. godine. Bio je tehnički delegat i na Olimpijskim igrama 1972. u Münchenu i 1976. u Montrealu. Vodio je organizaciju Mediteranih igara 1979. u Splitu, a potom Zimskih olimpijskih igara 1984. u Sarajevu. Više godina bio je osobni savjetnik predsjednika MOO-a Juana Antonia Samarancha. Godine 1998. Takač je objavio svoje memoare u knjizi „60 olimpijskih godina“.

Artur Takač nestao je 28. siječnja 2004. tijekom skijanja na Kopaoniku. Njegovo tijelo pronađeno je 17 mjeseci kasnije, u lipnju 2005. u Čavovarskoj rijeci blizu sela Gumnište. Sahranjen je u Aleji zaslужnih građana na Novom groblju u Beogradu.

Petar-Pedro Goić

portaš čija se karijera odvijala na dva kontinenta i pod zastavama dviju država.

Petar – Pedro Goić rođen je u Pražnicama na otoku Braču 23. ožujka 1896. godine. S roditeljima je davne 1910. godine napustio rodni otok i otišao u Punta Arenas, tada najjužniji grad na svijetu.

Dvije godine po dolasku Goića u ovaj daleki grad, osniva se ograna Hrvatskog sokola koji još i danas djeluje. Upravo u Sokolu Petar i njegov brat Ivan stjeću prva sportska iskustva. U Sokolu se Goić kao šesnaestogodišnjak počinje baviti nogometom. Nogomet je bio prisutan od početka doseljenja Hrvata jer su na pašnjake Ognjene zemlje i Magallanesa davno stigli Englezi.

Kako je Hrvatski sokol imao razne sportske sekcije, Pedro se pored nogometa okušao još u bicikлизму, boksu, hrvanju, ali je atletika bila njegova sudska. Pored bavljenja sportom, školovao se za knjigovođu i radio u lokalnoj banci. Kao vrsni atletičar Goić je bio bacač kladiva, kugle, kopla i diska.

Na prvenstvu Južne Amerike održanom 1924. godine u Rio de Janeiru zauzeo je peto mjesto, a na istovjetnom prvenstvu u Santiagu 1927. godine kapetan je čileanske reprezentacije. Hicem od 49 metara osvaja srebro. Na Olimpijskim igrama u Amsterdamu nije mogao sudjelovati jer nije bio čileanski državljanin.

Od 1928. do 1930. godine Goić je bio predsjednik Hrvatskog sokola u Punta Arenasu. U Limi, glavnom gradu Perua, na prvenstvu Južne Amerike osvaja četvrto mjesto, ali zato 1931. godine na južnoameričkom prvenstvu u Buenos Airesu osvaja zlato. Srebrnu medalju osvojio je njegov učenik, također Hrvat, Antonio Bartičević.

Nakon 21 godinu provedenu u Južnoj Americi, godine 1931. Petar se odlučio vratiti u domovinu, jedini od svoje obitelji. Naš prvak zelenog kontinenta ovjenčan sportskom slavom najprije dolazi u Split, međutim vrlo brzo odlaže u Zagreb gdje stupa u kontakt sa sportskim djelatnicima koji ga odmah uvrštavaju u momčad HAŠK-a i državnu reprezentaciju tadašnje Jugoslavije.

Vrlo brzo Goić nastupa na Balkanskim igrama u Ateni gdje osvaja prvo mjesto i zlatnu medalju u bacanju kladiva. Vrijedno je reći da je Goić 1931. godine nastupao za dvije države, Čile i Jugoslaviju. Isti uspjeh najboljeg na Balkanu u bacanju kladiva Petar će ponoviti 1932., 1933., 1935. i 1938. godine. U navedenoj atletskoj disciplini Goić je pet puta bio prvak Jugoslavije i to: 1931., 1932., 1933., 1934. i 1938. godine. Kao stalni reprezentativac Jugoslavije, Goić sudjeluje na Olimpijskim igrama 1936. godine u Berlinu i na Europskom prvenstvu u Bernu.

Od 1934. do 1956. godine Petar Goić živio je u Bjelovaru gdje je bio učitelj mnogim atletičarima, nogometašima i gimnastičarima, među kojima i čuvenom bacaču kladiva i srebrnom iz Londona 1948. godine Ivanu Gubijanu. Gubijan je u svakoj prigodi isticao da je za njegovu veliku atletsku karijeru najzaslužniji upravo Petar – Pedro Goić.

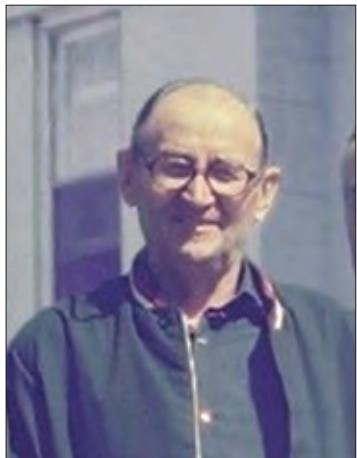
Iz Bjelovara se 1956. godine doselio u Zagreb, bolje reći u Atletski klub Dinamo gdje aktivno nastupa kao šezdesetogodišnji bacač kladiva, diska, kopla i kugle, te je i trener juniora. Na stadion Dinama odlazio je na treninge sve do 1990. godine, do 94. godine starosti. Posljednje medalje, i to zlatne, osvojio je na Prvenstvu Europe u atletici za veterane u Göteborgu u Švedskoj 1977. godine. Bio je daleko najstariji sudionik.

Kao trener pomlatka otkrio je tajne u bacanju kladiva i podučio svog sina Dražena koji je šezdesetih godina bio državni reprezentativac, a 1961. godine imao je najbolji juniorski rezultat na svijetu. Sportska priča završava na unuku Zlatanu, najmlađem Goiću koji u svojoj sportskoj kolekciji ima medalje i diplome za odlične rezultate u plivanju, skijanju, klizanju... Na najbolji način ponavlja se stara priča i poslovica: „Ne pada jabuka daleko od stabla“.

Na kraju, Goić je odgojio mnoge, ali najveći njegov sportski proizvod je Ivan Gubijan, srebrni iz Londona 1948. godine.

Petar – Pedro Goić preminuo je u Zagrebu 19. siječnja 1995. godine i sahranjen je na groblju Mirogoj.

Stevan Lenert

Čovjek koji je na najljepši način ispisivao povijest atletskog sporta.

Stevan Lenert rođen je u Somboru 6. ožujka 1919. godine. Već kao dijete pokazivao je sklonost atletskom sportu, ali i općoj naobrazbi.

Za razvoj atletike u Somboru i ozbiljniji početak atletske karijere Stevana Lenerta vrlo je značajna 1936. godina. Tada, nakon Olimpijskih igara u Berlinu gdje je nastupao kao predstavnik Jugoslavije u skoku s motkom, u Somborsku gimnaziju dolazi profesor književnosti i francuskog jezika i poznavalac čak deset stranih jezika Jaša Bakov. Bio je veliki propagator atletike i radio je kao trener u Atletskom klubu Sloga iz Sombora koji nikada nije bio registriran. Odmah po dolasku u Sombor Bakov je okupio tridesetak nadarenih atletičara. Najbolji učenik bio mu je Stevan Lenert koji vrlo brzo počinje osvajati rekorde u skoku s motkom i skoku u dalj.

Poslije Drugog svjetskog rata formira se muška atletska sekacija u okviru Sportskog društva Radnički iz Sombora. Ta grupa atletičara surađuje s vojskom i školama.

Stevan Lenert, alfa i omega somborske atletike, tada posebno radi na poboljšanju kvalitete i masovnosti atletike. Svake nedjelje održavaju se atletska natjecanja na poluvremenu nogometnih utakmica. Pored Lenerta ističu se još somborski atletičari Rakić, Šešun, Lugunevski, Radušić, Kovač, Kovčin, Kuštrun i drugi. Po riječima pokojnog Lenerta taj period može se smatrati „zlatno doba somborske atletike“.

Na atletskom prvenstvu Jugoslavije u Zagrebu Lenert postiže najveći uspjeh somborske atletike osvajanjem trostrukog titula prvaka države u disciplinama: skok u dalj, troskok i skok s motkom.

Odlaskom Stevana Lenerta za saveznog atletskog suca nastaje zastoj u somborskoj atletici. Stevan Lenert u mnogo čemu bio je ispred svog vremena. Uvažavajući njegov rodni Sombor u koji se uvijek rado vraćao, a koji je na koncu izabrao i za svoje posljednje počivalište, bilo je samo pitanje vremena kada će otići u mnogo jaču atletsku sredinu.

Treba spomenuti da je nakon završetka Drugog svjetskog rata pored nogometna posebno brzo napredovala atletika.

U sklopu Fiskulturnog društva Partizan formira se i atletska sekacija u koju pristižu brojni vrhunski atletičari tako da vrlo brzo ovaj klub počinje suvereno vladati jugoslavenskom atletikom. Ubrzo Beograd postaje jedan od najjačih europskih atletskih centara. Na brojnim atletskim mitinzima koji su tada bili vrlo popularni nastupaju brojna poznata atletska imena, koji će kasnije postizati vrhunske rezultate i obarati rekorde. Među njima su bili: Artur Takač, Stevan Lenert, Danilo Žerajl, Franjo Mihalić, Aca Stefanović i drugi. Svi navedeni izrasli su u velike sportaše i dužnosnike koji su postavili temelje jugoslavenske atletike u poratnim godinama i desetljećima.

Ali, kako se Stevan Lenert našao u ovoj knjizi? Naime, bio je izbornik atletske reprezentacije Jugoslavije na Olimpijskim igrama 1956. godine u Melbourneu kada je naš Franjo Mihalić, mada tada bio član Atletskog kluba Partizan iz Beograda, ali sportaš koji je rođen u Hrvatskoj, u maratonu osvojio srebrnu medalju.

Stariji sportski dužnosnici oslikavaju Lenarta kao gospodina u pravom smislu riječi, ali i čovjeka koji je svakom poslu prilazio krajnje ozbiljno i koji je priznavao rad i samo rad.

Mnogi će reći da je po svom pojmanju života bio mnogo ispred svog vremena. Desetljećima je radio kao profesor na fakultetu u Novom Sadu. Intelektualac u pravom smislu te riječi, poliglota koji je govorio nekoliko stranih jezika. U svojim sjećanjima vrlo rado je isticao Jašu Bakova kao čovjeka koji mu je mnogo pomogao u životu i koji je donekle trasirao njegov životni put, jer je kao i on bio vrhunski intelektualac, poznati sportski djelatnik i atletski znalac.

Stevan Lenert iznenada je preminuo 10. veljače 2012. u Budimpešti, a urna s njegovim posmrtnim ostacima sahranjena je na Velikom Kataličkom groblju u Somboru.

Leo Lang

Jedan od najuglednijih hrvatskih sportskih djelatnika. Leo Lang rođen je u Zagrebu 21. listopada 1919. godine. Završio je Višu ekonomsku školu u Zagrebu. Bio je vrlo cijenjeni atletski trener, međunarodni sudac i pedagog.

Aktivno se bavio sportom od 1935. godine kao maratonac u zagrebačkom HAŠK-u, gdje aktivno nastupa do 1942. Nakon prestanka aktivnog natjecanja Lang nastavlja kao trener u zagrebačkim atletskim klubovima HAŠK, Slavija i Dinamo.

Od 1954. do 1972. godine Leo Lang je savezni trener atletske reprezentacije Jugoslavije. U tom periodu Franjo Mihalić na Olimpijskim igrama 1956. godine u Melbournu osvaja srebro u maratonu, upravo Leovoj disciplini. Stoga nije potrebno naglašavati kolika je Langova uloga u Mihalićevu srebru.

Vrlo značajano razdoblje Langove sportske karijere je od 1972. do 1976. godine kada je savezni kapetan atletske reprezentacije Jugoslavije, član Komisije za vrhunsku atletiku i međunarodni atletski sudac.

Lang je bio trener mnogih reprezentativaca bivše Jugoslavije i Hrvatske, od Joška Murata, Franje Škrinjara pa do najuspješnije među njima Vere Nikolić, europske prvakinja na 800 metara i svjetske rekorderke.

Uz to je Lang bio i savjetnik brojnih kenijskih i etiopskih dugoprugaša i maratonaca od kojih su najpoznatiji olimpijski pobjednici iz Meksika 1968. etiopski maratonac Mamo Wolde i Kenijac Kipchoge Keino koji se u utrci na 1500 metara okitio zlatnim olimpijskim odličjem.

Kao atletski stručnjak svjetskog ugleda bio je izvanredni predavač na Fakultetu za fizičku kulturu u Zagrebu, a stručna predavanja održavao je i u inozemstvu.

U stručnim atletskim krugovima bio je poznat i priznat kao inovator u organizaciji atletskih treninga, a kao prvi u svijetu koristio je testove za provjeru sposobnosti atletičara u trčanju na 800 metara u dužini od 700, umjesto 600 metara.

Leo Lang zasigurno je jedan od najuspješnijih atletskih trenera kojega smo ikada imali u Republici Hrvatskoj. Odgojio je brojne omladinske i seniorske reprezentativce, balkanske, mediteranske i europske pravake i rekordere.

Uz to treba istaknuti da je Lang bio i poliglot koji je govorio pet svjetskih jezika.

U prvenstvenoj sezoni 1964./65. kod trenera Vlatka Konjevoda bio je kondicijski trener Dinama. Nije nevažno istaknuti da je u navedenoj sezoni Dinamo osvojio kup Jugoslavije. Lang je od 1973. do 1991. godine bio stalni zaposlenik maksimirskog prvoligaša u kojemu je obnašao dužnost šefa marketinga, komercijalnog direktora i direktora kluba. Među mnogobrojnim Dinanovim dužnosnicima tog vremena Lang se posebno isticao po velikom radnom potencijalu, sposobnostima i uspjesima. On je poput Otta Hofmana rukovođenje Dinamovom administracijom shvatio kao dužnost kojoj se treba posvetiti svim svojim sposobnostima. Velike radne energije i zavidne poslovnosti i komunikativnosti, Lang je poslove vršitelja dužnosti generalnog tajnika Dinama preuzimao dva puta, od 1982. godine do listopada 1983. godine te od proljeća 1985. do početka 1986., kada je pozvan da pomogne Predsjedništvu kluba u naporima za što bržim sređivanjem stanja u klubu.

I u poslovima šefa klupskog marketinga uveo je mnoge novine koje su to tada bile nepoznate.

Uz sve to Lang je kao osoba bio vrlo srdačan, pristupačan, otvoren. Za svakog je imao lijepu riječ. A, po svojoj stručnosti i znanju, kako atletskom tako i marketinškom, bio je mnogo ispred svog vremena.

Dobitnik je velikog broja sportskih i opće društvenih priznanja.

Leo Lang preminuo je u Zagrebu 25. siječnja 2005. i sahranjen je na groblju Mirogoj.

Nikola Despot

Najprije vrhunski atletičar, a kasnije i priznati stručnjak. Nikola Despot rođen je u Mandalini kod Šibenika 3. prosinca 1912. godine. Osnovnu školu polazio je u Šibeniku do 1925., a zatim odlazi na školovanje u Split gdje završava srednju školu. Zarana su ga zapazili pedagozi kao hitronog i neizmjerno borbenog atletičara, pa je tako od 1925. godine pa sve do 1941. godine bio član ondašnjeg Sportskog društva Hajduk. Godine 1937. nastupio je na državnom prvenstvu te je za Hajduk osvojio dva naslova državnog prvaka i to na 400 metara sprint i štefetnoj utrci 4x400 metara. Taj uspjeh ga je odmah uvrstio u sastav državne reprezentacije za koju nastupa 1937. i 1938. godine i u oba nastupa osvaja naslove balkanskog prvaka.

Onako visok, žilav, košutnjav i neizmjerno borben, bio je upravo idealan tip trkača. U to vrijeme od 1937. do 1939. završio je u Beogradu Višu školu za fizičko vaspitanje, a kasnije od 1958. do 1960. diplomirao je na Državnom institutu za fiskulturu u Beogradu.

Pred sam početak Drugog svjetskog rata dolazi konačno u Zagrebu gdje je bio član HAŠK-a i državne reprezentacije s velikim brojem nastupa. Kao član Fiskulturnog društva Slavija iz Zagreba 1946. godine ponovno je u Zagrebu osvojio naslov državnog prvaka na 400 metara.

U sastavu nove državne reprezentacije nastupio je u Tirani 1946. godine na prvim poslijeratnim Balkanskim igrama na kojima je osvojio naslove prvaka Balkana na 400 metara i u štafeti 4x400 metara, što mu je ujedno bio i oproštajni nastup.

Ubrzani i fantastični razvoj atletskog sporta, naročito u Zagrebu, zahtjevao je veliki broj stručnjaka pa je on usmjerio svu svoju energiju i znanje prema mladima, od prvog poslijeratnog državnog sleta i prvenstva 1945. godine pa do smrti.

U razdoblju između 1945. do 1948. Despot je predavao na Višoj fiskulturnoj školi u Zagrebu, zatim od 1948. do 1958. na Srednjoj fiskulturnoj školi u Zagrebu, a od 1954. do 1958. godine na Učiteljskoj školi u Zagrebu.

Samo u jednom razdoblju tjeran nestaćicom bio je trener i pedagog u njemačkom gradu Hanau od 1966. do 1971. kada se vraća na svoj Fakultet za fizičku kulturu u Zagrebu gdje je ujedno i magistrirao.

Iz Fiskulturnog društva Slavija 1946. godine počeo je raditi kao trener u Atletskom klubu Dinamo u kojemu je ostao sve do 1994.

Uz rad na Fakultetu za fizičku kulturu i matičnom klubu Despot je niz godina radio i za Atletski odbor Zagreba, kasnije Atletski savez Zagreba, za Atletski savez Hrvatske, no ni to nije bilo dovoljno za njegovu silnu energiju i ljubav prema atletici, pa ga nalazimo na funkciji trenera zagrebačkih, hrvatskih i državnih reprezentacija. Posebno je bio aktivan u pripremi Franje Mihalića za Olimpijske igre u Melbournu 1956. gdje je ovaj osvojio srebro.

Nikola Despot bio je poznat i kao organizator velikih priredbi, smirenji atletski sudac. Predavao je na brojnim savjetovanjima atletskih trenera, pisao stručne rade i knjige o atletici.

Kroz svoj dugotrajni rad napisao je više stručnih priručnika i radova za fakultetsku nastavu i za sportske atletske škole u Zagrebu, ali i izvan gdje je odlazio kao atletski instruktor i osnivač mnogih atletskih klubova diljem Hrvatske.

Za svoj doprinos sportu Nikola je dobio veliki broj priznanja. Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske dobio je 1979. godine, ranije Majsku nagradu Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu 1975. godine te još cijeli niz visokih priznanja.

Za sve one koji su ga poznavali ostao je u sjećanju po svojoj vedrini, ali i po životom dalmatinskom temperamentu, no nikada nitko kod njega nije zapazio nekakvu ljutnju ili psovku. Bio je pravi uzor mlađim generacijama kao spomen dobroti, iskrenosti, znanju, stručnosti i ljubavi prema sportu, atletici i uopće prema čovjeku.

Nikola Despot preminuo je u Zagrebu 31. prosinca 1994. i sahranjen je na groblju Mirogoj.

Siniša Ergotić

Vrhunski sportaš, a potom i dužnosnik pod čijim vodstvom se ostvaruju vrhunski rezultati. Siniša Ergotić rođen je u Osijeku 14. rujna 1968. godine. Bio je vrhunski atletičar u disciplini skok u dalj. Višestruki je prvak Jugoslavije, a potom i Hrvatske.

Nastupio je na Olimpijskim igrama 1996. u Atlanti, 2000. u Sydneyju i 2004. u Ateni. Njegov osobni rekord je skok od 8,23 metra, a postigao ga je 2002. u Zagrebu. Na Mediteranskim igrama u Tunisu osvojio je zlatnu medalju, a najveći uspjeh u karijeri Siniše Ergotiće je osvajanje srebrne medalje 2002. godine na Europskom prvenstvu u atletici u Münchenu.

Uspjeh Siniše Ergotiće u Münchenu bio je ravan senzaciji. Evo što u tome piše Mijo Grabovac u *Slobodnoj Dalmaciji* 12. kolovoza 2002. godine kao izvjestitelj s 18. atletskog prvenstva Europe.

„Hrvatska ima europsku atletsku medalju. Siniša Ergotić okitio se srebrom! Našem veteranu, najstarijem skakaču u dalj u Münchenu, bilo je dovoljno točno osam metara da ostvari i svoje i hrvatske snove, da se netko i od naših predstavnika na seniorskoj europskoj smotri nađe na pobjedničkom postolju, da se zavijori i naša trobojnica. Ergotiće je po vremenu koje nije davalо izgleda za dugačke letove, izgledao sjajno. Već od prvog skoka kada je poveo sa 7,93 m. Zatim je malo prestupio, a bio je to dugačak let, daleko iza osam metara. U trećoj seriji trag je ostavio na točno osam metara, još jednom potvrdio onih 7,93 m, odskočivši dobrih 20 centimetara preko daske. Bio bi to skok daleko iznad osam metara samo da se odrazio bliže odskočnoj dasci. Bilo bi to i zlato! Do kraja više nije bilo ni snage, ali sve je već tada bilo jasno – preostao je samo Oleksij Lukašević, ali on je ionako sa 8,08 imao zlato u džepu“.

Iza našeg rekordera, atletičara koji je sam svoj majstor, trener samomu sebi, ostale su takve veličine kao što su Španjolac Yago Lamela pa Ukrajinac Roman Ščurenko...

„Priješkivao sam ovakvo vrijeme, bila je to moja ideja. Na zadnjem natjecanju prije prvenstva po sličnim uvjetima išao sam na 8,14. O medalji nisam ni sanjao prije prvenstva, a kad vrtim film događanja, moram biti i nezadovoljan. U drugom pokušaju za centimetar sam nagazio preko daske, a dobro sam video, išao sam otprilike na 8,20. Bilo je to zlato. I u četvrtoj seriji dobro sam skočio. Moglo je biti i sretnije“ – rekao je Siniša prije nego je otišao u svlačionicu.

Radosno je bilo u mix zoni gdje su se među čestitarima smjenjivali naši atletičari i atletičarki, pa predsjednik Hrvatskog atletskog saveza i sam nekada europski prvak Luciano Sušanj, onda vođa puta Đurđa Fočić, također bivša poznata atletičarka.

Tom prigodom Luciano Sušanj je kazao: „Sjajno je išao već od prvog skoka. Bio je siguran, svih nas je oduševio. Ovim srebrom je sebe realizirao u atletici do kraja. Uvijek je bio negdje tu pri vrhu, radio je, a evo u 34. dočekao je plodove.“

Doista na mnogim natjecanjima Ergotić je bio vrlo blizu medalje, malo bi nedostajalo, ali u Münchenu mu se sve vratilo.

Po završetku natjecateljske karijere Siniša Ergotić ostaje uz sport. Godine 2008. postaje direktor i izbornik hrvatske atletske reprezentacije. Pod njegovim vodstvom u Splitu je 2010. godine organiziran Kup kontinenata u atletici, natjecanje na kojemu su Split i Hrvatska još jednom pokazali svijetu da su u stanju organizirati najveće svjetske sportske spektakle.

Za istaknuti je da pod njegovim vodstvom hrvatska atletska reprezentacija postiže izvanredne rezultate, na svjetskim i europskim prvenstvima, a što je najvažnije za ovu knjigu Siniša Ergotić bio je izbornik hrvatske atletske reprezentacije na olimpijskim igrama 2008. u Pekingu kada je Blanka Vlašić u skoku u vis osvojila srebrnu medalju.

Posebno je bio ponosan 2012. kada je naša Sandra Perković u bacanju diska postala olimpijska pobjednica. Kao što znamo olimpijska medalja san je svakog sportaša, ali i čežnja svakog trenera i izbornika.

Godine 2002. dobio je državnu godišnju nagradu za sport Franjo Bučar.

Joško Vlašić

Vrlo uspješan kao sportaš i trener. Joško Vlašić rođen je u Splitu 22. srpnja 1956. godine. Prve i posljednje korake svoje aktivne sportske karijere napravio je u splitskom ASK-u osvojivši tridesetak titula prvaka Jugoslavije i Hrvatske u mnogim atletskim disciplinama.

Pet godina uzastopno od 1979. do 1983. godine bio je prvak Jugoslavije u desetoboju. Na Mediteranskim igrama 1979. u Splitu osvojio je brončanu medalju, a četiri godine kasnije na igrama 1983. godine u Casablanci postao je zlatni. Do danas drži rekord u desetoboju s 7659 bodova.

Višegodišnji je rekorder Jugoslavije i aktualni rekorder Hrvatske. Godine 1983. proglašen je najboljim atletičarem Hrvatske, a od Saveza za fizičku kulturu Splita za najboljeg sportaša grada iste godine.

Joško Vlašić je 1982. godine diplomirao na Fakultetu za fizičku kulturu odjel u Splitu. Radi kao trener u matičnom klubu ASK iz Splita, potom u nekoliko splitskih osnovnih i srednjih škola, da bi od 1994. do 2001. radio kao kondicijski trener u Košarkaškom klubu Split – Croatia osiguranje. Od 2006. godine je profesionalni trener pri Hrvatskom atletskom savezu.

Trenirao je Vlašić mnoge sportaše od kojih su neki postigli zavidna sportska dostignuća. Četiri godine bio je trener Đulijana Koludre koji je 1996. godine bio hrvatski rekorder u atletici na sto metara. Zatim trener je tenisačice Jelene Kostanić od 1993. do 2000. Pod njegovim vodstvom Marko Žaja četiri godine je bio prvak Europe i svijeta u kick – boksu do 69 kilograma.

Bio je Vlašić i dugogodišnji kondicijski trener košarkaškog internacionalca Nikole Vujičića koji je u dresu Macabija osvojio dvije titule prvaka Europe. Nekoliko godina radio je i kao trener u Hajdukovojo školi nogometa.

Vlašić je sudjelovao na mnogim sportskim seminarima kao predavač, a nekoliko godina surađuje s Fakultetom za fizičku kulturu u Zagrebu gdje je održavao seminare studentima usmjerjenima Opća fizička priprema sportaša.

Rođenjem kćeri Blanke dobiva priliku da od početka njene sportske karijere radi na način koji je u skladu sa njegovom sportskom i životnom filozofijom. Joško je odigrao najveću ulogu u velikoj karijeri njegove kćerke, slavne skakačice u vis Blanke Vlašić. Njenom uspjehu podredio je cijelog sebe. Stoga nije slučajno da je njegovim vodstvom zajedno s Bojanom Marinovićem, Blanka dva puta osvojila svjetsko zlato na otvorenome, četiri medalje na svjetskim dvoranskim prvenstvima, zlato na europskom prvenstvu na otvorenome i dva svjetska zlata u juniorskoj konkurenciji. Tu je svakako i Blankina srebrna medalja sa Olimpijskih igara 2008. u Pekingu.

A sada evo priče koja najbolje govori o Blanki i njezinom ocu i treneru Jošku Vlašiću: „Bila je zimska večer. Puhač je snažna bura. Kišilo je. Samo Dalmatinci znaju koja je to „nemoguća kombinacija“ – bura i kiša zajedno! Kad se to dogodi nema ništa pametnijega nego ostati u kući. E, ali po takvom nevremenu jedan čovjek se penjao na jedan od četiriju stupova za reflektore na stadionu Radničkog nogometnog kluba Split. Onoga u splitskome Parku mladeži, nekada poznatome kao Park skojevaca, a za Spličane i onda i danas – stadionu ispod Turske kule. Penja se taj čovjek s nekakvim žicama u rukama, kad ih je zavezao vadio je iz prsa žarulje. Gdje su mu samo stale... A dolje, u podnožju tog skliskoga stupa, jedna djevojka je suznih očiju non - stop ponavljala istu rečenicu: „Tata, molim te nemoj pasti!“ Ta djevojka bila je Blanka Vlašić, a čovjek na stupu bio je njezin otac Joško. I te hladne zimske večeri pune bure i kiše, Joško i Blanka željeli su nakon Blankina povratka iz škole, odraditi zacrtani trening. Kako na stadionu nije bilo nikoga da mu pomogne osvijetliti skakalište, Joško je sve učinio sam.“

Ali tu priči nije kraj. Grupa atletskih zanesenjaka iz Splita na čelu sa Joškom Vlašićem sama je, doslovce sama, uređila napuštenu prostoriju nekadašnje Jugoplastike da bi Blanka imala minimum za održivanje kakvih – takvih priprema za vrijeme zime i do početka proljeća u Splitu. Eto, to je Joško Vlašić, najprije sportski entuzijast, a onda velikan svjetske atletike.

Više godina proglašavan je za najboljega sportskog trenera grada Splita i Dalmacije. Odlukom Hrvatskog olimpijskog odbora najboljim hrvatskim trenerom proglašen je 2008. i 2009. godine.

Bojan Marinović

Okakvom se treneru radi dovoljno je reći da je jedan od trenera Blanke Vlašić. Njezini rezultati najbolje govore o Bojanu kao treneru, kao i o Blankinu ocu i treneru Joško Vlašiću.

Bojan Marinović rođen je Splitu 18. prosinca 1970. godine. Bio je atletičar koji je puno obećavao. U skoku u vis otišao je sredinom devedesetih godina sve do 212 centimetara i postao reprezentativac.

Dosta kasno počeo se baviti atletikom. Već je bio u 17. godini kada se posvetio „kraljici sportova“. Nije samo skakao u vis, nego i u dalj, trčao je i prepone. Kao osnovnoškolac u splitskoj školi Ruđer Bošković bio je Bojan izdvojen kao jedan od najnadarenijih, sve zahvaljujući legendarnom treneru Božidaru Šoliću – Keniju.

Malo je poznato u javnosti da je Marinović zamalo postao košarkaš. Kao dijete se lomio između nogometa i košarke. I danas s društvom zaigra nogomet. Tada, osamdesetih godina prošlog stoljeća, našao se na Gripama u košarkaškom društву s Kraljevićem, Tabakom, Čizmićem i drugima iz generacije rođenih 1969. i 1970. godine. Vodio ih je Petar Bezelj. Tko zna, možda bi i ostao na Gripama da nije morao dolaziti na trening u šest ujutro jer je prva momčad koristila dvoranu od osam ujutro do osam sati navečer.

Ipak, sreća za atletiku da se tako dogodilo. Bojan ni atletski izazov nije smatrao pravim izborom dok 1992. nije prvi put preskočio dva metra. Osobni rekord od 212 centimetara stigao je tri godine poslije, upravo u Splitu...

Danas će Bojan Marinović reći da je njegov osnovni problem kao natjecatelja bio što nije imao trenera. Zapravo je tri, četiri godine sam osmišljavao trening. Na papiru mu je trener bio Petar Korica koji je trenirao Fižuleta i Medića, ali Bojan je bio u Splitu, a trener u Zadru.

Kaže naš narod da „svako zlo nije za zlo“. Naime, dok je Bojan skakao proživiljavao je sam i ona druga trenerska iskustva koja će mu kasnije koristiti u radu s Blankom. Već tada je Bojan puno kontaktirao s trenerima i skakačima.

Nakon završetka profesionalne karijere 1997. godine Bojan Marinović počeo je raditi kao trener. Tri godine poslije dobiva i profesionalni status. Na Kineziološkom fakultetu u Zagrebu diplomirao je atletiku.

Bojan s Blankom radi od 1997. godine kada je upoznaje s tehnikom skoka u vis. Sve do danas zadužen je za taj dio trenažnog programa kao dio tima, zajedno s Blankinim ocem Joškom Vlašićem. Osim Blanke, Bojan trenira i mlade nade ASK-a na stadionu u Parku mladeži u Splitu.

Malo se zna u javnosti da je Bojan Marinović „pomorac na suhom“. Računao je da će postati pomorcem, za to se školovao, ali „nije ni dana tukao more“.

Pored spomenutog osobnog rekorda od 212 centimetara treba reći da je Bojan Marinović bio prvak Hrvatske i pobjednik Hrvatskog kupa, a u Velenju je 1995. sa 211 centimetara osvojio drugo mjesto na Kupu Europe. Jedne je sezone 1996. godine nosio dres zagrebačkog Zrinjevca, ali je godinu poslije prestao skakati posvetivši se trenerском poslu.

S Blankom radi već punih 17 godina. Otkad je skočila 161 centimetar, pa slijedeće sezone 168, pa tako dalje do 208 centimetara – otvorila se sjajna karijera. Imao je sreću uživo doživjeti sve Blankine najveće rezultate i uspjehe. Svjetske i europske titule, olimpijsko srebro u Pekingu 2008. godine.

Kada ne bio s njom na mitinzima, komunicirali su SMS porukama.

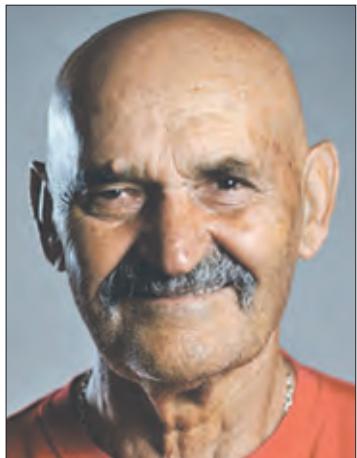
Prolazio je Bojan zajedno s Joškom Vlašićem sve lijepo, ali i teške trenutke u Blankinoj karijeri. Mnogo puta bio je i „rame za plakanje“ nakon neuspjeha, kakvih na sreću u Blankinoj karijeri nije bilo mnogo.

Bojan Marinović, čovjek koji je zajedno sa Joškom Vlašićem „stvorio“ Blanku jednu od najvećih sportašica u povijesti svjetske atletike, čovjek je koji će sigurno svojom stručnošću godinama stvarati hrvatske i splitske rekordere u skoku u vis. Iako je još relativno mlad trener, pod njegovim i Joškovim vodstvom Blanka je toliko dala hrvatskom, europskom i svjetskom sportu.

A Bojan? Uvijek isti, jednostavan, skroman. Čovjek koji stvara šampione, ali koji čvrsto stoji na zemlji i koji zna što hoće.

Odlukom Hrvatskog olimpijskog odbora najboljim hrvatskim trenerom proglašen je 2008. i 2009. godine. Više puta proglašen je najboljim trenerom Splita i Dalmacije.

Ivan Ivančić

Kada trener stvori olimpijskog pobjednika, to dovoljno govori o njemu.

Ivan Ivančić rođen je u Grabovici kod Tomislavgrada 6. prosinca 1937. godine. Bio je poznati atletičar u bacanju kugle.

Odrastao je Ivan u velikoj obitelji koja je imala pet sinova i tri kćeri. Već sa 16 godina, nakon završetka dva razreda srednje škole, morao je početi raditi, o tim danima je govorio: „Zaposlio sam se u rudniku u Nikšiću, posao je bio jako dobro plaćen. Kako sam bio premlad za tako težak posao, lažirali su mi godinu rođenja, upisali da sam dvije godine stariji. I tako sam tri godine radio u rudniku.“

Nakon rada u rudniku Ivančić je otisao u Tuzlu gdje je tri godine radio kao prometni policajac. U Tuzlu je otisao da završi Pedagošku akademiju jer je želio biti nastavnik tjelesnog odgoja u školi. U Tuzli je postojao Atletski klub Sloboda gdje se Ivančić počeo baviti bacanjem kugle. Nakon izvjesnog vremena Ivančić je napustio Tuzlu, otisao u Beograd i postao član Crvene Zvezde.

U Beogradu je završio Višu trenersku školu i Kineziološki fakultet, radio kao profesor tjelesnog odgoja te je bacao kuglu.

Njegov najbolji osobni rezultat je hitac od 20,77 metara koji je bacio 1983. godine. Ivančić je bio prvak Jugoslavije 1970., 1971., 1972., 1973., 1974., 1975. i 1977. godine. Šest je puta rušio državni rekord. Na prvenstvima Balkana u atletici prvak je bio 1970., 1971., 1972., 1983. i 1986. godine. Zanimljivo je da je posljednji put bio prvak Balkana sa 49. godinom.

Na Mediteranskim igrama 1975. godine u Alžиру osvojio je zlato, a 1979. u Splitu zaktitio se brončanom medaljom.

Sudjelovao je Ivančić na Olimpijskim igrama 1972. u Münchenu i 1976. u Montrealu. Osvojio je zlatne medalje u bacanju kugle i na dvoranskim prvenstvima Europe 1980. u Sindelfingenu i 1983. u Budimpešti.

Bio je sudionik i prvog svjetskog prvenstva 1983. u Helsinkiju gdje je osvojio 12. mjesto. U Helsinkiju je nastupio s navršenih 45 godina i 244 dana. Time je do danas najstariji sudionik u bacanju kugle na svjetskim prvenstvima.

Mjesec dana prije tog svjetskog prvenstva, 31. kolovoza 1983. u Koblenzu, postavio je svoj osobni rekord od 20,77 metara. Do 2010. godine bio je to svjetski rekord u kategoriji za muškarce od 45 do 49 godina. Nijedan sportaš njegove dobi do danas mu se nije uspio približiti na bliže od 2,5 metara po duljini hitca. Njegov rekord iz 1980. od 20,44 metra bio je svjetski rekord za muškarce od 40 do 45 godina sve dok nije srušen 1985. godine.

Iz profesionalnih se natjecanja povukao 1987. s 50 godina. Neko se vrijeme natjecao u veteranskim natjecanjima, no odustao je „jer nije mogao prihvatići činjenicu da više ne može baciti preko 20 metara kao što je mogao prije.“

Upravo je Ivančić najzaslužniji za sjajnu karijeru Sandre Perković. Pod njegovim vodstvom Sandra je postala višestruka prvakinja Europe i svijeta, a 2012. u Londonu je postala olimpijska pobjednica.

Nakon završetka karijere Ivančić je počeo raditi s mladim atletičarima. Trenirao je Ivanu Brkljačić dvostruku svjetsku juniorsku prvakinju u bacanju kladiva. Radio je i s Edisom Elkasovićem koji je bio svjetski juniorski rekorder i svjetski juniorski prvak u bacanju kugle. Učio je i Nedžada Mulabegovića, kao i Valentinu Srša.

No vraćamo se Sandri Perković, najvećoj od najvećih, o kojoj je Ivan govorio: „Primjetio sam je u petom razredu osnovne škole, bila je puno viša od ostalih, svidjelo mi se kako radi te sam joj prišao nekoliko puta, ali me odbijala. Bježala je od mene. Moja upornost se isplatila, ona je došla k meni i mislim da se nije prevarila.“

Na Paraolimpijskim igrama 2008. u Pekingu i 2012. u Londonu bio je trener bacača kugle Darka Kralja kada je osvojio zlatnu i srebrnu paraolimpijsku medalju.

Sa Sandrom je ostao do veljače 2013. godine. Godine 2010. dobio je državnu nagradu za sport Franjo Bučar, a 2012. istu nagradu za životno djelo. Za uspjeh u Londonu predsjednik Republike Hrvatske dr. Ivo Josipović odlikovao ga je odličjem Red Danice Hrvatske s likom Franje Bučara.

Odlukom Hrvatskog olimpijskog odbora najboljim hrvatskim trenerom proglašen je 2012. godine, a odlukom Hrvatskog paraolimpijskog odbora najbolji je trener 2011. i 2012.

Ivan Ivančić preminuo je u Zagrebu 28. kolovoza 2014., a sahranjen je na groblju Mirogoj.

NOGOMET

Milorad Arsenijević

Stinski nogometni velikan na prostorima bivše države.

Milorad Arsenijević rođen je u Smederevu 6. lipnja 1906. godine. Bio je niskog rasta, ali vrlo brz i okretan, izdržljiv, s visokom tehnikom i čestim akrobatskim intervencijama. Dugi niz godina bio je u samom vrhu jugoslavenskog nogometa.

Nogomet je počeo igrati u Mačvi iz Šapca, čiji dres nosi od 1921. do 1925. godine, a proslavio se u plavom dresu BSK-a iz Beograda čiji je igrač od 1925. do 1938. godine. Tijekom 13 godina igranja četiri puta je osvojio titulu prvaka Jugoslavije u nogometu. Bilo je to 1931., 1933., 1935. i 1936. godine.

Od 1927. do 1936. godine, kao nogometar BSK-a, 52 puta nastupio je za reprezentaciju Jugoslavije. Debitirao je 10. travnja 1927. godine u Budimpešti u prijateljskoj utakmici u kojoj je Mađarska pobijedila Jugoslaviju 3:0. Od dresa reprezentacije oprostio se u Parizu 13. prosinca 1936. godine u prijateljskoj utakmici u kojoj je Francuska pobijedila Jugoslaviju 1:0.

Nastupio je 1930. godine na Svjetskom prvenstvu u Urugvaju.

Zajedno sa Aleksandrom Tirnanićem bio je član izborničke komisije za izbor reprezentacije Jugoslavije od 1946. do 1948. godine. U tom razdoblju reprezentacija Jugoslavije na Olimpijskim igrama 1948. godine u Londonu osvaja srebrnu medalju. Potom Arsenijević od 1949. do 1952. godine kao izbornik samostalno vodi reprezentaciju Jugoslavije, pa tako i na na Svjetskom prvenstvu u Brazilu 1950.

Nakon toga je Milorad Arsenijević od 1952. do 1954. godine član izborničke komisije za izbor reprezentacije Jugoslavije zajedno s Leom Lemešićem i Aleksandrom Tirnanićem. Pod njihovim vodstvom reprezentacija Jugoslavije osvaja srebrnu medalju na Olimpijskim igrama 1952. godine u Helsinkiju.

U jednom razgovoru o danima koje je proveo kao izbornik i član komisije Arsenijević je izjavio: „Bilo je to krajem četrdesetih i početkom pedesetih godina. Imali smo tada sjajne igrače. Ti momci su bili divni i kao ljudi. Tada novac još nije bio dominantan, oni su voljeli nogomet, svoje klubove i reprezentaciju... Meni je to vrijeme kada sam bio izbornik i član komisija prošlo u velikom zadovoljstvu. Izvršio sam selekciju za olimpijsku momčad iz Helsinkija. Ta momčad je igrala sjajno, one dvije nezaboravne utakmice sa Sovjetskim Savezom učinile su da ta momčad uđe u povijest našeg nogometa kao „momčad nad momčadima“. Jako sam ponosan na tu generaciju.“

Milorad Arsenijević bio je veoma strog sudac kada je nogomet bio u pitanju. Teško je davao visoke ocjene igračima. Iz svog igračkog vremena najviše je cijenio Đordja Vujišinovića, Mošu Marjanovića, Icu Hitreca i Ivicu Beka. Od poslijeratnih igrača izdvajao je u prvom redu Bernarda Vukasa, zatim Zlatka Čajkovskog, Branka Stankovića, Stjepana Bobera i Miloša Milutinovića.

Kao profesor Elektrotehničkog, potom i Saobraćajnog fakulteta u Beogradu, napisao je dvije knjige i objavio je više znanstvenih radova.

Malo je poznato da je Arsenijević dugo godina volonterski trenirao nižerazredni klub Željezničar iz Beograda. I taj je posao radio u zanosu i s ljubavlju, kao što je sve u životu činio. Igralište Željezničara bilo je prekriveno šljakom, kada ne bi bilo kiše prašina je bila nesnosna. Vjetar je kovitlao oblake sitne šljake, udisali su je igrači i trener. Momčilo Lopičić, Arsenijevićev kolega po struci, tada član uprave Željezničara, zadivljen je pričao o Arsenijeviću koji bi poslije treninga sav bio od prašine, ne samo po dresu već i po cijelom tijelu, te kaže: „Često sam se pitao što nagoni nekadašnjeg nogometnog čovjeka koji je bio savezni kapetan, profesor na fakultetu da nas trenira i pri tome narušava svoje zdravlje. To nije radio ni za slavu ni za novac. Shvatio sam da je on zazidan u sport svoje mladosti, da je zarobljenik nogometa i da bez njega ne može ni u tim poznim godinama. Cijenili smo to njegovo pripadništvo, ali nas nije zarazio. Voljeli smo nogomet umjerenije od Milorada, valjda smo zato i manje postigli...“

Milorad Arsenijević preminuo je u Beogradu 18. ožujka 1987. godine i sahranjen je na beogradskom Novom groblju.

NOGOMET

Aleksandar Tirnanić

Uspješan kao nogometni trener i izbornik. Aleksandar Tirnanić rođen je 15. srpnja 1910. godine u Krnjevu kod Smedereva. Gotovo šest desetljeća strasno je drugovao s nogometnom loptom – prvo kao odlično desno krilo i reprezentativac, a kasnije kao dugogodišnji dužnosnik i izbornik reprezentacije Jugoslavije.

Kao nogometni trener bio je virtuoz s loptom, vrlo brz, prodoran, odličan dribler, elegantnih pokreta s brillantnim centarsutevima i efikasnim udarcima na gol. Kasnije kao priznati nogometni stručnjak Tirnanić je od 10. svibnja 1946. do 8. listopada 1961. sudjelovao u sastavljanju čak 125 reprezentacija Jugoslavije, 91 put kao član izborničkih komisija i 34 puta kao samostalni izbornik.

Vrlo uspješno Tirke je nastupao za nekoliko beogradskih klubova i to: Olimpiju 1923., Jugoslaviju 1924., BSK od 1924. do 1937. godine, zatim ponovno Jugoslaviju od 1937. do 1938., BASK od 1938. do 1939. i Jedinstvo od 1939. do 1941. godine. Zenit igračke karijere dostigao je u plavom dresu beogradskog BSK-a u kojem je osvojio četiri titule prvaka Kraljevine Jugoslavije 1931., 1933., 1935. i 1936. godine.

U razdoblju od 1929. do 1940. godine za reprezentaciju Jugoslavije odigrao je 50 utakmica i postigao 12 zgoditaka. Debitirao je 6. listopada 1929. godine protiv Rumunjske u Bukureštu u utakmici za Balkanski kup u kojoj su slavili domaćini s 2:1. Od dresa reprezentacije Jugoslavije oprostio se 31. ožujka 1940. također protiv Rumunjske u Bukureštu u utakmici za Dunavski kup koja je ovoga puta završila neodlučeno 3:3. Nastupio je na Svjetskom prvenstvu u Urugvaju 1930. godine.

Pod njegovim vodstvom kao članom izborničke komisije reprezentacija Jugoslavije osvojila je četiri olimpijske medalje. Srebro je osvojeno 1948. u Londonu, 1952. u Helsinkiju i 1956. u Melbourneu, dok je zlatna medalja osvojena 1960. godine u Rimu. S njim na čelu nastupila je reprezentacija Jugoslavije i na Svjetskim nogometnim prvenstvima 1954. u Švicarskoj i 1958. u Švedskoj.

Aleksandar Tirnanić, istinska nogometna legenda, bio je čovjek velikog šarma, vrlo duhovit na terenu i izvan njega. Volio je sve ono što život čini lijepim, ljude, glazbu, društvo... Bio je jedan od najpopularnijih sportaša koji je podržao akciju naprednih ljudi da se bojkotiraju Olimpijske igre 1936. godine u Hitlerovom Berlinu.

Poslije Drugog svjetskog rata Tirnanić postaje jedan od temeljitelja fiskulturnog pokreta u novoj Jugoslaviji i prvi profesionalac u tadašnjem nogometnom savezu.

Aleksandar Tirnanić sastavio je momčad za prvu poslijeratnu utakmicu reprezentacije Jugoslavije igranu u Praagu 1946. godine, koja je pobijedila Čehoslovačku 2:0. Tada još nije bio promoviran u saveznog kapetana, već je bio u svojstvu činovnika u tek osnovanom Fudbalskom odboru pri Fiskulturnom savezu Jugoslavije. Kasnije, poslije povlačenja Mikice Arsenijevića s dužnosti volonterskog izbornika, Tirke postaje savezni kapetan, jedini stručnjak koji je preko sto puta sastavljao najbolju momčad Jugoslavije.

Tirnanić je bio selektor, može se reći, starog kova. Nije od nogometa stvarao znanost, niti je igračima davao taktičke zadatke. Tražio je od njih samo jedno – da imaju stvaralački odnos prema nogometu. Davao im je slobodu, inzistirao na zalaganju, trčanju i hrabrosti.

Kako je on vršio selekciju, ostat će tajna koju nikada nitko neće odgjetnuti. Često mu je bilo dovoljno da vidi nekog igrača na samo jednoj utakmici i da u njemu, prije svih drugih, zapazi ne samo talent, već i krajne dosege. Sve se kod njega zasnivalo na intuiciji, čulu koje je bolje od nogometne teorije i svih logika stvaralo homogenu kompoziciju.

Aleksandar Tirnanić bio je izbornik velikog senzibiliteta. Znao je osjetiti ne samo nogometno razumijevanje, već i duhovno dopunjavanje igrača, spojiti sve te karike u čvrst, neraskidiv lanac. Igrači su ga voljeli, prilazio im je na jednostavan, nogometni način. Dobro ih je osjećao, a oni su ga razumjeli. Bio je autoritet na vrlo originalan način – jednostavnim pristupom igri s vjerom u igrače.

Na dužnosti izbornika, tom uslijanom prijestolju, bio je godinama. Dok su se drugi lako topili, Tirke je odolijevao, bilo kao član izborničke komisije ili savezni kapetan. I to je jedna od misterija vezanih za ovoga „čovjeka od nogometa”.

Aleksandar Tirnanić preminuo je 13. prosinca 1992. godine u Beogradu, gdje je i sahranjen na beogradskom Novom groblju.

NOGOMET

Leo Lemešić

Leo Lemešić istinska je sportska legenda, legenda o kojoj hladni sportski trofeji ne mogu dovoljno rječito govoriti, koju ni priznanja ni brojke ne mogu iskazati.

Svijet je ugledao u Sinju 8. lipnja 1908. godine. Bio je jugoslavenski nogometni reprezentativac, igrač sredine terena i nogometni sudac. Sportom se počeo baviti 1921. godine u svojoj trinaestoj godini, kada je sudjelovao u jedriličarskoj regati. Iste se godine Leo počeo baviti i atletikom u Hajdukovoj atletskoj sekciji. Zanimljivo je da je Lemešić aktivno igrao i ragbi te veslao u Veslačkom klubu Gusal.

Na nagovor Luke Kaliterne 1924. godine prvi se put našao na „placu“. Prije toga nogomet je igrao za juniorsku momčad splitskog Dalmatinca, a sportsku sreću okušao je i u vaterpolu.

Došavši na „plac“, postaje igrač prvog tima Hajduka podmlatka. Već 1926. odjenuo je seniorski bijeli dres u kojem je dva puta osjetio draž osvajanja titule prvaka države, 1927. i 1929. godine. Bijeli dres Hajduka nosio je 491 put te postigao 455 zgoditka. S 18 postignutih zgoditaka na 18 prvenstvenih utakmica 1935. godine je postao najbolji strijelac tadašnjeg nogometnog prvenstva Jugoslavije. Od 1929. do 1932. godine odigrao je 5 utakmica kao nogometni Hajduka za A reprezentaciju Jugoslavije i postigao 3 zgoditka.

Za A reprezentaciju debitirao je u Kupu prijateljskih zemalja u Bukureštu 10. svibnja 1929. protiv Rumunjske (3:2), a od reprezentativnog dresa se oprostio u Zagrebu 29. svibnja 1932. u prijateljskoj utakmici protiv Poljske (0:3).

Od bijelog dresa službeno se oprostio u prosincu 1940. godine.

Rat ga je vratio nogometu kada je na Visu na dan svetog Duje 1944. godine ponovno formiran Hajduk, a Leo izabran u tadašnje klupsko rukovodstvo. zajedno s Ljubomirom Benčićem bio je trener ratnog Hajduka. Iste godine, 13. svibnja, obnovljeni Hajduk odigrao je svoju prvu utakmicu na Visu. Protivnik je bila momčad engleske vojske Queen's Regiment koju su *bijeli* pobijedili 7:1. Suca za tu utakmicu nije bilo pa je zviždaljku uzeo Leo Lemešić. Sudački ispit položio je 1946., a već 1948. Lemešić sudi na Olimpijskim igrama u Londonu, a 1950. na Svjetskom prvenstvu u Brazilu, kao i na Svjetskom prvenstvu odigranom 1958. u Švedskoj.

Na listi međunarodnih sudaca nalazio se od 1948. do 1960. godine. Ukupno je u sudačkoj karijeri kao glavni sudac sudio 337 utakmica, dok je uz aut - liniju mahao zastavicom 101 put. Sudio je 12 međudržavnih i 43 međunarodne utakmice, od kojih većinu u europskim kupovima. Od sudačke se zviždaljke oprostio 12. lipnja 1960. godine, na utakmici Crvena zvezda - Radnički (5:4), nakon točno 14 godina aktivnog suđenja.

U splitskoj sudačkoj organizaciji obavljao je brojne odgovorne dužnosti. Tako je bio predsjednik Zbora nogometnih sudaca sudačke organizacije u Splitu od 1951. do 1953., zatim od 1955. do 1956., potom od 1957. do 1962. i od 1963. do 1978. godine kada je izabran za doživotnog počasnog predsjednika. Dugogodišnji je član najužeg rukovodstva Zbora nogometnih sudaca Nogometnog saveza Hrvatske i Nogometnog saveza Jugoslavije. U ožujku 1968. godine Leo Lemešić dobiva od Arbitražne komisije FIFA-e najveće priznanje na nogometnom polju, specijalno odlikovanje za rad u nogometnim organizacijama. Iduće godine se našao na listi kontrolora UEFA-e za utakmice Kupa europskih prvaka.

Leo Lemešić bio je i član selektorske komisije za izbor reprezentacije Jugoslavije u razdoblju od 1949. do 1954. godine, a u tom razdoblju reprezentacija bivše države osvojila je srebrnu medalju na Olimpijskim igrama 1952. godine u Helsinkiju. Lemešić je bio član i selektorske komisije za izbor reprezentacije Hrvatske protiv Indonezije u Zagrebu, u rujnu 1956. godine.

Pored toga što je bio aktivni nogometni sudac i izbornik, Leo Lemešić je više desetljeća obavljao i trenersku dužnost. Bio je trener Solina, Vuka, Jadrana iz Kaštel Sućurca, prve momčadi i juniora Hajduka. Više godina bio je i član uprave Hajduka, a jedno vrijeme i zadužen za rad omladinskog pogona kao referent za podmladak, kako se tada zvala ta funkcija. Više godina obnašao je i dužnost izbornika reprezentacije Splitskog nogometnog podsaveza u kojem je desetljećima bio profesionalni tajnik i voditelj kancelarije. Bio je i počasni član International Board-a, tijela koje sugerira izmjene, dopune i pravila nogometne igre.

Kada se pogleda ova velika i časna sportska biografija, može se konstatirati da je Leo Lemešić doista bio jedinstvena osoba hrvatskog nogometa.

Leo Lemešić preminuo je u Splitu 15. kolovoza 1978. godine. Sahranjen je na splitskom groblju Lovrinac.

Od 2008. godine počasnik je Kuće slave splitskog športa.

NOGOMET

Anton Pogačnik

Tehničar, velika radijusa kretanja i točnih proigravanja, dobro je igrao glavom.

Anton Pogačnik rođen je u Livnu 6. siječnja 1913. godine. Bio je igrač sredine terena.

Igračku karijeru započeo je s 18 godina u SAŠK-u iz Sarajeva 1931. godine gdje ostaje do 1934. kada odlazi u Zagreb i pristupa Građanskom. Dres Građanskog nosi do 1938. godine. U tom periodu s „purgerima“ osvaja prvenstvo Jugoslavije u sezoni 1936./37.

Toni Pogačnik potom je od 1938. do 1941. godine nogometni trener, također zagrebačkog kluba, Concordije. Za reprezentaciju Jugoslavije 1937. godine kao nogometni trener Građanskog odigrao je 2 utakmice. Debitirao je 1. kolovoza 1937. godine u Beogradu u prijateljskoj utakmici u kojoj je Jugoslavija pobijedila Bugarsku 3:1. Od dresa reprezentacije Jugoslavije oprostio se 6. rujna 1937. godine u Beogradu u utakmici za Kup prijateljskih zemalja u kojoj je Jugoslavija pobijedila Rumunjsku 2:1. Dres hrvatske nogometne reprezentacije kao igrač Concordije nosio je samo jednom i to na prijateljskoj utakmici protiv reprezentacije Njemačke u Beču 15. lipnja 1941. (1:5).

Toni Pogačnik bio je lijeva spojka. Odličan nogometni trener, zabilješnuo je svojom igrom u sarajevskom SAŠK-u, ali tek po dolasku u Zagreb iskazao se u pravom svjetlu. Bio je nogometni trener koji je bio i lijeva spojka i centarfor, međutim, on je bio toliko tehnički potkovani pa mu je bilo svejedno na kojoj će strani igrati, jer je dobro igrao s obje noge.

Ipak, treba pošteno reći. Pogačnik je bio klasični navalni igrač, ali kao pametan nogometni trener nije učinio pogrešku mnogih koji su u svom razvitku zaustavljeni na pola puta. Kada je postao glavni igrač SAŠK-a, prihvatio je poziv Građanskog i po dolasku u Zagreb mnogo je napredovao.

Pogačnik je bio odličan tehničar. Bio je dosta brz i izdržljiv igrač koji je i dobro pucao objema nogama. Ukratko rečeno, bio je vrstan nogometni trener koji je suvereno vladao loptom.

Toni Pogačnik sudionik je prvog trenerskog tečaja organiziranog u Hrvatskoj 1946. godine.

Kao trener Pogačnik je vodio zagrebački Metalac od 1947. do 1949. godine. Potom je trener juniora Dinama, a nakon toga vodio je momčad Partizana iz Beograda od 1952. do 1953. godine.

Godine 1952. trener je reprezentacije Jugoslavije na Olimpijskim igrama u Helsinkiju gdje je reprezentacija bivše države osvojila srebrnu medalju.

Poslije toga seli u Indoneziju gdje je bio izbornik i trener indonezijske reprezentacije do 1963. godine. U vremenu dok je vodio reprezentaciju Indonezije, od 1958. do 1960., bio je trener švicarskog Grasshoppera. Zasigurno je Toni Pogačnik jedan od najzaslužnijih što je u jeku bivšeg sustava nekadašnje države 1956. godine Hrvatska izabrana vrsta odigrala međunarodnu utakmicu u Zagrebu, upravo s reprezentacijom Indonezije. U ovoj utakmici Hrvatska je s 5:2 pobijedila goste iz Indonezije, koji su Hrvatskoj pružili jači otpor nego to govori rezultat. Kao vrstan nogometni stručnjak očito je dobro izvježbao svoje momke. Pokazali su na maksimirskom stadionu do padljivu i laku igru. Pogačnik je potvrdio da je taj narod nadaren za nogomet.

Malo prije smrti u razgovoru za jedne kanadske novine Pogačnik je izjavio da je silno ponosan na tu utakmicu 1956. godine u Zagrebu. Ponosan je, kaže, jer je to bila prva utakmica hrvatske državne reprezentacije nakon 12 godina, posljednja je igrana 1944. godine.

Kada je čuo taktove Ljipe naše nije mogao susagnuti suze. Osjećao je ponos što njegovom zaslugom ponovno nastupa hrvatsko izabrano predstavništvo, premda je on bio na trenerskoj klupi protivničke reprezentacije. Priznao je tada i da ga je pekao veliki poraz Hrvatske 1941. godine u Beču protiv Njemačke, što je bio njegov jedini nastup za Hrvatsku, ali Njemačka je u nogometu uvijek Njemačka.

Ovaj vrsni nogometni trener na poseban način obilježio je hrvatsku nogometnu povijest. Ako pogledamo biografiju, doista na poseban način.

Anton Pogačnik preminuo je na Baliju u Indoneziji 21. svibnja 1978. godine, gdje je i sahranjen.

NOGOMET

Dragutin Franković

Edan od doajena trenerske struke u Hrvatskoj i Jugoslaviji.

Dragutin Franković rođen je u Voćinu 18. lipnja 1909. godine. Obrtnu školu završio je 1927. u Zagrebu. Od 1933. kao član Športskog kluba Marathon bavio se skijanjem, a od 1945. djelovao je u planinarskoj organizaciji gdje je bio pokretač i voditelj radničke sportske djelatnosti u zagrebačkoj općini Trešnjevka, te skijski trener.

Već 1946. godine Franković je položio tečaj za nogometnog trenera. Iste godine položio je za nogometnog instruktora. Zvanje saveznog nogometnog trenera dobio je 1950. godine, a potom je dugi niz godina aktivan u trenerskoj organizaciji.

U Zagrebu je u studenom 1950. godine održana osnivačka skupština Saveza nogometnih trenera Hrvatske gdje Franković postaje odbornik. Na toj dužnosti ostaje sve do 1957. godine kada postaje prvi potpredsjednik Saveza nogometnih trenera Hrvatske. Dužnost potpredsjednika Franković obnaša do 1966. godine kada je izabran za predsjednika, koju dužnost obnaša do 1968. godine.

Sudjelovao je Franković na prvom savjetovanju nogometnih instruktora Hrvatske u Zagrebu u siječnju 1950. godine kada je održao i predavanje na temu „Poduka igrača u baratanju loptom“.

U rujnu 1950. godine u Beogradu je održana osnivačka skupština Saveza nogometnih trenera Jugoslavije na kojoj je Franković izabran za potpredsjednika.

Aktivan je bio Franković u radu trenerske organizacije i van Hrvatske. U srpnju 1961. godine u Makarskoj je održan prvi tečaj za nogometne instruktore s područja Bosne i Hercegovine, a među predavačima je bio i Franković. Isto tako u rujnu 1961. u Skopju na seminaru za nogometne trenere Franković je održao zanimljivo predavanje na temu „Taktika i sistemi nogometne igre“.

U kolovozu 1971. Dragutin Franković sudjelovao je u radu savjetovanja nogometnih trenera Slovenije koje je održano u Ljubljani.

Potrebno je istaknuti da je Franković početkom sedamdesetih godina prošlog stoljeća radio kao nogometni trener u Sloveniji, gdje je trenirao Željezničar i Triglav iz Ljubljane, Željezničar iz Maribora i Kladivar iz Celja.

Isto tako Franković je bio aktivan i u radu međunarodnih trenerskih foruma te je sudionik više međunarodnih seminara. U lipnju 1955. u Parizu je u organizaciji Francuske nogometne federacije održan tečaj za nogometne trenere Francuske na kojem je kao promatrač boravio i Franković. Po povratku iz Pariza na trenerskom seminaru u Aranđelovcu održao je predavanje na temu „Zapažanja sa seminara u Parizu“. Isto tako Franković na drugom saveznom seminaru koji je u lipnju 1960. godine održan u Vršcu održao je predavanje na temu „Prijedlog formiranja novog sistema igre“.

Potrebno je istaknuti da je Franković bio prvi predsjednik Saveza nogometnih trenera Zagreba osnovanog 1954. godine i tu dužnost obnaša punih 20 godina, sve do 1974.

U svojoj matičnoj trenerskoj organizaciji u Zagrebu godinama je održavao predavanja za trenersko usavršavanje, a mlađi treneri rado su ga slušali i upijali njegovo nogometno znanje. Evo nekoliko tema koje je Franković više godina predavao mlađim zagrebačkim trenerima: „Organizacija FSJ, SFTJ, NSH i SNTH“, „Neki problemi kvalitete u našem nogometu“, „Sistemi natjecanja u SFRJ i problemi trenera u vezi s tim“, „Praktičan prikaz kondicionog treninga“, „Odnos trenera i kluba“, „Upoznavanje s novim pravilima trenerske organizacije“, „Što raditi s nogometnom momčadi između dva prvenstva“, „O novim mjerama u nogometnoj organizaciji“...

Dragutin Franković na Olimpijskim igrama u Helsinkiju 1952. godine bio je pomoći trener reprezentacije Jugoslavije kada je osvojena srebrna medalja i tako je i on našao mjesto u ovoj knjizi. Obnašao je i dužnost izbornika i trenera reprezentacija Zagreba i Hrvatske.

Dosta se Franković bavio i publicistikom. Surađivao je u *Narodnom sportu*, zatim časopisima i novinama: *Narodna država*, *Gospodarstvo*, *Hrvatski planinar*, *Hrvatski šport*... Godine 1975. povodom 25 godina postojanja Saveza Nogometnih trenera Hrvatske objavio je spomen knjigu.

Dragutin Franković preminuo je u Zagrebu 20. kolovoza 1987. i sahranjen je na groblju Mirogoj.

NOGOMET

Bruno Knežević

Vrsni igrač sredine terena, trener, izbornik i nogometni dužnosnik. Bruno Knežević rođen je u Čaporicama kod Trilja 12. ožujka 1915. godine. Igrao je na poziciji halfa. Bio je vrlo elegantnih pokreta i odličan u igri glavom. Nogomet je počeo igrati u Kotoru, u momčadi SK Bokelj, a potom je od 1934. do 1941. godine igrač BSK-a iz Beograda s kojim osvaja prvenstvo Jugoslavije u sezona 1935. i 1938./39. godine.

Tijekom Drugog svjetskog rata boravio je u Zagrebu gdje je od 1941. do 1945. godine bio nogometni član HŠK-a. Jedan je od osnivača zagrebačkog Dinama 1945. godine, te njegov igrač od 1945. do 1946. godine.

Za reprezentaciju Jugoslavije, kao nogometni član BSK-a, 1938. godine odigrao je jednu utakmicu. Igrao je 3. travnja 1938. godine u Beogradu, u kvalifikacijskoj utakmici za Svjetsko prvenstvo u kojoj je Jugoslavija pobijedila Poljsku 1:0.

Nakon završetka igračke karijere duže vremena radio je kao trener. Tako je 1949. godine bio trener Dinama, a potom NK Zagreb od 1949. do 1951. godine. Jedno vrijeme trenirao je i zagrebačko Jedinstvo. Knežević je bio i član izborničke komisije za izbor reprezentacije Jugoslavije od 1956. do 1958. godine. U tom razdoblju osvojena je srebrna medalja na Olimpijskim igrama u Melburnu.

Zajedno s Leom Lemešićem i Franjom Wölfлом bio je član izborničke komisije reprezentacije Hrvatske za prijateljski susret s reprezentacijom Indonezije u Zagrebu 1956. godine.

Dugi niz godina obnašao je dužnosti u trenerskoj organizaciji. Osnivanjem Saveza nogometnih trenera Hrvatske 1950. godine Knežević postaje član Upravnog odbora, a potom 1952. godine postaje tajnik, a dužnost obnaša do 1955. godine kada ponovno postaje član Upravnog odbora. Na toj dužnosti ostaje dvije godine. Na skupštini Saveza nogometnih trenera 1960. godine Knežević ponovno postaje član Upravnog odbora i tu dužnost obnaša do 1962. godine.

Malo je poznato u javnosti da je Bruno Knežević sudionik prvog tečaja za nogometne instruktore i trenere koji je organiziran od 1. ožujka do 1. svibnja 1946. godine u Zagrebu. Bio je jedan od prvih s diplomom trenera u Hrvatskoj. Ispit je položio 14. i 15. svibnja 1950. godine. Zvanje višeg sportskog trenera stekao je 1959. godine u Visokoj školi za fizičku kulturu u Zagrebu.

Jedan je od organizatora prvog savjetovanja nogometnih instruktora Hrvatske koje je održano u Zagrebu 1950. godine, a Knežević je bio predavač iz teme „Sredstva za stjecanje fizičke kondicije“.

Treba reći da je Bruno Knežević više godina bio i član Upravnog odbora Saveza nogometnih trenera Jugoslavije. Ovaj vrijedni nogometni i dužnosnik bio je i predsjednik Nogometnog saveza Hrvatske od 1968. do 1971. godine. Obnašao je i dužnost potpredsjednika Nogometnog saveza Jugoslavije.

Knežević je bio i predsjednik Stručnog savjeta Nogometnog saveza Jugoslavije.

Bruno Knežević bio je vrlo utjecajna osoba diljem Jugoslavije. Tako je 1955. godine na poziv Zveze nogometnih trenera Slovenije održao na njihovu seminaru ova predavanja: „Osnove tehnike kao važan faktor u suvremenom nogometu“ i „Taktika suvremenog nogometa gledana kroz najnovija načela u svijetu“. Osim ovih teorijskih predavanja održao je praktičan prikaz kondicijskog, tehničkog i taktičkog treninga. U rujnu 1967. godine prisustvovao je seminaru kojega je organizirala UEFA u Baden-Badenu (SR Njemačka) za trenere koji su u to vrijeme radili s omladincima u svojim zemljama. Osim toga, Bruno Knežević prisustvovao je i nekim kasnijim seminarima koje je također organizirala UEFA.

Vrlo je velika uloga Bruna Kneževića u stručnom razvoju nogometnih organizacija Hrvatske i Jugoslavije. Sudionik je i jedan od organizatora brojnih seminara od kojih izdvajamo onaj od 21. do 25. kolovoza 1958. godine na Paliću. Na seminaru Saveza nogometnih sudaca Jugoslavije održao je predavanje na temu o kondicijskoj pripremi.

Bruno Knežević jedan je od osnivača Zbora nogometnih trenera Zagreba 12. travnja 1954. godine. Iste 1954. godine, 23. studenog, Knežević je hrvatskim nogometnim trenerima održao vrlo zanimljivo predavanje na temu „Dojmovi sa Svjetskog nogometnog prvenstva u Švicarskoj“.

Za svoj rad u trenerskoj organizaciji dobitnik je brojnih odličja i priznanja.

Ovaj, ponajprije vrsni nogometni i dužnosnik, umnogome je zadužio hrvatski nogomet. Smatra se jednim od pionira u pogledu stručnog rada.

Bruno Knežević preminuo je u Zagrebu 26. ožujka 1982. godine, gdje i sahranjen na groblju Mirogoj.

NOGOMET

Ljubomir Lovrić

Odličan vratar i vrlo uspješan izbornik.

Ljubomir Lovrić rođen je u Novom Sadu 28. svibnja 1920. godine. Nogometnu karijeru započeo je u predračnoj SK Jugoslavija iz Beograda još kao učenik. Vrlo brzo je napredovao i njegov urođen talent došao je rano do punog izražaja.

Od 1937. godine Lovrić je standardan vratar ovog renomiranog i popularnog beogradskog kluba. Njegova karijera bila je duga i uspješna. Jedino ga je Drugi svjetski rat sprječio da postigne još zapaženije uspjehe u karijeri. Pored izuzetnog talenta, Lovrić je posjedovao i eleganciju. Prstima dugim kao u hobotnice mogao je podići loptu sa zemlje, a da ruku ne okrene. Bio je istinska nogometna zvijezda i miljenik navijača. Tijekom igračke karijere Lovrić je branio samo za dva najpopularnija beogradска kluba, prije Drugog svjetskog rata za Jugoslaviju, a poslije rata za Crvenu Zvezdu. Njegova vratarska karijera trajala je preko 15 godina.

Mladi Ljubomir morao se kriti pod tuđim imenom dok je kao gimnazijalac nastupao za Jugoslaviju. U to vrijeme učenici su zbog nogometa izbacivani iz škole. Bio je ne samo odličan vratar, već i jednako uspješan student prava. Inače, Ljubomir Lovrić potječe iz ugledne obitelji. Otac mu je bio profesor, a majka nastavnica tako da je sklonost ka nauci obiteljska tradicija.

Ljubomir Lovrić bio je prvi vratar SK Jugoslavija od 1937. do 1941. godine. Nakon toga dolazi do prekida svih sportskih aktivnosti zbog ratnih godina. Već od 1945. godine brani za Crvenu Zvezdu zajedno sa Srđanom Mrkušićem. Za Zvezdu je branio do 1953. godine, s kojom je osvojio titule prvaka Jugoslavije 1951. i 1953. godine.

Za reprezentaciju Jugoslavije odigrao je 5 utakmica i to 4 prije Drugog svjetskog rata kao vratar SK Jugoslavija, a jednu kao vratar Crvene Zvezde. Oprostio se od reprezentativnog dresa u Londonu 13. kolovoza 1948. godine u finalu Olimpijskih igara kada je Švedska pobijedila Jugoslaviju 3:1. Jugoslavija je tada osvojila srebrnu medalju tako da je i Lovrić olimpijski medaljonaš. Bio je to peti i posljednji nastup za reprezentaciju Jugoslavije ovog istinskog asa. S gola Crvene Zvezde povukao se u 32. godini i posvetio novinarskom pozivu.

Zlatnim slovima će ostati upisan podatak da je Ljubomir Lovrić debitirao na golu reprezentacije Jugoslavije sa 18 godina i 11 mjeseci protiv vrlo jake reprezentacije Engleske u Beogradu 18. svibnja 1939. godine. Bio je najmlađi vratar koji je debitirao u reprezentaciji Jugoslavije u povijesti. Engleska reprezentacija u to je vrijeme smatrana najboljom u Europi. Na ovoj utakmici Lovrić se proslavio i bio najbolji na terenu. Postignut je senzacionalan rezultat. Jugoslavija je pobijedila favorizirane Engleze s 2:1. Razumljivo je da je mladi Lovrić na početku utakmice imao veliku tremu, ali je kasnije postajao sve sigurniji i samopouzdaniji. Branio je fenomenalno. Imao je lijep stil i elegantne pokrete koji su na ovoj utakmici došli do punog izražaja. Često je dizao publiku na noge. Toga dana stadion BSK-a u Beogradu bio je njegov.

Po završetku nogometne karijere Lovrić se posvetio novinarstvu, ali je i u nogometu ostao aktivan. Već 1953. godine on je član Izvršnog odbora Nogometnog saveza Jugoslavije. Također je i član Selektorske komisije za izbor reprezentacije. Kasnije je obnašao i dužnost samostalnog selektora.

Kao rezultat rada Selektorske komisije, koja je odlučivala u sastavu Aleksandar Tirkanić i Ljubomir Lovrić, osvojena je zlatna medalja na Olimpijskim igrama u Rimu 1960. godine.

Iste godine u Kupu nacija, kada je završnicaigrana u Francuskoj, osvojena je srebrna medalja. Na Svjetskom prvenstvu u Čileu 1962. godine Lovrić je također član Selektorske komisije koja je radila u sastavu: Ljubomir Lovrić, Prvoslav Mihajlović i Hugo Ruševlanin. Jugoslavija je u Čileu osvojila četvrtu mjesto.

Od rujna do studenog 1964. godine Lovrić je samostalni izbornik reprezentacije Jugoslavije, a onda se krajem godine povlači s dužnosti izbornika i vraća novinarskom pozivu, svojoj velikoj ljubavi. Radio je u više izdavačkih kuća, ali mu je duša ostala u redakciji beogradskog *Sporta*. Tu je u razdoblju od 20-ak godina bio glavni i odgovorni urednik. Iz *Sporta* je otiašao u mirovinu 1980. godine. Kao vrhunski sportski novinar govorio je nekoliko stranih jezika. Bio je poznat, priznat i popularan u nogometnom i općenito sportskom svijetu.

Ljubomir Lovrić preminuo je u Beogradu 26. kolovoza 1994. godine. Sahranjen je na beogradskom Novom groblju.

NOGOMET

Milovan Ćirić

Cijenjeni nogometni stručnjak Milovan Ćirić rođen je u Beogradu 12. veljače 1918. godine. Postao je trener rekorder reprezentacije Jugoslavije sa čak 109 službenih međudržavnih utakmica i to kada je reprezentacija Jugoslavije postigla velike uspjehe na Olimpijskim igrama 1956. u Melbournu i 1960. godine u Rimu osvajanjem srebrne i zlatne olimpijske medalje. Godine 1960. Jugoslavija je postala viceprvak Europe, a 1962. godine na Svjetskom prvenstvu u Čileu osvojila je četvrto mjesto.

Nogometnu karijeru započeo je u nižerazrednim beogradskim klubovima da bi se afirmirao 1936. godine u SK Jugoslavija u kojoj je od 1938. do 1941. godine igrao sa zapaženim uspjehom.

Od ožujka 1945. do kolovoza 1946. godine igrao je za Crvenu Zvezdu. Kasnije je igrao za Partizan i Metalac (kasnije BSK i Beograd) u kojemu je bio trener omladinaca. Uz deset utakmica za reprezentaciju Beograda odigrao je od 1940. do 1948. i tri utakmice za B reprezentaciju Jugoslavije.

Završivši DIF (Državni institut za fizičku kulturu) u Beogradu, razvio se u istaknutog trenera. Počeo je kao učitelj omladinaca Partizana, a od 1951. do 1953. kao profesionalac prvo je vodio ekipu beogradskog BSK-a, potom Partizan od 1953. do 1954, Crvenu Zvezdu od 1954. do 1957. s kojom osvaja titule prvaka Jugoslavije u sezona 1955./56. i 1956./57. Potom je trenerao rimskog Lazio od 1957. do 1958. godine. Trener OFK Beograda bio je 1961. godine. Radio je kao trener i u Turskoj, Grčkoj i Italiji. Milovan Ćirić trenerao je Hajduka u dva navrata, od 1959. do 1961. i ponovno u prvenstvenoj sezoni 1963./64.

Dugi niz godina bio je trener reprezentacije Jugoslavije i član selektorskih komisija za izbor reprezentacije, i to od svibnja do listopada 1954. godine zajedno sa Brankom Pešićem, Aleksandrom Tirnanićem, Leom Lemešićem i Franjom Wölflom. Potom je ponovno član izborničke komisije od prosinca 1973. do srpnja 1974. godine, zajedno s Miljanom Miljanićem, Milanom Ribarom, Sulejmanom Rebecem i Tomislavom Ivićem. U knjigu je uvršten jer je u vremenu dok je bio trener Hajduka, bio i trener reprezentacije Jugoslavije u Rimu 1960. kada je osvojeno olimpijsko zlato.

Važno je napomenuti da su se šestorica hrvatskih nogometaša 1960. godine na Olimpijskim igrama u Rimu zakitala zlatnom olimpijskom medaljom (Andrija Anković, Aleksandar Kozlina, Ante Žanetić, Željko Matuš, Željko Perušić i Zvonko Bego). Kao što je spomenuto Ćirić je trenirao i reprezentaciju Jugoslavije 1956. u Melbournu, kada je osvojeno srebro kada je isto šest nogometaša naših klubova osvojilo medalju (Mladen Koščak, Luka Lipošinović, Zlatko Papec, Nikola Radović, Ivan Šantek i Joško Vidošević).

Hajduk je prema izjavi tadašnjeg klupskega tajnika Šime Poduje, dolaskom Milovana Ćirića u Split, dobio mrljivog i dobrog stručnjaka. U dvije prve sezone 1959./60. i 1960./61. kada je Ćirić trenirao Hajduk, klub se nalazio u samom vrhu.

Kada je pred sezonu 1963./64. drugi put došao u Split, bilo je mnogo teže. Dogodila se smjena generacija. Hajduk je u prvenstvu startao loše. Većina tadašnjih igrača još nije bila stasala, nije dobila „patinu“ pravog i iskusnog igrača. Govorio je tada Ćirić da je tom Hajduku u koji se vratio 1963. godine nedostajao jedan duhovni vođa ekipe, igrač poput Frane Matošića ili Bernarda Vukasa. Mada je znao da su i Frane i Bajdo samo jedni i jedini.

Neiskustvo je na utakmicama često dolazilo do izražaja. Kako je kasnije pričao Ćirić, igrače bi uhvatila strašna panika kada bi primili gol. Umjesto da se založe i izjednače pa potom povedu, oni bi postali malodušni, uhvatila bi ih panika. To se na kraju sezone osjetilo i na plasmanu.

Najvažniji događaj za Hajduk u razdoblju Milovana Ćirića bio je dovođenje Ante Mladinića, koji je dobio u zadatku voditi brigu o Hajdukovim pionirima. To je bio početak povratka na staze stare slave poznate Hajdukove nogometne škole utemeljene na nauku Luke Kaliterne. Da je Ćirić bio u pravu, svjedoči i činjenica da su kroz Bićinu školu „tića“ i „rebaca“ tada prošli Jerković, Mužinić, Džoni, Peruzović i drugi koji su kasnije s Hajdukom sedamdesetih godina prošlog stoljeća harali jugoslavenskim nogometom.

Milovan Ćirić bio je nogometni vizionar i znalac, stručnjak koji je „znao nogomet“. Spada zasigurno u red najvećih nogometnih trenera rođenih na prostoru bivše države. Gdje je god radio, ostavio je svoj pečat, pa tako i u Splitu.

Preminuo je u Beogradu 14. listopada 1986. godine, gdje je i sahranjen.

NOGOMET

Miloje Gabrijelić

Zar nije dovoljno istaknuti „Naš prvi doktor nogomet“.

Profesor doktor Miloje Gabrijelić rođen je u Pićanu u Istri 13. prosinca 1922. Već kao dječak dolazi u Budainku gdje završava osnovu školu, a prve razrede gimnazije polazi u Slavonskom Brodu. Zbog sudioništva u političkom štrajku 1939. izbačen je iz škole pa prelazi u Novu Gradišku gdje maturira 1942. godine. Odmah nakon mature uhićen je zbog političkog djelovanja, pa je do početka 1944. godine u zatvorima Nove Gradiške i Zagreba, te logorima Jasenovac i Stara Gradiška.

Od svoje 16. godine uspješno se bavi nogometom, najprije u Nogometnom klubu Marsonija u Slavonskom Brodu, a zatim u NK Unitas u Novoj Gradiški, sve do 1942. Od 1945. kao student živi u Zagrebu te je aktivni nogometni tajnik u Akademiciaru, gdje obavlja i dužnost tajnika kluba.

Od 1946. do 1948. Gabrijelić je student na Državnom institutu za fizičku kulturu u Moskvi. Studij nastavlja na Državnom institutu za fizičku kulturu u Beogradu gdje diplomira 1951. godine, nastavljajući svoj rad kao asistent iz predmeta nogomet i teorija treninga.

U Zagreb dolazi 1952. godine te radi kao instruktor za fizičku kulturu u Glavnem štabu omladinskih radnih brigada u Gorskom kotaru, a po otvaranju Zavoda za fizički odgoj u Zagrebu postaje najprije stručni suradnik, a zatim direktor od 1959. godine.

Otvaranjem Visoke škole za fizičku kulturu u Zagrebu postaje njen prvi direktor, a nakon što Visoka škola postaje Fakultet za fizičku kulturu njegov je dekan i prodekan do 1963. godine, da bi 1981. godine ponovno bio izabran za dekanu. Za izvanrednog profesora izabran je 1960. godine, a za redovnog profesora 1978. godine. Znanstveni stupanj magistra stekao je 1969. godine, a 1977. obranio je doktorsku disertaciju te stekao naslov doktora društvenih znanosti iz područja kineziologije.

Na Visokoj školi, kasnije Fakultetu za fizičku kulturu u Zagrebu, predavao je predmet nogomet, a na postdiplomskom studiju sportske medicine na Medicinskom fakultetu predavao je predmet iz osnova sportskog treninga.

Bio je predavač na mnogobrojnim tečajevima i na nekoliko znanstvenih savjetovanja, skupova i kongresa u zemlji i inozemstvu. Predavač je i na savjetovanjima trenera nogometne federacije Rumunjske 1965. i Europske nogometne federacije UEFA-e u Njemačkoj 1964. o problematici sportskog treninga i olimpijskim pripremama u Moskvi 1966., te na savjetovanju o dječjim i omladinskim sportskim školama u Bratislavi 1973.

Miloje Gabrijelić utemeljitelj je prvog koncepta studija osnove tjelesnog odgoja u sustavu školstva te studija za sport, rekreaciju i kineziologiju. Osnivač je studija za više sportske trenere nogometu 1965. godine pri Visokoj školi za fizičku kulturu u Zagrebu. Utemeljio je prvu Eksperimentalnu nogometnu školu za mladež 1958. te sa suradnicima napisao knjigu „Škola nogomet“.

Ukupno je objavio sedamdesetak znanstvenih rada. Bio je i mentor niza diplomskih radova te više doktorskih dizertacija.

Kao uspješan praktičar bio je trener u više kvalitetnih nogometnih klubova, gdje je njegova stručnost potvrđena i izborom za instruktora FIFA-e.

Priznat u svojoj struci bio je predsjednik Zajednice fakulteta fizičke kulture Jugoslavije te član Znanstveno-nastavnog vijeća Sveučilišta u Zagrebu.

Kao sportski djelatnik Miloje je bio na brojnim različitim dužnostima, među ostalim bio je predsjednik Stručnog odbora Nogometnog saveza Jugoslavije, predsjednik Saveza nogometnih trenera Hrvatske i Jugoslavije, član predsjedništva Saveza fizičke kulture Hrvatske i Stručnog odbora Jugoslavenskog olimpijskog odbora. U pripremi za Olimpijske igre u Rimu 1960. godine, gdje je Jugoslavija osvojila zlatnu medalju, bio je trener za opću fizičku pripremu.

Za svoj dugogodišnji rad u sportu primio je državna odlikovanja 1955. i 1964. te druga visoka društvena i sportska priznanja, među kojima i Majsku nagradu fizičke kulture Hrvatske 1965., Trofej saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1970., a proglašen je i zaslужnim nogometnim djelatnikom 1987. Od strane Saveza pedagoga fizičke kulture primio je nagradu za životno djelo 1994.

Miloje Gabrijelić preminuo je u Zagrebu 1. kolovoza 1995. i sahranjen je na groblju Mirogoj.

NOGOMET

Ivan Toplak

Odličan nogometni trener i još priznatiji trener. Ivan Toplak rođen je u Beogradu 21. rujna 1931. godine. Nogometnu karijeru započeo je u momčadi Branika iz Maribora, a zatim je nastavio u Olimpiji iz Ljubljane čiji je igrač od 1951. do 1954. godine.

Nakon napuštanja Slovenije Ivan Toplak skrasio se u Beogradu gdje je nogometni trener Crvene Zvezde od 1954. do 1961. godine. U tom razdoblju bio je dio momčadi Zvezde koja je osvojila titulu prvaka Jugoslavije 1956., 1957., 1959. i 1960. godine, kao i Kup Jugoslavije 1958. i 1959. godine.

Uz 10 utakmica i 12 zgoditaka za mladu reprezentaciju Jugoslavije od 1955. do 1956. godine Ivan Toplak odigrao je i jednu utakmicu za A reprezentaciju. Kao nogometni trener Crvene Zvezde igrao je 28. studenog 1956. u Londonu u prijateljskoj utakmici protiv reprezentacije Indije u kojoj je Jugoslavija pobijedila 4:1.

Nakon završetka igračke karijere Ivan Toplak nastavlja kao trener gdje je stao kao nogometni trener. Najprije je od 1964. do 1966. godine trener u Crvenoj Zvezdi gdje vodi mlađe uzraste, a potom odlazi u Sjedinjene američke države. Najprije je od 1967. do 1969. godine trener američke profesionalne momčadi California Cleppers, a potom od 1969. do 1971. profesor je na Sveučilištu u Stanfordu. Od 1974. do 1975. godine trenira momčad San Jose Earthquakes.

Nakon povratka u Jugoslaviju Ivan Toplak profesionalni je trener u Nogometnom savezu Jugoslavije, a od 25. rujna 1976. do 8. svibnja 1977. bio je izbornik reprezentacije Jugoslavije. U tom razdoblju vodio je reprezentaciju osam puta.

Nakon što je odstupio s kormila A reprezentacije, nastavio je voditi reprezentacije Jugoslavije do 20 i 21 godine i to od 1978. do 1980. godine.

Vodio je Jugoslaviju na Olimpijskim igrama 1980. godine u Moskvi gdje je osvojeno četvrti mjesto, kao i na Mediteranskim igrama 1979. godine u Splitu gdje je Jugoslavija osvojila zlatnu medalju.

Svakako najveći uspjeh na klipi reprezentacija Jugoslavije Ivan Toplak je ostvario na Olimpijskim igrama 1984. godine u Los Angelesu, kada potpisuje brončanu medalju. U toj reprezentaciji nogometnika bili su: Borislav Cvetković, Stjepan Deverić, Nenad Gračan, Tomislav Ivković, Branko Miljuš i Ivan Pudar. Tako se i Ivan Toplak vrstao u skupinu izbornika i trenera koji su bili „kovači“ hrvatskih olimpijskih odličja.

Tijekom 1986. godine, točnije od 30. travnja do 19. svibnja, Ivan Toplak zajedno sa Ivcem Osimom čini privremeni stručni štab reprezentacije Jugoslavije i u tom razdoblju tri puta vode A reprezentaciju.

Posljednja reprezentacija koju je vodio u svojoj dugoj trenerskoj karijeri bila je reprezentacija Indonezije čiji je izbornik od 1991. do 1993. godine.

Ivan Toplak bio je trener koji je stvarao igrače. Imao je taj bogom dani talent. Kad bi mladi perspektivni igrač došao pod njegovu „komandu“, znao je kako mu prići, kako iz njega izvući ono najbolje, ali i kako ga naučiti ono što mu nedostaje.

Bio je to trener i izbornik koji je doslovce imao prijateljski, a može se reći i roditeljski pristup svakom igraču. Poglavitno se to odnosilo u mlađim uzrastima gdje je radio, kako u klubovima tako i u reprezentacijama. Kako je jednom Toplak izjavio važno mu je bilo formirati čovjeka, a ukoliko igrač ima nogometnog znanja, ono mora neizbjegno prije ili poslije izaći na površinu.

Mnogi jugoslavenski nogometni treneri sedamdesetih i osamdesetih godina prošlog stoljeća za uspješne karijere između ostalih mnogo duguju Ivanu Toplaku.

Ivan Toplak ostavio je u vremenu provedenom na trenerskim klupama, posebno onoj reprezentacije Jugoslavije, veliki trag na ovim prostorima, a u konačnici pod njegovim vodstvom osvojena je brončana olimpijska medalja 1984. godine u Los Angelesu.

WATERPOLO

Božo Grkinić

portaš koji je briljirao u više sportova.

Božo Grkinić rođen je u Svetom Jurju kod Serja 17. studenog 1913. godine. Sportsku karijeru započeo je u Plivačkom klubu Victoria sa Sušaka u kojem je 1938. godine osvojio ekipnu titulu prvaka Jugoslavije. U istom klubu Grkinić je 1938. godine offormio i košarkašku sekciju u kojoj je bio igrač i trener.

Nakon završetka Drugog svjetskog rata Grkinić nastavlja sa sportskim aktivnostima. Neposredno nakon formiranja Sportskog društva Partizan 1946. godine Grkinić je igrač i trener vaterpolske momčadi. U isto vrijeme Grkinić je košarkaš i trener Partizana i tu dužnost obnaša do 1948. godine. Kao košarkaš Partizana Božo Grkinić je član prve košarkaške reprezentacije Jugoslavije koja 1947. godine sudjeluje na prvom košarkaškom prvenstvu Europe u Pragu. Nastupio je Grkinić na Olimpijskim igrama 1948. godine u Londonu u sastavu vaterpolske reprezentacije Jugoslavije i osvojio deveto mjesto, a na otvaranju igara nosio je jugoslavensku zastavu. Kao igrač i trener nastupio je još na Europskom prvenstvu u vaterpolu koje jeigrano u Beču 1950. godine, gdje je osvojio brončanu medalju.

Više godina obnašao je dužnost trenera jugoslavenske vaterpolske reprezentacije. Vodio je mladiće izabranog sastava bivše države kada su osvojene srebrne olimpijske medalje na igrama 1952. u Helsinkiju i 1956. u Melbourneu, te na igrama u Rimu 1960. kada je osvojeno četvrti mjesto. Kao trener reprezentacije osvojio je srebrne medalje na europskim prvenstvima 1954. u Torinu i 1958. u Budimpešti. Na Mediteranskim igrama 1959. godine u Bejrutu okitio se zlatnom medaljom. Kao trener Mornara Grkinić je osvojio titule prvaka Jugoslavije 1952., 1953., 1955. i 1956. godine, s tim da je 1952. i 1953. bio igrač i trener. Treba reći da je kao trener i igrač Mornara Grkinić 1953. godine osvojio Mitropa kup, u to vrijeme neslužbeno prvenstvo Europe.

Malo je poznato u javnosti da je Božo Grkinić sportsku karijeru započeo s nogometom, a tek poslije košarke „zaloglavlju“ je doživotno u vaterpolu: „Što ču, za nogomet sam bio spor - govorili su, a u košarci sa samo 178 centimetara. I onda šest desetljeća vaterpola. Danas vaterpolo gledam na televiziji, ne smijem na bazen da se ne živciram jer previše osjećam vaterpolo. Mi smo igrali drugačije, teško je uspoređivati, ali možda je onaj originalni trener Zdravko Birimiša lijepo rekao „oču da vas posli treninga boli glava“. Dakle, u moje vrijeme više se igralo glavom, maštom, srcem... A Birimišu su jadnoga zaboravili i sad se prave važni novi treneri kao da su oni to prvi rekli. To su vječne nepravde prema pionirima svakog vremena. Kao na primjer prema Fili Bonačiću... On je prvi koji je naš vaterpolo izveo u svijet, tamo u Beču 1950. kada smo tukli Talijane 9:7. Pa su Filu pokušali diskreditirati pričajući o njemu kao da je neprijatelj Jugoslavije, ustaša i tome slično. A ja znam da je File svako ljeto iz Švicarske dolazio u Split među svoje... I mene su neki uzeli na Zub, a s tim se čovjek mora pomiriti ako radi, jer stvaraš, a ne slaže se svak s tobom i normalno je i da griješiš“ – govorio je pomalo filozofski zadnjih godina života legendarni vaterpolski mag Božo Grkinić.

Božo Grkinić je bio i plivač i plivački trener. Autoritet i profesionalac čelične discipline u ono doba istočnjemačkog i ruskog stila. Poseban je odnos imao s Ljudima zbog svojih principa na treningu i specifičnog poimanja sporta. Godinama se prepričavao slučaj s priprema za Olimpijske igre u Melbourneu. Najpoznatiji bek na svijetu Ivo Štakula zakasnio je na trening i Božo ga je u isti čas poslao u hotel da se spremi za Split. Grkinića je cijela reprezentacija poslije treninga na koljenima molila da vrati Štakulu i jedva su ga slomili.

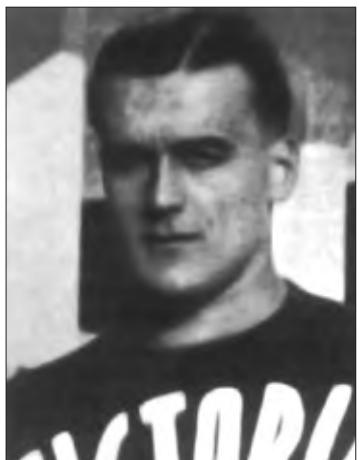
Nakon odlaska iz Mornara, Grkinić je nastavio karijeru u Beogradu. Partizan, vaterpolo, reprezentacija... Zato je Božo uvijek bio prepoznatljiv po tom karakterističnom svom jeziku, mješovitom riječkom, dalmatinskom i beogradskom naglasku. Mogu se pronaći njegove ispovijedi: „Morao sam se ostaviti sporta, pusti mostovi preko srca i liječnici zabranili. A i sam se uplašiš da se sve to ne poruši, ne valja nikad za sobom mostove rušit...“

Božo Grkinić, istinski velikan hrvatskog i jugoslavenskog sporta, preminuo je 3. veljače 1996. u Beogradu i sahranjen je na beogradskom Novom groblju.

WATERPOLO

vladimir Polić

Priznati sportaš, ali i autoritet do krajnjih granica.

Vladimir Polić rođen je 23. lipnja 1916. godine u Fužinama u Gorskem Kotaru. Školovao se u Sušaku, a medicinu studirao i završio na Medicinskom fakultetu u Zagrebu.

Za vrijeme Drugog svjetskog rata aktivni je sudionik antifašističkog pokreta u koji je stupio 1943. godine i u sklopu 13. udarne primorsko-goranske divizije uspješno je obavljao dužnost sanitetskog referenta. Bio je liječnik i upravnik Vojne bolnice u Zagrebu, u činu sanitetskog pukovnika, od 1960. pa sve do nenađane i prerane smrti.

Od svoje rane mladosti Polić se nalazio među vršnjim članovima Plivačkog kluba Victoria u Sušaku. Po završetku Drugog svjetskog rata, do pred kraj 1946. godine, nalazio se kao vojni liječnik – sanitetski časnik u Zagrebu, a od kraja 1946. do kraja ljeta 1947. godine u Beogradu, nakon čega se ponovno krajem 1947. godine preselio u Zagreb. Za vrijeme boravka u Beogradu bio je na dužnosti u Vojnoj medicinskoj akademiji, a u Zagrebu kao liječnik u Vojnoj bolnici.

Doktor Vladimir Polić, odmah po završetku Drugog svjetskog rata, djelovao je kao priznati i poznati sportski djelatnik. U plivačkom klubu Partizan djelovao je kao igrač vaterpola i član uprave od njegova osnutka do kraja 1948. godine. Na gostovanju plivačke i vaterpolske momčadi Partizana u Čehoslovačkoj 1947. godine nalazio se među igračima i kao liječnik ekipe. Godine 1946. na prvim Balkanskim igrama održanim u Splitu nastupio je u sastavu jugoslavenske vaterpolske reprezentacije. Ujedno je bio i član organizacijskog odbora.

Krajem 1948. godine dolazi do prebacivanja aktivnosti u vodenim sportovima iz Partizana u Split i to u sklopu Sportskog društva Mornar, gdje je djelovala plivačka i vaterpolska sekcija. Polić i u Mornara nastavlja svoju igračku vaterpolsku karijeru, i to 1949. godine kada su održane i kvalifikacije za ulazak u Prvu saveznu vaterpolsku ligu, u čemu je momčad Mornara 1950. godine i uspjela.

Nakon završetka sezone 1949. godine Polić je prestao s aktivnim igranjem vaterpola, ali je nakon toga nastavio kao vaterpolski i plivački dužnosnik. Za vrijeme boravka u Beogradu bio je član uprave Zbora sudaca Plivačkog saveza Jugoslavije. Od 1951. do 1954. godine Polić je bio predsjednik Plivačkog saveza Hrvatske, a potom je od 1955. do 1957. bio potpredsjednik istog tijela. Obnašao je i dužnost predsjednika Zbora sudaca Plivačkog saveza Jugoslavije od 1951. do 1971. godine kada je došlo do rasformiranja organizacija, odnosno osamostaljenja saveza po granama plivačkog sporta.

Od lipnja 1971. godine do početka ljetne sezone 1972. godine nalazio se u svojstvu predsjednika novoformiranog Zbora sudaca Vaterpolskog saveza Jugoslavije. Na izvanrednoj konferenciji održanoj iste godine, kratko vrijeme prije smrti, izabran je za doživotnog počasnog predsjednika.

Doktor Vladimir Polić bio je savezni kapetan vaterpolske reprezentacije Jugoslavije od 1954. do 1960. godine. Vodio je vaterpolsku reprezentaciju na Olimpijskim igrama u Melbourneu 1956. kada je osvojena srebrna medalja i 1960. godine u Rimu.

Kao poznati i priznati međunarodni vaterpolski sudac sudio je na Olimpijskim igrama 1952. u Helsinkiju, 1956. u Melbourneu i 1960. u Rimu. Na listi internacionalnih sudaca Polić se nalazio od 1949. do 1964. godine.

Polić je bio i član Međunarodne komisije Plivačkog saveza Jugoslavije od 1968. do 1971. godine. U međunarodnoj vaterpolskoj organizaciji FINA bio je član, odnosno potpredsjednik, od 1952. do 1960. godine.

Kao međunarodno priznati vaterpolski stručnjak dugi niz godina isticao se u radu na izradi prijedloga za izmjenu pravila vaterpolske igre, a najviše na kongresu u Meksiku 1968. godine. Pored svih navedenih dužnosti Vladimir Polić, bio je angažiran u radu socijalno-zdravstvenog vijeća Sabora SR Hrvatske.

Posebno je zaslužan zbog nesobičnog zalaganja za razvitak rada Vojne bolnice u Zagrebu u svojstvu liječnika i upravnika.

Doktor Vladimir Polić preminuo je u Zagrebu 16. kolovoza 1972. godine i sahranjen je na groblju Mirogoj.

WATERPOLO

Lovro Štakula

Pripada obitelji koja je ostavila veliki trag u vodenim sportovima.

Lovro Štakula rodio se u Dubrovniku 24. kolovoza 1921. godine. Od rane mladosti bavio se plivanjem u građskom Plivačkom klubu Jug za koji je prvi put nastupio kao natjecatelj 1934. godine. Nakon što je nekoliko godina bio član prve juniorske momčadi, godine 1938. postaje član prve momčadi vaterpolista Juga za koje nastupa s kraćim prekidima sve do 1953. godine.

Zbog zdravstvenih razloga završio je 1953. godine uspješnu natjecateljsku karijeru i postao trener. Od 1952. do 1955. godine Lovro Štakula trenira plivačke klubove Jadran iz Herceg Novog, Primorac iz Kotora i Jug iz Dubrovnika. Potom je od 1955. do kraja 1956. pomoći trener vaterpolske reprezentacije Jugoslavije koja na Olimpijskim igrama 1956. godine u Melbourneu osvaja srebrnu medalju. Treba reći da je savezni kapetan ove srebrne reprezentacije bio dr. Vladimir Polić, a trener Božo Grkinić.

Početkom 1957. godine Lovro Štakula odlazi raditi kao trener u tadašnju SR Njemačku. Godine 1959. postavljen je za saveznog trenera i instruktora za vaterpolo sve do konca 1962. godine, kada odlazi u Italiju. Od 1963. do 1968. godine s kraćim prekidom trenira talijanske klubove, a od 1. listopada 1968. pa do svoje smrti trenira prvu momčad vaterpolista Juga.

Lovro Štakula je 1960. godine stekao zvanje vaterpolorskog trenera.

Njegovi uspjesi u plivanju vezani su uglavnom za razdoblje prije Drugog svjetskog rata. Iako već 1934. godine nastupa za Jug, značajnije rezultate postiže 1937. godine. Navedene 1937. godine na omladinskom prvenstvu Jugoslavije u Ljubljani prvi je na 50 metara, u susretu Jugoslavija – Čehoslovačka drugi na sto metara kraul. Naredne 1938. na omladinskom prvenstvu u Novom Sadu Štakula je prvi na 50 metara kraul. U susretu Jugoslavija – Italija drugi je na sto metara kraul, a u susretu klubova Juga i Triestine iz Trsta prvi je na sto metara kraul. Na rang listi najboljih na sto metara za 1938. godinu zauzeo je prvo mjesto. Godine 1939. Lovro Štakula je prvak na pojedinačnom prvenstvu Jugoslavije na sto metara kraul, a isti uspjeh ponavlja na omladinskom prvenstvu u Herceg Novom na 50 metara kraul. Iduće 1940. godine u susretu Juga i Victorije iz Sušaka Štakula je prvi na sto metara kraul, a na rang listi najboljih za 1940. godinu Štakula je drugi.

Na ljestvici koju je objavio zagrebački *Sportski list* 1940. godine, među 20 plivača na sto metara kraul, za razdoblje između dva svjetska rata, Lovro Štakula je peti.

Odlike izvanrednog sprintera Lovre Štakule došle su do punog izražaja i u vaterpolu. Usporedno s nastupima za plivačku momčad Juga nastupa za omladinsku momčad koja je kao i seniori dominirala u predratnom vaterpolu. Odlike ovog odličnog igrača uvode ga u vaterpolsku reprezentaciju Jugoslavije za koju nastupa više puta. Još prije Drugog svjetskog rata Štakula nastupa za vaterpolsku reprezentaciju Hrvatske u susretu Banovine Hrvatske i Mađarske. Neposredno po završetku Drugog svjetskog rata Štakula nastupa za splitski Jadran, ali i dalje nastupa za reprezentaciju Jugoslavije.

Nakon kratke epizode u splitskom Jadranu, Štakula se vrlo brzo vratio u svoj matični Jug s kojim je osvojio titulu prvaka Jugoslavije u vaterpolu 1937., 1940., 1950., 1951. i 1952. godine.

Lovro Štakula odlikovao se izvanrednom borbenošću, brzinom refleksa i tehnikom. Raspolaže bogatim repertoarom do kraja izrađenih udaraca i bio izraziti navalni igrač. Sa svojim bratom Ivom Štakulom poznatim reprezentativcem i olimpijskim „medaljonošom“, predstavljao je pojам u našem vaterpolu. Sami izraz braća Štakula govorio je sam za sebe.

Kao vaterpolski trener bio je savjestan, stručan i pedantan te je svoje bogato vaterpolsko znanje prenosio na mlađe generacije. U zemlji i inozemstvu postizao je odlične rezultate s momčadima koje je trenirao.

Kao natjecatelj prilazio je sportu u punom smislu riječi s načelima olimpijske ideje, ljubavi prema sportu, bojama koje je branio, a posebno prema svom Jugu s kojim je živio, ma gdje se u zemlji ili inozemstvu nalazio.

Lovro Štakula preminuo je 6. kolovoza 1970. godine u Londonu, gdje je bio podvrgnut operaciji srca. Sahranjen je na dubrovačkom groblju Boninovo.

WATERPOLO

Boško Vuksanović

Vaterpolist koji je doveden u Split s ciljem stvaranjem velike vaterpolske momčadi Mornara. Boško Vuksanović rođen je u Kotoru 4. siječnja 1928. godine. Nastupao je za Mornar od 1949. do 1955. godine i u tom razdoblju osvojio tri titule prvaka Jugoslavije u vaterpolu, 1952., 1953. i 1955. godine. Nastupio je na Olimpijskim igrama 1952. godine u Helsinkiju i 1956. u Melbourneu te je na objema osvojio po srebrnu medalju. Međutim, treba spomenuti da je prvo olimpijsko srebro osvojio kao vaterpolist Mornara, a drugo kao igrač Jadrana iz Herceg Novog. Inače, za reprezentaciju Jugoslavije Vuksanović je nastupao od 1950. do 1956. godine. Nastupio je na prvenstvima Europe 1950. godine u Beču, gdje se zakitio brončanom medaljom, i 1954. godine u Torinu, gdje je osvojio srebrnu medalju.

Treba istaknuti da je Boško Vuksanović kao vaterpolist Jadrana iz Herceg Novog osvojio titulu prvaka Jugoslavije 1958. godine bez ijednog poraza, a nastupao je još i za Crvenu Zvezdu iz Beograda.

Boško Vuksanović je od 1966. do 1968. godine bio vaterpolski trener u Njemačkoj, 1972. godine trenirao je splitskog Jadrana, a jedno vrijeme bio je i trener Crvene Zvezde iz Beograda.

Vuksanović je bio izbornik vaterpolske reprezentacije Jugoslavije na Olimpijskim igrama 1964. godine u Tokiju kada je njegovim izabranicima pripalo srebrno odličje. Na klupi najbolje selekcije Jugoslavije osvojio je još tri medalje – srebrnu na Europskom prvenstvu 1962. godine u Leipzigu te dva zlata, 1961. godine na Univerzijadi u Sofiji i dvije godine kasnije na Mediteranskim igrama u Napulju.

Za knjigu „Svi splitski olimpijci“, autora Marija Garbera, izšlu 2005. godine, izjavio je: „Kako bi Splićani rekli, meni je dolje bilo „ka bog“. I toliko godina poslije ostali smo svi iz te generacije veliki prijatelji. Mene je u Split doveo Božo Grkinić, kao i mnoge druge. On je i sam igrao za Mornar, sve tamo do šezdesetih godina. Bio je fanatik. Došao sam zajedno s poznatim vratarom, poslije novinarom beogradskog Tempa, Darkom Šarencem. Najradije se sjećam velikog trijumfa nad Mađarskom, 6:5 u Nijmegenu u Nizozemskoj, kada smo na tom neslužbenom prvenstvu svijeta 1953. godine konačno uzeli odličje koje nam je toliko puta izmaklo na drugim natjecanjima tih naših uspješnih pedesetih godina. Split je bio nevjerojatno rodilište talenata. Kao stariji, i ja sam osjetio trojicu za koju sam bio zadužen kao trener, nezadruživa nova generacija koja će poslije nas nositi Mornara – Vinko Rosić, Feđa Penović, Božo Bešlić...“

Igračka i trenerska karijera Boška Vuksanovića puna je trofeja i priznanja. Zasigurno je jedan od najtrofejnih vaterpolista na prostoru bivše države.

Obilježio je jugoslavenski i splitski sport na poseban način. U vrijeme kada je splitski Mornar kao tadašnji vojni klub trebao postati pandan Sportskom društvu Partizan, doduše u vodenim sportovima, u Split je među imima stigao i ovaj stasiti Kotoranin. U Mornaru je napravio izuzetnu karijeru, učio je vaterpolske vještine od velikog Bože Grkinića kojemu mnogi vaterpolisti tog vremena moraju reći veliko hvala na onome što su u sportu postigli.

Božidar Vuksanović imao je talent kojeg je neumorni i vješti Grkinić izuzetno dobro brusio i izbrusio, te ga učinio jednim od najboljih vaterpolista svijeta pedesetih godina dvadesetog stoljeća.

U njegovoj vaterpolskoj osobi satkalo se sve što je potrebno da se iznjedri veliki igrač. To je u prvom redu talent, zatim volja, upornost i fizičke predispozicije koje su u vaterpolu toliko bitne.

Nakon okončanja vaterpolske karijere nastanio se u Beogradu.

Kao diplomirani pravnik bio je zaposlen u beogradskim poduzećima Centroturist i Metal Servis.

Boško Vuksanović preminuo je 4. travnja 2011. godine u Beogradu, gdje je i sahranjen.

Veliki vaterpolist, priznati trener i veliki gospodin Boško Vuksanović.

WATERPOLO

Aleksandar Seifert

Dovoljno je reći da je ovaj priznati i poznati hrvatski trener bio tvorac prvog vaterpolskog olimpijskog zlata. Aleksandar – Coša Seifert rođen je u Zagrebu 25. studenog 1923. godine.

U bogatoj povijesti hrvatskog vaterpola malo je bilo imena koja su bila simbol svih uspjeha, streljenja i muotrpnog rada, kao što je bio Aleksandar Seifert. Gledajući iz današnje perspektive slobodno možemo reći da u razdoblju od 1939. do 1993. godine, dakle punih pola stoljeća, nismo imali takvu markantnu osobu koja je kroz svoj rad kao igrač, trener, sudac, dužnosnik, čovjek, označila ne samo jedno razdoblje već čitav niz generacija igrača, trenera, sudača i ljudi od vaterpola. Jednom riječju Coša je bio vaterpolo, a vaterpolo je značilo Coša.

Posebno se to odnosi na vaterpolo u Zagrebu gdje je Coša ostavio neizbrisiv trag za sva vremena. Počevši igrači vaterpolo još kao junior davne 1938. godine u tadašnjem Maratonu, a nastavivši 1945. godine u Mladosti. Vrlo brzo prelazi u novostvoreni klub Naprijed sudjelujući u njegovom formiranju, stvaranju momčadi do prvih uspjeha i ulaska u prvu vaterpolsku ligu 1951. godine. U razdoblju od 1951. do 1963. godine djeluje kao igrač, trener i tajnik Naprijeda, savezni i međunarodni vaterpolski sudac. U vremenu, od 1959. do 1964. godine, bio je član Komisije za vaterpolo Vaterpolo saveza Jugoslavije i povremeno obnaša dužnost saveznog kapetana. Istovremeno intenzivno se bavi suđenjem te kao vrsni sudac sudi mnoge domaće i međunarodne utakmice i postaje najvažniji interpret novih vaterpolских pravila.

Zlatni period u radu Coše Seiferta kao trenera započinje preuzimanjem vođenja tadašnjeg Medveščaka godine 1964. Okupivši oko sebe grupu golobradih mladića pojačanih braćom Matović iz Splita, stvara mlađu momčad koju dovodi do neslućenih rezultata. U nepune tri godine Medveščak od drugoligaša postaje zimski prvak Jugoslavije i četvrta momčad ljetnog prvenstva koja mrsi račune velikoj Mladosti i Partizanu. Njegovi igrači Hebel, Dvoržak i Lopatny postaju članovi državne reprezentacije, a tribine Šalate gotovo su uvijek pune.

Godine 1966. postaje savezni kapetan reprezentacije Jugoslavije koja otada pod njegovim vodstvom osvaja sve moguće turnire i u preko šezdeset utakmica gubi samo dvije. Na kraju tog uspješnog niza u Meksiku 1968. godine osvaja zlatnu olimpijsku medalju, prvu i dotada jedinu za Jugoslaviju – neostvareni san sjajnih prijašnjih generacija.

Već 1967. i 1968. godinu sudjeluje kao službeni savjetnik, a u stvarnosti kao trener i vođa Mladosti u osvajanju prvih naslova europskog prvaka. Otada Mladost pod Cošinim vodstvom još 1969. i 1971. godine osvaja titulu prvega Europe. Na čelu jedne velike generacije zagrebačke Mladosti je i 1966., 1967., 1969. i 1971. godine, kada „žapci sa Save“ osvajaju titulu prvaka Jugoslavije.

Treba reći i to da je Seifert s Mladostio osvojio zimsko prvenstvo Jugoslavije 1970. godine, a isti uspjeh ostvario je i s Medveščakom 1966. godine. Kada se već nabrajaju Cošini klupske trofeji, recimo i to da je s Naprijedom bio prvak vaterpolске Druge savezne lige 1951., 1955. i 1963. godine.

Izborničku dužnost u reprezentaciji Jugoslavije Seifert je obnašao do 1972. godine. To zlatno razdoblje završava kao član selektorskog dvojca na Olimpijskim igrama u Münchenu osvajanjem četvrtog mesta. Pored zlata na igrama 1968. u Meksiku, Seifert je i kao izbornik reprezentacije osvojio brončanu medalju na prvenstvu Europe 1966. godine u Utrechtu te zlatne medalje na Mediteranskim igrama 1967. u Tunisu i 1971. u Izmiru.

Poslije svih tih velikih uspjeha povlači se s trenerske i selektorske klupe i okreće se suđenju i odgoju sudaca. Kao izvanredan sudac, možda najbolji kojega smo imali, sudi na europskom i svjetskom prvenstvu, Trofeju Italia, kao i na svim važnijim europskim klupskim natjecanjima. Na domaćoj sceni bio je sudac, kontrolor suđenja, delegat natjecanja, vrhovni sudac..., a onda na igrama 1984. u Los Angelesu pomaže tada mlađom izborniku Ratku Rudiću u osvajanju olimpijskog zlata.

Vodio je mnoge sudačke seminare i škole, odgajao i stvarao nove suce i može se reći da nema suca u tom razdoblju u bivšoj Jugoslaviji koji nije prošao kroz njegovu sudačku školu. Istovremeno radi i na provođenju i usklađivanju vaterpolских pravila i njihovih primjenjivanja na našim bazenima.

Dobitnik je brojnih priznanja, od kojih izdvajamo Nagradu grada Zagreba 1969. godine i Trofej Vaterpolskog saveza Hrvatske 1979. godine.

Aleksandar Seifert preminuo je u Zagrebu 27. kolovoza 1993. godine. Sahranjen je na groblju Mirogoj.

WATERPOLO

Damir Čorić

Trener koji je ostavio veliki, može se reći ogroman trag u vaterpolu, kako na domaćoj sceni, tako i u Švicarskoj. Damir Čorić rođen je u Biogradu na Moru 5. lipnja 1931. godine gdje je i započeo vaterpolsku karijeru u tamošnjem klubu. Kao vrstan igrač koji je po kvaliteti prerastao lokalnu razinu, Čorić se već početkom pedesetih godina prošlog stoljeća za vaterpolskom loptom otisnuo iz rodnog grada prema Splitu, gdje je najprije bio vaterpolist Jadrana, a potom i Mornara s kojim je 1955. i 1956. godine osvojio titule prvaka Jugoslavije pod vodstvom legendarnog Bože Grkinića.

Bila je to sjajna generacija Mornarevih vaterpolista u kojoj su prednjačile tada najveće legende hrvatskog vaterpola, proslavljeni nositelji olimpijskih odličja: Ivo Štakula, Lovro Radonić i Tomislav Franjković.

Međutim, Damir se vrlo brzo ostavio aktivnog igranja i uhvatilo se trenerske struke, gdje je radom, najprije s mlađim uzrastima potom i s reprezentacijom Jugoslavije, ispisao najljepše stranice vaterpola na našim prostorima.

Vrlo brzo počinje raditi s juniorima Jadrana koji pod njegovim vodstvom osvajaju titule prvaka Hrvatske i Jugoslavije, a potom prelazi u Mornara gdje je s juniorima osvojio prvenstvo Hrvatske. Nakon nekoliko godina provedenih među juniorima Jadrana i Mornara, Čorić početkom šezdesetih godina prošlog stoljeća postaje trener Vaterpolo kluba Hvar, kojega uvodi iz treće u drugu saveznu vaterpolsku ligu.

Unatoč uspjehu s Hvaranima, rad s mlađim uzrastima i dalje je Čorićeva želja tako da 1963. godine postaje trener omladinske reprezentacije Jugoslavije. Tu dužnost obnaša do 1966. godine kada postaje pomoćni trener Aleksandru Seifertu u A reprezentaciji. Već tada je Seifert počeo formirati momčad za Meksiko 1968. i za svog suradnika uzeo je Damira Čorića kroz čiju je selekciju u juniorskoj reprezentaciji prošao veliki broj igrača koji će se 1968. u Meksiku zakititi zlatnom olimpijskom medaljom.

Pričajući o tim dñima Čorić ističe prijateljski odnos sa Seifertom, a prije Meksika posebno su se posvetili radu s momčadi na fizičkom i psihičkom planu, jer u toj proslavljenoj reprezentaciji nije nedostajalo znalaca i vrsnih vaterpolista.

Čak su Seifert i Čorić išli toliko daleko da su prepustili da igrači na početku priprema za Meksiko izaberu kapetana momčadi, odnosno svog vođu u bazenu i van njega. Izbor je pao na legendarnog Ivu Trumbića, što se pokazalo kao pun pogodak.

Reprezentacija Jugoslavije bila je u Meksiku 1968. godine zasigurno jedna od najboljih momčadi u povijesti vaterpola. Od 11 igrača čak osmorica bili su Hrvati: Ivo Trumbić, Ozren Bonačić, Zdravko Hebel, Zoran Janković, Ronald Lopatny, Uroš Marović, Miroslav Poljak i Karlo Stipanić, a kao dvanaesti u pričuvu bio je legendarni Ratko Rudić.

Vrlo brzo nakon zlata u Meksiku životni put Damira Čorića odvodi u Švicarsku, gdje je jedno vrijeme u početku radio kao vaterpolski savjetnik, a potom kao trener reprezentacije. Nakon što je napustio kormilo reprezentacije Švicarske Čorić je postao trener u Vaterpolskom klubu Lugano, gdje je u tri godine osvojio tri titule prvaka Švicarske.

Nedugo potom napustio je vaterpolo i kao nastavnik tjelesne kulture započeo rad s hendikepiranom djecom, što ga je uvijek posebno radovalo.

Inače, prije odlaska iz rodnog Biograda na Moru u Split, Čorić je jako puno učinio za razvoj ovog sporta kako u samom Biogradu, tako i u okolici. Tako povijest bilježi da je upravo on 1949. godine donio prvu vaterpolsku loptu u Turanj, gdje i danas uspješno djeluje Vaterpolski klub Croatia.

Inače prema Damirovim riječima ključni trenutak za razvoj vaterpola u Hrvatskoj bila je 1971. godina kada se Hrvatski vaterpolski savez kao prvi u Jugoslaviji izdvojio iz republičkog plivačkog saveza. Kako kaže Damir, koliko su god bliski i slični ipak su plivanje i vaterpolo dva različita sporta. Druge su pripreme, pristup, organizacija igre...

WATERPOLO

Trifun Miro Ćirković

Vaterpolo je bio njegovo životno bilo, živio je i umro za vaterpolo. Miro Ćirković rođen je na Korčuli 9. lipnja 1934. godine u obitelji pravnika sa statusom „bogataškog“ djeteta. Bio je jedinac koji je sam tvrdoglavko krčio svoj put kroz život, bez obzira na lakoću življenja koja mu je bila određena.

Inovator svjetskog vaterpola vidio je dalje i brže od ostalih, prihvativši da nas život mijenja pa je u vaterpolo unio dah brzine i svježine iz košarke, atraktivnost igre, dajući prijedloge da se igra skrati i ubrza promjenama pravila vaterpola, što je dosta teško i mučno išlo u glavama čelnika vaterpolskog sporta.

Bio je čuveni sidraš u Vaterpolo klubu Jadran iz Herceg Novog, gdje je i ponikao, igrao za reprezentaciju Jugoslavije dobivši epitet „razarač sa Škvera“.

Bio je magistar Vitae pa su ga njegovi puleni nakon smrti nazivali Vaterpolo tata. Po prirodi neustrašiv i borben, kopulentne konstitucije bio je vrlo neugodan protivnik svakome, i u bazenu i u sudnici kada je kao vrstan pravnik postao odvjetnik s privatnom praksom.

Preuzevši trenersku palicu u Vaterpolo klubu Primorje iz Kotora od 1959. godine uspio ih je u istoj godini uvesti iz republičke u Drugu saveznu ligu, a potom i u Prvu saveznu vaterpolsku ligu. U ovom klubu Miro je ostao do 1978. godine uspjevši se s Primorjem popeti na krov Europe u nepunih 19 godina rada. Boreći se s administracijom dugi niz godina uspio je isposlovati da Kotor dobije zatvoreni bazen, čije otvaranje nažalost nije dočekao.

Pored rada u klubu Miro Ćirković bio je trener juniorske reprezentacije Jugoslavije od 1973. do 1976. godine s kojom osvaja brojna odličja na velikim natjecanjima. Nakon Olimpijskih igara u Montrealu preuzeo je reprezentaciju Jugoslavije koja je na navedenim igrama osvojila peto mjesto.

Prvo odličje koje je Ćirković osvojio kao izbornik A reprezentacije Jugoslavije bila je srebrna medalja na Europskom prvenstvu u švedskom gradu Jonkopingu 1977. godine. Naredne 1978. godine pod Mirovim vodstvom Jugoslavija na Svjetskom prvenstvu u Brazilu osvaja brončanu medalju. I iduće 1979. Jugoslavija je pod Ćirkovićevim vodstvom nastavila osvajati medalje. Na prvom svjetskom FINA kupu koji je 1979. godine igran u Beogradu i Rijecci Jugoslavija je osvojila brončanu medalju, a na Mediteranskim igrama iste godine održanim u Splitu pod Mirovim vodstvom reprezentacija Jugoslavije osvojila je zlato.

Zatim je došla olimpijska 1980. godina kada je vaterpolska reprezentacija Jugoslavije pod vodstvom Mira Trifuna Ćirkovića na Olimpijskim igrama u Moskvi osvojila srebrnu medalju. Od vaterpolista iz hrvatskih klubova ili hrvatskih vaterpolista pod Mirovim vodstvom olimpijskim srebrom okitili su se: Luka Vezilić, Damir Polić, Zoran Roje, Milivoj Bebić, Ratko Rudić, Boško Lozica, Zoran Mustur i Slobodan Trifunović. Čak 8 od 12.

Dolaskom Mira Ćirkovića na čelo reprezentacije dotadašnje mršave godine jugoslavenskog vaterpola zamijenila je zlatna stranica koju je on ispisao sa svojim momcima u svih 196 utakmica koliko je vodio A reprezentaciju do tragične smrti.

Malo je poznato u javnosti da se Miro svojim potezima zamjerio tada velikom Beogradu jer je izbacio iz A reprezentacije sedam igrača Partizana i uveo pojedine igrače iz ostalih klubova bivše države, najviše iz Dalmacije i Boke kotorske.

Koliko je Ćirković bio cijenjen u svijetu vaterpola govori i činjenica da je 1980. godine od strane Ujedinjenih naroda bio izabran da kao najbolji svjetski trener održi seminar o vaterpolu u Madagaskaru.

Smatra se osnivačem suvremene jugoslavenske škole vaterpola iz koje su proizašle današnje tri vaterpolske škole – Hrvatske, Srbije i Crne Gore koje su stalno u svjetskom vrhu. Bio je Miro i poliglota koji je govorio 4 strana jezika, rado viđen gost na mnogim međunarodnim vaterpolskim savjetovanjima FINA-e i LEN-a kongresima te počasni ambasador vaterpola koji je promovirao ovaj sport diljem svijeta.

Nažalost, Miro Ćirković tragično je u prometnoj nesreći napustio ovaj svijet u Kotoru 1. kolovoza 1981. godine. Sahranjen je u obiteljskoj grobnici u Kotoru. Veliki čovjek, veliki sportaš, veliki trener... Mnogo, mnogo ispred svog vremena.

WATERPOLO

Milivoj Petković

Sport je bio njegov život u pravom smislu te riječi.

Milivoj Petković, za prijatelje Minjo, rođen je u hrvatskoj obitelji u Bogdašićima u Boki Kotorskoj 5. lipnja 1931. godine gdje mu je otac bio učitelj. Po završenoj osnovnoj školi u rodnom mjestu, obitelj se preselila u Dubrovnik 1943. godine gdje je Minjo maturirao u Realnoj gimnaziji. Zaljubljenik u sport upisuje tada popularni Državni institut za fiskulturu u Beogradu i 1957. stječe zvanje profesora fizičkog odgoja.

Radni vijek započeo je 1958. godine u šibenskoj gimnaziji gdje se vrlo brzo afirmirao kao uzoran nastavnik i predani sportski djelatnik. Tada u školi osniva Sportsko društvo Gimnazijalac i organizira međurazredno školsko prvenstvo u košarci, što u stvari predstavlja začetak kasnijeg razmaha šibenske košarke.

Potrebno je istaknuti da je Minjo od najranije mladosti bio svestrani sportaš, ali najzapaženije rezultate postigao je u plivanju leptirovim stilom, a s klupskim kolegama, reprezentativcima Blagom Barbirerijem i Ivom Ljepoticom tvorio je najbolju klupsku momčad leptiraša. Uz kraće bavljenje vaterpolom, vrlo zapaženu ulogu odigrao je u pokretanju rukometu u Dubrovniku. Odmah po dolasku rukometnog instruktora iz Zagreba u Dubrovnik 1948. godine postaje član prve formirane rukometne momčadi u gradu, u sastavu u kojem je nastupao sve do odlaska na studij u Beograd.

Vec pri završetku studija, sredinom pedesetih godina, počeo se baviti trenerским pozivom. Najprije je bio trener mlađih plivača Juga, da bi potom preuzeo treniranje mlađih vaterpolista Juga s kojima je u jekoj konkurenciji 1958. godine u Splitu osvojio omladinsko prvenstvo Hrvatske. Dok je živio u Šibeniku, preko ljeta trenirao je vaterpoliste dubrovačke Budućnosti 1961. i 1963. godine, a kasnije i vaterpoliste dubrovačkog Bellevuea, 1985. godine.

Međutim, najveći obol dubrovačkom vaterpolu Minjo je dao u razdoblju od 1976. do 1980. godine, kada se pod njegovim trenerskim vodstvom formirala i razvila momčad koja je uz njegovo povlačenje krenula u pohod na vrh Europe. Ta generacija osvojila je prvenstvo nekadašnje Jugoslavije 1981., 1982., 1983. i 1985. godine, kup Jugoslavije 1981. i 1983. godine i Kup europskih prvaka 1980. godine.

Kao trener jugoslavenske vaterpolske reprezentacije djelovao je u suradnji s saveznim kapetanom Trifunom – Mironom Čirkovićem od 1979. do 1981. godine. U tom razdoblju osvojena je zlatna medalja na Mediteranskim igrama u Splitu 1979. godine i srebro na Olimpijskim igrama u Moskvi 1980. godine.

Nakon iznenadne tragične smrti selektora Čirkovića kraće vrijeme bio je selektor reprezentacije Jugoslavije, koju je vodio na Europskom prvenstvu u Splitu 1981. godine. Minjo je bio i selektor omladinske reprezentacije Jugoslavije s kojom je nastupio na Omladinskom prvenstvu Europe 1985. godine na Malti, a na Svjetskom prvenstvu u Istanbulu osvojena je brončana medalja.

U dva navrata u sezona 1983./84. i 1987./88. radio je kao trener u vaterpolском klubu Nuoto Catania u Italiji.

Osim u vaterpolu, radio je i kao trener u nogometu gdje je sa Slavkom Lušticom šezdesetih godina prošlog stoljeća vodio drugoligaša NK Šibenik, a po povratku u Dubrovnik, od 1969. do 1972., bio je trener GOŠK-a, a 1973. trenirao je NK Dubrovnik.

Kada se prestao baviti trenerским poslom ostao je i dalje vezan za nogomet. Godine 1979. bio je jedan od osnivača i vrlo predan dužnosnik u klubu nogometnih veterana Dubrovnik – Veteran 79, a 28. veljače 1993. godine bio je jedan od osnivača malonogometnog kluba Prima – Dubrovnik, s kojim ga je igračima na sastanku i zatekla smrt.

Uzgred spomenimo da je za vrijeme razaranja Dubrovnika 1991. bio ranjen te se nakon operacije liječio u Dubrovniku i talijanskom Bariju.

Objavio je veliki broj znanstvenih članaka, a svoj znanstveni rad okrunio je objavljenom knjigom „Tjelesno vježbanje i šport u Dubrovniku od 14. stoljeća do 1941. godine“, izišle 1993. godine u izdanju Matice hrvatske Dubrovnik i Dubrovačkog športskog saveza. Bio je i koautor nekoliko vrlo vrijednih knjiga o sportu.

Dobitnik je više društvenih priznanja od kojih izdvajamo u dva navrata zlatnu značku Saveza za fizičku kulturu Jugoslavije.

Milivoj Petković preminuo je od srčanog udara u sportskoj dvorani u Dubrovniku 5. srpnja 1994. godine, a sahranjen je na groblju Boninovo.

WATERPOLO

Ratko Rudić

Ovaj proslavljeni vaterpolist i vaterpolski trener ne da zaslužuje tekst, nego je i knjiga malo! Njegova velika karijera ne može stati niti na tisuću stranica.

Ratko Rudić rođen je u Beogradu 7. lipnja 1948. godine. Uvijek je zahtijevao puno od svojih igrača, ali je zato imao rezultate. Većina trenera zna raditi svoj posao, no Rudić je ukupno u igrackoj i trenerskoj karijeri osvojio 64 trofeja. U izborničkoj karijeri osvojio je 36 medalja na velikim natjecanjima, od čega 10 s Hrvatskom, što ga čini najtrofejnijim vaterpolskim trenerom svih vremena te drugim najuspješnjim izbornikom u povijesti svih sportova nakon brazilskog odbojkaškog stručnjaka Bernarda Roche de Rezende, koji u svojoj bogatoj riznici ima 45 odličja.

No, podiđimo redom. Vaterpolo je počeo igrati 1958. godine u Jedinstvu iz Zadra, a zatim je od 1963. do 1971. godine igrač splitskog Jadrana, s kojim 1967. godine osvaja Zimsko prvenstvo Jugoslavije. Nakon odlaska iz Splita deset godina odnosno od 1971. do 1981., igra za beogradski Partizan. U desetljeću u kapici Partizana Rudić je osvojio prvenstvo Jugoslavije 1972., 1973., 1974., 1975., 1977., 1978. i 1979. godine. Zimsko prvenstvo osvojio je 1972. godine, a kup Jugoslavije 1974., 1974., 1975., 1977., 1978. i 1979. godine. S Partizanom je bio prvak Europe 1974. i 1975. godine. Kao igrač je osvojio brojne i reprezentativne trofeje. Nastupio je kao igrač-pričuva na Olimpijskim igrama u Meksiku 1968. godine kada je osvojena zlatna medalja. Osvojio je srebrnu medalju na Olimpijskim igrama 1980. godine u Moskvi, a igrao je i na igrama 1972. godinu u Münchenu. Na svjetskom prvenstvu u Beogradu 1973. godine osvojio je brončanu medalju. Brončane medalje osvojio je na europskim prvenstvima 1970. godine u Barceloni i 1974. u Beču, dok je 1977. u Jonkopingu osvojio srebro. Na FINA kupu u Beogradu i Rijeci 1979. godine osvojio je brončanu medalju. Zlatne medalje osvojio je na Mediteranskim igrama 1971. u Izmiru i 1979. u Splitu, a srebro 1975. u Alžiru. Kao trener, postigao je kao nitko u svijetu vaterpola. Karijeru je započeo kao trener juniora Partizana od 1980. do 1983. godine. Zatim je od 1983. do 1984. godine izbornik juniorske reprezentacije Jugoslavije. Nakon toga je od 1984. do 1988. godine izbornik seniorske reprezentacije Jugoslavije. Potom je od 1988. do 1990. trener beogradskog Partizana. Izbornik reprezentacije Italije je od 1990. do 2000. godine. Zatim je izbornik SAD-a od 2001. do 2004., a izbornik hrvatske vaterpolske reprezentacije je od 2005. do 2012. godine kada je postao sportski direktor reprezentacije. Od studenog 2013. izbornik je vaterpolske reprezentacije Brazila.

Tri puta zaredom osvajao je olimpijska zlata s Jugoslavijom, 1984. u Los Angelesu i 1988. u Soeulu, potom s Italijom 1992. u Barceloni. Na Olimpijskim igrama 1996. u Atlanti s Italijom je osvojio broncu, a s hrvatskom reprezentacijom na igrama 2012. u Londonu ponovno se okitio zlatnom medaljom. Kao izbornik na svjetskim prvenstvima osvojio je pet medalja. Najprije je osvojio zlato s Jugoslavijom 1986. u Madridu, potom ponovno zlato, ovog puta s Italijom 1994. godine u Rimu. Dolaskom na klupu hrvatske reprezentacije osvojio je tri medalje na svjetskim prvenstvima i to: zlato 2007. u Melbourneu te broncu 2009. u Rimu i 2011. u Šangaju. Kao izbornik juniorske reprezentacije Jugoslavije osvojio je srebro na Svjetskom prvenstvu u Jugoslaviji 1983. godine.

Na prvenstvima Europe osvojio je šest medalja i to: s reprezentacijom Jugoslavije srebrne medalje 1985. u Sofiji i 1987. u Strasbourg, s Italijom je osvojio zlato 1993. u Shefieldu i 1995. u Beču te broncu 1999. u Firenci dok je zlatnu medalju osvojio s Hrvatskom na Europskom prvenstvu 2010. u Zagrebu. Treba reći da je Rudić i na juniorskim prvenstvima Europe osvajao medalje i to 1983. i 1984. u Jugoslaviji po srebro. Na Panameričkim igrama 2003. godine osvojio je zlatnu medalju s reprezentacijom SAD-a. Na natjecanjima Svjetske lige Rudić je osvojio broncu 2003. sa SAD-om u New Yorku. Kao hrvatski izbornik osvojio je četiri odličja na natjecanjima svjetske lige i to: 2009. u Podgorici srebro, 2010. u Nišu broncu, 2011. u Firenci ponovo broncu i 2012. u Almati zlato. Na natjecanjima svjetskog kupa osvojio je pet medalja: s Jugoslavijom zlato 1987. u Solunu, potom s Italijom zlato 1993. u Ateni te srebro 1995. u Atlanti i 1999. u Sydneju. S Hrvatskom je osvojio srebro 2010. u Oradeu. Kao izbornik reprezentacije Italije osvojio je zlatne medalje na Mediteranskim igrama 1991. u Bariju i 1993. u francuskom Languedoc – Roussillonu. S Jugoslavijom je na Univerzijadi u Kobeju 1985. godine osvojio srebro, a dvije godine kasnije, 1987. u Zagrebu broncu.

Godine 1989. dobio je Nagradu AVNOJ-a. Član svjetske vaterpolske Kuće slavnih postao je 2007. Iste godine dobio je državnu nagradu za sport Franjo Bučar, a 2012. je dobio nagradu za životno djelo u sportu Franjo Bučar. Godine 2012. predsjednik Republike Hrvatske Ivo Josipović odlikovao ga je Redom kneza Branimira s ogrlicom. Odlukom Hrvatskog olimpijskog odbora proglašen je najboljim hrvatskim trenerom 2007. i 2012. godine.

U mandatu od 2010. do 2014. godine član je prvog Nacionalnog vijeća za sport, najvišeg stručnog i savjetodavnog tijela koje brine za razvoj i kvalitet sporta u Republici Hrvatskoj.

Od 2013. počasnik je Kuće slave splitskog športa.

WATERPOLO

vlaho Orlić

Čovjek koji je na najljepši način stvarao vaterpolsku povijest.

Vlaho Orlić rođen je u Kotoru u Crnoj Gori 16. ožujka 1934. godine. Sportsku karijeru započeo je u Dubrovniku 1948. godine. U četrnaestoj godini postao je veslač u momčadi Juga. Godinu dana kasnije bio je član četverca koji je bio prvak Hrvatske, a u vaterpolu je „uplivao“ 1950. godine kao talentirani gimnazijalac. Odmah je postao član prve momčadi Juga, čiju kapicu nosi do 1958. godine kada odlazi na fakultet u Beograd i postaje igrač i trener tada drugoligaške momčadi Partizana. Već slijedeće godine Partizan je postao prvoligaš.

Vrlo brzo postao je samo trener Partizana koji je pod njegovim vodstvom gotovo dva desetljeća dominirao europskim vaterpolom.

Od 1959. do 1976. godine trener je Partizana koji s Batom na čelu postaje prvak Europe 1964., 1966., 1967., 1971., 1975. i 1976. godine. Prvaci Jugoslavije bili su: 1963., 1964., 1965., 1966., 1968., 1970., 1972., 1973., 1974., 1975. i 1976. godine, a pobjednici Kupa Jugoslavije 1973., 1974., 1975. i 1976.

Pored toga što je bio trener Partizana, Vlaho Orlić bio je izbornik reprezentacije Jugoslavije od 1971. do 1976. godine. Pod njegovim vodstvom osvojene su brončane medalje na Svjetskom prvenstvu 1973. u Beogradu i Europskom prvenstvu 1974. u Beču. Na Mediteranskim igrama u Izmiru 1971. godine osvojena je zlatna medalja, a srebrna 1975. u Alžiru.

Dugi niz godina obnašao je dužnost predsjednika Stručnog savjeta Vaterpolskog saveza Jugoslavije kada su osvojene tri olimpijske medalje, a na igrama 1988. u Seoulu gdje je Jugoslavija postala olimpijski pobjednik, Vlaho Orlić vodio se kao trener i zato je našao svoje mjesto u ovoj knjizi, a uz to je kao trener započeo karijeru i afirmirao se u hrvatskom vaterpolu.

Ante Lambaša bivši predsjednik i potom doživotni počasni predsjednik FINA-e znao je kazati: „Čehov je rekao da su svi velikani ruske književnosti izašli iz Gogoljeve kabanice.“ Mi iz vaterpola aludiramo: „Sve vaterpolske zvjezde s ovih prostora iznikle su ispod kabanice Vlahe Orlića.“

O Vlahi Bati Orliću, Dubrovačaninu rođenom u Kotoru, koji je veći dio života proveo u Beogradu, slično govore i svi drugi relevantni vaterpolski stručnjaci. Svi mu odaju dužno poštovanje i ističu njegove velike zasluge za razvoj vaterpola u nekadašnjoj Jugoslaviji. On sam kao Partizanov trener i izbornik reprezentacije nije osvojio onoliko trofeja i medalja kao neki drugi, ali treneri koje je on odgojio (Rudić, Stamenić, Antunović, Mečkić, Silić, Manojlović, Porobić...) obilježili su povijest vaterpola i to ne samo na prostoru bivše države.

Za Orlića kažu da je bio glavni ideolog, kontroverzni genij, vaterpolski misionar i tvorac fenomena kakav je po svojoj uspješnosti bio jugoslavenski vaterpolo. Taj je sport u SFRJ bio najtrofejniji među svim sportovima, a kad se odgovaralo na pitanje zašto, prstom se uglavnom upiralo na Vlahu Orlića. On je, pak, isticao timski rad i plodnu suradnju sa Zagrepčaninom Aleksandrom Seifertom i drugim hrvatskim stručnjacima, napose onima iz Splita i Dubrovnika.

Nakon rada u Partizanu Orlić je 1990. godine prešao u Crvenu Zvezdu gdje je radio s Nikolom Stamenićem i osvojio titulu prvaka. Od 1993. godine Orlić je nastavio rad u Bečiju, a pod njegovim vodstvom klub je osvojio i prve trofeje u povijesti kluba.

Nakon raspada bivše države Orlić je još nekoliko godina, u nekoliko navrata, obnašao dužnost izbornika reprezentacije Jugoslavije, gdje je posljednji put bio tri mjeseca 2009., a zatim se opredijelio za rad u Partizanu.

Vlaho Bato Orlić preminuo je u Beogradu 10. lipnja 2010. godine, gdje je i sahranjen u Aleji zaslужnih građana.

Od 2012. godine zatvoreni bazen Sportskog centra u Novom Beogradu nosi naziv po ovom čovjeku koga mnogi smatraju ocem jugoslavenskog vaterpola.

I, za kraj potrebno je istaknuti da se Bato Orlić uvijek rado vraćao u Hrvatsku, redovito je ljetovao u Starom Gradu na otoku Hvaru, a često je posjećivao i Dubrovnik ponosno ističući da je dobio ime po njegovu zaštitniku Svetom Vlahi.

Vlaho Orlić, jedan od najvećih legendi u povijesti svjetskog vaterpola.

WATERPOLO

Bruno Silić

N ažalost, vrlo mlad otisao je u legendu.

Bruno Silić rođen je u Splitu 1. prosinca 1958. godine. Sila - kratka riječ na čiji se spomen u svijetu hrvatskog vaterpola javlja jasna slika: veselo, uvijek nasmiješeno lice, s vječitim žarom u očima. Lice čovjeka koji je svom snagom uživao u životu kao da je znao da će tako kratko biti među nama i koji je tu pozitivnu energiju doslovno širio oko sebe.

Vrsni trener i veliki čovjek sa svim onim osobinama čovječnosti koje se u današnjem svijetu olako gube, zanemaruju, ne prepoznaju do trenutka kada takva osoba ode, kad je više nema i kad shvatimo kolika je praznina ostala tim nestankom.

Takav je bio Bruno Silić. Tvorac olimpijske srebrne medalje u Atlanti.

Vaterpolo nije bio Silićev posao, to mu nikada nije bila profesija. Vaterpolo je za Silu bila strast, ljubav, život. Cijelog sebe davao je uz bazen, za dečke u bazenu, za ovu igru.

Svoju igračku karijeru morao je prekinuti prije negoli je zapravo i počela. Imao je tek 19 godina kad su mu liječnici rekli da bazen može zaboraviti! Suprotno od tolikih vaterpolskih karijera koje su počele baš na preporuku liječnika. Bruno je, naime, kao dječak počeo trenirati u splitskom Jadranu, no kobna je bila bakterija u oku kojom se inficirao u bazenu, jedan oblik konjunktivitisa.

Nije previše dvoumio, bio je ustrajan u nakani da ostane u vaterpolu pa je odjenuo trenerku i započeo s trenerskom karijerom. Već kao 20-godišnjak preuzeo je vođenje momčadi Jadrana, tek malo mlađe od njega. To se, međutim, neće pokazati nedostatkom, dapače. Uostalom, potvrda toga uslijedila je već 1984., samo šest godina nakon što se počeo baviti trenerskim poslom. Izbornik tadašnje jugoslavenske vrste Ratko Rudić uvrstio ga je u svoj stožer pomoćnika. On će, naime, tada početi trenirati s reprezentativcima koji su na služenju vojnog roka. Kada netko kao što je Ratko Rudić u svoj stožer pozove 26-godišnjeg mladića, onda je to jasan znak o kakvom je trenerskom potencijalu riječ.

Godine 1986. Silić je postao i prvi trener Jadrana. S 28 godina jedan je od najmlađih šefova struke u povijesti ovog trofejnog i uglednog kluba.

Paralelno dok je radio u Jadranu, Bruno Silić je od 1988. do 1990. godine bio izbornik juniorske jugoslavenske reprezentacije s kojom 1989. godine osvaja zlatnu medalju na juniorskem prvenstvu svijeta u francuskom gradu Narbonneu. Nakon tri godine u Jadranu odlazi u Sloveniju, ali tada to još nije inozemstvo. Kranjski Triglav u ono je vrijeme bio drugoligaš. Stigao je u pola sezone 1989./90., a već slijedeće izborio je prvoligaški status, samo što se ta liga prestala igrati. Ipak, u Triglavu je ostao do 1991. godine.

Nakon što je napustio Sloveniju, Silić je otisao u Grčku gdje je od 1991. do 1993. godine trener Glyfada iz Atene.

Nakon povratka u Hrvatsku, Silić je od 1993. do 1995. godine trener zagrebačke Mladosti s kojom 1994. i 1995. osvaja titulu prvaka Hrvatske. Kada smo već kod Mladosti, recimo i to da je Bruno Silić bio trener Mladosti i od 1998. do 2002. godine. U navedenom periodu Mladost osvaja LEN Cup 2001. godine, a 2002. godine dvostruku krunu, titulu prvaka i kup Hrvatske. Od 2002. do svoje prerane smrti 2004. Silić je bio izvršni direktor Mladosti.

Zlatna era Bruna Silića započela je s Novom godinom 1994. Tog je datuma imenovan izbornikom hrvatske seniorske reprezentacije, s tim da će do 1995. paralelno obnašati i dužnost trenera Mladosti.

Uspjeh karijere Silić je napravio na Olimpijskim igrama 1996. u Atlanti gdje je Hrvatska osvojila srebrnu medalju. U Atlanti čudesnog srpnja 1996. vaterpolisti su dignuli Hrvatsku na noge. U četvrtfinalu je briljantno pobijeđena Jugoslavija, u trileru polufinala produžetaka Italija. U finalu lišeni Silića na klupi zbog kazne iz prijašnje utakmice, dohvaćeno je srebro. Na klupi reprezentacije još je osvojio srebrnu medalju na Mediteranskim igrama 1997. u Bariju.

Nakon odlaska sa klupe reprezentacije kratko vrijeme je ponovno u splitskom Jadranu, te vrlo kratko 1998. u talijanskoj Pescari.

Bruno Silić preminuo je 18. siječnja 2004. godine u Zagrebu i sahranjen je na groblju Mirogoj.

WATERPOLO

vlado jeh

Trener koji nije toliko eksponiran u javnosti, a koji je toliko toga kvalitetnoga doprinio hrvatskom vaterpolu.

Vlado Jeh rođen je u Zagrebu 22. prosinca 1947. godine. Bavljenje gimnastikom i posjećivanje svih sportskih događaja u Zagrebu tijekom gimnazijskih dana te čest boravak na bazenu Sportskog parka Mladost odredilo je njegov životni put i zanimanje.

Diplomirao je na Fakultetu za fizičku kulturu u Zagrebu, smjer vaterpolo i rekreacija. Tijekom školovanja na fakultetu 1970. godine na poziv profesora Zlatka Šimanca, koji mu je predavao vaterpolo, počinje raditi kao trener mlađih selekcija u Vaterpolo klubu Mladost. Jedan od prvih mentora bio mu je legendarni Aleksandar Coša Seifert, trener koji je sa reprezentacijom Jugoslavije 1968. godine u Meksiku pokorio svijet osvojivši zlatnu olimpijsku medalju. Suradnja sa proslavljenim trenerom prema vlastitom priznanju Vladi je neizmjerno pomogla u kasnijem radu.

U to vrijeme mlađe selekcije Mladosti pod vodstvom trenera Vlade Jeha, Duška Baždara i Vladimira Hrestaka stalno su bile u samom vrhu hrvatskog i jugoslavenskog vaterpola. Uz mnoga prva, druga i treća mjesta najveći uspjeh s mlađima mu je osvajanje vaterpolorskog kupa Jugoslavije za juniore 1980. godine na turniru u Zagrebu, u konkurenciji Partizana iz Beograda, Primorja iz Rijeke, Kotora i drugih vrhunskih klubova tog vremena.

Kasnije Vlado Jeh postaje pomoćnik mnogim vrhunskim trenerima u Mladosti: Ozrenu Bonačiću, Ladislavu Bottliku, Dušku Antunoviću, Bošku Lozici, Boži Vuletiću, kao i Brunu Siliću, kojemu je pomoćnik i u hrvatskoj reprezentaciji.

Vlado Jeh je specijaliziran za rad s vratarima i kao takav je sudionik mnogih uspjeha u klubu i reprezentaciji. Kako sam kaže, imao je posebno zadovoljstvo i privilegij raditi s najboljim domaćim i stranim vratarima kao što su: Andrija Popović, Tomaž Lašić, Dušan Lončarević, Siniša Školneković, Dragan Rebić, Frano Vićan, Dalibor Perčinić, Renco Posinković, Maro Balić, Zoltan Kosz i drugi, bez kojih reprezentacija i Mladost zasigurno ne bi postigli takve zavidne rezultate.

Trenerskim radom Jeh se bavio preko trideset godina, a zatim prelazi u Radnu organizaciju Zagreb za upravljanje, održavanje i korištenje objekata fizičke kulture grada Zagreba (Sportski park Maksimir), na mjesto referenta za organizaciju sportskih natjecanja i rekreacije.

Kao član stručnog stožera zadužen za rad s vratarima Vlado Jeh dao je svoj doprinos brojnim uspjesima hrvatske vaterpolske reprezentacije. Najveći uspjeh ostvaren je na Olimpijskim igrama 1996. godine u Atlanti gdje je Hrvatska osvojila srebrnu medalju. Atlanta će zauvijek ostati upisana zlatnim slovima u povijesti hrvatskog vaterpola. U Ameriku su naši reprezentativci krenuli odlučniji nego ikada, više nije bilo skrivanja iza praznih riječi „idemo dati sve od sebe, pokušat ćemo biti u krugu momčadi za medalju“, nego su ovaj put vrlo jasno i glasno najavili – „idemo po medalju“. Rečeno – učinjeno!

Pored olimpijskih igara na klipi reprezentacije Hrvatske kao trener vratara Jeh je sjedio i na Svjetskim prvenstvima u Rimu i Perthu, Svjetskom kupu u Ateni i Atlanti, prvenstvima Europe u Beču i Sevilli, kao i na Mediteranskim igrama u Bariju 1997. gdje je osvojena srebrna medalja.

Bio je na klipi Mladosti kao trener vratara kada je klub osvojio veliki broj trofeja. Dva puta bili su prvaci Jugoslavije, jednom pobjednici jugoslavenskog kupa, 6 puta prvaci Hrvatske, 3 puta pobjednici kupa. Dva puta Mladost je u tom razdoblju bila prvak Europe, jednom je osvojen LEN kup i dva puta Mediteranski kup.

Jedan trofej s Mladosti Vlado želi posebno istaknuti. U listopadu 1991. kad je Hrvatska već bila u ratu na turniru u turskom Izmiru Mladost je drugi put u povijesti osvojila Mediteranski kup. Pored osvajanja kupa u sjećanju će ostati i po tome što se nakon cjelodnevnog natezanja s organizatorima i prijetnje odustajanjem od natjecanja zavijorila zastava Republike Hrvatske, a ne Jugoslavije. Tada je prvi put na jednom vaterpolском natjecanju službeno izvješena zastava Republike Hrvatske. Kako kaže Vlado, doista je to bio poseban dan. Dan za povijest. Dan za pamćenje.

WATERPOLO

Fabjan Nola

Vrhunski kondicijski trener koji je ostvarivao odlične rezultate u mnogim sportovima na vodi. Fabjan Nola rođen je 7. ožujka 1946. godine u Podgori gdje je završio osnovnu školu i stekao prva iskustva u vodenim sportovima (plivanje, veslanje i vaterpolo). Srednju školu pohađao je u Splitu veslajući u Veslačkom klubu Mornar i igrajući vaterpolo na srednjoškolskim prvenstvima. Preko ljeta, kada bi došao kući, nastupao bi za Vaterpolski klub Podgora. U Zagrebu 1965. upisuje Građevinski fakultet, ali se zbog ljubavi prema sportu 1967. prebacuje na Fakultet za fizičku kulturu. Tijekom studiranja na nagovor profesora Laštovice nastavlja veslati u Veslačkom klubu Zagreb. U tom razdoblju Nola je bio četiri puta seniorski prvak Hrvatske i tri puta prvak Jugoslavije. U međuvremenu položio je ispit za plivačkog i vaterpolskog suca. Godine 1972. angažiran je kao sudac na vaterpolском prvenstvu Hrvatske u Cavtat. Iste godine sudjeluje u prvoj jugoslavenskoj školi vaterpola u Cavtat. Diplomirao je 1975. godine na temu „Reaktivni utjecaj nekih psihomotornih faktora na uspjeh u plivanju“ stekavši zvanje profesora fizičkog odgoja. Kao apsolvent 1973. počinje raditi u plivačkoj školi HAPK Mladost, gdje uz profesora Volčanšeka, Karlovića i Popovića počinje njegova vrlo uspješna karijera plivačkog trenera koja traje do 1989. U tom razdoblju Nola je bio trener kadetske i juniorske reprezentacije Jugoslavije. Po dolasku Duška Antunovića 1989. u HAVK Mladost započinje surađivati kao plivački kondicijski trener. Od početka stvaranja hrvatske vaterpoliske reprezentacije 1991. Nola je u stručnom timu prvog hrvatskog izbornika Duška Antunovića. Kasnije s Brunom Silićem surađuje do 1998. godine. Kao kondicijski trener surađuje s brojnim trenerskim velikanimi koji vode vaterpoliste zagrebačke Mladosti, kao i žensku momčad tog kluba.

Posljednjih godina radio je uspješno u školi vaterpola gdje je ugradio osnove velikom broju mlađih igrača koji danas stasaju u seniore. Na Fakultetu za fizičku kulturu u Zagrebu bio je vanjski suradnik u predmetu plivanje. Tijekom godina Nola je mnogo doprinio i u volonterskom radu u vodenim sportovima. Trenerski je pomagao u radu Vaterpolских klubova Podgora i Galeb iz Makarske. Godine 1976. izabran je za predsjednika Zbora sudaca Plivačkog saveza Zagreba, a tu je dužnost obnašao u važnom periodu pred Univerzijadu, a na samoj Univerzijadi bio je pomoćnik vrhovnog suca. Dugi niz godina bio je redoviti vrhovni sudac na međunarodnim mitinzima kao što su Miting Mladosti i Zlatni Medvjed.

No, da pređemo konkretno na rezultate koje je kao natjecatelj i trener ostvario Fabjan Nola.

Kao natjecatelj – veslač u Veslačkom klubu Zagreb bio je član osmerca koji je 1971. osvojio seniorsko prvenstvo Hrvatske, te član četverca bez kormilara koji je prvak Hrvatske i Jugoslavije 1969., 1970. i 1971. Kao trener plivanja u HAPK Mladost s kadetima je prvak države na ljetnom i zimskom prvenstvu: 1981., 1982., 1983. i 1984. Sa seniorima istog kluba osvaja kup 1984. a prvenstvo 1985.

Kao kondicijski trener vaterpolista Mladosti Nola je osvojio titulu prvaka Jugoslavije 1989. i 1990., a titulu prvaka Hrvatske 1992., 1993., 1994., 1995., 1996., 1997. i 2008. Kup Hrvatske osvojen je 1993. i 1994. Bio je dio Mladosti i kada su postali prvaci Europe 1989., 1990. i 1996. pobednici europskog superkupa 1989. i 1996. i Mediteranskog kupa 1991.

Na klupi reprezentacije Hrvatske dao je doprinos kada je osvojena srebrna medalja na Olimpijskim igrama 1996. u Atlanti, te srebrne medalje na Mediteranskim igrama 1993. u Languedoc – Roussillonu i 1997. u Bariju.

Sa Ženskim vaterpolskim klubom Mladost osvojio je prvenstvo Hrvatske 2009., 2010., 2012. i 2013. kup Hrvatske 2012. i 2013., a juniorsko prvenstvo Hrvatske 2012.

Fabjan Nola odlikovan je odličjem Red Danice hrvatske s likom Franje Bučara.

WATERPOLO

Damir Sekulić

S a samo 26 godina sudjelovao je u osvajanju olimpijske medalje.

Damir Sekulić rođen je u Splitu 1. studenog 1970. godine. Diplomirao je na Fakultetu za fizičku kulturu u Zagrebu 1995. stekavši zvanje profesora tjelesne i zdravstvene kulture. Na istom fakultetu je magistirao 1999. i doktorirao 2002. godine. Zaposlen je na Kineziološkom fakultetu u Splitu gdje od 2008. obnaša dužnost prodeka na za znanost.

Treba reći da je Sekulić i redoviti profesor na preddiplomskom, diplomskom i doktorskom studiju Kineziološkog fakulteta u Splitu, a gostujući je nastavnik na trenerskoj školi Društvenog veleučilišta u Zagrebu, preddiplomskom i doktorskom studiju Kineziološkog fakulteta u Zagrebu i Fakultetu za šport u Ljubljani.

Iz njegove stručne djelatnosti potrebno je izdvojiti da je bio kondicijski trener u vaterpolskoj reprezentaciji Hrvatske od 1995. do 1997. godine i da je u tom razdoblju pod vodstvom izbornika Bruna Silića osvojena srebrna medalja 1996. godine na Olimpijskim igrama u Atlanti.

Isto tako Sekulić je bio i kondicijski trener u jedriličarskoj reprezentaciji Hrvatske od 2000. do 2008. godine i da su u tom razdoblju naši jedriličari osvojili 20 medalja na svjetskim i evropskim prvenstvima.

Posebni znanstveni interesi prof. dr. Damira Sekulića su efikasnost trenažnih programa i psihofizička reakcija na opterećenje, programi aerobike, nelinearne relacije u kineziologiji, terenski testovi u kineziologiji, te prehrana i doping u sportu.

Do sada je Sekulić, iako je još relativno mlad znanstvenik, objavio više od 70 znanstvenih radova i veći broj stručnih članaka. Više od 150 puta citiran je u CC i SCI časopisima.

Glavni je istraživač u projektu pod nazivom „Terenski i specifično situacijski mjerni instrumenti u kineziologiji“ koji je financiran od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske.

Damir Sekulić je 1993. godine dobio Rektorovu nagradu Sveučilišta u Zagrebu. Dobio je i posebno priznanje Organizacijskog odbora Mediteranskih igara u Tunisu 2001. Četiri puta nagrađivan je od strane Vlade Republike Hrvatske za vrhunska sportska dostignuća.

Treba reći da je Sekulić cijelog sebe uložio u znanost, pa rado progovara i o problemima u kineziologiji, kao što je učinio 2002. godine u *Slobodnoj Dalmaciji*, nakon što je postao najmlađi doktor znanosti iz područja kineziologije: „Problem je prožetost kineziologije sa suvremenim tehnologijama za dijagnozu, primjerice korištenje biomedicinskih ili tehničkih metoda, jer sve to puno košta. Da bismo imali znanstvenu produktivnost, dakle provodili istraživanje, projekte, patentirali, pisali i objavljivali radove potreban je novac. Činjenica je da ga mi imamo puno manje nego razvijene zemlje svijeta. Međutim, kada ga nemate, treba se osloniti na originalne ideje. Te ideje ponekad vrijede puno više nego sva aparatura koju netko posjeduje i tu je šansa.“

Nadalje Sekulić ovu tezu i pojašnjava: „U bogatim zapadnim zemljama imaju tehnologiju, ali su šablonizirali probleme istraživanja. Mi, međutim, imamo ideje. Često se može čuti kako su stranci mašine. Možemo ponovo napraviti usporedbu sa sportom. Svi će, na primjer, za njemačke sportaše reći: „A tko će s Nijemcima – oni su mašine“. Po takvim komentarima i Austrijanci su mašine, a ipak im je Janica uzela tri zlatne medalje na Olimpijadi 2002. u Salt Lake Cityu. Želim zapravo naglasiti da se kod nas često sve opravdava nedostakom novca premda se još može koristiti prostor za ideje. Trebali bismo, dakle, stimulirati ideje, a ne stalno tražiti opravdanje kako nam je znanstvena produktivnost slaba zbog novca.“

I Sekulićev citat za kraj u istom razgovoru: „Ljudi nerijatko misle da u sportu sve znaju tako da je vrlo teško zadržati stručnu i znanstvenu razinu koju sport nesumnjivo ima. Međutim, sve je sustave treninga netko istražio i znanstveno dokazao i danas mogu biti poznati svima onima koji prate literaturu. Sport i sportski trening su kao Kolumbovo jaje. Sve je lako kad ti netko pokaže kako.“

Damir Sekulić mladi je znanstvenik koji je vrlo mlad postao jedan od „kovača“ hrvatske olimpijske medalje. Sigurno je sportski stručnjak koji će mnogo toga dati našem sportu. Bilo kao trener ili znanstvenik.

WATERPOLO

Elvis Fatović

Edan od najtrofejnijih vaterpolista u povijesti.

Elvis Fatović rođen je u Dubrovniku 8. svibnja 1977. godine. Početkom devedesetih godina prošlog stoljeća na oproštaju od aktivne sportske karijere Dubrovčanina Andre Knege, jednog od najuspješnijih hrvatskih košarkaša svih vremena, napisano je da bi Andro bio manji od 211 centimetara, koliko je visok, kad bi oko vrata stavio sve medalje koje je osvojio tijekom karijere. Sigurno je da bi i Elvis Fatović legendarni kapetan dubrovačkog Juga imao iste probleme.

Vaterpolo je počeo igrati 1980. godine u Vaterpolo klubu Cavtat čiji je igrač do 1984. godine kada prelazi u Gruž i postaje vaterpolista Juga do 1993. godine. Sezonu 1993./94. Fatović provodi u Zagrebu gdje je jedan od najboljih igrača Mladosti. U ovom klubu osvojio je 1993. kup Hrvatske, a godinu kasnije 1994. u kapici Mladosti Fatović osvaja titulu prvaka države.

Nakon povratka kući Elvis Fatović je od 1994. do kraja igračke karijere 2008. godine bio igrač Juga. Kada je ponovno odjenuo Jugovu kapicu, započeo je doslovce žetvu trofeja. S Jugom je bio prvak Europe 2001. i 2006. godine. U istom klubu osvojio je LEN Cup 2000. i europski supercup 2006.

Nije nedostajalo ni hrvatskih titula i kupova. Dio je momčadi koja je osvojila prvenstvo Hrvatske 2000., 2001., 2004., 2005., 2006. i 2007., kao i kup Hrvatske 1994., 1996., 2000., 2002., 2003., 2004., 2006., 2007. i 2008. godine.

Nastupao je Fatović za mladu reprezentaciju Jugoslavije s kojom se 1989. godine okitio titulom prvaka svijeta, a 1990. europskog prvaka.

Za hrvatsku vaterpolsku reprezentaciju nastupio je Fatović 128 puta. Osvojio je srebrne medalje na Europskom prvenstvu 2003. u Kranju i Mediteranskim igrama 1997. u Bariju. U kapici hrvatske reprezentacije nastupio je na Olimpijskim igrama 2000. u Sydneyju i 2004. u Ateni.

Fatović je kao igrač, a i danas kao trener, veoma cijenjen od suigrača i publike. Posljednji igrački trofej, naslov prvaka Hrvatske, osvojio je u lipnju 2007. Taj trofej Fatović, kapetan momčadi Juga od 1996., nije podigao sam već skupa s Kržićem, također legendom Gruža i trofejnim igračem. Prepuni Gruž u tom je trenutku ustao i pljeskao. Dugo, dosta duže nego u sličnim prigodama prije. Bilo je to veliko hvala Fatoviću, ali i Kržiću, za sve radosti koje su priredili sugrađanima tijekom karijere u posljednjoj utakmici koju su odigrali u Gružu, plivalištu gdje su prvi put stigli početkom osamdesetih godina prošlog stoljeća. Tada kao dječaci. Ostajali su i nakon svojih prvih vaterpolских treninga. Gledali što i kako rade seniori Juga. Sanjali o tome da će i oni jednog dana zaigrati za prvu momčad, a taj san je Fatović počeo sanjati u Cavatu plivajući u moru, pucajući žutom loptom u školi vaterpola pokojnog Ivice Morettija.

Kada je završio igračku karijeru započeo je kao trener na klupi Juga, gdje je od 2008. do 2011. trener prve momčadi s kojom osvaja titule prvaka Hrvatske 2009., 2010. i 2011. godine, hrvatski kup 2009. i 2010. i Jadransku ligu 2009.

Od kraja 2011. do siječnja 2013. godine Fatović je trener mlađih uzrasta u Jugu, nakon čega odlazi u Australiju i postaje izbornik tamošnje reprezentacije. Njegovim dolaskom na čelo reprezentacije „klokana“ napravljen je veliki korak u australskom vaterpolu, što je bilo vidljivo na Svjetskom prvenstvu 2013. u Barceloni.

Elvis Fatović bio je pomoćni trener izborniku hrvatske vaterpolske reprezentacije Ratku Rudiću na Olimpijskim igrama 2012. godine u Londonu kada su naši reprezentativci postali olimpijski pobjednici.

Dva puta proglašen je najboljim sportašem Dubrovnika. Dobitnik je Državne nagrade za sport Franjo Bučar 2006. Odlikovan je državnim odličjima Red Danice hrvatske s likom Franje Bučara i Redom hrvatskog pletera. U sezoni 1999./2000., kao najbolji igrač u sezoni, dobitnik je Žute kapice *Sportskih novosti*.

Najveća Fatovićeva vrlina uvijek je bila mirnoća. U plivalištu ruka nije zadrhtala, u svlačionici je bio gospodar situacija. Što je najvažnije, krasile su ga ne samo igračke osobine. Bio je i ostao velik. U svemu.

WATERPOLO

Vjekoslav Kobeščak

Vrlo temperamentan i borben, ali nikako i grub igrač. Vjekoslav Kobeščak rođen je u Zagrebu 20. siječnja 1974. godine. Od malena je u vaterpolu. Cijelu svoju karijeru, od početka igranja u mlađim uzrastima 1983. do kraja karijere 2008., igrao je u zagrebačkoj Mladosti. Kao dijete nikada nije razmišljao postati nešto drugo. Želio je postati samo vaterpolist. S njim u momčadi i Mladost i hrvatska reprezentacija bile su mnogo stabilnije, sigurnije u igri. Bio je igrač koji se prema svom poslu u vodi odnosio krajnje profesionalno. Dva treninga dnevno bila su mu normalna stvar. Od svih trenera s kojima je radio, na prvo mjesto stavlja velikog Ozrena Bonačića i Boška Lozicu.

Tijekom igračke karijere imao je nadimak Vodeni Figo. Bila je to asocijacija na portugalskog nogometara Luisa Figa i njegove „lopte s očima“, jer su i Vjekine lopte u bazenu doslovce imale oči. Naime, uz dužno poštovanje prema spomenutom nogometaru, on ipak ni izbliza za karijere nije izgradio takvu karizmu u okružju svog sporta, kao Vjeko u vaterpolu.

Čak 233 puta je nastupio za reprezentaciju Hrvatske, što ga svrstava među pet igrača s najviše nastupa u povijesti za Lijepu našu. On je sportaš koji je osvojio, barem jednom, baš svako klupsko natjecanje u kojem se našao s matičnim klubom (i jedinim u karijeri), zagrebačkom Mladost.

S 20 klupskih trofeja svrstava se, uz Ozrena Bonačića, Pericu Bukića i Ratka Štritofa, u kvartet najtrofejnijih igrača u povijesti Mladosti i jednog od najtrofejnijih u Europi.

Vjekoslav Kobeščak, po struci diplomirani ekonomist, s Mladost je osvojio titulu prvaka Europe 1991. i 1996. godine, Kup pobjednika kupova 1999., LEN-a kup 2001., europski Superkup 1996, a Mediteranski kup 1991. godine. Titulu prvaka Jugoslavije osvojio je 1990. godine, a prvaka Hrvatske 1992., 1993., 1994., 1995., 1996., 1997., 1999. i 2002. godine.

Sudjelovao je Kobeščak u osvajanju kupa Hrvatske 1993., 1994., 1998., 1999. i 2006. godine.

U kapici hrvatske reprezentacije ostvario je brojne uspjehe. Najveći je postigao na Olimpijskim igrama 1996. godine u Atlanti kada je bio dio momčadi koja je osvojila srebrnu medalju, a sudjelovao je i na Igrama 2000. godine u Sydney te 2004. u Ateni. Treba reći da je Kobeščak bio i prvi suradnik izbornika Ratka Rudića na Olimpijskim igrama 2012. godine u Londonu kada je osvojena zlatna medalja.

Srebrnu medalju osvojio je Kobeščak i na europskim prvenstvima 1999. u Firenci te 2003. u Kranju. Osvojio je srebro i na Mediteranskim igrama 1993. u Landouec - Ruusillionu te 1997. godine u Izmiru.

Zanimljivo, s državnom reprezentacijom je na velikim natjecanjima kao igrač osvojio pet medalja, i to svaki put srebro.

Vjekoslav Kobeščak svoje je mjesto u vaterpolskoj povijesti zaradio isključivo sam, svojim igrama, svojim pristupom, sportskim životom, odnosom prema suparniku. Imao je finu meku ruku, savršen tajming za kirurški precizno dodavanje uz nesvakidašnje dobar pregled igre, uvijek korak, odnosno zaveslaj ispred protivnika. To je bio njegov forte. To je bila presudna kvaliteta više koja dijeli reprezentativca od virtuoza.

Nakon završetka igračke karijere ostao je uz bazen i Mladost. Obnašao je dužnost trenera mlađih uzrasta, pomoćnog trenera i trenera prve momčadi te sportskog direktora kluba. Kao što je rečeno, bio je prvi suradnik izbornika hrvatske vaterpolske reprezentacije Ratka Rudića.

Nosilac je državnih odličja Red Danice hrvatske s likom Frane Bučara i Reda hrvatskog pletera. Godine 1996. dodijeljena mu je Državna nagrada za sport Franjo Bučar.

Vjekoslav Kobeščak, najveći broj 13 u povijesti Mladosti, ikona kluba uz Savu. Posebno je, ističe, ponosan što je cijelu karijeru proveo u svom matičnom klubu, što je danas doista rijetkost. Međutim, treba pošteno reći da je rijetkost da se danas pojavi jedan igrač koji je toliko privržen svom klubu, kao što je Vjekoslav Kobeščak bio i ostao svojoj Mladosti.

WATERPOLO

Renco Posinković

Ijete Vaterpolskog kluba Mornar koje je na poseban način obilježio povijest splitskog starijeg brata Jadrana. Renco Posinković rođen je u Splitu 4. siječnja 1964. godine. Završio je Elektrotehnički fakultet.

Na vrata juniorske momčadi matičnog Mornara prvi put je stao 1980. godine, kao šesnaestogodišnjak. Za Mornar je nastupao od 1980. do 1989. godine. U tom razdoblju postigao je svoj prvi veći sportski uspjeh. Naime, bio je član je momčadi koja je 1986. godine osvojila Kup kupova Europe.

Kao što je prethodno navedeno, posebno je obilježio povijest splitskog Jadrana čija je vrata čuvao od 1989. do 1996. godine. Bio je vratar šampionskih momčadi Jadrana koje su Splitu i Hrvatskoj u ratnom razdoblju 1992. i 1993. godine donijele titule prvaka Europe i titulu prvaka Jugoslavije 1991. Poseban doprinos dao je Renco Posinković tituli 1993. godine. Za bravurozne obrane u finalnoj utakmici protiv zagrebačke Mladosti ocijenjen je čistom desetkom, što je u sportu zaista rijetkost. U izvještu s navedene utakmice *Slobodna Dalmacija* je 22. veljače 1993. godine između ostalog zapisala: „Ne treba posebno napominjati da se kruna iskalila u obrani kluba iz uvale Zvončac. Zagrepčani su postigli svega četiri zgoditka za čitave 34 minute igre. Igrača više nisu realizirali čak šest puta. Da sve bude kako je bilo, ponovno se pobrinuo sjajni Renco Posinković. Uhvatio je sve što se dalo uhvatiti bez obzira koliko je igrača bilo u vodi, potom je i Tinu Vegaru „pokupio“ drugi četverac. Zagrebčani su, kada je najviše trebalo, ostali bez bljeskova svojih junaka i pobjedničke lucidnosti. Ovaj su puta mogli samo uspjeti da su im se jadrančani suprostavili na isti način. Ali imao je Zvončac ovog puta, prije svih, Renca Posinkovića...“

I na reprezentativnom planu Renco Posinković je ostvario sjajnu karijeru. Za reprezentaciju Jugoslavije branio je od 1987. do 1991. godine. U tom razdoblju bio je član momčadi koja je osvojila Svjetski kup 1987. u Solunu i 1989. u Berlinu., kao i titulu prvaka svijeta 1991. u Perthu.

Vlasnik je srebrnih medalja na FINA kupu u Barceloni 1991. godine i na prvenstvu Europe u Bonnu 1989. godine. Srebro na FINA kupu vrlo je cijenjeno u vaterpolu jer je to jedna vrsta svjetskog festivala, a ujedno i kvalifikacije za olimpijske igre.

Krunu karijere ovaj zasigurno jedan od najboljih vaterpolskih vratara Hrvatske u povijesti doživio je svakako 1988. godine kada je na Olimpijskim igrama u Seoulu bio član reprezentacije Jugoslavije koja se zakitila zlatnom olimpijskom medaljom.

Renco Posinković je kao vratar sudionik najvećih uspjeha splitskog klupskega vaterpola čak u tri navrata, a na reprezentativnom planu pridružio se istinskim legendama splitskog vaterpola koji su imali čast popeti se na vrh Olimpa. Ta čast u sportu je rezervirana samo za odabrane, samo za istinske sportske junake koji svojim rezultatima stječu besmrtnost.

Renco je prvi hrvatski sportaš koji je napustio reprezentaciju Jugoslavije u društvu Bezmalinovića, Bukića, Šimenca i Vasovića.

Nastupao je Renco Posinković i za hrvatsku vaterpolsku reprezentaciju od 1992. do 1993. godine. Na vidiku su bile Olimpijske igre u Barceloni. Međutim, spletom čudnih okolnosti hrvatski su vaterpolisti prve olimpijske igre pod svojim zastavom gledali kod kuće, na televiziji.

Godine 1993. dobio je Državnu nagradu za sport Franjo Bučar, a odlikovan je i državnim odličjem Red Danice hrvatske s likom Franje Bučara.

Sve u svemu, Renco Posinković na poseban je način obilježio splitski i hrvatski sport, poglavito vaterpolo. Jedini je vaterpolski vratar jednog splitskog kluba koji je osvojio olimpijsku medalju, a da stvar bude kompletna, ona je najsjajnija - zlatna. Poznavajući Renca kao čovjeka, samo ono najbolje se od njega moglo i očekivati. Na vrhu Olimpa, a uvjek isti, skroman, jednostavan, iskren, čestit.

Član je stručnog stožera i trener vratara splitskog Mornara i vaterpolske reprezentacije Hrvatske od 2007. do 2012. Iako nije prisustvao igrama u Londonu gdje je osvojeno zlato, na iste nije mogao otici zbog obveza na radnom mjestu, ali znamo kako je pripremio Josipa Pavića za London kada su „barakude“ pokorile svijet.

WATERPOLO

Pero Kuterovac

Mladi kondicijski trener o čijem stručnom radu najbolje govore njegovi rezultati. Pero Kuterovac rođen je 4. svibnja 1973. godine u Slavonskom Brodu. Godine 1997. diplomirao je na Fakultetu za fizičku kulturu u Zagrebu, smjer plivanje i kondicijske pripreme s prosjekom ocjena 4,55. Pet godina kasnije stječe titulu magistra znanosti. Objavljuje nekoliko znanstvenih radova te vrlo često gostuje kao predavač na brojnim seminarima za trenere u organizaciji hrvatskih, talijanskih, srpskih, grčkih, iranskih i drugih olimpijskih odbora te plivačkih saveza. Trenerskim poslom počinje se baviti 1993. godine kada postaje trener za mlade selekcije u Plivačkom klubu Zagreb. Ubrzo postaje glavni trener te trener plivačke juniorske reprezentacije. Glavnim trenerom seniorske plivačke reprezentacije postaje 2008., a 2012. kondicijski je trener hrvatske vaterpolske reprezentacije koja do tada neviđenom dominacijom osvaja zlato na Olimpijskim igrama u Londonu. Te godine po izboru udruge kondicijskih trenera dobio je nagradu za najboljeg kondicijskog trenera u Hrvatskoj.

Pod stručnim vodstvom Pere Kuterovca brojni naši sportaši u vodenim sportovima ostvarili su niz uspjeha, od kojih izdvajamo one najznačajnije.

Ana Sršen na Paraolimpijskim igrama u Atlanti 1996. osvaja četvrto mjesto, a godinu kasnije Ana je srebrna na Europskom prvenstvu za osobe sa invaliditetom. Isti uspjeh Ana Sršen pod Perinim vodstvom ostvaruje i 1998. osvajanjem drugog mesta na Svjetskom prvenstvu za osobe sa invaliditetom.

Naredna 1999. Kuterovcu je također vrlo uspješna. Kao kondicijski trener vaterpolista zagrebačke Mladosti osvaja trostruku krunu: prvenstvo i kup Hrvatske te LEN kup. Iste godine Mladost je proglašena najboljom momčadi na svijetu, a Ana Sršen obara dva svjetska rekorda.

Godina 2001. više je nego uspješna za sportaše koje kondicijski priprema Pero Kuterovac. Njegov sportaš Igor Čerenšek osvaja brončnu medalju u štafeti 4x100 metara na Mediteranskim igrama u Tunisu, a vaterpolisti Mladosti osvajaju europski Kul pobednika kupova. Godine 2005. Dajana Zoretić na Mediteranskim igrama u Almeriji osvaja srebro u disciplini 50 metara prsno, a naredne 2006. na juniorskom Europskom prvenstvu Ivan Tolić osvaja zlatnu i brončanu medalju, a Mario Todorović dvije srebrne medalje.

Godine 2008. Mario Todorović na Europskom seniorskom prvenstvu u Eindhovenu osvaja srebrnu medalju u disciplini 4x100 metara mješovito, a u disciplini 50 metara delfin Todorović je četvrti. Iste godine Mario Todorović i Mario Delač brončani su na Europskom prvenstvu u Rijeci u štafeti 4x50 metara slobodno.

Na Mediteranskim igrama u Pescari 2009. pod Perinim vodstvom Mario Todorović je zlatni na 50 metara delfin, a na Europskom prvenstvu u Istanbulu članovi štafete Todorović i Delač osvajaju srebro u štafeti 4x50 metara.

I iduća 2010. je vrlo uspješna za sportaše Pere Kuterovca. Todorović je četvrti na Europskom prvenstvu u Budimpešti u utrci na 50 metara delfin, a Ivan Capan na europskom juniorskom prvenstvu osvaja broncu na utrci 50 metara prsno. Isti sportaš na Olimpijskim igrama mladih do 18 godina u Singapuru osvaja zlato na 50 metara prsno.

Naredne 2011. Kuterovac je prema kriterijima Hrvatskog plivačkog saveza izabran za najboljeg plivačkog trenera u Hrvatskoj.

Kruna njegove dosadašnje karijere je zlatna medalja hrvatskih vaterpolista na Olimpijskim igrama 2012. u Londonu kada je uz izbornika Ratka Rudića, trenere Elvisa Fatovića, Vjekoslava Kobeščaka i Renca Posinkovića bio dio stručnog stožera zadužen za kondicijsku pripremu.

I za kraj, što reći za Peru Kuterovca. Tako mlad, a tako uspješan.

VESLANJE

Luka Marasović

Veslač i sportaš za povijest. Istarski simbol veslanja u Splitu. Luka Marasović rođen je u Splitu 29. srpnja 1905. godine u težačkoj obitelji. Slučaj je htio da su ga na Matejušći kao mladića koji je pripremao sude (bačve) za jematu zapazili veslači Gusara kojima je upravo nedostajao jedan član za osmerac. Visok, kršni mladić brzo se uključuje u ovaj sport i ubrzo postaje jedan od glavnih veslača. Od 1931. do 1936. godine nastupa kao aktivni veslač, a već 1932. postiže svoj najveći uspjeh kada je kao član Gusareva osmerca osvojio zlatnu medalju na Prvenstvu Europe u Beogradu. Godine 1937. Marasovića nalazimo kao jednog od osnivača Hrvatskog veslačkog kluba (HVK) u Splitu, u kojemu preuzima ulogu trenera. Na prvenstvu Europe 1937. godine četverac s kormilarom HVK osvaja treće mjesto. Nakon Drugog svjetskog rata trener je u obnovljenom HVK Gusar.

Godine 1951. prelazi kao trener u Veslački klub Mornar u kojemu profesionalno radi do 1971. godine. Od tada Mornar raste u veliki klub. Marasovićeve su zasluge nemjerljive jer se nije radilo samo o velikoj veslačkoj strasti, zanosu i marljivosti, predanosti i pravom sportskom entuzijazmu, nego je Marasović bio vlasnik rijetkog talenta koji se prepoznavao i u njegovom stručnom radu nakon veslačke karijere. Rijekost je da klub ima jednu takvu pokretačku osobu na koju se kalemio kompletan klub, u smislu uprave, stručnog rada, trenerstva, pedagoškog utjecaja i istraživačkog rada s originalnim vizijama budućnosti kluba. Marasović je znao otpovoditi gdje treba i među regrutima pobrati sam veslački skorup. Znao je u toj svojoj misiji nepogrešivim procjenama, kako bi se to reklo „po sluhu“, na samo njemu objašnjiv način i s lakoćom pogadati tko će biti veslač velike karijere, i to među momcima koji se nikad nisu uhvatili vesla. Kako je u tim detaljima vukao vidovite poteze, tako je bio precizan i uspješan u predviđanju i većih planskih projekata bitnih za Mornara i uopće za veslanje.

Nabrajati Marasovićeve trofeje bilo bi smiješno jer bi lakše bilo reći koji trofeji nisu njegovi, no ne pretjerujući da je on sam bio cijeli klub, jer... Svaki uspješan Mornarev zaveslaj odisao je, vonjao po Marasoviću. Posebno valja istaknuti zlatnu medalju Perice Vlašića na prvenstvu Europe 1953. godine i brončanu medalju osmerca na prvenstvu Europe 1954., brončanu medalju dvojca na pariće na prvenstvu Europe 1955. i brončanu medalju četverca s kormilarom na svjetskom prvenstvu 1966. godine. Tu su i brončana medalja u dvojcu na pariće i srebrna medalja u osmercu na mediteranskim igrama 1963. godine. Kao i brojne medalje na prvenstvima Jugoslavije u svim veslačkim disciplinama.

Luka Marasović bio je i izbornik reprezentacije Jugoslavije u veslanju i kao takav sudjeluje na Olimpijskim igrama 1952. godine u Helsinkiju i 1960. godine u Rimu. Poznato je da su na Igrama 1952. godine veslači četverca splitskog Gusara postali olimpijski pobjednici, bez svog trenera Davora Jelaske, ali na čelu cijele reprezentacije bio je izbornik Marasović.

Evo nekoliko riječi o Luki Marasoviću što ih je izrekao Zdenko Bego, višegodišnji kormilar Mornareva osmeraca: „On je imao oko i to mu je bilo dosta. Više nego sve škole i kompjutori ovoga svijeta. Kako je on to u ljudima na prvi pogled prepoznavao veslača!? Točnije škola zaveslaja. Pa mogli ste je prepoznati i kao laik, trebalo je samo nekoliko puta iznova pogledati te njegove zaveslaje i to se odmah pamtilo tako da biste ih i bez osobitog znanja lako prepoznali kod drugog veslača. Vidjelo se to iz aviona. Marasovićev stil ostavio je dubokog traga u veslačkom sportu!“

Marasović je znao bez problema doći u pet ujutro na poligon i ostati do mraka, pa i poslije ako treba. Nije nje mu bilo gubljenje vremena uhvatiti se u pauzi i nekog klinca koji je prvi put sjeo u brod, iako je imao uza sebe uvi jek pomoćnika. On je zapravo uživao u tome da prenosi znanje i tu onda nije moglo biti nesporazuma. Njegovo geslo bilo je – veslo.

Za zasluge u sportu Luka Marasović odlikovan je Ordenom zasluga za narod sa srebrnim zracima, a 1991. godine dobio je Nagradu Grada Splita.

Luka Marasović preminuo je u Splitu 21. prosinca 1991. godine i sahranjen je na groblju Lovrinac.

VESLANJE

Davor Jelaska

Jedan od najzaslužnijih ljudi za razvoj veslačkog sporta u Splitu i Hrvatskoj.

Davor Jelaska rođen je u Splitu 25. studenog 1907. godine. Potječe iz poznate i ugledne splitske obitelji. Njegov otac je bio poznat u gradu po velikoj radionici za izradu drva i namještaja, tako da je Davor bio drvodjelski tehničar.

Kao i sva splitska djeca tog vremena počinje se baviti sportom. Njega za razliku od mnogih koji su „trčali za krpašem“, privlači veslanje.

Na istočnoj strani splitske luke Gusar je imao dom – baraku. Davor se tamo pojavljuje 1921. godine, dakle kao četrnaestogodišnjak, te se upisuje u klub. Prvi put je nastupio za pomladak 1924. godine, nakon što je naučio veslati na suhom, na „žabi“, a zatim u „lancunu“ koji je bio školski čamac s 14 vesala. Pravu draž veslanja Davor je osjetio tek kada su počele regate. Izvan Splita prvi put nastupa kao kormilar 1926. godine u Novom Sadu, ali već slijedeće godine prvi put nastupa kao veslač i to u glatkom čamcu u četvercu bez kormilara nastupivši i za pomladak i za seniore.

Na državnom prvenstvu u Subotici 1928. Davor prvi put nastupa u skifu. Odlučivši svojom voljom da će veslati u skifu, Davor ga sam konstruira. Prvi put postaje državni prvak u skifu na prvenstvu 1930. godine koje je održano na Bledu. Na državnom prvenstvu 1931. godine u Beogradu Davor Jelaska vesla zajedno s Brunom Marasovićem u dubl-skulu i osvaja prvo mjesto, a 1932. godine na državnom prvenstvu, također održanom u Beogradu, Jelaska vesla s Josipom Gatinom i postaje prvak države. Na državnom prvenstvu 1933. godine koje je održano u Splitu, Davor Jelaska postaje prvak u skifu, kao i slijedeće godine u Beogradu, ponovno u dubl-skulu s Gatinom.

Na državnom prvenstvu 1936. godine u Beogradu Davor Jelaska ponovno postaje prvak države u skifu i odlazi na Olimpijadu koja je te godine održana u Berlinu. Na navedenoj olimpijadi otpada u prednatjecanju. Imač, za reprezentaciju Jugoslavije ukupno je nastupio 3 puta.

Godine 1936. Jelaska je jedan od inicijatora osnivanja HVK (Hrvatski veslački klub) u Splitu, odnosno novog veslačkog kluba u kojem potom i aktivno vesla. Slijedeće godine novoosnovani klub na državnom prvenstvu u Šibeniku doživljava pravi trijumf osvojivši sedam prvih mjesta. Među onima koji su osvojili prva mjesta bio je i Davor Jelaska. To je ujedno bila i njegova posljednja godina aktivnog veslanja.

Nakon toga, do početka Drugog svjetskog rata, Davor Jelaska posvećuje se trenerskom radu u HVK, naravno na amaterskoj osnovi.

Nakon Drugog svjetskog rata nalazimo ga ponovno među onima koji su u Splitu pokrenuli rad veslačkog kluba, spajajući istaknute pojedince iz HVK-a i Gusara. Davor tada zauzima mjesto u upravi kao i ulogu trenera.

Ubrzo se ukazao najveći mogući plod njegova trenerskog rada. Četverac bez kormilara Gusara koji je on trenirao, u sastavu: Duje Bonačić, Velimir Valenta, Mate Trojanović i Petar Šegvić na Olimpijskim igrama u Helsinkiju 1952. godine osvaja zlatnu olimpijsku medalju. Davor je doživio najveći uspjeh kao trener, ali ne bez sjene. Njegov arm u Helsinkiju osvojio je medalju bez njega. Davor je cijelog života teško nosio ovu nepravdu u sebi, ali je uvijek imao snage prevladati je i potisnuti. I ovo uvršavanje u knjigu prilog je ispravljanju nepravde.

U razdoblju nakon 1952. godine Davor Jelaska postaje trener ondašnje reprezentacije Jugoslavije i kao takav sudjeluje na Olimpijskim igrama u Melbournu i Rimu.

Jelaska je s neobičnim marom sudjelovao u izgradnji i obnovi doma Gusara u Spinutu. Dao je veliki doprinos u izgradnji doma, veslaonice... U sve to unosio je veliku ljubav postavši malo pomalo, uistinu, njegovim sinonimom.

Njegov rad i zalaganje u radu i životu kluba, njegovi uspjesi kao trenera Gusara i reprezentacije nisu ostali bez odjeka – dobio je niz zasluženih priznanja ondašnjih veslačkih organizacija. Sva priznanja bila su mu veoma draga, ali kako je sam govorio ipak najdraža mu je bila Nagrada grada Splita koju je dobio 1980. godine, što je za jednog sportaša bilo najveće priznanje grada iz kojeg je ponikao.

Njegovo ime ostat će trajno zabilježeno u povijesti splitskog Gusara i hrvatskog veslanja na najistaknutijem mjestu.

Davor Jelaska preminuo je u Splitu 4. prosinca 1995. godine i sahranjen je na groblju Lovrinac.

VESLANJE

Srboljub Saratlić

Vrhunski sportaš i veliki gospodin. Srboljub Saratlić rođen je u Novom Sadu 22. rujna 1935. godine. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Novom Sadu gdje se u mladosti aktivno bavio sportom: plivanjem, vaterpolom, zrakoplovnim jedriličarstvom, da bi se na kraju konačno opredijelio za veslanje. Bio je veslač natjecatelj od 1955. do 1966. godine. Za vrijeme aktivnog bavljenja veslanjem postizavao je solidne rezultate. Bio je prvak Jugoslavije u skifu i dvojcu u razdoblju od 1958. do 1963. godine i reprezentativac Jugoslavije u nekoliko navrata. Na međunarodnim natjecanjima Saratlić je najviše postigao na Mediteranskim igrama 1963. godine u Napulju gdje je osvojio brončanu medalju. Kao natjecatelj Saratlić je nastupao za veslačke klubove matični Danubius 1885 iz Novog Sada i splitski Mornar.

Prema vlastitom priznanju tijekom aktivnog bavljenja veslanjem imao je veliku sreću da mu je trener bio danas pokojni profesor Andro Žeželj koji ga je kasnije i usmjerio u trenerske vode. Opsjednut trenerskim pozivom Saratlić je upisao Fakultet za fizičku kulturu u Beogradu, ali je kako kaže to brzo napustio jer nije želio gubiti vrijeme učeći igrati kolo, marksizam, vojne doktrine i slično.

Nakon što je napustio DIF, Saratlić je u Novom Sadu upisao strojarski fakultet i završio prve dvije godine. Tu je, priznaje, imao veliku sreću što mu je profesor matematike bio poznati Danilo Rašković koji ga je uputio u sve zakone mehanike, a posebno mehanike fluida, što mu je izuzetno puno pomoglo savladati optimalnu veslačku tehniku koju je kasnije prenosio i na sve one mladiće i djevojke koje je kao trener obučavao. Kaže da mu je i danas žao što se u veslanju uvijek predavala velika pažnja fizičkoj spremi veslača, a zapostavljala optimalna tehnika, što je ostalo i do danas.

Srboljub Saratlić svoje sportsko obrazovanje, posebno veslačko, trajno je dopunjavao usavršavajući se u Dresdenu u Njemačkoj, u Čehoslovačkoj u Pragu i Brnu, u Bugarskoj u Sofiji i Belmekenu, u Italiji u Rimu, a posebno u tadašnjem Sovjetskom Savezu gdje je u nekoliko navrata po nekoliko mjeseci boravio u njihovim sportskim institutima u Moskvi i Petersburgu i veslačkom kampu u Mingechauru.

Služeći se ruskim, češkim i njemačkim jezikom te donekle stručnim njemačkim uspjevao je komunicirajući sa stranim stručnjacima raznih profila uči u tajne vrhunske pripreme veslača. Naravno da mu je u tome mnogo pomogla i stručna literatura na njemačkom, talijanskom, češkom, ruskom, bugarskom i engleskom jeziku.

U tijeku svog trenerskog rada u Veslačkom klubu Danubius 1885 iz Novog Sada, Saratlić je s klubom sedam puta bio absolutni momčadski prvak Jugoslavije. Dao je 29 seniorskih i 24 juniorska državna reprezentativca i više desetaka državnih prvaka u muškim i ženskim kategorijama.

U razdoblju od 1979. do 1985. godine Srboljub Saratlić bio je savezni kapetan – izbornik seniorske i juniorske reprezentacije Jugoslavije u veslanju. Sportski rezultati ostvareni u tom razdoblju bili su značajni posebno u prvim godinama dok je radio sa kolegama trenerima: Krunoslavom Jankovićem, Tomislavom Bilićem, Brankom Štajnerom, Veselinom Vučićevićem, dr. Aljošom Grabovcem i dr. Nikolom Spasojevićem. Međutim, pred Olimpijske igre u Moskvi 1980. godine veliki utjecaj političara, prije svega iz beogradskog Partizana, doveo je do toga da su na igre otišli pojedini veslači kojima tamo nije bilo mjesto, stoga je rezultat mogao biti još bolji od dvije medalje koje su na igrama osvojene.

Za povijest hrvatskog sporta najznačajnije je da su na igrama u Moskvi 1980. godine veslači splitskog Gusara u dvojcu s kormilarom u sastavu Zlatko Celent i Duško Mrduljaš uz kormilara Josipa Reića, a uz pomoć trenera Tomislava Bilića i izbornika Srboljuba Saratlića, osvojili brončanu medalju.

Poslije igara u Moskvi ponovno se formira stručni savjet – tehnička komisija u Veslačkom savezu Jugoslavije i kaže „kola su krenula nizbrdo“. Počele su kako kaže klubaške „kuhinje“ i on se nakon igara u Los Anglesu zahvalio na dužnosti izbornika.

Srboljub Saratlić dobitnik je velikoj broja sportskih i društvenih priznanja. Između ostalih Spartakove nagrade u Novom Sadu, Ordena rada, Ordena zasluga za narod, Medalju zaslužnog trenera SSSR-a, diplomu Olimpijskog odbora SSSR za uspjeh postignut na Olimpijskim igrama u Moskvi...

Sve u svemu, Saratlić je sportaš, stručnjak, a prije svega veliki entuzijast kakvih je danas nažalost sve manje...

VESLANJE

Tomislav Bilić

Usportskim krugovima dovoljno je reći Mišo Bilić. Ime govori samo za sebe: stručan, vrijedan, pošten, pedantan, marljiv, obrazovan, čovjek i gospodin kakav se rijetko sreće.

Tomislav Mišo Bilić rođen je u Splitu 20. srpnja 1939. godine. Najbolje o ovom čovjeku govori tekst koji je objavljen u četvrtoj spomenici splitskog Gusara, a prenijela ga je kolegica Herci Ganza – Čaljkušić u zadnjoj monografiji Gusara tiskanoj 2004. godine u kojoj piše: „Što je navelo Mišu Bilića da se bavi veslanjem? On, dječarac iz IV. osnovne škole (danas Dobri), zajedno s drugima iz te škole kao da je dolepršao na poljudski ponton, jer je škola – zamislite – imala čak sportsku grupu: veslanje! Prihvatio ih je Dalibor Parać daleke 1950. godine. Davor Jelaska upro je prstom u tog veselog dječaka i rekao: „Bit ćeš kormilar!“ I tako je Mišo zasjeo za kormilo dugo i znalački, jer već tada sjedi na kormilu dvojca u kojemu je Duje Bonačić štroker, da bi 1954. kormilario na Prvenstvu države u Zadru u jolama, u dvojki i četvorki. Na Prvenstvu države na Bledu 1956. Mišo je kormilar u osmercu i četvercu.

Godine 1957. vesla kao štroker juniorskog četverca pomlatka na Međunarodnoj regati na Bledu, a s njim još veslaju Ratko Latković, Tonći Posavec, Tomislav Ramljak i kormilar Velimir Vrančić, kada zauzimaju prvo mjesto. Sljedeće godine Mišo je u skifu za starije juniore i na Prvenstvu Hrvatske u Vela Luci zauzima drugo mjesto, iza Perice Šurjana. S ovim je Mišo i zaključio svoju natjecateljsku karijeru, a studij fizičke kulture 1958. godine odvodi ga na tadašnju Višu pedagošku školu gdje počinje raditi s djecom. Počinje, u stvari, njegov pedagoški, odgojni rad s mladima, kojima je kao i veslanju posvetio veliki dio života.

Kada se godine 1961. zaposlio u istoj školi u kojoj je bio i učenik, usporedno s radom u školi, radi u splitskoj školi veslanja. I tako sve do trenutka kada su ga predsjednik Gusara Jerko Matošić i voditelj Tehničke komisije Duje Bonačić pozvali da preuzme mjesto glavnog trenera 1967. godine.

Od 1967. pa sve do 1982. godine Mišo uspješno brodi Gusarovim brodom već tada sazrijevajući u vrsnog trenera bez preanca kod nas. On je shvatio filozofiju sportske borbe, izučio psihologiju veslača, prostudirao metodologiju rada i praćenja, nagledao se veslačkih staza i veslačke opreme. Mišo bilježi, komparira, stalno uči, organizator je do detalja i ako treba najbolji prijatelj veslaču. To mogu samo umjetnici, a Mišo je doista bio trener – umjetnik, kreator izvrsnih ekipa.

Dugogodišnji rad urodio je bogatim plodom. Stvorivši sjajne ekipe Mišo Bilić od 1968. do 1981. godine sudjeluje na dvije olimpijade, u Montrealu 1976. s dvojcem bez kormilara osvaja četvrtu mjesto, a u Moskvi 1980. godine s dvojcem s kormilaram u sastavu Zlatko Celent, Duško Mrduljaš i kormilar Josip Reić osvaja brončanu medalju.

Sa seniorima sudjeluje na šest svjetskih prvenstava i to 1970. u St. Catrinu u Kanadi, 1974. u Luzernu u Švicarskoj, 1975. u Nottinghamu u Engleskoj, 1977. u Amsterdamu u Nizozemskoj, 1978. u Carapiru u Novom Zelandu i 1979. na Bledu.

Na Europskom prvenstvu u austrijskom Klagenfurtu sudjeluje 1969. godine, a zatim na četiri juniorska svjetska prvenstva u Amsterdamu 1968. dvojac bez kormilara, Napulju 1969. također dvojac bez kormilara, Bled 1971. osmerac i Milano 1972. ponovno dvojac bez kormilara.

Ovaj sjajni hod po europskim i svjetskim metropolama Mišo završava kao trener na Prvenstvu Balkana u Splitu 1981. godine, a iduće godine nakon Prvenstva Hrvatske u Vukovaru, povlači se kao trener.

Premda više nije bio na dužnosti klupskog trenera, nastavio je aktivno raditi u veslanju, u stručnim tijelima Veslačkog saveza Dalmacije i u veslačkoj sudačkoj organizaciji. Od 1982. ponovno se aktivira u klubu, u stručnoj je komisiji od 1985. do 1987., da bi 1990. bio imenovan šefom stručnog štaba Gusara.

Za svoj bogati stručni rad Mišo je primio brojna priznanja. Najznačajnija su: Nagrada grada Splita 1980. godine, nagrada za izuzetan doprinos veslanju prigodom 50. godišnjice veslanja na Bledu, Nagrada Športskog saveza Republike Hrvatske za životno djelo 1992. godine i nagrada za životno djelo Splitskog saveza športova Fabjan Kaliterna 2014. godine.

Tomislav – Mišo Bilić, istinska sportska i ljudska veličina.

VESLANJE

Srećko Šuk

Poznati i priznati veslački stručnjak. Srećko Šuk rođen je u Zagrebu 12. rujna 1958. godine gdje je stekao srednjoškolsko obrazovanje, a potom diplomirao na Fakultetu za fizičku kulturu. Izborni predmet bio mu je veslanje.

Završio je i stručni tečaj za trenera veslanja te je sudionik više FISA konferencija. Veslački put Srećko Šuk započinje 1969. godine kao kormilar u Veslačkom klubu Sloga iz Zagreba, danas Croatia.

Trenerским poslom Šuk se počinje baviti na prvoj godini fakulteta 1981. počevši sa školom veslanja. Iste godine postaje glavni trener u svom matičnom klubu gdje ostaje do 2002. godine. Paralelno s treniranjem sudjeluje u radu uprave kluba, brojnim organizacijskim poslovima, izradi veslačke opreme (ergometri, sprave, rezervni dijelovi, oprema za veslačku stazu...).

Šuk svojim radom postavlja temelj za nove razvojne programe - prvo testiranje laktata u veslanju u Republici Hrvatskoj, zatim prva primjena novih vesala (*big blade*), a ubrzo dolaze i prve medalje za Republiku Hrvatsku na svjetskim prvenstvima.

Pod vodstvom Srećka Šuka na prvenstvu Hrvatske 1990. Veslački klub Croatia postaje ekipni pobjednik. Od tada pa nadalje veslači koje trenira Šuk nalaze mjesto u hrvatskoj veslačkoj reprezentaciji.

Treba reći i to da su Šukovi veslači prvi ostvarili normu za prvi hrvatski nastup u povijesti na Olimpijskim igrama u Barceloni 1992., a na samim igrama dvojac Zlatko Buzina i Marko Perinović osvaja deseto mjesto. Potom dolaze medalje sa svjetskih prvenstava i kupova. Gotovo da nema velikog natjecanja odakle se veslači pod vodstvom Srećka Šuka ne vraćaju s medaljom.

Kruna dosadašnje trenerске i izborničke karijere su Olimpijske igre 2000. godine u Sydneyju gdje je pod vodstvom Srećka Šuka kao izbornika i trenera Igora Čulina osmerac osvojio brončanu medalju. Osmerac je bio sastavljen od veslača zagrebačke Croatie, splitskog Gusara i Zadra. Povijesti radi prisjetimo se još jednom hrvatskog osmerca s kormilarom u sastavu: Igor Boraska, Krešimir Čuljak, Igor Francetić, Tihomir Franković, Nikša Skelin, Siniša Skelin, Tomislav Smoljanović, Branimir Vujević i kormilar Silvijo Petriško.

Medalja u Sydneyju dala je novi zamah hrvatskom veslanju. Četiri godine kasnije u Ateni braća Skelin osvojili su srebro.

Srećko Šuk kao trener surađuje i pomaže ostalim klubovima, na što je posebno ponosan. Odlična suradnja s Veslačkim klubom Iktus iz Osijeka i zagrebačkim Trešnjevka i Nova dala je odlične rezultate u čemu su prednjačili Sonja Kešerac, Nikola Tomić te Marcela i Karla Milošević.

Treba reći i to da je Srećko Šuk bio glavni tajnik Hrvatskog veslačkog saveza od 1990. do 1993. godine u vrlo složenim uvjetima kada je zbog Domovinskog rata sport bio u drugom planu, te transformacije Hrvatskog športskog saveza u Hrvatski olimpijski odbor.

Šuk je od 1997. do 2000. godine direktor i ujedno izbornik hrvatske veslačke reprezentacije, u vrijeme u kojem je, ponovimo, hrvatski osmerac u Sydneyju osvojio brončanu medalju.

Za vrijeme priprema i organizacije Svjetskih vojnih igara održanih u Zagrebu Srećko Šuk je 1998. i 1999. godine, obnašao dužnost pročelnika i zamjenika pročelnika.

I za kraj ono što je Šuk želio posebno istaknuti, da u svom radu zastupa načela pravednih mjerila i zdrave konkurenčije kao pozitivnih poticaja u razvoju sportskih i ostalih uspjeha, vodeći brigu o razvoju veslanja u svim našim klubovima i na svjetskoj razini, a povrh svega u interesu jačanja ugleda Republike Hrvatske.

Ovakav pristup veslanju, kao i svakom sportu, garantirano donosi rezultat. Šuk ga je hrvatskom veslanju i općenito sportu donio na brojnim velikim natjecanjima, a kulminiralo je brončanom medaljom u Sydneyju 2000. godine. Olimpijska medalja, ma koja ona bila, sjaji posebnim sjajem.

VESLANJE

Igor Čulin

Kada kao trener osvojiš dvije olimpijske medalje jasno je o kakvoj se stručnosti radi. Igor Čulin rođen je u Splitu 6. ožujka 1963. godine. U svijet veslanja ušao je krajem sedamdesetih godina u Mornarevoj veslačkoj školi. Veslao je Roda, kako ga zovu prijatelji, nekoliko godina i u Gusaru te bio član perspektivnog osmerca 1984. godine iz kojeg je izišao da bi završio studij na Kinezološkom fakultetu. Veslima i brodovima vratio se kao trener, najprije u Mornar gdje je upijao iskustvo i znanje od vrsnog trenera Luke Marasovića. Godine 1991. Čulin dolazi u Gusar kao pomoćnik Zlatku Celentu za kondicijske pripreme, no nakon njegove pogibije preuzima seniorski pogon u klubu koji uspješno vodi više od dva desetljeća.

Pomislići će neki kako je dovoljno nabrojiti najbolje dosadašnje rezultate iza kojih je on stajao: zlato dvojca s kormilarom na Svjetskom prvenstvu u Indianopolisu 1994. godine, svjetsko srebro četverca s kormilarom iz Kölna 1998. godine, olimpijsku broncu hrvatskog osmerca iz Sydneyja 2000. godine, broncu i srebro svjetskog sjaja dvojca bez kormilara braće Skelin iz Seville i Milana 2002. i 2003. godine te srebro spomenute braće Skelin iz Atene 2004. No, koja je formula uspjeha pokušala je otkriti kolegica Herci Ganza – Čaljkušić, kada je 2004. godine radila monografiju splitskog Gusara, u razgovoru s Igorom Čulinom koji je na njezina pitanja odgovarao kratko, u strahu da njegova važnost i uloga ne bi izgledala presudna. Svoju trenersku karijeru je započeo iščitavši svu do tada, kod nas uglavnom nedostupnu, literaturu i nastojeći zadržati nit koju je Celent godinama održavao u Gusaru. To mu je uspjelo zahvaljujući Tihomiru Frankoviću kojemu se s vremenom pridružio Igor Boraska te su već 1994. pobijedili na svjetskom prvenstvu što mu je prema vlastitom priznanju jedna od najdražih pobjeda.

Roda smatra kako Gusareva tradicija nameće samo najbolje rezultate, a da bi se do njih došlo potrebno je staviti ih sebi u zadatak, jer kaže: „Ako ti sebi zadaš niski cilj, onda nikad nećeš ostvariti visoki. Vjera u mogućnosti kluba i veslača, a naravno i trenera te realni, visoki ciljevi osnova su da ih se ostvari. Osnova bez koje se ne može su: talent, motiv i rad. No, ako ima motiva, iza njega стоји rad. To je sve povezano. Sve drugo je stvar okolnosti koje se moraju poklopiti da se dođe do uspjeha. Sreća je također važna, ali sreću možeš imati samo ako vjeruješ u ono što radiš. Najvažnije je funkcionalni, trenažni i fiziološki dio napraviti kako treba, ali za pobjedu, za vrhunski rezultat iznimno je važna „glava“, a to znači jesu li veslači sposobni i spremni psihički podnijeti pritisak. Možete vi biti spremni maksimalno, ali ako ne vjerujete u to, ništa nećete napraviti. Kad kažem „glava“ onda pod tim podrazumijevam glavu veslača, glavu trenera, ali i glavu uprave kluba...“.

Temelj zdrave atmosfere i pozitivne energije vidi se u maksimalnom povjerenju koje prožima njegov odnos prema veslačima i obrnuto, premda su njihovi odnosi prijateljski te se rado druže u vrijeme kada nisu u brodu i teretani. Čulin smatra kako je autoritet trenera koji podrazumijeva stanovitu strogost nužan za postizanje vrhunskih rezultata do kojih se ne dolazi popuštanjem. Kao trener nastoji ih saslušati, objasniti, pomoći, ali i odgovoriti na sva njihova pitanja, jer smatra da pravi trener mora znati sve odgovore.

No, Roda smatra kako uza sva znanja i iskustvo, važni element uspješnosti leži u korištenju logike: „Ono što sam spoznao kroz svoje trenersko iskustvo je da treba logički zaključivati što se događa s veslačem. Naravno, prvo treba poznavati fiziologiju i metodologiju treninga te poznavati veslače u dušu i brojne druge stvari koje treba onda staviti u kontekst. Dakle, na osnovu svih tih znanja treba koristiti logiku, čak ponekad i kad se kosi s teorijom treninga i fiziologijom. Znanost mora biti podloga iznad svega.“

Za prvi veliki sportski uspjeh zlatnu medalju na Svjetskom prvenstvu u Indianopolisu 1995. godine predsjednik RH Franjo Tuđman odlikovao ga je Redom Danice hrvatske s likom Franje Bučara. Čak tri puta biran je za najboljeg trenera muških momčadi grada Splita 1998., 2000. i 2001. godine. Kao najtrofejniji Gusalov trener i izuzetno uspješan trener, izbornik i direktor hrvatske veslačke reprezentacije Igor Čulin dobio je najvišu godišnju Državnu nagradu za sport Franjo Bučar 2001. godine. Za uspjehe na Olimpijskim igrama u Ateni odlikovan je Redom hrvatskog plitera.

Može se reći da je Igor Čulin već danas po svojim rezultatima legendarni veslački trener. O njemu i njegovoj stručnosti govore medalje s velikih natjecanja, a naglaskom na olimpijsku broncu i srebro.

VESLANJE

Krešimir Ižaković

Izbornik hrvatske veslačke reprezentacije čiji je četverac na pariče u Londonu 2012. osvojio srebrnu medalju. Krešimir Ižaković rođen je u Osijeku 21. veljače 1965. godine. Diplomirao je na Fakultetu za fizičku kulturu u Osijeku.

Trenerskim pozivom počinje se baviti 1986. godine u Veslačkom klubu Iktus iz Osijeka gdje od 1989. do 1992. godine radi kao profesionalni trener zadužen za rad s mlađim kategorijama.

Od 1991. do 1992. godine Ižaković kao dragovoljac sudjeluje u Domovinskom ratu, a zatim radi kao profesor tjelesne i zdravstvene kulture u Osijeku u Elektrometalском školskom centru. Godine 1993. vraća se u Veslački klub Iktus i kao glavni trener obnaša dužnost do 2003. godine kada se zapošljava na Poljoprivrednom fakultetu u Osijeku kao predavač tjelesne i zdravstvene kulture, ali i dalje sudjeluje u treninzima s reprezentativnim posadama.

Od 2003. godine Ižaković radi kao honorarni trener zadužen za kategorije mlađih juniora, juniora, seniora i seniore. Zatim 2006. godine osniva Hrvatski veslački klub Baranja iz Draža koji uspješno dvije godine nastupa na prvenstvima Republike Hrvatske. Ižaković nakon toga od 2007. do 2009. godine nastavlja rad sa svim kategorijama u Veslačkom klubu Iktus s naglaskom na seniorsko veslanje. Od 2009. do 2012. godine Ižaković je obnašao dužnost izbornika svih nacionalnih selekcija.

Trenerska karijera Krešimira Ižakovića puna je priznanja. Pod njegovim vodstvom hrvatski veslači ili članovi kluba gdje je Ižaković trener u mnogim uzrastima penjali su se na pobjednička postolja na velikim natjecanjima.

Na Svjetskom juniorskom prvenstvu u Poznanu u Poljskoj 1995. dvojac na pariče osvojio je brončanu medalju. Isti uspjeh dvojac na pariče ponovio je 1997. na Svjetskom juniorskom prvenstvu u belgijskom Hazewinkelu. Godinu dana poslije seniorski samac B osvaja također broncu na Svjetskom juniorskom prvenstvu u Ioanni u Grčkoj.

Godine 2002. Ivan Jukić, učenik Krešimira Ižakovića, osvaja brončanu medalju u sastavu četverca s kormilarom na Svjetskom prvenstvu u Sevilli. Naredne 2003. godine srebro osvaja samac za lake veslače Mirne Rajle na Svjetskom prvenstvu u Miljanu. Godine 2005. na Mediteranskim igrama u Almeriji seniorka Mirna Rajle Brođanac osvaja zlatnu medalju. Godine 2008. na Svjetskom prvenstvu u poljskom gradu Ottenshenu ponovno medalja u samcu, ovog puta brončana.

Kao što je navedeno, Krešimir Ižaković 2009. postaje izbornik hrvatske veslačke reprezentacije. Prvo veliko natjecanje na kojem je nastupila hrvatska veslačka reprezentacija pod njegovim vodstvom bile su Mediteranske igre 2009. u Pescari. Na igrama u samcu Mario Vekić osvaja srebro, a Mirna Rajle Brođanac brončanu medalju.

Iste godine dvojac bez kormilara seniorki osvaja brončanu medalju na Europskom prvenstvu u poljskom gradu Kruszwicu. Naredne 2010. godine dvojac bez kormilara seniorki u sastavu Sonja Kešerac i Maja Anić osvaja broncu na Europskom prvenstvu u Montemoru u Portugalu. Isti uspjeh ponavlja dvije godine kasnije na Europskom prvenstvu u Vareseu.

Kruna izborničke karijere Krešimira Ižakovića su Olimpijske igre 2012. godine u Londonu gdje je hrvatski četverac na pariče u sastavu: Damir Martin, Martin Sinković, Valent Sinković i David Šain osvojio srebrnu medalju. Treba reći da je trener četverca bio Nikola Bralić.

Sve u svemu, još relativno mladi veslački stručnjak Krešimir Ižaković ostvario je vrlo velike uspjehe. Njegovi veslači osvajali su medalje na svjetskim i europskim prvenstvima te na mediteranskim igrama, a kruna karijere stigla je u Londonu 2012. godine gdje je osvojena srebrna medalja.

VESLANJE

Nikola Bralić

O treneru najbolje svjedoči njegov rad. Kroz uspjeh sportaša gleda se i uspjeh trenera. Kao i o junaku ove priča o njemu govore njegova djela.

Nikola Bralić rođen je u Prisoju kod Dicma 2. siječnja 1952. godine. Kao srednjoškolac veslao je u Veslačkom klubu Gusar iz Splita, a od 1971. godine studira u Zagrebu na Fakultetu za fizičku kulturu i vesla za Veslački klub Trešnjevka, gdje počinje raditi i kao trener. Od 1974. godine Bralić radi u Hrvatskom akademskom klubu Mladost kao trener, a od 1977. godine kao glavni trener. Godine 1996. završio je FISA Akademiju za veslačkog trenera.

Tipičnom upornošću ljudi s krša neprestano se usavršava ili osobnim kontaktima ili „snimanjem“ metoda najuspješnijih veslača. Nikola posjeduje izvanrednu koordinaciju te vrlo brzo usvaja i savršeno izvodi sportske pokrete što je za trenerski poziv vrlo bitno. Iako je specijalizirao veslanje, već je na fakultetu uočeno njegovo brzo usvajanje boksačke, skijaške, stolnoteniske i teniske tehnikе. Zahvaljujući izuzetnom poznavanju fiziologije, precizno planira i programira treninge te njegovi veslači optimalno napreduju i postiži pravovremenu vrhunsku formu.

Godinama je bio demonstrator na katedri Fakulteta za fizičku kulturu u Zagrebu gdje su obavljana testiranja svih vrhunskih sportaša Hrvatske.

Vrhunac njegove trenerске karijere bila je srebrna medalja četverca na pariće na Olimpijskim igrama 2012. u Londonu. Na svjetskim prvenstvima za seniore A ostvario je jednu zlatnu, jednu srebrnu i tri brončane medalje te desetak finala, a za seniore B tri zlatne, jednu srebrnu i jednu brončanu medalju.

Njegovi sportaši na Mediteranskim igrama osvojili su dvije brončane medalje, a na Svjetskom kupu deset prvih, četiri druga, te po jedno treće i četvrto mjesto. Na najcjenjenijim regatama u Luzernu pod njegovim vodstvom osvojeno je osam medalja od toga tri zlatne, a na regati u Henleyu ostvarena je jedna pobjeda i dva druga mjesta.

Zanimljivo je da je vrhunske rezultate ostvario kao trener više od 20 veslača različitih posada: od lake veslačice u samcu, seniorskog samca, dvojca na pariće, četverca na pariće, dvojica i četverca bez kormilara, četverca s kormilarom i osmerca.

Kakav je trener Nikola Bralić najbolje ilustrira izjava Iztoka Čopa, najtrofejnijeg veslača iz zemalja nastalih raspadom bivše države. O srebrnom četvercu iz Londona i njihovu treneru je rekao: „Dečki su fenomenalni. Bralić je napravio strašnu posadu. Tjelesno su jako spremni, a u čamcu rade kao jedan. Kada bismo nekad zajedno trenirali, vidio sam, Bralić bi ih svaki dan gnjavio tehničkim detaljima. I to im nosi čamac, super ritam i sinkroniziranost.“

Priču o Braliću detaljistu potvrdio je i Igor Boraska, naš višestruki olimpijac i član brončanog osmerca iz Sydneyja 2000. Njemu je Brale bio trener četiri godine: „On nije autoritaran tip trenera. Zahtjeva odrađivanje treninga, ali hoće poslušati i savjet iz čamca ako netko osjeća da bi nešto drugo bilo bolje.“

Posebno je Bralić bio emotivan nakon što je pod njegovim vodstvom hrvatski četverac na pariće u Londonu osvojio srebro: „Čestitam momcima na srebru i najvećem uspjehu u karijeri, mojoj i njihovoj. Oni su još mlada ekipa i pred njima je još puno medalja ako ostanu na okupu. Nijemci su bili bolji i zaslужeno su zlatni, iako smo ih redovito dobivali svih ovih godina. Mislim da smo zlato izgubili zbog kontravjetra koji je zapuhao nekoliko minuta prije samog starta. Namjestili smo namještanje čamca po uvjetima koji su bili do minuti prije starta, osobno sam biciklom provjeravao vjetar. No, pred sami start prošao je kišni oblak, a počeo je puhati vjetar s boka, skoro ih je prevrnuo.“ – kazao je iskusni trener koji je ponovio da je srebro iz Londona njegov najveći uspjeh u karijeri.

Nikola Bralić dobitnik je brojnih priznanja od kojih izdvajamo: državna Nagrada za sport Franjo Bučar 2002., zatim povodom 50 godina Kinezioološkog fakulteta u Zagrebu dobio je nagradu Počasni trener predavač, a 2012. godine za uspjeh na igrama u Londonu hrvatski predsjednik dr. Ivo Josipović odlikovao ga je odličjem Red Danice hrvatske s likom Franje Bučara.

Odlukom Hrvatskog olimpijskog odbora 2013. proglašen je najboljim hrvatskim trenerom.

KOŠARKA

Ranko Žeravica

Sam spomen imena i prezimena ovog vrsnog stručnjaka asocira na košarku.

Ranko Žeravica rođen je u Dragutinovu u Srbiji 17. studenog 1929. godine. Školovanje je započeo u rodnom selu, a nastavio u Kikindi, gdje je svaki dan putovao vlakom. Njegova obitelj inače je podrijetlom iz Hercegovine, iz koje su u Dragutinovo došli nekoliko generacija prije Rankova rođenja. Tu su postali bogati poljoprivrednici i zemljoposjednici.

U trenerskoj karijeri koja je trajala više od 50 godina najviše je poznat po radu s jugoslavenskom košarkaškom reprezentacijom tijekom šezdesetih, sedamdesetih i osamdesetih godina prošlog stoljeća. Mnogo je doprinio razvoju košarke kako u Jugoslaviji, tako i u Europi. Prijelomni trenutak za razvoj košarke u Jugoslaviji, kao i u Žeravičinoj trenerskoj karijeri, bilo je osvajanje zlatne medalje na Svjetskom prvenstvu 1970. godine u Jugoslaviji, nakon čega dolazi do ogromne ekspanzije košarke u cijeloj Jugoslaviji.

Bio je izbornik reprezentacije Jugoslavije na Olimpijskim igrama 1968. godine u Meksiku kada je osvojeno srebro, 1980. u Moskvi kada je reprezentacija bivše države bila olimpijski pobjednik, a reprezentaciju je vodio i na igrama 1972. u Münchenu kada je osvojeno peto mjesto. Na svjetskim prvenstvima je s reprezentacijom Jugoslavije, pored navedenog zlata 1970. u Jugoslaviji, osvojio srebro 1967. u Urugvaju i broncu 1982. u Kolumbiji.

Osvajao je medalje i na europskim prvenstvima i to srebro 1969. u Italiji i 1971. u Njemačkoj.

Ostao je upamćen kao trener koji je na prostorima bivše Jugoslavije s uspjehom kombinirao američku i rusku školu košarke. Od 1978. do 1980. uspješno je vodio i reprezentaciju Argentine.

Inače, treba reći da se Ranko Žeravica trenerskim poslom počeo baviti početkom pedesetih godina prošlog stoljeća. Sve do 1966. godine bio je trener muške i ženske momčadi u Radničkom iz Beograda. Paralelno s radom u reprezentaciji Žeravica je presudno utjecao na veliki „bum“ beogradskog Partizana sedamdesetih godina prošlog stoljeća, kada je selektirao momčad predvođenu Draženom Dalipagićem i Draganom Kićanovićem.

Trener beogradskog Partizana Ranko Žeravica je bio od 1971. do 1974. godine. Potom odlazi u Španjolsku gdje je od 1974. do 1976. trener Barcelone. Nakon toga se vraća u Partizan čiji je trener od 1976. do 1978. godine i s kojim 1978. osvaja Kup Radivoja Korača.

Potom je, kao što je navedeno, izbornik reprezentacije Argentine od 1978. do 1980. godine, a usporedno s tim trener je i Košarkaškog kluba Pula.

Nakon povratka u Beograd Žeravica je od 1980. do 1986. godine trener Crvene Zvezde, a zatim ponovno odlazi u Španjolsku gdje je od 1987. do 1989. godine trener Zaragoze. Zatim trenerski kruh zarađuje u Italiji gdje je trener momčadi Aurora Desio od 1989. do 1990. godine. Potom je u sezoni 1990./91. sedam kola trener talijanskog Napolija, a istu sezunu 1990./91. do kraja provodi u Španjolskoj gdje vodi momčad Conservas Daroca.

Nakon povratka iz Španjolske odlazi u Split gdje je od lipnja do listopada 1991. trener Košarkaškog kluba Slobodna Dalmacija (ex. Jugoplastika).

Nakon odlaska iz Splita ponovno odlazi u Italiju gdje je u sezoni 1993./94. trener momčadi Juventus Caserta. Nakon kraja talijanske epizode Žeravicu put vodi u, može se reći „njegov“, beogradski Partizan čiji je trener u sezoni 1995./96., i s kojim osvaja titulu prvaka države.

Nakon što je napustio Partizan, Žeravica je ponovno trener Crvene Zvezde iz Beograda koju vodi od lipnja do listopada 1997., a zadnja trenerska destinacija u karijeri mu je momčad španjolske Zaragoze čiji je trener od veljače do ožujka 2003. godine.

Godine 2007. FIBA ga je uvrstila u košarkašku Kuću slavnih.

O ovom proslavljenom košarkaškom stručnjaku najbolje govore njegovi rezultati. Medalja do medalje, trofej do trofeja, čiji je vrhunac svakako uvrštavanje u svjetsku košarkašku Kuću slavnih. Više se u košarci ne može postići...

KOŠARKA

Mirko Novosel

Kada sportaš uđe u *Hall of fame* u svom sportu sve je jasno, ta počast govori sama za sebe. Mirko Novosel rođen je Zagrebu 30. lipnja 1938. godine. Diplomirao je na Pravom fakultetu u Zagrebu. Bio je košarkaš zagrebačke Lokomotive (kasnije Cibona) od 1952. do 1965. godine. Nastupio je 3 puta 1961. godine za reprezentaciju Jugoslavije s kojom je na Balkanskom prvenstvu 1961. godine osvojio zlatnu medalju.

Nakon što je prestao s aktivnim igranjem počeo je kao trener Košarkaškog kluba Lokomotiva, na čijoj je klupi od 1967. do 1971. godine i s kojom 1969. godine osvaja Kup Jugoslavije. Nakon što je napustio klubu Cibone Mirko Novosel nastavlja kao savezni trener košarkaške reprezentacije Jugoslavije od 1971. do 1976. godine. Tada doslovce započinje zlatno doba jugoslavenske košarke u svim uzrastima. Već 1971. godine kadeti pod Novoselovim vodstvom osvajaju zlatnu medalju na Europskom prvenstvu u Gorici, a naredne 1972. jugoslavenski juniori prvaci su Europe na Europskom prvenstvu u Zadru.

Nakon vrhunskih rezultata s mlađim dobrim skupinama reprezentacije Jugoslavije, Mirko Novosel nastavlja isti niz i s A reprezentacijom bivše države. Na Europskim prvenstvima 1973. u Španjolskoj i 1975. godine u Jugoslaviji naši košarkaši postaju prvaci Europe. Na Svjetskom prvenstvu 1974. godine u Portoriku Jugoslavija je osvojila srebrnu medalju.

Na Olimpijskim igrama 1976. godine u Montrealu pod Novoselovim vodstvom reprezentacija Jugoslavije osvaja drugo mjesto i srebrnu medalju.

Nakon odlaska s klupe reprezentacije Mirko Novosel vraća se na klubu matičnog kluba, sada pod imenom Cibona. Čak 12 godina, od 1976. do 1988. godine, na klupi je ovog proslavljenog kluba koji u navedenom razdoblju postiže najbolje rezultate u povijesti.

U spomenutom razdoblju Cibona je prvak Europe 1985. i 1986. godine i pobjednik Kupa pobjednika kupova Europe 1982. i 1987. godine. Pod Novoselovim vodstvom Cibona je prvak Jugoslavije 1982., 1984. i 1985. godine, kao i pobjednik Kupa Jugoslavije 1980., 1981., 1982., 1983., 1985., 1986. i 1988. godine. S njim na klupi Cibona je 1992. godine osvojila prvo prvenstvo Hrvatske. Godine 1985. Novosel je proglašen najboljim košarkaškim trenerom u Europi.

Dok je službeno bio na klubu Cibone Mirko Novosel bio je na raspolaganju kada je trebalo reprezentaciji Jugoslavije. Tako je na Olimpijskim igrama 1980. godine u Moskvi, kada je Jugoslavija postala olimpijski pobjednik, Novosel prvi suradnik izbornika Ranka Žeravice. Na Olimpijskim igrama 1984. godine u Los Angelesu, kada je Jugoslavija osvojila brončanu medalju, Mirko Novosel ponovno je izbornik reprezentacije.

Treba reći da je Mirko Novosel bio vrlo uspješan i kao košarkaški dužnosnik obavljajući razne zadatke kao što su direktor košarkaške reprezentacije Jugoslavije i glavni tajnik svjetskih studentskih igara Univerzijada Zagreb 1987. Od 1992. do 1995. godine Novosel je bio direktor košarkaške reprezentacije Hrvatske. U tom razdoblju hrvatska izabrana vrsta osvojila je srebrnu medalju na Olimpijskim igrama 1992. u Barceloni, kao i brončane medalje na Svjetskom prvenstvu 1994. u Torontu i Europskom prvenstvu 1995. u Ateni.

Treba reći i to da je Novosel bio izbornik hrvatske košarkaške reprezentacije 1993. godine kada je na Europskom prvenstvu u Münchenu osvojena brončana medalja.

Godine 1995. jedno vrijeme bio je izbornik reprezentacije Belgije, a na dvije utakmice selektor je reprezentacije Europe. Bio je i trener talijanskog Napulja, a jedno vrijeme obnašao je dužnost direktora Nogometnog kluba Croatia iz Zagreba.

U prvom sazivu Hrvatskog olimpijskog odbora Mirko Novosel je zastupnik Hrvatskog košarkaškog saveza te potpredsjednik i član Vijeća HOO-a od 1991. do 1995. godine.

Od brojnih priznanja izdvajamo Orden zasluga za narod bivše države, Red Danice hrvatske i Red Danice hrvatske s likom Franje Bućara, kojim ga je odlikovao predsjednik Republike Hrvatske dr. Franjo Tuđman. Godine 1991. dobio je Državnu nagradu za životno djelo Franjo Bučar, a 2005. nagradu HOO Matija Ljubek.

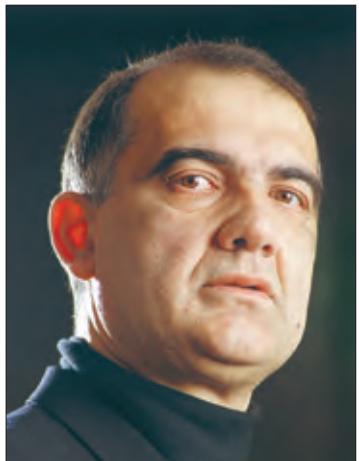
O njemu je 2004. godine objavljena knjiga pod naslovom „Zlatna košarka Mirka Novosela“, autora Milorada Bibića i Zorana Kovačevića, a godine 1977. sam je objavio knjigu pod naslovom „Kako da postanem košarkaš“.

Mirko Novosel primljen je 7. rujna 2007. u svjetsku košarkašku kuću slavnih u američkom gradu Springfieldu.

KOŠARKA

Slavko Trninić

Ngovo ime i rezultati u košarci sve govore.

Slavko Trninić rođen je u Zadru 15. srpnja 1951. godine. Kao trener započeo je u sezoni 1976./77. u Košarkaškom klubu Industromontaža iz Zagreba, danas KK Zrinjevac, gdje je obnašao i dužnost supervizora rada u svim uzrastima kluba. U narednoj sezoni 1977./78. trener je Bresta iz Ljubljane, danas i ranije KK Olimpija.

Nakon toga od 1980. do 1982. godine instruktor je i voditelj Škole košarke u KK Zadar, a zatim od 1982. do 1984. godine trener je kadetske momčadi Zadra s kojom osvaja prvenstvo Jugoslavije. U isto vrijeme 1983. godine Trninić je voditelj međunarodnih kampova u Tolminu u Sloveniji i Poreču.

U sezoni 1983./84. Trninić je trener u Košarkaškom klubu Jugoplastika iz Splita s kojom nastupa u finalu kupa. Godine 1986. instruktor je u Košarkaškom savezu Zadra.

Potom Trninić od 1989. do 1992. godine trenira košarkaše Zadra s kojima sudjeluje u završnicama prvenstva Jugoslavije i 1992. godine osvaja prvu titulu viceprvaka Hrvatske.

Godine 1992. Slavko Trninić izbornik je mlade reprezentacije Hrvatske do 22 godine, a onda u sezoni 1993./94. ponovno je u Splitu gdje je trener KK Croatia osiguranje (nekoč Jugoplastika). U prvenstvenoj sezoni 1996./97. Trninić je trener Košarkaškog kluba Karlovac 1579 kojeg uvodi iz druge u prvu hrvatsku košarkašku ligu.

Od 1997. do 1999. Trninić je trener i voditelj selekcija mlađih igrača Europe na NIKE-EUROCAMP, a u isto vrijeme od 1997. do 2002. voditelj je omladinskog pogona KK Cibona.

Pored instruktorskih i trenerskih dužnosti Slavko Trninić u pojedinim sredinama obnašao je dužnosti savjetnika i supervizora i to: godine 1988. savjetnik je u Košarkaškom klubu Partizan iz Beograda koji u to vrijeme nastupa u finalu Kupa europskih prvaka, u sezoni 2003./04. supervisor je stručnog rada u KK Cibona, a istu dužnost 2006. godine obnaša u KK Split.

Pored rada u klubovima Slavko Trninić je desetljećima bio član stručnog stožera muške seniorske reprezentacije Jugoslavije. U tom periodu najveći uspjeh ostvaren je na Olimpijskim igrama 1980. godine u Moskvi gdje je osvojena zlatna medalja. Dio je stručnog stožera reprezentacije na Europskom prvenstvu u Pragu 1981. kada je osvojeno srebro, a bio je i u timu na istom natjecanju 1985. u Stuttgartu.

Posebno Slavko ističe da je bio jedan od trenera hrvatske košarkaške reprezentacije na Olimpijskim igrama 1996. u Atlanti.

Trninić je dao ogroman doprinos i u znanstvenom radu u ovom sportu. Godine 1975. diplomirao je na Kineziološkom fakultetu u Zagrebu s temom: „Ispitivanje odnosa između frekvencije uhvaćenih lopti u obrani i napadu i rezultata košarkaške utakmice.“ Na istom fakultetu magistrirao je 1982. na temu „Razlike između nekih demenzija psihosomatskog statusa obzirom na spol“, a doktorirao je 1995. s temom “Strukovna analiza znanja u košarkaškoj igri.“

Doktor je društvenih znanosti u trajnom zvanju redovitog sveučilišnog profesora na Kineziološkom fakultetu u Splitu za predmet košarka, teorija sportskih igara, situacija učinkovitosti, a obnaša dužnosti: predavača, ispitivača i supervizora, uz istraživački rad. Vanjski je suradnik Instituta za antropologiju Sveučilišta u Zagrebu.

Objavio je više desetaka tekstova i stručnih knjiga diljem svijeta, od čega 64 znanstvena rada u zemlji i inozemstvu, kao i 34 stručna rada, te dva sveučilišna udžbenika pod naslovom „Analiza i učenje košarkaške igre“ 1996. i „Selekcija, priprema i vođenje košarkaša i momčadi“ 2006.

Član je uredništva i recenzent brojnih stručnih košarkaških knjiga i časopisa diljem svijeta.

Dobitnik je velikog broja priznanja. Sudjelovao je na brojnim košarkaškim kongresima i seminarima diljem svijeta na kojima je i predavao.

Ipak za kraj potrebno je istaknuti Trninić je tijekom svog trenerskog djelovanja sudjelovao u oblikovanju velikog broja košarkaških reprezentativaca poput Tonija Kukoča, Dina Rađe, Stojka Vrankovića, Dejanu Bodiroge, Arijana Komzeca, Velimira Perasovića i brojnih drugih, čime je umnogome utjecao na razvoj i afirmaciju košarke u Hrvatskoj i svijetu.

Prvi je trener u ovom dijelu Europe koji je povezao znanstvena i stručna dostignuća u košarci i stoga ne čude uspjesi košarkaša koji su se formirali pod Trninićevim vodstvom.

KOŠARKA

Milan Vasojević

Čovjek koji je preporodio žensku košarku na jugoslavenskim prostorima.

Milan Vasojević rođen je 27. prosinca 1932. u Beogradu. Vrlo rano, još kao dječak, počeo se zanimati za ovaj sport. Pravu karijeru napravio je kao izbornik ženske košarkaške reprezentacije Jugoslavije. Vinuo je reprezentativke bivše države u sam vrh svjetske košarke, na pozicije na kojima nikada prije, a niti poslije Vasojevića nisu bile.

Važno je spomenuti, prije nego ozbiljnije pristupimo ženskoj košarci, da je Milan Vasojević bio izbornik muške košarkaške reprezentacije Jugoslavije na turneji po Americi 1982. godine, kada je prvi put pozvan u reprezentaciju Dražen Petrović i kada je njegova košarkaška zvijezda počela sjati najsjajnijim sjajem.

Dolazak Milana Cige Vasojevića na kormilo ženske košarkaške reprezentacije 1980. godine bio je gotovo revolucionaran potez. Usljedili su najveći uspjesi ženske košarkaške reprezentacije. Na svom debitiju na Europskom prvenstvu 1980. godine u Banja Luci osvojena je brončana medalja, a samo koji mjesec kasnije isti uspjeh postignut je na Olimpijskim igrama u Moskvi. Od hrvatskih košarkašica brončanom medaljom u Moskvi okitile su se Mira Bjedov i Sanja Ožegović, a jedna od vodećih igračica reprezentacije bila je Zorica Đurković košarkašica Crvene Zvezde koja je rođena u Dubrovniku.

Vasojević je izvršio smjenu generacija. Pružio priliku talentiranim igračicama u koje je bezrezervno vjerovao Andeliji Arbutini, Daniri Nakić, Raziji Mujanović, Miri Bjedov, Jelici Komnenović, Sanji Ožegović, Oliveri Krivokapić, Bojani Milošević, Slađani Golić...

Evo što o tim danima iz današnje perspektive kaže proslavljenja košarkašica Mira Bjedov: „U to vrijeme jako je teško bilo doći do reprezentacije jer je bila veoma velika konkurenca. Sjećam se odlično da je Milan Vasojević vršio ni malo lako selekciju, zbog čega nas je držao na dugim i mukotrpnim pripremama pa je često bilo tko će ispasti, tko će ostati. Bilo je zaista teško izdržati sve pritiske i utakmice, česte odlaske od kuće, brojne karantene, ali i pored svega velikom željom i borbenošću pokušavale smo se izboriti za mjesto u momčadi“.

Na Univerzijadi u Edmontonu 1983. godine osvojena je bronca, a u Zagrebu 1987. godine Jugoslavija je osvojila zlatnu medalju, tada jedinu u ženskoj seniorskoj konkurenciji. Iste godine na prvenstvu Europe u Cadizu osvojena je srebrna medalja, a u finalnom susretu protiv reprezentacije SSSR-a vječiti favorit je dugo bio na mukama i pobjedio Jugoslaviju 83:73.

Olimpijske igre u Seoulu bile su kruna jedne sjajne generacije. U nezaboravnom sjećanju ostat će koš Andelije Arbutine sekundu prije kraja polufinalnog susreta protiv Australije (57:56) i plasman u veliko finale. U borbi za olimpijsko zlato izabranice Milana Vasojevića pružile su fantastičan otpor moćnoj selekciji SAD-a (70:77). Međutim, treba biti iskren i priznati da je i srebrna medalja iz Seoula doista imala zlatni sjaj. Bilo je to vrijeme legendarne Šibenčanke Danire Nakić, jedne od najboljih europskih košarkašica u povijesti. Uz nju na ovim igrama bile su i naše Kornelija Kvesić i Žana Lelas.

Milan Vasojević kao prvi direktor Košarkaškog kluba Hemofarm iz Vršca stupa na dužnost 1995. godine. Bio je vizacionar i sanjar i sanjao je da jednog dana od Hemofarma napravi europski klub. Nažalost nije doživio da vidi da mu se ideja ostvarila.

Milan Vasojević preminuo je 24. prosinca 1996. godine u Beogradu, gdje je i sahranjen.

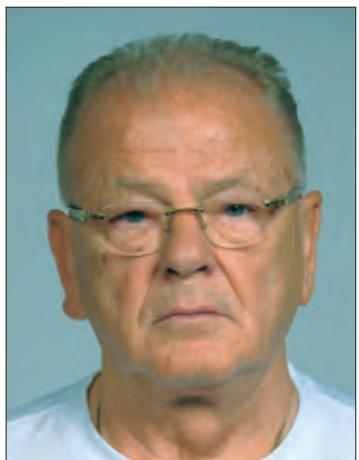
Košarkaški klub Hemofarm u njegovu čast ustanovio je košarkaški memorijalni turnir, a Košarkaški savez Srbije je ženski nacionalni kup preimenovao u Cup Milana Cige Vasojevića.

Za Vasojevića se može doista reći da je bio košarkaški vizacionar, čovjek koji je gledao košarku desetljećima unaprijed i povijest je pokazala da je legendarni Ciga gotovo redovito bio u pravu. Bio je dosta strog trener, ali i vrlo pravičan. Bio je čovjek koji je imao maksimalno povjerenje u „svoje djevojke“ na parketu, a one su mu na najbolji mogući način vraćale odličnim igrama i gotovo redovito osvajanjem medalja na velikim natjecanjima. Osamdesete godine prošlog stoljeća pod Vasojevićevim vodstvom bile su najljepše godine ženske košarke na ovim našim prostorima. To je zasigurno tako. Tome u prilog u konačnici govore i rezultati.

KOŠARKA

Dušan Ivković

Kada sportaš u svom sportu osvoji sve što se može osvojiti, to dovoljno govori o njemu. Dušan Ivković rođen je u Beogradu 29. listopada 1943. godine. Košarkašku karijeru započeo je u Radničkom iz Beograda čiji je igrač od 1958. do 1968. godine. U matičnom klubu Ivković je započeo i trenersku karijeru, gdje je najprije vodio juniore Radničkog.

Godine 1978. postao je trener Partizana iz Beograda na čijoj je klupi do 1980. godine. S ovim klubom 1979. Ivković osvaja trostruku krunu: prvenstvo i kup Jugoslavije i Kup Radivoja Korača. Nakon odlaska iz Partizana Dušan Ivković od 1980. do 1982. godine trener je Arisa iz Grčke, potom se vraća u svoj matični klub Radnički iz Beograda gdje je trener prve momčadi od 1982. do 1984. Potom ga put vodi u Hrvatsku. Od 1984. do 1987. godine trener je tada vrlo dobre momčadi Šibenke. Nakon odlaska iz Šibenika Ivković je od 1987. do 1990. trener košarkaša Vojvodine iz Novog Sada.

Nakon raspada bivše države Dušan Ivković odlazi opet u Grčku gdje radi kao trener od 1991. do 2001. godine, dakle punih deset godina. U ovoj mediteranskoj zemlji Ivković se doista naosvajao trofeja. Prva trenerska destinacija u Grčkoj bio mu je PAOK iz Soluna na čijoj je klupi od 1991. do 1994. godine. S ovim klubom 1992. godine osvojio je prvenstvo Grčke. Nakon napuštanja navedenog kluba Ivković je od 1994. do 1996. godine trener Panionisa, a zatim od 1996. do 1999. Olympiacosa s kojim je 1997. godine osvojio trostruku krunu: prvenstvo i kup Grčke i titulu prvaka Europe. Nakon napuštanja ovog slavnog grčkog kluba Ivković je od 1999. do 2001. godine trener AEK-a iz Atene. S ovim klubom osvojio je kup Grčke 2000. i 2001. godine i Saporta kup 2000. godine. Nakon što je napustio Grčku Ivković je od 2002. do 2005. godine trener momčadi CSKA iz Moskve. S ovim slavnim ruskim klubom Dušan Ivković je osvojio titule prvaka Rusije 2003., 2004. i 2005. godine i ruski kup 2005.

Nakon odlaska iz CSKA Ivković je i dalje u Moskvi, ali je sada trener momčadi Dynamo s kojim 2006. godina osvaja ULEB kup.

Napustivši Rusiju vratio se u Srbiju gdje je od 2008. do 2010. godine izbornik tamošnje košarkaške reprezentacije da bi navedene 2010. godine nastavio biti izbornik, ali je ponovno postao trener Olympiacosa iz Grčke, na čijoj je klupi do 2012. kada se opet opredijelio samo za klupu reprezentacije Srbije i tu ostaje do studenog 2013. S Olympiacosom ostvaruje sjajan rezultat kao i prethodni put kada ga je trenirao. Ivković je 2012. godine na klupi Olympiacosa osvojio prvenstvo i kup Grčke i titulu prvaka Europe. Od svibnja 2014. trener je turskog Andolu Efesa.

I na klupama državnih reprezentacija SFR Jugoslavije, SR Jugoslavije i Srbije Dušan Ivković ostvario je odlične rezultate. Usporedno s radom u klubovima vodio je dugi niz godina navedene reprezentacije.

Na Olimpijskim igrama 1988. godine u Seoulu reprezentacija Jugoslavije pod Ivkovićevim vodstvom, a uz dirigentsku palicu našeg Dražena Petrovića, osvaja srebrnu medalju, uz nemali doprinos također naših Arapovića, Cvjetićanina, Čture, Kukoča, Rađe i Vrankovića.

Ista reprezentacija pod Ivkovićevim vodstvom na Svjetskom prvenstvu 1990. godine u Argentini postaje prvak svijeta. Na europskim prvenstvima Jugoslavija, na čijoj je klupi Dušan Ivković, osvaja titule prvaka Europe 1989. godine u Jugoslaviji i 1991. u Italiji.

SR Jugoslavija s Ivkovićem ostvaruje isti uspjeh na Europskom prvenstvu 1995. u Grčkoj, a na klupi reprezentacije Srbije na istom natjecanju 1999. u Poljskoj osvojio je srebrnu medalju. I kao pomoćni trener, odnosno savjetnik izbornika, Dušan Ivković dao je doprinos osvajanjima medalja na velikim natjecanjima.

Godine 1997. i 2012. Dušan Ivković izabran je za najboljeg europskog trenera. Uvršten je među 50 najzaslužnijih ljudi koji su doprinijeli razvoju košarke u Europi.

Za kraj što istaknuti, biografija sve govori. Radi se o jednom od najuspješnijih europskih trenera svih vremena, koji je medalje na olimpijskim igrama, svjetskim i europskim prvenstvima osvajao i sa hrvatskim košarkašima.

KOŠARKA

Dragan Milanović

Znanstvenik i priznati sportski stručnjak čija sportska priča i rezultati ne bi stali u debelu knjigu, a kamoli u zadani prostor teksta.

Profesor doktor Dragan Milanović rođen je u Slavonskom Brodu 29. kolovoza 1948. godine. Nakon završetka srednje škole u Slavonskom Brodu, na Fakultetu za fizičku kulturu u Zagrebu diplomirao je 1972. Na istom fakultetu magistrirao je 1976., a doktorirao 1984. godine.

Još kao dijete u Slavonskom Brodu Dragan je pokazivao sklonost sportu koji će kasnije obilježiti njegov život. Počeo je s atletikom, zatim je igrao košarku, a po dolasku u Zagreb postaje rukometnički igrač u RK Zagreb. Tu se zadržava vrlo kratko pa se vraća u košarku. No, zbog toga pati fakultet pa se Dragan vraća atletici i već 1972. na fakultetu postaje asistent za atletiku te vrlo uspješno nastupa u desetoboju u Celju.

Impresivna je njegova karijera kondicijskog trenera. Počeo je 1972. u Odbojkaškom klubu Mladost iz Zagreba, a 1975. radi sa ženskom odbjokaškom reprezentacijom Jugoslavije. Iste godine individualno radi s potencijalnim članicama košarkaške reprezentacije Jugoslavije. U nekoliko navrata kondicijski je trener u KK Šibenka, zatim u KK Kvarner iz Rijeke, i u mladoj i seniorskoj košarkaškoj reprezentaciji Jugoslavije. Upravo zbog toga dr. Milanović našao je mjesto na stranicama ove knjige jer je kondicijski pripremao reprezentaciju Jugoslavije pred Olimpijske igre u Seoulu 1988. gdje je osvojena srebrna medalja.

U košarci je još pripremao košarkašice Elemesa iz Šibenika, košarkaše Hapoela iz Jeruzalema u Izraelu, košarkaše Zadra, košarkaše Albe iz Berlina, zatim AEK i Panathinaikos iz Atene, Fenerbahce iz Istanbula, košarkaške reprezentacije Hrvatske i Japana.

Od vaterpolista trenirao je zagrebačku Mladost i hrvatsku reprezentaciju. Bio je i kondicijski trener Rukometnog kluba Zagreb i hrvatske reprezentacije. Pripremao je i hrvatsku nogometnu reprezentaciju kao i hrvatsko izabranio predstavništvo u bočanju.

Godine 1972. dr. Milanović postao je asistent na Fakultetu za fizičku kulturu, 1985. godine postao je docent, 1991. izvanredni profesor, od 1997. redoviti je profesor za predmet „Teorija treninga“, a od 2002. za predmet „Atletika“. Iste 2002. izabran je za redovitog profesora u trajnom zvanju za predmet „Teorija treninga“.

Kao gostujući profesor dr. Milanović uspješno predaje u inozemstvu na dodiplomskim i poslijediplomskim studijima na Fakulteti za šport u Ljubljani, Fakultetu sporta i tjelesnog odgoja u Sarajevu, Nacionalnoj sportskoj akademiji u Sofiji, Wintage institutu za fizičku kulturu i sport u Netaniji u Izraelu i Sveučilištu za fizičku kulturu i sport u Kijevu.

Prof. dr. Dragan Milanović od 1989. do 1993. obnašao je dužnost prodekanu za znanost i nastavu Fakulteta za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu. Od 1993. do 1997. dekan je na istom fakultetu, zatim od 1998. do 2002. obnaša dužnost prorektora za nastavu i studente Sveučilišta u Zagrebu. Od 2003. do 2007. dr. Milanović je rektor, odnosno dekan Društvenog Veleučilišta u Zagrebu.

Otvorio je više od 100 znanstvenih radova. Glavni je urednik i član redakcija brojnih stručnih časopisa diljem svijeta. Sudjeluje u organizaciji i provedbi više znanstvenih i stručnih skupova. Od 2009. godine predsjednik je Akademije odgojnih znanosti Hrvatske.

Osim znanstvenih radova dr. Milanović objavio je više od 120 stručnih radova u raznim časopisima i zbornicima u zemlji i inozemstvu.

Od društvenih nagrada izdvajamo: godine 1994. dobio je Državnu nagradu za sport Franjo Bučar, a 2011. istu nagradu samo za životno djelo. Godine 1996. dobio je Nagradu Saveza pedagoga Hrvatske – Zasluzni pedagog fizičke kulture, a 2000. stekao je titulu počasnog doktora znanosti na Sveučilištu za fizičku kulturu i sport u Kijevu. Nagradu grada Zagreba dobio je 2006., a iste godine dobio je od Hrvatskog sabora godišnju Državnu nagradu za znanost, dok je Nagradu HOO Matija Ljubek za životno djelo dobio 2008.

Zbilja impresivna sportska i znanstvena karijera koja sve govori.

KOŠARKA

Petar Skansi

Gorostas sa splitskih Gripa općinio je svijet svojim igrama i skokovima u magičnom košarkaškom reketu. Proglasili su ga i službeno najsjajnijim zlatnikom u izdanju svjetskih prvaka u Ljubljani 1970. godine, premda je po općoj ocijeni zasluzio i epitet prvog igrača prvenstva.

Petar Skansi rođen je u Sumartinu na otoku Braču 23. studenog 1943. godine.

Zadivio je svijet 1968. godine na Olimpijskim igrama u Meksiku kada su naši košarkaši osvojili „srebro zlatnog sjaja“. O tome će Pero reći: „Nekako je kada se prisjetim svoje karijere u prvom planu ono što smo ostvarili na europskim i svjetskim prvenstvima, ali Meksiko sada kako godine odmiču dobiva sve više na značenju. Čujte, tada smo iz europskih okvira izišli u svijet, osvojili smo i Ameriku, da tako kažem. Amerikanci su do tada, kada je u pitanju Europa ili košarkaški „ostatak svijeta“, čuli samo za Sovjete. A mi smo u Meksiku bili iznad Sovjeta...“

Dvije godine nakon Meksika doći će spomenuto Svjetsko prvenstvo u Ljubljani i zlatna medalja u Tivoliju. Svjetsko košarkaško zlato! Preko američke rampe „plavi“ su uzletjeli visoko u košarkašku orbitu, najviše dokle se moglo. A onih 70:63 protiv prekoatlanskih divova spominjat će se stoljećima.

Na Svjetskom prvenstvu 1967. godine u Urugvaju osvojio je srebrnu medalju, kao i na Europskom prvenstvu 1965. godine u SSSR-u. Na Mediteranskim igrama 1967. u Tunisu zakitio se zlatnom medaljom. Skansi je košarkaški fenomen, vjerojatno jedinstven i u širim razmjerima jer je košarku počeo igrati s navršenih 18 godina. Godine 1961. ga je pokojni Branko Radović odvukao u Spinut, a samo dva ljeta su mu trebala da se vine u reprezentaciju. Njegov meteorski uspon pupčano je vezan s uzletom košarke pod Marjanom jer iste je godine tadašnji Split postao prvoligaš.

Sjećajući se tih dana Skansi kaže: „Ja sam nekakav instant-igrač, poslije Svjetskog prvenstva u Riju 1963. došao sam do reprezentacije za samo dvije godine... Sjećam se tog vremena, trenirali smo u Spinutu i uvečer oko 6-7 sati rijeka ljudi išla bi gledati vaterpolo, tek poneko bi bacio pogled prema nama. Radović nas je uvjерavao da ćemo i mi dočekati dan da se tako hodočasti i košarku. I bio je u pravu... Svjetsko zlato, olimpijsko srebro, pa srebra sa svjetskog i europskog prvenstva, trofeji s mediteranskih igara, Univerzijade...“. Sve je toстало u samo 6-7 reprezentativnih sezona. Za napomenuti je da je Petar Skansi za reprezentaciju Jugoslavije nastupao od 1963. do 1970. godine odigravši ukupno 111 utakmica. Posebno se rado sjeća 1971. godine kada je splitska Jugoplastika prvi put postala prvak države. Kaže, svi su iz te generacije to iskreno željeli. To je bio njihov veliki san koji se na sreću ostvario.

Pero je za svoju Jugoplastiku, ranije Split, nastupao od 1960. do 1972. godine i postigao 3614 koševa. Otisnuo se u susjednu Italiju 1972. gdje je igrao za Maxmobili iz Pescare. Po završetku igračke karijere 1973. vraća se u Split i započinje trenersku karijeru. Godine 1976. s Jugoplastikom osvaja Koraćev kup, a naredne 1977. godine sa žutima osvaja trostruku krunu (prvenstvo, kup i Kup Radivoja Koraća). Zatim će kao trener voditi reprezentaciju Jugoslavije do 1980. godine i 1979. osvojiti treće mjesto na prvenstvu Europe u Italiji. S Benettonom iz Trevisa je prvak Italije, a sa Scavolinijem iz Pasara osvaja kup Europe. Trenirao je u Italiji još Honky iz Fabriana, Rever iz Venecije, Banco di Roma iz Rima, Fortitudo iz Bologne te u Grčkoj PAOK iz Soluna.

Izbornik je reprezentacije Hrvatske na prvim njenim olimpijskim igrama u Barceloni 1992. godine gdje osvaja srebrnu medalju nakon poraza u finalu od američkog *dream* tima. Kao trener vodit će reprezentaciju Hrvatske na Olimpijskim igrama u Atlanti 1996. i prvenstvu Europe 1997., a 2003. godine vratit će se na Gripu da bi njegov matični KK Split konačno doveo do titule prvaka Hrvatske.

Petar Skansi proglašen je najboljim sportašem Jugoslavije i Hrvatske 1970. godine. Od 2007. godine počasnik je Kuće slave splitskog športa, a od kraja 2011. do srpnja 2014. godine bio je pomoćnik ministra prosvjete kulture i sporta Republike Hrvatske, zadužen za sport.

Dobitnik je Nagrade grada Splita 1975. godine. Godine 2003. dodijeljena mu je Državna nagrada za sport Franjo Bučar, a iste godine dobio je i nagradu Hrvatskog olimpijskog odbora Matija Ljubek za životno djelo. Odlikovan je državnim odličjem Red Danice hrvatske s likom Franje Bučara. S pravom ga se može smatrati pravim košarkaškim simbolom, predstavnikom tog trofejnog splitskog i hrvatskog sporta.

Petar Skansi, veliki košarkaš i sportaš, kasnije proslavljeni trener trofejnih generacija splitske Jugoplastike te jugoslavenske i hrvatske košarkaške reprezentacije, a iznad svega veliki gospodin.

KOŠARKA

Aleksandar Petrović

Dosta je reći da su ga zvali Aca Trica. Aleksandar Petrović rođen je u Šibeniku 16. veljače 1959. godine. Vrstan igrač, ništa manje vrsniji trener. Imao je meku ruku. Izvukao bi se u korner, uglavnom na desnu stranu i onda „šajba“. Trica na tricu. Dva čovjeka potpisala su njegovu sportsku biografiju. Profesor Ivica Slipčević iz Šibenika i Mirko Novosel. Dvojica Acinih košarkaških očeva.

Slipčević mu je tri godine bio profesor u šibenskoj gimnaziji. On ga je prvi selekcionirao, prepoznao u njemu igrača zajedno s Furčićem, Slavicom i Žurićem. Činjenica je, međutim, kako i sam Aco priznaje, da u svom matičnim Košarkaškom klubu Šibenik nije ostavio dublji trag jer je prerano, sa samo 17 godina, otisao u Zagreb. Dres Cibone prvi je put navukao 1976. godine i nije ga skidao sve do 1987. godine. Novosela smatra drugim ocem jer je Mirko jedini vjerovao u njega u vrijeme kada je Aco imao silnih problema s upalom zglobova. Kao mlađom igraču prvi mu je dao šansu, kao mlađom treneru također. O tome Petrović govorи: „U tri navrata pružio mi je stvari koje mi u principu nitko drugi nije htio dati. U ondašnjoj Ciboni imao je puno talentiranih klinaca koji su mogli napraviti karijeru sličnu mojoj, mogao me se lako odreći. Ali nije. Bio je ustrajan u naumu da me dovede iz Šibenika. Poslije mi je, bolesti usprkos, dao još jednu prigodu. Igrati sam prestao rano, u vrijeme raspada Jugoslavije, a opet zbog Mirkove ponude da mu budem pomoći trener. Novosel je čovjek koji je obilježio moju karijeru.“

U 11 godina, koliko je Aleksandar Petrović proveo u dresu Cibone, doista se naosvajao trofeja.

Titulu prvaka Europe osvojio je 1985. i 1986. godine, a Kup pobjednika kupova 1982. i 1987. godine.

Prvak Jugoslavije u dresu Cibone Petrović je bio 1982., 1984. i 1985. godine, a osvajač kupa 1980., 1981., 1982., 1983., 1985. i 1986. godine. Doista impozantan niz trofeja.

Nakon odlaska iz Cibone Aleksandar Petrović od 1987. do 1988. godine igra u talijanskom Scavolini iz Pascare, s kojim je 1988. godine osvojio titulu prvaka Italije.

U ljeto 1988. godine vraća se kući i pristupa Košarkaškom klubu Novi Zagreb i tu je 1990. godine završio igračku karijeru.

Trofeji u dresu reprezentacije Jugoslavije također su impozantni. Sudionik je Olimpijskih igara 1984. godine u Los Angelesu gdje se zakitio brončanom medaljom. Na svjetskim prvenstvima 1982. u Kolumbiji i 1986. godine u Španjolskoj osvojio je također brončane medalje. Istu medalju osvojio je i na Europskom prvenstvu u Ateni 1987. godine. Tu su medalje i s Univerzijada 1977. i 1979. godine.

Godine 1990. prihvatio se trenerskog posla i postao pomoćnik Mirku Novoselu u Ciboni do 1992. godine, a onda je samostalno vodio momčad do 1995. godine. U tom periodu osvojili su titule prvaka Hrvatske 1992., 1993., 1994. i 1995. godine. Potom je Petrović od 1995. do 1997. radio kao trener u Španjolskoj u momčadi Caja iz Seville. Zatim je ponovno trener Cibone od 1997. do 1999. godine, s kojom 1997., 1998. i 1999. godine ponovno osvaja titule prvaka Hrvatske. S Cibonom je osvojio kup 1995., 1998. i 1999. godine.

Trenirao je još Petrović Anwill iz Poljske, u Španjolskoj San Fernando i Caprabo, u Italiji Caricac i Euroridu, u Hrvatskoj Zadar, Zagreb i Cedevitu. Bio je izbornik reprezentacije Bosne i Hercegovine. Od kolovoza 2014. direktor je Cibone, a od listopada predsjednik. Izbornik je reprezentacije Hrvatske 1995. godine kada je na Europskom prvenstvu u Ateni osvojena brončana medalja te ponovno od 1999. do 2001. godine. Prije nego je postao izbornik reprezentacije bio je pomoćnik Petru Skansiјu na Olimpijskim igrama u Barceloni 1992. godine kada je Hrvatske osvojila srebrnu medalju te Mirku Novoselu na Europskom prvenstvu 1993. u Münchenu kada je osvojena bronca.

Zbilja, kada se pogleda trofejni niz ovog nekada proslavljenog igrača, a danas trenera, kada se uz Acinu karijeru uzme i karijera brata mu Dražena i broj trofeja koji je osvojio, može se zaključiti da je obitelj Petrović dala hrvatskoj košarci zasigurno kao niti jedna obitelj u Hrvatskoj. A sve je počelo na Baldekinu....

Aleksandar Petrović odlikovan je državnim odličjem Red Danice hrvatske s likom Franje Bučara.

KOŠARKA

Luka Radman

Kondicijski trener kada su osvajane prve olimpijske medalje pod hrvatskom zastavom. Luka Radman rođen je u Sinju, 12 prosinca 1957. godine. Poznat je diljem svijeta, a rezultati njegovih sportaša najbolje govore o njegovoj stručnosti.

Profesor Radman je nakon završetka Kineziološkog fakulteta najprije počeo raditi u splitskom Hajduku. Prvi su mu vrata Hajduka otvorili treneri Stanko Poklepović i Sergije Krešić. Radio je s prvom momčadi sredinom 80-tih godina prošlog stoljeća u doba Poklepovića, a pomagao je i Sergiju Krešiću i njegovim mlađim uzrastima kada je Hajduk postao juniorski prvak Jugoslavije 1985. godine. U toj generaciji igrali su Ante Miše, Igor Štimac, Slaven Bilić i drugi. Korijeni poznavanja nogometa su duboki, stoga nije ni čudno da je upravo Radman bio kondicijski trener hrvatske nogometne reprezentacije kada su „vatreni“ 1998. godine na Svjetskom prvenstvu u Francuskoj osvojili brončanu medalju.

Poslije je ponovno bio kondicijski trener u Hajduku 2002. godine.

Razlog zbog kojeg se Luka Radman našao na stranicama ove knjige nije nogomet nego košarka. S košarkašima Jugoplastike je bio prvak Europe u Munchenu u sezoni 1988./89. Bio je kondicijski trener hrvatske košarkaške reprezentacije na Olimpijskim igrama u Barceloni 1992., prvim ljetnim igrama pod hrvatskom zastavom.

Izbornik je bio Petar Skansi, pomoći trener Aleksandar Petrović, a hrvatski košarkaši predvođeni neponovljivim Draženom Petrovićem u finalu su poraženo od *dream teama* i osvojili su srebrnu medalju. Kako kaže Luka bili su to posebni trenuci. U jednom trenutku Hrvatska je čak i povela, ali jasno je bilo da su amerikanci vladari svjetske košarke.

Ponosan je Luka Radman i što je bio kondicijski trener hrvatske vaterpolske reprezentacije na Europskom prvenstvu u Firenzi 1999. godine kada je osvojena srebrna medalja.

Bio je kondicijski trener i Rukometnog kluba Brodomerkur iz Splita i rukometne reprezentacije na Olimpijskim igrama u Pekingu 2008. godine kada je osvojeno četvrtu mjesto.

Od 1996. bio je višegodišnji trener u Malonogometnom klubu Brodosplit inženjering kada je klub kretao prema vrhu malog nogometa u Hrvatskoj.

Potrebno je istaknuti da je Luka Radman kao sportaš natjecatelj bio jedan od najboljih hrvatskih dizača utega (srebro s Balkanskog prvenstva i Mediteranskih igara), a kao profesionalni trener radio je u Klubu dizača utega Split tri godine. Napustio ga je 1987. kada je otvorio *fitness studio*.

U njegov Radman GYM pohodili su mnogi sportaši, od Tonija Kukoča i Žana Tabaka do Zvonimira Bobana i Alenu Bokšića, rukometni Ivanu Balić, Petru Metličić... Igoru Štimcu je privatno odlazio u pomoć u Derby County, a i Bokšiću u Lazio, Toniju Kukoču u Chichago.

Luka Radman magistrirao je na Kineziološkom fakultetu u Zagrebu 2004. godine te surađuje s Kineziološkim fakultetom u Zagrebu i Splitu kao vanjski suradnik u izbornom programu iz OKT-a (osnovne kineziološke transformacije). Obnaša i dužnost potpredsjednika Udruge kondicijskih trenera Hrvatske.

On je kondicijski trener koji ništa ne prepusta slučaju. Po preuzimanju jedne sportske momčadi Luka najprije obavi testiranje i provede prve temeljite tjelesne pripreme da se uvjeri u kakvom je stanju koji sportaš i ima li prostora za napredak.

Njegovo je geslo da je samo potpuno tjelesno spremjan sportaš u stanju pružiti maksimum, ma u kojem sportu bio. Ističe da može biti ne zna kakav talent i imati Bogom dane predispozicije, ali ako nisi tjelesno dobro pripremljen, sve je zaludu. Kako je Luka Radman tjelesno pripremio košarkaše u Barceloni i nogometnike u Francuskoj dovoljno govori o njegovoj stručnosti i poslu koji na opće zadovoljstvo obavlja.

Predsjednik Republike Hrvatske odlikovao ga je odličjem Red hrvatskog pletera.

PLIVANJE

Blago Barbieri

Blago Barbieri rođen je u Makarskoj 1. srpnja 1923. godine. Pripada uglednoj obitelji koja je ostavila veliki trag u makarskom sportu i uopće društvenom životu ovog podbiokovskog grada. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Dubrovniku, gdje je živio i radio.

Već 1933. godine Blago započinje s aktivnim plivanjem kao subjunior u Plivačkom klubu Jug. U vrlo kratkom vremenu, s obzirom na životnu dob, izbjiga u sam vrh jugoslavenskog plivanja i već 1937. na općem državnom prvenstvu osvaja treće mjesto u disciplini 200 metara prsno. Od tada pa do 1956. godine, kada se prestao aktivno natjecati, Blago se nalazi u samom vrhu jugoslavenskog plivanja u disciplinama 100 i 200 metara prsno.

Godine 1940. Blago Barbieri prvi put ulazi u reprezentaciju Jugoslavije, čiji je stalni član do 1954. kada je zadnji put nastupao u dvoboju s Australijom. Za reprezentaciju je nastupio oko 50 puta uz prekid prouzročen Drugim svjetskim ratom, u kojemu je i sam sudjelovao kao pripadnik Druge dalmatinske proleterske brigade NOV-e.

Odmah po završetku rata i demobilizaciji Blago nastavlja s aktivnim plivanjem i više puta je državni prvak i rekorder. Od mnogih uspjeha koje je postigao za državnu reprezentaciju za istaknuti je peto mjesto na 200 metara prsno osvojeno na Europskom prvenstvu u Beču 1950. godine. Od 1951. godine usporedno s aktivnim nastupanjem, Blago počinje raditi i kao plivački trener, a 1952. godine nastupa na Olimpijskim igrama u Helsinkiju.

Zbog izuzetnih uspjeha koje su postigli plivači i plivačice koje je trenirao, njegov ugled kao sportskog učitelja postao je poznat i izvan granica Jugoslavije. Plivači i plivačice koje je Blago Barbieri trenirao oborili su više od sto državnih rekorda, a Mirjana Šegrt europski na 200 metara kraul za žene. Ujedno Mirjana je prva žena koja je plivala 100 metara kraul ispod 60 sekundi, kada je oborila rekord na europskom prvenstvu.

Plivačice koje je Blago trenirao Hilda Zeier i Mirjana Šegrt osvojile su sedam medalja na Univerzijadama, a na europskim prvenstvima njegove plivačice osvojile su četiri medalje i to Mirjana Šegrt 3 srebrne na prvenstvu u Barceloni i Eša Ligorio broncu 1954. u Torinu.

Posebno treba izdvojiti ono s početka ovog teksta, uostalom zbog čega se Blago i našao na stranicama ove knjige. Bio je trener plivačke reprezentacije Jugoslavije na Olimpijskim igrama 1968. u Meksiku kada je Đurdica Bjedov osvojila zlatnu i srebrnu medalju.

Zadaću pripreme jugoslavenske reprezentacije u sastavu Đurdica Bjedov, Ana Boban, Mirjana Šegrt i Zdenka Gašparac za igre u Meksiku, Blago je dobio od strane Plivačkog saveza Jugoslavije. Pod Blaginim vodstvom naše plivačice bitno su popravile formu i ritam plivanja. Pored toga Blago je bio jedini jugoslavenski plivački trener u Meksiku i tamo je vodio momčad čitavih 40 dana prije početka igara. Za uspjeh jugoslavenske ženske plivačke reprezentacije Blago Barbieri dobio je posebno priznanje Jugoslavenskog olimpijskog komiteta.

Nakon igara u Meksiku Blago je nastavio raditi kao plivački trener. I dalje je stvarao prvake i prvakinje, a njegov najbolji plivački proizvod zasigurno je Mirjana Šegrt kojoj je godinama bio trener, a koja je pod njegovim vodstvom postavila nesvakidašnji rekord. Na Balkanskim igrama 1970. godine u Ateni osvojila je čak osam zlatnih medalja.

Blago Barbieri preminuo je u Beogradu 12. kolovoza 1987. godine, a sahranjen je na dubrovačkom groblju Boninovo.

PLIVANJE

Duro Bjedov

Kada trener stvara sportaša koji osvoji zlatnu i srebrnu olimpijsku medalju, to je uspjeh nad uspjesima, a kada je taj trener još i roditelj sportaša koji ostvari na olimpijskim igrama takav uspjeh, onda je radost posebna. To je upravo u svojoj trenerskoj karijeri ostvario junak ove priče.

Đuro Bjedov, otac i trener velike, jedine i neponovljive Đurdice Bjedov rođen je u Zadru 6. lipnja 1906. godine, ali je još kao dijete s roditeljima doselio u Split. Za mlađih dana Đuro je bio svestrani sportaš. Bio je nogometni Hajduka za čiju je prvu momčad odigrao 6 utakmica i postigao 3 pogoditka. Nastupao je za Plivački športski klub Firule, a potom u istom klubu bio i sportski djelatnik.

Đurdica Bjedov, koja je dobila ime po svome ocu, je kao ime pravi pravcati simbol za plivačku i olimpijsku senzaciju ne samo u domaćim razmjerima, niti samo u splitskim okvirima kao Mornareva ikona, nego je svojim bombastičnim nastupom i uspjehom kao vijest iz vedra neba upamćena po svjetskom rasponu olimpijske 1968. iz Meksika.

Na najneposredniji način njezina priča govori o ikonskome olimpijiku koji je uvijek bio temeljni uzor svakome sportašu. A kao plivačica svjetske klase koja je na jednoj olimpijadi osvojila dvije medalje, zlatnu i srebrnu – Đurdica Bjedov je *frontman* povorke gotovo svih hrvatskih sportaša.

Na Olimpijskim igrama u Meksiku 1968. godine pod vodstvom izbornika jugoslavenske plivačke reprezentacije Blage Barbierija Bjedovljeva je isplivala zlato na sto metara i srebro na 200 metara prsnim stilom u konkurenciji najvećih svjetskih plivačica. Na sto metara prsno pobijedila je Ruskinju Galinu Prozimenščikovu te Amerikanku Sharon Witchman. Ruskinju je pobijedila dva puta. I na 200 metara prsno, četiri dana poslije zlata. Prozumenščikova je bila pobjednica s prethodnih igara u Tokiju. Bjedov je, plivajući prema mišljenju stručnjaka u znatno težoj disciplini, osvojila srebro. Brža od nje bila je samo šesnaestogodišnja Amerikanka Sharon Witchman. U toj je trci Đuke plivala protiv dvije Amerikanke i dvije Ruskinje plasirane na kraju među prvih pet. A doći do olimpijskog zlata i srebra nije bilo lako. To su najbolje znali Đurdica i njezin otac i trener Đuro Bjedov.

Đurdica Bjedov je kao i sva splitska djeca s plivanjem započela u svom kvartu, na Zenti, u POŠK-a, gdje ju je doveo otac Đuro, pravi sportski fanatik i njen prvi trener opće discipline života. Đuka je obožavala oca, ali je objektivno znala ocrtati ga kao ponosnog čovjeka koji ne pristaje na kompromise i uza svu ljubav prema njegovim markantnim osobinama Đurdica je znala priznati da odlike njenog oca baš i nisu uvijek dobrodošle u radu za svakoga. Đuke je i došla u Poljud u svojoj petnaestoj godini jer joj se otac naljutio na POŠK-a. „S tim divnim čovjekom i nevjerojatnim trenerskim vizionarom kad-tad morao si upast i u svađu“, ispričat će poslije Đuke, ali od njega je naučila sve što spada u više od sporta, u svjetonazor i dušu zbog čega mu se tako nesuzdržano prepustala.

O suradrni s ocem i trenerom Đurdica Bjedov kaže: „Dolaskom u Poljud počela sam se zaljubljivati u Mornar jer se duh s tog bazena i klupskog života potpuno podudarao s načelima kojima me moj ideološki trener, otac uvodio u život i sport. Nemoguće je ponoviti ta jutra s tatom na treningu u najranijim satima dok svi još spavaju, a more kao ulje mirno i tiho sve tamo do Galijere nasrid kanala. Mornarevo drugarstvo, zajedništvo, ljubav, dobronamjernost, ljudskost... kao da se očitavala očeva vječna bajka o poštenju i istini. Tata me znao i udariti, svađati se pred svima na bazenu, ali sam i u tome učila. I on me sve skupa ipak tome učio da plivam ako hoću, jer hoću, jer želim... Koga je bilo briga onda kada smo u četiri – pet ujutro otac i ja dolazili na trening. Svi su spavalii.“

Meksiko se nije dogodio slučajno. On je bio finale višegodišnjeg rada oca i kćeri. Usred noći, jedan iza ponoći, nešto je pozvonio u Barakovićevu 49, u Splitu. Otvorila je Anka Bjedov. Na vratima su stajala dva „milicionera“, prvi koji su jojjavili: „Kćer vam je osvojila srebrnu medalju noćas.“ Tada su počela čestitanja sa svih strana. Oko pet ujutro otac i trener Đuro više nije mogao izdržati, izišao je van. Našli su ga novinari tek oko podne. Đuke se s njim čula u međuvremenu, oko osam, znala je kako mu je, ali Đuro se prema medijima nastojao ponašati samo kao trener, ali ipak... on je tada bio otac olimpijske pobjednice.

Đuro Bjedov preminuo je u Splitu 18. prosinca 1984. godine i sahranjen je na groblju Lovrinac.

PLIVANJE

Dimitar Bobev

Bugarski guru hrvatskih plivača. Dimitar Bobev rođen je u Samokovu pokraj Sofije 6. siječnja 1958. godine. Godine 1965. počeo se baviti plivanjem, a već naredne 1966. Bobev je kadetski prvak Bugarske.

Plivačka karijera Dimitra Bobeva napreduje ogromnom brzinom. Osvaja brojne turnire, plivačke mitinge, prvenstvo države, a 1972. godine kao junior postaje seniorski reprezentativac i nastavlja s odličnim rezultatima. Međutim, vrlo rano 1980. godine prekida s plivačkim natjecanjima iako plivanje kao sport nikada neće napustiti.

Godine 1983. Dimitar Bobev otisnuo se u trenerske plivačke vode i postaje trener u klubu Levski iz Sofije. Već naredne 1984. Bobev je pomoći trener plivačke reprezentacije Bugarske. Nakon završetka Olimpijskih igara u Seoulu vraća se kao trener u Levski iz Sofije.

Godine 1990. dolazi u Hrvatsku gdje postaje trener Primorja, a onda 2008. odlazi južnije i postaje trener Plivačkog kluba Jug iz Dubrovnika, da bi se 2011. vratio u Primorje. Ovoga puta iz Dubrovnika u Rijeku odveo je najbolju europsku plivačicu Sanju Jovanović.

Nakon dolaska Bobeva u Hrvatsku plivanje u našoj zemlji doživjava pravi bum. Mnogi hrvatski plivači poput Miloša Miloševića, Gordana Kožulja, Marka Strahinja, Krešimira Čača, Saše Imprića, Sanje Jovanović postigli su vrhunske rezultate zbog rada s Bobevom. Poglavitno Sanja Jovanović koja je osvojila više od 20 medalja na svjetskim i evropskim prvenstvima i koja je prema vlastitom priznanju najzahvalnija upravo Bobevu za sve što je u karijeri postigla.

Ipak, ovo je knjiga o izbornicima i trenerima koji su „kovali“ hrvatske olimpijske medalje. Dimitar Bobev bio je izbornik hrvatske plivačke reprezentacije na Olimpijskim igrama 2004. godine u Ateni kada se naš Duje Draganja okitio srebrnom medaljom na 50 metara slobodnim stilom. Treba reći da je trener Duje Draganje tada bio Mike Bottom.

Njegov rad s plivačima Primorja pokazao se odličnim i Bobev 1993. godine postaje trener, a kasnije i izbornik hrvatske plivačke reprezentacije. Bez ikakve sumnje hrvatsko plivanje počelo se razvijati, a hrvatski plivači počeli su osvajati medalje na svim natjecanjima otkako je bugarski trener postao trener reprezentacije.

Njegov dolazak u riječko Primorje 1990. godine bio je isključivo sportski jer je bio nezadovoljan statusom u bugarskoj reprezentaciji. To njegovo nezadovoljstvo pokazalo se velikim dobitkom za hrvatsko plivanje.

Bobev je trener koji vjeruje u svoje plivače, on je stručnjak koji je u stanju svog plivača izvući iz anonimnosti i lansirati u vrh svjetskog plivanja. Najbolji dokaz ovoj tezi je upravo Sanja Jovanović, koja je nakon što je 2006. godine došla „u ruke“ Dimitra Bobeva doživjela pravi preporod.

Zanimljiva je priča kako je Bobev došao u Rijeku, kaže: „Došao sam u Rijeku 15. rujna 1990. i to sasvim slučajno. Na pripreme u Sofiju je došao Aleksandar Škanata, moj kolega iz Beograda. On je tada trenirao sprintere i rekao mi: „Ti mene ne poznaš, ali ja tebe znam, hoćeš li mi pomoći?“ Surađivali smo 15 dana, pomogao sam mu oko programa treninga, zajedno smo radili nakon čega me pitao bi li došao raditi u Jugoslaviju. U to vrijeme nakon OI 1988. nisam bio zadovoljan svojim statusom u bugarskoj reprezentaciji. Atmosfera je bila loša i svi mi treneri bili smo umorni. Tražili smo promjenu, a ja sam Škanati rekao da me zovu iz Grčke, kamo nisam želio ići jer njihovi plivači nemaju profesionalan odnos prema sportu. Budući da je Rijeka tražila trenera, ja sam poslao svoj životopis i rezultate koje sam postigao. Došao sam u Rijeku na četiri dana, video sam čime raspolažu i kakve plivače imaju. Nisam namjeravao ostati 24 godine, ali takav je sport i život. Nikada ne reci nikad.“

Ostao je Bobev u Rijeci i hrvatskom plivanju na opće zadovoljstvo. Poglavitno kada se pod njegovom paskom postižu rezultati koji se postižu.

PLIVANJE

Mike Bottom

Trener koji naprosto stvara plivačke šampione.

Mike Bottom rođen je 27. ožujka 1956. godine u državi Ohio u Sjedinjenim Američkim Državama. U mladost je i sam bio odličan plivač i to posebno u disciplini leptir. Najveće uspjehe postigao je 1979. godine na Univerzijadi u Mexiku gdje je kao plivač SAD-a osvojio dvije zlatne medalje i to u disciplinama 100 metara leptir i u štafeti 4x100 metara.

Ovaj proslavljeni američki plivački trener jedan je od najuspješnijih svjetskih plivačkih trenera. Iako se specijalizirao samo za sprintske plivačke discipline, Bottom je uspio svojim posebnim metodama rada od prosječnih plivača napraviti olimpijske i svjetske pravake. Koliko je cijenjen u svijetu vidi se po tome što je radio kao savjetnik mnogim svjetskim i europskim plivačkim reprezentacijama, a njegovi plivači dolazili su iz svih krajeva svijeta.

Hrvatskoj javnosti postao je poznat kada je počeo trenirati Gordana Kožulja koji je uz njegovu pomoć ostvario vrlo dobre rezultate te osvajao medalje na europskim i svjetskim prvenstvima. Nakon Kožulja Bottom je trenirao i Duju Dragantu, a bio je i trener muškog djela hrvatske plivačke reprezentacije na Olimpijskim igrama 2004. godine u Ateni kada je naš Duje osvojio srebrnu medalju. Posebno je bio sretan i ponosan kada je Duje osvojio olimpijsko odličje. Tada je za *Slobodnu Dalmaciju* izjavio: „Već prije šest – sedam godina govorio sam da je Duje poseban. On je doista svjetska klasa. On se ne može usporediti ni s jednim drugim plivačem iako sam stvorio mnogo svjetskih rekorda. Posebno mi je draga što sam Hrvatskoj dao jednog, velikog Duju Dragantu.“

Kako bi imao tješnju suradnju s Mikeom Duje je iz Splita otišao u riječko Primorje, a potom u zagrebačku Dubravu te na taj način pokazao koliko mu on znači kao trener i koliko je zaslužan za sve njegove uspjehe.

Po dolasku u Hrvatsku Bottom je bio svjestan da se od njega očekuje da svoje znanje prenese i na ostale hrvatske trenere te da svojim autoritetom pozitivno utječe na mnoge mlade plivače koji bi tek trebali započeti svoje profesionalne plivačke karijere. Za njegovo dovođenje u Hrvatsku najzaslužniji je Tomislav Karlo, tajnik Hrvatskog plivačkog saveza koji je pune tri godine nagovarao Bottoma da dođe u Hrvatsku i pomogne razvoju našeg plivanja. I doista njegov dolazak u Hrvatsku pokrenuo je pozitivne promjene. Bottom i danas naglašava da bi, da nije bilo Karla i Dragantje, vrlo teško došao u Hrvatsku, ali da su njihovo prijateljstvo i želja za novim izazovima presudili u njegovom konačnom izboru.

„Kada sam kao dječak učio europsku povijest i jedan od gradova koji mi se posebno dojmio bio je Zagreb. Uvijek sam želio posjetiti taj grad u kojem tramvaji voze centrom grada i gdje se spaja stara i nova arhitektura. Mnogi mlađi plivači dolaze studirati i plivati u Sjedinjene Američke Države i moram priznati da najviše talentiranih plivača dolazi iz Hrvatske. Problem nastaje kada oni završe fakultet i vrate se u Hrvatsku jer unatoč dobrim rezultatima više nemaju motiva za plivanjem i nemaju mogućnosti napredovati“, govorio je po dolasku u Hrvatsku Mike Bottom.

Bottom je specifičan i po svojim treninzima koji se razlikuju od uobičajenih plivačkih treninga pa tako njegovi plivači imaju veliki broj treninga u bazenu, ali i puno treninga izvan bazena. On je savjete tražio od poznatih *fitness* trenera, od atletskih stručnjaka i uvijek je nastojao svoje znanje prenijeti i na svoje plivače, ali i pomoći mladim trenerima da usavrše metode svoga rada.

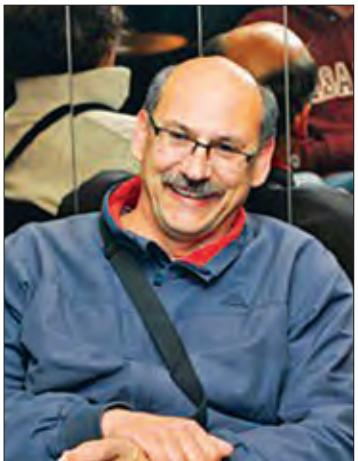
Istiće da je svjestan da plivanje nikada neće biti popularno poput košarke ili nogomet, ali kako je sam rekao, mnogi nikada nisu ni probali igrati sportove s loptom, ali zato 90 posto svjetskog stanovništva zna plivati. Bottom plivanje vidi kao izvrstan način rekreacije, a taj sport je zavolio jer se plivati može od ranog djetinjstva do kasne životne dobi i što će bez obzira na sve uvijek postojati oni koji će od ovoga sporta željeti više.

Treba reći da je Bottom deveti trener po uspješnosti muških trenera u 87-godišnjoj povijesti sveučilišta u Michiganu. Njegovi su sportaši osvojili desetke medalja na velikim natjecanjima s naglaskom na svjetska i europska prvenstva i olimpijske igre. Definitivno, on je jedan od najvećih plivačkih trenerskih stručnjaka svih vremena.

PLIVANJE

Jurica Topić

Priznati plivački stručnjak.

Jurica Topić rođen je u Splitu 15. veljače 1964. Čovjek koji je u plivanju od 1972. godine. Najprije kao plivač, a od 1984. godine kao trener u svim kategorijama, od škole plivanja do seniora. Kroz njegove ruke su prošli Duje Draganja, Smiljana Marinović, Tina Gabrilo, Ivana Đapić, Sandra Murati, Sandra Jukić, Mariana Šurković...

Hrvoje Barić je bio prvak Mediterana, a Anamaria Petričević, Siniša Viđak, Joško Kuhar isplivali su svoje najbolje rezultate dok su plivali pod njegovim vodstvom.

Kruna trenerske karijere ovog poznatog i priznatog plivačkog stručnjaka je srebrna medalja Duje Draganje na Olimpijskim igrama 2004. godine u Ateni.

Interesantan je podatak da je Cabafi, prvi plivač koji je u Jugoslaviji plivao ispod 50 sekundi na 100 metara slobodno u Ljubljani 1990., isto bio Jurin plivač. Inače, Jurica Topić višegodišnji je trener u Plivačkom klubu POŠK iz Splita, isto tako i u Plivačkom klubu Kaštela i hrvatskoj plivačkoj reprezentaciji.

Po njegovu mišljenju u svim sportovima, a pogotovo plivanju sve treba biti podređeno struci. Ima ljudi koji rade s djecom, a da to nisu u stanju raditi. Kaže kada vam netko uništi auto za to treba nadoknaditi štetu, ali kada vam netko u sportu uništi dijete, nikom ništa, nitko za to ne odgovara. Topičevi su postulati da su u sportu djeca najvažnija. Oni trebaju biti centar svega i sve da se okreće oko njih. Ne smije se događati da pojedini trener u bilo kojem sportu dobije dijete, a vrati olupinu. Ističe da je u sportu najvažniji dio rezultat na semaforu, ali nije jedini.

Nadalje o trenerskom pozivu naglašava: „Kada dijete dođe u klub, kada ga dobijemo, najvažnije je da ga se uspije osposobit za život. U prvom redu treba mu razviti motoriku, fizički ga oslobodit, socijalizirat. Opredjeljenje klubova moraju biti najniži uzrasti. Događa se da kada dođu kod nas djeca iz drugih klubova, da se vrlo teško uklapaju u naš sustav, dolaze iz potpuno drugačijih situacija. Iz drugačijeg sustava.“

Isto tako Jurica Topić ističe da je Split uvijek bio jak rasadnik plivačkih talenata, izvrsnih kadeta, prvaka, ali također kaže to je tek „početak abecede“ u plivanju, dalek je put do šampiona. Nije dobro kaže da splitski plivači doživljavaju vrhunac karijere u drugim sredinama. Grad bi, napominje, trebao više voditi računa o posebno talentiranim sportašima kakav je recimo u svoje vrijeme bio Duje Draganja, koji je srebro u Ateni 2004. osvojio kao član riječkog Primorja.

Rado ističe svoj POŠK i stručnost koja u njemu godinama vlada u pogledu plivanja. Na prvo mjesto stavlja Petra Mijića najiskusnijeg trenera, svakako jednog od ljudi koji o sportu zna najviše. Za njega kaže da je jednom riječju genijalac.

Posebno Topić ističe da u svakom klubu svi treneri trebaju vući za isti štap, trebaju jednako disati, jer je kaže sport surov, teško je pojedincima shvatiti gdje im je mjesto. Dolazi do razočaranja, odlazaka, prestajanja bavljenja sportom, ali ističe da sa svakim treba pokušati napraviti maksimum. Ti maksimumi su različiti, ali ih treba prihvati.

No, vratimo se na Atenu 2004. kada je plivač čiji je trener bio Jurica Topić osvojio olimpijsko srebro. Jedna prekrasna sportska priča imala je vrhunac baš u Ateni. Ali kako kažu njegovi treneri, Duje je bio poseban talent, oko 300 puta rušio je kao junior državne rekorde. Duje je iz Splita otišao u Ameriku i tamo se pripremao za rušenje svih granica, a nedugo zatim postao je i europski rekorder.

Uz to što je poznati i priznati plivački trener, Jurica Topić je i sportski dužnosnik. Nekoliko godina već obnaša dužnost potpredsjednika Splitskog saveza športova.

U osobi Jurice Topića sjedinjen je i trener i dužnosnik. On na najbolji mogući način izvršava i jedno i drugo i u svemu, što je najznačajnije, daje odlične rezultate. Treba priznati, malo je takvih.

Stoga i ne čudi da su spomen ploču u povodu 100-te obljetnice natjecanja u plivanju, ronjenju i skokovima u vodu na splitskim Bačvicama u rujnu 2013. godine otkrili upravo najveći u splitskom plivanju Đurđica Bjedov, Duje Draganja i Jurica Topić.

Najboljim trenerom grada Splita u izboru Splitskog saveza športova proglašen je 1994., 1998 i 1999.

Bruno Hrastinski

Ako je itko pojam uspješnosti u boksu, onda je ovaj poznati i priznati boksački trener. Bruno Hrastinski rođen je u Beogradu 1926. godine. Cijeli život posvetio je boksu, a radio je kao trener u boksačkim klubovima Novi Beograd, Napredak iz Železnika, Radničkom iz Beograda i Dinamu iz Pančeva. Od 1971. do 1983. godine bio je savezni trener boksačke reprezentacije Jugoslavije u vrijeme kada je boksačka reprezentacija bivše države doslovce gospodarila svjetskom boksačkom scenom. Osvojeno je tada pregršt medalja na svjetskim i europskim prvenstvima te olimpijskim igrama.

Hrastinski je bio veliki sportaš, vrstan trener i pedagog, ali iznad svega veliki čovjek. Iako boksač, bio je miroljubiv do krajnjih granica. Posebno ga je pogađao rat koji je početkom devedesetih godina prošlog stoljeća bjesnio na području bivše države. Kako bi volio kazati ubijalo ga je to sjeme zla koje je politika posijala. Znao je reći, priznajem samo čovjeka. Jer ili si čovjek ili nisi, ma koje vjere ili narodnosti bio. Posebno je volio našeg Matu Parlava koji je pod vodstvom Bruna Hrastinskog osvojio zlatnu olimpijsku medalju 1972. godine u Münchenu, a Parlov ga je i naslijedio na dužnost izbornika jugoslavenske boksačke reprezentacije 1983. godine, kada se Hrastinski povukao.

Svi oni ljubitelji boksa koji pamte svjetske televizijske boksačke mečeve gdje su pobjeđivali naši na olimpijadama, europskim i svjetskim prvenstvima u svim boksačkim kategorijama, razumljivo nisu mogli zaboraviti ono zabrinuto, često polunasmiješeno šarmantno lice gospodina Bruna Hrastinskog, kako bodri više svojim prisustvom nego riječju svog boksača u ringu.

Lice Bruna Hrastinskog uvijek je pokazivalo što se zapravo događa, koji je poen zaslužen i tko se može nadati pobjedi. A on koji je stvorio najveće legende boksa na području bivše Jugoslavije i bio doslovce naučen na zlato i srebro koliko i sportska javnost, i ne samo sportska. Nije krio radost pri kraju treće runde kada njegovo „dijete“, njegov boksački sinovi pobjeđuju.

Smijuljio se dobroćudno, televizijska kamera je to hvatala na svim meridijanima, dok je kulturni boksački reporter Dragan Nikitović objašnjavao svrhovitost radosti saveznog trenera jugoslavenske reprezentacije. Kakva su to bila vremena! Ako ništa, bili smo mlađi. Vremena sporta i razonode, pravilnih profesionalnih boksačkih udaraca.

„Kada se mora.“, čuvene riječi Muhameda Alija da je važno dobiti poen eskivirajući protivničke udarce, boksačka škola Bruna Hrastinskog je primjenjivala iz meča u meč. Nokautiralo se rijetko i profesionalno.

Od 1971. do 1983. godine kao savezni trener Bruno Hrastinski stvorio je plejadu velikana europskog boksa: Zvonka Vujića, Matu Parlava, Marjana Beneša, Miodraga Perunovića, Tadiju i Slobodana Kačara, Mehmeda Bogujevića, Asiza Salihua, Acu Rusevskog, Mirka Puzovića, Ljubišu Simića, Fazliju Šaćirovića i druge. Navedeni boksači osvojili su ama baš sve što se u ovom sportu može osvojiti. Toliko radosti donijeli su ljubiteljima ovog sporta na području cijele bivše države, a pošto je ovo knjiga o trenerima pod čijom su „komandom“ osvojene olimpijske medalje, nabrojat ćemo kada su i gdje osvojene, uz dužno štovanje svim svjetskim i europskim titulama osvojenim pod „kapom“ Bruna Hrastinskog, ne umanjujući medalje koje su osvajali Brunovi boksači na Mediteranskim igrama i Balkanskim prvenstvima.

Dakle, na svojim prvim izborničkim Olimpijskim igrama 1972. godine u Münchenu „puleni“ Bruna Hrastinskog osvojili su: Mate Parlov zlato u poluteškoj kategoriji i Zvonko Vujić broncu u poluvelteru. Na narednim igrama 1976. u Montrealu olimpijskim medaljama zakitili su se Ace Rusevski broncom u lakoj kategoriji i Tadija Kačar srebrom u polusrednjoj kategoriji. Posljednje Olimpijske igre na kojima je Hrastinski obnašao dužnost izbornika bile su one u Moskvici 1980. godine kada je Slobodan Kačar u poluteškoj kategoriji postao olimpijski pobjednik.

Za vrijeme ratnih zbivanja s početka 90-ih, kada su bile pokidane veze, Mate Parlov se redovito javljao svom velikom učitelju na samo njima poznat način. Ali kontakti nisu prestajali...

Preveo je Hrastinski s poljskog i ruskog oko pedesetak priručnika o boksu, a 1992. godine izdao je svoju dugo pripremanu knjigu pod naslovom „Konceptacija savremene pripreme vrhunskog boksera“.

Bruno Hrastinski bio je vrhunski strateg u sportu. Vrijedilo ga je čitati i proučavati. Njegova djeca u ringu su pobjeđivala.

Preminuo je 9. ožujka 2000. godine u Beogradu, gdje je i sahranjen.

Aldo Buršić

Kako započeti priču o treneru čiji je učenik postao najbolji hrvatski sportaš dvadesetog stoljeća, kao što je ju-nak ove price.

Aldo Buršić rođen je 3. lipnja 1940. godine na Brijunima, a osnovnu i srednju školu završio je u Puli. Uz rad u brodogradilištu Uljanik, završio je Višu ekonomsku školu, a ispit za trenera boksa položio je 1964. godine na Visokoj školi za tjelesnu kulturu u Ljubljani.

Aktivan boksač i član reprezentacije Jugoslavije bio je od 1954. do 1962. godine kada zbog čira na želucu prekida boksačku karijeru. Već 1964. godine zajedno s Aldom Banovcem osniva omladinsku školu boksa iz koje su izrasli naraštaji vrhunskih boksača. Tako 1966. godine s polaznicima omladinske škole Boksačkog kluba Pula osvaja nevjerojatnih devet od mogućih deset zlatnih medalja na juniorskem Prvenstvu Hrvatske. Najava vrhunskih rezultata su Olimpijske igre 1968. godine u Meksiku gdje je s legendarnim Matom Parlovom osvojio peto mjesto te Europsko prvenstvo 1969. na kojem Parlov osvaja srebro. Na Europskom prvenstvu 1971. u Madridu njegov učenik Mate Parlov osvaja zlatnu medalju u poluteškoj kategoriji kao najavu najsjajnijih dana hrvatskog boksa.

Najsjajniji trenutak u povijesti našeg amaterskog boksa događa se na Olimpijskim igrama 1972. godine u Münchenu gdje Mate Parlov osvaja zlatnu medalju. Već iduće godine Parlov ponovno osvaja naslov prvaka Europe da bi 1974. godine u Havani, osvojivši sve titule u amaterskom boksu, naslovom svjetskog prvaka završio svoj amaterski put kojim ga je znalački vodio Aldo Buršić.

Aldo Buršić primio je za svoj sportski rad niz priznanja, među kojima i Plaketu za životno djelo Saveza sportova grada Pule 2004. godine te Trofej i plaketu za životno djelo Saveza sportova Istarske županije 2008. godine. Godine 2011. dobio je Državnu nagradu za sport Franju Bučar.

Od 2013. Aldo Buršić predsjednik je Boksačkog kluba Pula, a uz to je još i predsjednik Planinarskog društva Glas Istre iz Pule.

Prema vlastitom priznanju najteži trenutak u životu bio mu je kada je saznao za smrt Mate Parlova. Čovjek koji je počeo trenirati Matu kao 16-godišnjaka nije mogao susagnuti suze u očima, jer je za njega Parlov bio i ostao sin. Sjeća ga se kada je počeo kao fizički jakog, talentiranog momka, neizmjerne snage, volje, upornosti i vrhunske tehnike.

Međutim, pamti i dozu njegove tvrdoglavosti jer je kao trener morao uložiti puno snage i živaca da ga uvjeri kako su mu udarci na široko pogrešni te da treba udarati direktno. Po Aldovim riječima dok veliki Mate to nije prihvatio, grubio je u početku mečeve, da bi ipak na koncu prihvatio trenerov savjet da mora mijenjati „gard“ ako želi pobjeđivati.

Dok to nije prihvatio, Aldo Buršić mu je zaprijetio da ga neće trenirati dok se ne riješi svog „kontragarda“ ljevice tako da mu se Parlov nakon tjedan dana vratio, prihvaćajući sve uvjete i savjete svog trenera.

„Znao sam da će se Mate vratiti na treninge jer je naprsto bio inficiran boksom. Promijenio je gard i pobijedio u narednih 20 mečeva. Žestoko je udarao ljevicom te je nizao pobjede nokautima. Tada sam prognozirao i rekao mu da će biti prvak Europe i svijeta i najveći boksač kojega je ova zemlja dala.“ – sjeća se Buršić.

I doista, veliki i priznati trener Aldo Buršić bio je u pravu. Mate Parlov postao je najbolji boksač što su ga Hrvatska i Jugoslavija ikada dale, a uz to u anketi Hrvatske televizije proglašen je za najboljeg hrvatskog sportaša dvadesetog stoljeća. Koje li će veće radosti za trenera od počasti koju je dobio njegov učenik. Ali svu tu radost pomutio je, nažalost, prerani odlazak Mate Parlova s ovog svijeta 2008. godine. To mu je, priznaje Aldo Buršić, iako je znao da je Mate teško bolestan, bio najteži trenutak u životu.

I za kraj što reći, samo ponoviti. Aldo Buršić stvorio je najvećeg hrvatskog sportaša dvadesetog stoljeća.

Aldo Banovac

Zar nije dovoljno reći: „Prvi trener Mate Parlova“.

Aldo Banovac rođen je u Puli 7. lipnja 1931. godine. Pula je grad koji je umnogome zadužio hrvatski boks. Boksači iz ovog grada već od 1920. godine i pojave prvog poznatijeg pulskog boksača Karla Kulijata postižu sjajne rezultate na domaćoj, europskoj, svjetskoj, a što je najznačajnije i olimpijskoj sceni. U proteklih više od sto godina od pojave ovog sporta u Puli višestruko su nadmašili sebe i ujedno afirmirali i trenere i suce koji su također izrasli u svjetske klase.

Nakon Kulijata vrlo uspješno se javljaju Josip Crnobori, Anton Brencic, Otto Gović, Giovanni Nincevich, Tullio Rocca i posebno junak ove priče Aldo Banovac.

Banovac je do pojave Mate Parlova bio jedan od najuspješnijih pulskih boksača. Bio je prvak Hrvatske 1950. godine u perolakoj i 1960. u poluelter kategoriji. Uz to je bio i boksački reprezentativac Hrvatske i Jugoslavije. Njegova aktivna boksačka karijera trajala je više od 20 godina, da bi potom nastavio kao trener u Boksačkom klubu Pula. Za svoj doprinos boksu Banovac je dobio naslov zaslužnog sportaša Istre.

Inače potrebno je istaknuti da je Aldo Banovac bio vrlo korektan u borbi, izgradio je izvanrednu tehniku i koristio se vrlo snažnim udarcima. Bio je doista jedan od omiljenijih pripadnika velike pulske boksačke zajednice.

Kriза rada u Boksačkom klubu Pula nastupa 1964. godine kada Zdravstvena komisija Boksačkog saveza Jugoslavije zabranjuje rad klubu zbog neodgovarajućih radnih uvjeta. Međutim, tada se u klubu okreće nova stranica koje će rezultirati najvećim uspjesima hrvatskog sporta i iz kojeg će kluba izići najbolji hrvatski sportaš u dvadesetom stoljeću.

Navedene 1964. Aldo Banovac i Aldo Buršić završavaju trenerske seminare, a s radom započinje omladinska boksačka škola, koju su spomenuti velikani našeg boksa i utemeljili.

Pod stručnim vodstvom Banovca i Buršića Boksački klub Pula vrlo brzo se vraća u Hrvatsku ligu, gdje odmah uzima treće mjesto. Pozornost tada s nepunih 17 godina na sebe privlači Mate Parlov. Boksač koji će se samo osam godina kasnije popeti na Olimp na igrama 1972. u Munchenu i koji će u anketi Hrvatske televizije biti proglašen najboljim hrvatskim sportašem dvadesetog stoljeća.

Ali ne samo Parlov, već i cijeli Boksački klub Pula pod vodstvom Buršića i Banovca sve uspješnije djeluje na domaćoj boksačkoj sceni. Prava prekretnica je 1967. kada mladi pulski boksači uspješno sudjeluju na različitim revijama i prvenstvima, a momčad osvaja titulu prvaka Hrvatske. Osvajanjem istog naslova i 1970. Boksački klub Pula pod vodstvom Buršića i Banovca uključuje se u prvenstvo skupine Druge savezne lige te osvaja prvo mjesto. Isti uspjeh u Drugoj saveznoj ligi ponovljen je 1974. a u kvalifikacijama osiguran je ulazak u Prvu saveznu ligu.

Treba iskreno priznati da je Mate Parlov više vremena kao boksač proveo s Aldom Buršićem, i on je zasigurno na prvom mjestu, ali nikako se ne smije zaobići ni doprinos Alda Banovca u karijeri proslavljenog boksača, pogotovo u samim počecima.

Član Boksačkog kluba Pula Mate Parlov bio je tri puta prvak Hrvatske u srednjoj kategoriji 1966., 1967. i 1968. Osam puta bio je prvak Jugoslavije od 1967. do 1974., po četiri puta u srednjoj i poluteškoj kategoriji. Dva puta bio je prvak Europe 1971. u Madridu i 1973. u Beogradu i kao što je navedeno, olimpijski pobjednik 1972. u Munchenu, svjetski prvak 1974. u Havani, profesionalni prvak Europe 1978. A sve je počelo u Omladinskoj školi kluba pod vodstvom Alda Buršića i Alda Banovca.

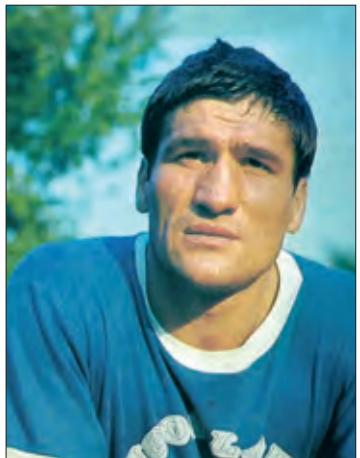
Kada je Mate Parlov prvi put ušao u boksačku dvoranu, treneri Aldo Buršić i Aldo Banovac odmah su shvatili da pred sobom imaju bogomdani talent. U sljedećih petnaestak godina pokorio je boksački svijet.

Aldo Banovac jako puno dao je hrvatskom boksu, kao natjecatelj i kasnije kao trener. Da je samo bio jedan od prvih trenera Velikog Mate, više je nego dovoljno.

Preminuo je u Puli 13. rujna 1982. godine gdje je i sahranjen.

Mate Parlov

Jedan, jedini, veliki, najveći - za početak možemo reći kako hoćemo, zasigurno nećemo pogriješiti. Mate Parlov rođen je u Splitu 16. studenog 1948. godine, da bi s roditeljima kao dvanaestogodišnji dječak 1960. godine doselio u Pulu. U studenom 1964. godine prvi put se pojavio u Boksačkom klubu Pula. Prve elemente boksa naučio je od trenera Alde Banovca, tada najuspješnijeg pulskog boksača. Nešto kasnije trener mu je bio Aldo Buršić koji ga je trenirao i tijekom amaterske karijere i koji će kasnije imati posebno mjesto u njegovom sportskom životu. Prvi meč i pobjedu ubilježio je 1965. godine u srednjoj kategoriji u susretu s Boksačkim klubom Slavija iz Banja Luke.

Nakon trogodišnjeg boksačkog staža Mate Parlov je toliko napredovao da je već 1968. godine nastupio na Olimpijskim igrama u Meksiku. Boksajući u srednjoj kategoriji, u četvrtfinalu ga je pobijedio Englez Chris Finnegan koji je osvojio zlatnu medalju.

Mate Parlov se iznimno brzo priključio svjetskoj boksačkoj eliti. Sve uspjehe ostvario je u poluteškoj kategoriji. Kao prvi veliki trofej u karijeri osvojio je srebrnu medalju na Europskom prvenstvu 1969. godine u Bukureštu. S novim iskustvom koje je stekao u domaćim i stranim ringovima, Parlov je kao istinska sportska veličina otišao na Europsko prvenstvo 1971. godine u Madrid gdje je osvojio svoje prvo europsko zlato. Isti uspjeh ponovio je na Europskom prvenstvu 1973. godine u Beogradu.

Sudjelovanje Mate Parlova na Olimpijskim igrama 1972. godine u Münchenu jedna je od najljepših priča hrvatskog boksa, pa i našeg sporta uopće. Na putu do finala Parlov je imao tri dvoboja – suparnik u četvrtfinalu, Argentinac Miguel Angel Cuello, nije se pojavio u zakazano vrijeme.

Finale protiv Kubanca Gilberta Carrila ušlo je u antologiju povijesti svjetskog boksa kao jedan od najboljih i najdramatičnijih mečeva uopće. Na povratku u Pulu priređen mu je veličanstven doček u Areni, u kojoj se okupilo oko 15 tisuća ljudi.

Na prvom svjetskom boksačkom prvenstvu u Havani 1974. godine Parlov je ponovno bio najbolji u svojoj kategoriji. Nakon pobjede u prvom kolu borio se s domaćim borcem Gilbertom Carrilom, finalistom Olimpijskih igara u Münchenu, kojeg je bodrilo 14 tisuća gledatelja. Parlov je ipak pobijedio, iako je u prvoj rundi doživio dva „nokdauna“. U drugoj je rundi uslijedila rijetko viđena serija udaraca s obje strane, u trećoj je Parlovu ozlijedena arkada, a Carrillo se našao na podu. U finalu turnira Parlov je pobijedio Korotajeva i tako prvi put postao amaterski prvak svijeta.

Mate Parlov je za državnu reprezentaciju Jugoslavije nastupio 18 puta. Zabilježio je 17 pobjeda i 1 poraz. U amaterskoj konkurenciji imao je ukupno 310 borbi, od toga je zabilježio 291 pobjedu, 13 poraza i 6 neodlučenih rezultata.

U razdoblju od 1967. do 1974. godine osvojio je 8 naslova prvaka države.

Godine 1975. Mate Parlov se otisnuo među profesionalce. Prvi meč imao je u Opatiji 31. svibnja 1975. godine pred tri tisuće gledatelja, kada je u trećoj rundi nokautirao Talijana Lazzarija. U borbi za naslov profesionalnog boksačkog prvaka Europe u poluteškoj kategoriji Parlov je u Beogradu 10. srpnja 1976. pred 30 tisuća gledatelja tehničkim nokautom u 11 rundi pobijedio dotadašnjeg prvaka Talijana Domenica Adinolfija. Naslov prvaka Europe obranio je tri puta. Meč u Miljanu 7. siječnja 1978. s Argentincem Miguelom Cuellom za profesionalnog prvaka svijeta po WBC verziji Parlov je dobio u devetoj rundi. Titulu je izgubio 2. prosinca 1978. u Marsali na Siciliji u dvoboju s izazivačem Amerikancem Marvinom Johnsonom. U profesionalnom boksu nastupio je 28 puta. Pobijedio je 24 puta, tri puta je poražen, a jedan je dvoboj bio neodlučen.

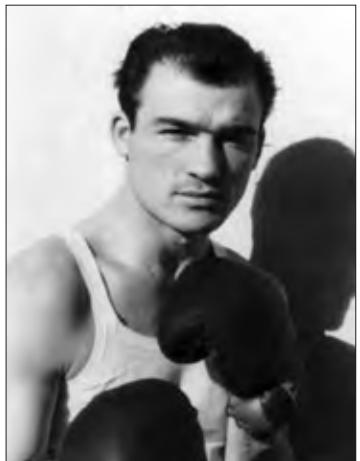
U anketi *Sportskih novosti* najboljim je sportašem Jugoslavije proglašen 1971., 1972. i 1974. godine, a najboljim sportašem Hrvatske 1971., 1972. i 1973. godine. U anketi Hrvatske televizije 2000. godine proglašen je hrvatskim sportašem stoljeća. Godine 2014. predsjednik RH Ivo Josipović posmrtno ga je odlikovao Redom kneza Branimira s oglicom.

Treba reći da je Parlov obnašao dužnost izbornika reprezentacije Jugoslavije u boksu na Olimpijskim igrama 1984. godine u Los Angelesu. Na tim igrama pod njegovim vodstvom olimpijskim odličjima okitili su se: Redžep Redžepovski srebrom u muva kategoriji, Mirko Puzović broncom u poluvelteru, Anton Josipović postao je olimpijski pobjednik, a Aziz Salihu u superteškoj kategoriji osvojio je broncu.

Mate Parlov preminuo je 29. srpnja 2008. godine u Puli, gdje je i sahranjen.

Dragoslav Jakovljević

Šampion koji je stvarao šampione.

Dragoslav Jakovljević rođen je u Kragujevcu 4. svibnja 1932. godine. Bio je boksač polusrednje i srednje kategorije, član Boksačkog kluba Radnički iz Kragujevca. Od 1954. do 1960. godine živio je i boksao u Splitu, a kako je i sam isticao za njegovu kasniju karijeru mnogo je zaslужan splitski boksački stručnjak Ante Toni Ilić.

Šest puta Jakovljević je osvajao prvenstvo Jugoslavije u svojoj kategoriji 1955., 1958., 1959., 1960., 1962. i 1963. godine. Na prvenstvu Europe 1957. godine u Pragu osvojio je srebrnu medalju, a brončane medalje osvajao je na Europskim prvenstvima 1959. u Luzernu, 1961. u Beogradu i 1963. u Moskvi. Nosilac je Zlatne rukavice u meču šampiona u Beogradu 1961. godine.

Na Svjetskom festivalu omladine u Moskvi 1957. godine osvojio je srebrnu medalju, a sudjelovao je i na Olimpijskim igrama 1960. godine u Rimu.

Od 286 mečeva u kojima se borio pobjedio je 254 puta. Za reprezentaciju Jugoslavije Jakovljević je nastupio 36 puta.

Dragoslav Jakovljević bio je zasigurno jedan od najboljih evropskih boksača svog vremena. Bio je boksač koji je uvijek bio spremna dati i dobiti batine u ringu. Nije bio od onih boksača kalkulatora. On je znao da je boks muški borilački sport i da snaga u pravom smislu riječi treba doći do izražaja.

Bio je izraziti ljevak, boksač bez kompromisa. Gotovo je bio preplaćen na prva mesta u prvenstvima Jugoslavije. Doslovce je dominirao domaćim ringom u polusrednjoj i srednjoj kategoriji. Tih godina na evropskim ringovima u navedene dvije kategorije dominirali su sve legende boksa tog vremena: Feofanov, Valasek, Ojetipkovski, Šatkov, Benvenuti, Tamulis i Lagutin. U takvoj konkurenčiji bilo je vrlo teško gotovo nemoguće osvojiti medalju na velikim natjecanjima, ali i to je Jakovljeviću polazilo za rukom tako da se nikada sa prvenstva Europe nije vratio bez medalje. U svojoj karijeri Jakovljević je posebno bio ponosan na trofej Zlatna rukavica koji je osvojio efektnim nokautom nad Poljakom Slovakićem.

Zanimljivo je istaknuti da je početkom šezdesetih godina prošlog stoljeća Jakovljević sve manje nastupao u domaćem ekipnom prvenstvu jer su protivnici kada bi vidjeli Jakovljevića u momčadi predavalii borbe unaprijed.

Polako, a sigurno načinjao ga je najveći neprijatelj svakog šampiona – zasićenje i umor. Na jednom državnom prvenstvu šezdeset i neke nije želio nastupiti. Bilo mu je dosta titula... Mnogi boksači tog vremena željeli su da „put ka zvijezdama“ započnu tako što će se dokazati na najvećem. To je mislio i Dragiša Stanković iz niškog Radničkog koji je osvojio titulu prvaka u poluteškoj kategoriji u godini kada je Jakovljević propustio državno prvenstvo. Mladom Nišlji nije bila dovoljna titula prvaka. Novi prvak sišavši s ringa brže – bolje izjavio je kako Dragoslav Jakovljević nije smio izaći na međdan, nego je odustao od sudjelovanja na prvenstvu države, plašći se upravo njega. Ta izjava Jakovljevića je duboko povrijedila i često ju je spominjao kao primjer koji ne služi na čast ni onome tko ju je izrekao niti klubu iz kojega dolazi, niti sportu u cijelosti.

Kada je prestao s aktivnim boksom ostao je kao trener u matičnom klubu Radnički iz Kragujevca gdje je nastavio borbu u ringu na jedan, kako bi sam rekao, teži način.

Počeo je odgajati mlade boksače, a kako je govorio, glavni cilj mi je bio najprije stvoriti čovjeka pa tek onda sportaša. Odgojio je mnoge vrsne boksače koji su ostavili veliki trag u povijesti jugoslavenskog i evropskog boksa, a među njima i Mirka Puzovića, boksača koji je na Olimpijskim igrama 1984. godine u Los Angelesu kao član Boksačkog kluba Rijeka osvojio brončanu medalju. Mirko Puzović u većini svojih intervjua posebno ističe Dragoslava Jakovljevića kao čovjeka koji mu je uz Matu Parlova najviše pomogao tijekom karijere i kojemu je vječno zahvalan.

Godine 1964. Dragoslav Jakovljević proglašen je za počasnog građanina Kragujevca u kome je čak sedam puta proglašavan za najboljeg sportaša grada.

Dragoslav Jakovljević posljednja tri i pol desetljeća svoga života živio je u Sjedinjenim Američkim Državama, gdje je i preminuo u Chicagu 6. ožujka 2012. U tom je gradu i sahranjen.

BOKS

Miroslav Popović

Kada se povede riječ o boksu na prostorima bivše države bilo amaterskom ili profesionalnom svejedno, ne može se zaobići junak ove priče.

Profesor doktor Miroslav Popović rođen je u Cetinju 4. kolovoza 1946. godine. Pod njegovom izborničkom komandom Damir Škarosvojio je brončanu medalju na Olimpijskim igrama 1988. godine u Seoulu.

Popović je desetljećima vezan za ovu „plemenitu vještinu“, zbog čega mnogi njegovi prijatelji kroz šalu kažu da je više vremena proveo pored ringa, nego kod kuće. Nekadašnji vrhunski trener koji je nesumnjivo i doprinio za razvoj boksa u Hrvatskoj, u prosincu 2012. godine dobio je peti mandat kao član Borda (uprave) WBC-a.

Posebno Popović ističe da je na 49. kongresu najprestižnije boksačke federacije na svijetu – Svjetskog boksačkog savjeta (WBC) koji je održan u Las Vegasu bio posebno ponosan na jedan događaj za koji kaže: „Na svečanom zatvaraju mi je ukazana posebna čast, sjedio sam za stolom sa Tajsonom koji mi je tada rekao da je Mate Parlov kao boksač pronio slavu Jugoslavije širom svijeta.“

Rodeni Cetinjanin u boks je ušao sasvim slučajno, te kaže: „Otac mi je u crnogorskoj prijestolnici radio kao načelnik, a istovremeno je bio i dopisnik *Pobjede i Politike* iz ovog grada, zbog čega sam nekoliko godina živio na Cetinju, a onda smo se vratili u Berane. Prvi susjadi bili su nam obitelj Vujadinović koja je osnovala prvi boksački klub u Beranama i mi smo tada, djeca išli vježbati, a trener je bio Tomo Vujadinović. Sjećam se da smo čak imali i neke revijalne mečeve. Kada sam otiašao studirati u Beograd, učlanio sam se u Boksački klub Željezničar, a kao velikog talenta me vrbovao Dinamo iz Pančeva, a nedugo zatim prešao sam u Radnički iz Beograda.“

Pored boksa Popović se još bavio i košarkom, a zatim objašnjava kako je u jednom razdoblju trenirao dva potpuno različita sporta: „Za vrijeme studiranja u Beogradu boks je previše zaokupljao moju pažnju, zbog čega sam izgubio prvu godinu studija. Zbog toga je otac odlučio da me vrati u Berane, a ja da bi održao formu počeo sam trenirati košarku. Tadašnji trener Rade Vešović sjajan čovjek i stručnjak rekao je da sam talentiran za ovaj sport i veoma brzo me ubacio u prvu momčad. Ivangrad se tada natjecao u prvoj ligi. Ipak, boks je bio važniji pa sam pored košarke trenirao i boks.“

Miroslav Popović kao dugogodišnji član Borda WBC koji se nalazi na čelu Združenih nezavisnih i slovenskih zemalja (CISBB), kao ogrank Svjetskog boksačkog savjeta, bio je jedan od najuspješnijih trenera u bivšoj zajedničkoj državi, ali i uspješan izbornik reprezentacije Jugoslavije i tvorac mnogih prvaka.

O tim danima kaže: „Počeo sam kao trener omladinske škole Radničkog. Imao sam sreću što su me trenirali najbolji jugoslavenski treneri. Za mene najbolji trener, ne samo na našim prostorima, već Europe bio je Bruno Hrastinski koji je i meni bio trener, a kasnije sam bio njegov pomoćnik.“ Popović je bio trener amaterske reprezentacije Jugoslavije, ali je počeo kao pomoćnik Bruna Hrastinskog.

Ostvarili su velike uspjehe. Slobodan Kačar na Olimpijskim igrama u Moskvi osvojio je zlatnu medalju. Na Olimpijskim igrama 1988. u Seoulu gdje je bio izbornik reprezentacije kao što je rečeno naš Damir Škarosvojio se broncom.

Nakon trenerske karijere prof. dr. Popović preselio se na profi arenu, a da se i na tom polju pokazao kao veoma uspješan dokaz je što je već dugi niz godina član Borda najjače profesionalne boksačke asocijacije.

Popović kaže da je amaterski boks nekada bio bolji. U bivšoj državi je, kako kaže, boks bio nešto posebno. Dvorane su bile pune, a sada je izgubio popularnost. Zbog čega je to tako, ističe, treba pitati ljudi koji ga vode.

Što se tiče profesionalnog boksa napominje da je on zaživio kod nas tek kada su amaterske vode napustili Ivan Prebeg i Mate Parlov i prešli među profesionalce i onda brojni boksači redom.

Miroslav Popović završio je Fakultet za fizičku kulturu u Beogradu, a doktorirao je 1999. godine u Sofiji. Posebno se stručno usavršavao u Kolorado Springsu u SAD-u, na Univerzitetu Lomonosov u Moskvi i u Sofiji. Počasni je građanin američke države Južne Dakote, a posebno ističe: „Uspio sam zahvaljujući mojim boksačima i šampionima. Da nije bilo njih, ne bi bilo ni Miroslava Popovića. Zato se ponosim njima.“

Ivan Prebeg

Dovoljno je reći: „Bio je to junak iz Like.“

Ivan Prebeg rođen je u Josipdolu 22. rujna 1933. godine. Njegova obitelj vrlo rano dolazi u Zagreb gdje Ivan završava srednju školu. Obožavao je nogomet, divio se Dinamu, za njih je i navijao. Izvan dvorišta i ulice nije previše mislio na boks. Slučaj ga je doveo u ring. Prve boksačke korake Prebeg je učinio 1955. godine u zagrebačkom Metalcu gdje su mu prvi treneri bili Zlatko Nemeček i Zlatko Hrbić.

U dvije godine Prebeg je pobrao dosta boksačkog znanja, ali realizacije nije bilo. Nemirko iz Trnja, kako su ga zvali, učeći vještine bivšeg šampiona Zlatka Hrbića, samo je još intenzivnije razvijao svoj nemir. I Prebeg je jednog dana 1957. godine nestao s popisa boksača Metalca. Pošao je Ivan putevima nekih koji su vjerovali da je vještina koju su stekli dovoljna da se krene u pravi život.

Odluka je pala, teško se živjelo, a kako nije mogao dobiti putovnicu Prebeg se s još jednim prijateljem, preplivavši Muru, našao u Austriji.

Prebeg je jedno vrijeme bio u sabirnom logoru u Grazu, zatim odlazi u Nurberg, pa u Schwaben Augsburg EV za koji boksački klub nastupa i postaje njihov aktivni član. Tu je imao šest borbi od kojih je pet pobijedio i imao jednu neodlučenu borbu.

Na poziv brata Milana, koji je radio u Parizu, odlazi u glavni grad Francuske gdje radi u svojoj struci kao elektromehaničar, ali se i prijavljuje u amaterski boksački klub Stade Municipal de Courbevoie. Nakon nekoliko uspješnih nastupa želio se okušati i u profesionalnom boksu. Svoju prvu profesionalnu borbu imao je 3. travnja 1961. godine u Charleroi. Pobijedio je *because* nokautom u petoj rundi. Dakle, u profesionalne vode zaplovio je sa svojih 28 godina što je dosta kasno za početak.

Njegov hod po ringovima svijeta bio je dosta uspješan. Borio se u više od dvadesetak europskih gradova u poluteškoj, a nekoliko borbi i u teškoj skupnji. Na tom njegovom teškom, krvudavom i trnovitom putu bilo je sjajnih pobjeda, ali i poraza. Bio je svjestan da je emigrant – stranac, unatoč tome što je imao dobrih prijatelja među boksačima, navijačima i posebno u svom menadžeru Camilu Kribusu iz Luxembourg-a.

Morao je Prebeg tada ulagati mnogo više napora da bi uspio. Vani u tudini je shvatio da je za daljnji uspjeh potrebno još više. Tada ga je počeo kopkatи crv želje da se vrati kući i iz svog dvorišta pokuša uspeti na zvjezdane staze plemenite vještine.

Prebeg se konačno 1967. godine vratio u Zagreb. Nije više mogao bez svoje obitelji. Dosta mu je bilo toga da bude stranac. Kuća je ipak kuća. Nije imao podršku Boksačkog saveza Hrvatske. Ipak, pomogli su prijatelji, posebno Franjo Pribanić, istaknuti boksački sudac i boksački djelatnik Ivan Hrenar i još neki.

Konačno dolazi dan o kojem je sanjao punih dvanaest godina, točnije 28. lipnja 1969. godine. Toga dana u Zagrebu na stadionu Šalata Ivan Prebeg pobijedio je Velšanina Eddia Avotha u 15 rundi po bodovima i osvaja naslov profesionalnog prvaka Europe u boksu u poluteškoj kategoriji. Bio je to ne samo najveći uspjeh Ivana Prebega već i cjelokupnog hrvatskog boksa. Prebeg je prvi boksač tadašnje Jugoslavije koji je osvojio naslov prvaka Europe. Ivan Prebeg ima boksački staz̄ kao amater od 1955. do 1960. godine, a dalje sve do 1971. godine borio se kao profesionalni boksač. Imao je 52 profesionalna meča. Ostvario je 41 pobjedu, 1 neriješen rezultat i 10 poraza.

Poslije završetka karijere bio je trener. Evo što je u svojoj knjizi „Velikani hrvatskog sporta“ o njemu zapisao proslavljeni boksač Damir Škaro: „Ivan Prebeg bio je moj idol, a poslije i prvi trener u Trešnjevcu. Bio je istinski autoritet, dobar pedagog, strpljiv u radu s djecom, odličan organizator i zaljubljenik u boks.“

Za vrijeme Domovinskog rata Prebeg je iskazao privrženost hrvatskoj stvari. Sa starim životnim suputnikom Franjom Pribanićem stavio se na raspolaganju dr. Adalbertu Rebiću ministru i predstojniku ureda za prognanike. Svoja poznanstva diljem Europe iskoristio je za prikupljanje humanitarne pomoći. A, onda je došla teška bolest...

Ivan Prebeg preminuo je u Zagrebu 29. lipnja 1995. godine i sahranjen je na groblju Mirogoj.

Ovaj poznati i priznati hrvački stručnjak sinonim je ovog sporta. Ljubomir Ivanović rođen je u Kovačevcu u Srbiji 25. prosinca 1925. godine. U mladosti je bio poznati hrvač i reprezentativac Jugoslavije, a kasnije poznati trener grčko-rimskim stilom. Zanimljivo je istaknuti da je Ivanović sportsku karijeru počeo kao nogometni igrač u Mladenovcu, a 1947. prelazi u hrvački sport koji će mu kasnije obilježiti život. Počeo je u Sportskom društvu Željezničar, a potom je osnivač hrvačke sekcije u Jugoslavenskom sportskom društvu Partizan u Beogradu. Treba reći da je Ivanović završio Srednju fiskulturnu školu u Zemunu i Saveznu prednjačko-trenersku školu u Beogradu.

Ljubomir Ivanović nastupio je 25 puta za reprezentaciju Jugoslavije u hrvanju te je ostvario 18 pobjeda, 2 neriješena rezultata i 5 poraza.

Nakon što se oprostio od aktivnog hrvanja, nastavio je kao trener stvarajući hrvačke šampione koji će pokoriti Evropu i svijet te osvajati medalje na olimpijskim igrama. Od 1955. do kraja 1976. godine obnašao je dužnost savezničkog kapetana i trenera hrvačke reprezentacije Jugoslavije.

Pod njegovim vodstvom jugoslavenski reprezentativci osvojili su 84 medalje: 24 zlatne, 37 srebrnih i 23 brončane na svjetskim i europskim prvenstvima, olimpijskim i mediteranskim igrama. Kao trener i savezni kapetan vodio je jugoslavenske hrvače 5 puta na olimpijskim igrama, 13 puta na svjetskim prvenstvima, 11 puta na europskim prvenstvima i 5 puta na mediteranskim igrama.

No, vratimo se na olimpijske igre jer to je ipak tematika ove knjige. Pod Ivanovićevim vodstvom hrvatski sportaši osvajali su olimpijske medalje na Olimpijskim igrama 1972. godine u Münchenu. U srednjoj kategoriji do 82 kilograma Milan Nenadić osvojio je brončanu medalju u konkurenciji 20 natjecatelja iz 20 država. Na istim igrama naš Josip Čorak osvojio je srebro u poluteškoj kategoriji do 90 kilograma u konkurenciji 14 natjecatelja iz 14 država.

Također, potrebno je reći i to da su na igrama 1976. u Montrealu pod Ivanovićevim vodstvom olimpijske medalje osvajali sportaši koji su ostavili veliki trag u hrvatskom hrvačkom sportu. Momir Petković postao je olimpijski pobjednik u srednjoj kategoriji do 82 kilograma u konkurenciji 17 natjecatelja iz 17 država, dok je Ivica Frgić u bantam kategoriji do 57 kilograma osvojio srebrnu medalju, također u konkurenciji 17 natjecatelja iz 17 država.

Treba reći i to da su pod Ivanovićevim vodstvom i sportaši iz drugih republika bivše Jugoslavije osvajali medalje na olimpijskim igrama.

Pod njegovim vodstvom žetva jugoslavenskih hrvačkih olimpijskih medalja započela je na igrama 1960. godine u Rimu, gdje je Branislav Martinović u lakoj kategoriji do 67 kilograma osvojio srebrnu medalju u konkurenciji 23 sportaša iz isto toliko država. Na idućim igrama 1964. u Tokiju pod Ivanovićevim vodstvom osvajaju se olimpijska odličja. Ponovno Branislav Martinović osvaja medalju, ovog puta brončanu u perolakoj kategoriji do 63 kilograma u konkurenciji 27 natjecatelja iz isto toliko država. Na ovim igrama prvi put pod Ivanovićevim vodstvom jedan hrvač postaje olimpijski pobjednik. Bio je to Branislav Simić u srednjoj kategoriji do 87 kilograma u konkurenciji 20 natjecatelja iz isto toliko država.

Četiri godine kasnije u Meksiku 1968. Branislav Simić u istoj kategoriji kao i četiri godine ranije osvaja medalju, ali ovaj put brončanu. Na istim igrama pod Ivanovićevom komandom Stevan Horvat osvaja srebro u lakoj kategoriji do 70 kilograma u konkurenciji 26 natjecatelja iz 26 država.

Ljubomir Ivanović za zasluge u hrvačkom sportu dobio je dva državna odličja, kao i dva odlikovanje FILA-e (svjetske hrvačke organizacije), Majske nagradu Savezne organizacije za fizičku kulturu te još veliki broj nagrada i priznanja.

Ljubomir Ivanović preminuo je u Beogradu 1980. godine, a sahranjen je na groblju u Mladenovcu. U njegovu čast u Beogradu se od 1986. godine organizira međunarodni hrvački turnir Ljubomir Ivanović Gedža, u znak sjećanja na ovog priznatog hrvačkog stručnjaka, koji je i sa hrvatskim hrvačima osvajao olimpijska odličja.

Kada sam kontaktirao srebrnog olimpijca iz Münchena 1972. godine Josipa Čorka, tko mu je najviše pomogao tijekom uspješne sportske karijere i koji je hrvački stručnjak najzaslužniji za njegovu olimpijsku medalju, bez razmišljanja mi je odgovorio: „Svakako najzaslužniji je Josip Marić“.

Josip Marić rođen je u Beogradu 23. veljače 1937. godine. Od 1941. godine živio je u Zagrebu. Godine 1961. upisuje u Zagrebu Visoku školu za fizičku kulturu koju završava u redovnom roku. Nakon završene Visoke škole godine 1965. postaje prvi profesionalni djelatnik u hrvanju gdje radi kao tehnički tajnik Gimnastičkog i Hrvačkog saveza Hrvatske. Od 1966. godine do smrti nositelj je usavršavanja i obrazovanja hrvačkih trenera u Hrvatskoj.

Istodobno s profesionalnim obvezama koje obavlja u matičnom hrvačkom savezu aktivan je i uspješan natjecatelj i trener Omladinskog teškoatletskog kluba Lika iz Zagreba s kojim 1971. i 1975. osvaja momčadsko prvenstvo Jugoslavije. Godine 1972. i 1975. osvaja s Likom treće mjesto u Kupu europskih prvaka. Ponavljamo ono najvažnije. Trener je Josipa Čorka koji na Olimpijskim igrama 1972. godine u Münchenu osvaja srebrnu medalju.

Tijekom svog bogatog stručnog rada u hrvanju Josip Marić obavlja niz profesionalnih i volonterskih zadaća. Godine 1972. izabran je za volonterskog tajnika Saveza hrvačkih sportova Hrvatske, tajnika stručne komisije i izbornika juniorske i omladinske reprezentacije Hrvatske. Iste godine Marić je izabran i za trenera i izbornika kadetske, juniorske i omladinske reprezentacije Jugoslavije. U svom trenersko - izborničkom radu ostvaruje niz zapaženih rezultata.

Sedamdesetih godina prošlog stoljeća Josip Marić počinje raditi na Fakultetu za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu kao asistent na katedri za polistrukturalna aciklička gibanja. Godine 1976. je magistrirao, a 1982. doktorirao na istom fakultetu. 1989. godine stekao je zvanje višeg znanstvenog suradnika, a 1992. zvanje znanstvenog savjetnika.

Na Fakultetu za fizičku kulturu u Zagrebu Josip Marić obavlja niz odgovornih dužnosti. Predstojnik je Odjela za polistrukturalna gibanja u dva mandata, predstojnik Zavoda za kinezilogiju sporta, također u dva mandata. Istodobno sa znanstveno - istraživačkim radom na Fakultetu aktivan je djelatnik i u zagrebačkim i hrvatskom hrvanju. Sve svoje dužnosti u hrvanju obnašao je volonterski.

Za dugotrajan i iznad svega uspješan rad na razvoju hrvačkog sporta u Zagrebu, Hrvatskoj, Jugoslaviji i svijetu, Josip Marić dobio je niz priznanja od kojih izdvajamo: Majska nagrada Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1974. godine, srebrni orden Svjetske hrvačke federacije FILA za doprinos razvoju hrvanja u svijetu 1978. godine, Orden rada sa srebrnim vijencem dobio je 1979. godine. Godinu dana ranije 1978. Josip Marić nagrađen je nagradom Saveza za fizičku kulturu grada Zagreba, a iste godine dobio je i diplomu i plaketu Svjetske hrvačke federacije povodom 75 - godišnjice osnivanja FILA-e.

Tu su još priznanje za zaslужnog trenera grada Zagreba za vrhunska dostignuća, Zlatna značka TAK Lokomotive, diploma Zasluzni pedagog fizičke kulture sa zlatnom značkom Saveza pedagoga fizičke kulture Jugoslavije, zatim Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske koji je dobio 1978. godine te niz ostalih priznanja i odlikovanja za rad u znanstvenim i stručnim hrvačkim sredinama. Godine 1997. odlikovan je Redom Danice hrvatske s likom Franje Bučara, a 1998. dobio je godišnju Državnu nagradu za životno djelo Franjo Bučar.

Posebno značajno razdoblje u njegovoj sportskoj, a rekli bi i životnoj karijeri je početak Domovinskog rata. Već 1990. kada je početak velikosrpske agresije na Hrvatsku bio na vidiku Josip Marić, iako već tada čovjek s 53 godine života, niti jednog trenutka nije dvoumio. Sa hrvatskom mladostu stao je u obranu domovine Hrvatske zbog čega ga je predsjednik Republike Hrvatske dr. Franjo Tuđman odlikovao Spomenicom Domovinskog rata 1990. - 1992.

Josip Marić prema riječima onih koji su ga poznavali, a što nije imao čast autor ovih redaka, je čovjek koji nije imao neprijatelja. On je od onih koji se držao one narodne da lijepa riječ gvozdena vrata otvara. Kao pravi sportaš humanitarac, mirotvorac, često je isticao da je osnova sporta zblžavanje ljudi i razvoj prijateljstva pa tek onda rezultat. Upravo zbog toga je i uspio i napravio više nego respektabilnu sportsku karijeru kako na trenerskom tako i na znanstvenom planu.

Unatoč svemu lijepomu što je postigao ovaj častan čovjek, najljepše zvuče riječi Josipa Čorka: „Josip Marić je najzaslužniji za moje olimpijsko srebro iz Münchena 1972.“

Josip Marić preminuo je u Zagrebu 3. ožujka 2014. godine i sahranjen je na groblju Mirogoj.

Vladimir Sekulić

Čovjek koji je sinonim hrvačkog sporta.

Vladimir Sekulić rođen je u Gospiću 5. ožujka 1936. godine. Od svoje pete godine živi u Petrinji gdje je 1956. završio učiteljsku školu. Na Fakultetu za fizičku kulturu diplomirao je 1962., a hrvački trener je od 1960. Kao natjecatelj Sekulić nije imao zapaženije rezultate, osim trećeg mesta na juniorskem i četvrtog na seniorskom prvenstvu Jugoslavije.

Međutim, kao trener i šef stručnog stožera Hrvačkog kluba Gavrilović iz Petrinje, Vladimir Sekulić postavlja takav sustav rada koji donosi najviše svjetske standarde u organizacijskom i rezultatskom smislu u Petrinju, a time i u Hrvatsku. Hrvači iz Gavrilovićeve škole dvadesetak godina suvereno vladaju strunjačama u svim dobnim uzrastima. Dovoljno je spomenuti da je Sekulić trenirao Koletića, Nenadića, Lisjaka, Poštića, Damjanovića... Navedene velikane svjetskog hrvanja prepoznao je još za niže školske dobi, potom ih pridobio za ovaj sport te doveo do najsjajnijih svjetskih odličja.

Primjera radi recimo da je, nažalost danas pokojni Slavko Koletić, osvojio srebrnu medalju na Svjetskom prvenstvu u Kanadi 1970. godine. Milan Nenadić bio je europski prvak 1969. i 1970. godine i osvajač brončane olimpijske medalje 1972. godine u Münchenu. Tu je i Lisjakova zlatna olimpijska medalja 1984. u Los Angelesu.

U tom razdoblju hrvači Gavrilovića pet puta postaju momčadski prvaci Jugoslavije, a osobno smatra da je najzaslužniji što je za vrijeme Domovinskog rata klub sačuvan i to kada se u najtežim uvjetima branila i stvarala hrvatska država.

Za ovaj tekst najznačajnije su riječi Milana Nenadića, koji je autoru rekao sljedeće: „Za moju brončanu olimpijsku medalju kao i za cijelu vrhunsku karijeru najzaslužniji je Vladimir Sekulić. Mnogi su dali svoj obol mojim uspjesima, ali gospodin Vlado je dao najviše. Zbog toga sam mu doživotno, trajno zahvalan“.

Sekulić ističe da ga posebno kao pedagoga raduje činjenica što je odgojio hrvače koji su se po završetku natjecateljske karijere dokazali kao treneri u Hrvatskoj i svijetu. Kao vanjski suradnik Fakulteta za fizičku kulturu u Zagrebu sudjeluje kao predavač na trenerskim tečajevima, a tijekom niza godina stalno je povezan s radom strukovne komisije Hrvačkog saveza Hrvatske.

Na preporku predsjednika FILA-e (svjetske hrvačke federacije) Raphaela Martinetia 2004. godine odlazi u Katar kao tehnički savjetnik i trener njihove hrvačke reprezentacije.

Prvog siječnja 2010. Sekulić preuzima vođenje hrvatske seniorske reprezentacije kao prvi trener. U proteklom razdoblju reprezentacija izlazi na nekoliko jakih međunarodnih turnira i Europsko prvenstvo u Azerbejdžanu.

Na Golden Grand Prix turniru u Szombathely u Mađarskoj Hrvatska pod Sekulićevim vodstvom bilježi nekoliko vrlo vrijednih rezultata. Nenad Žugaj osvaja treće mjesto i tri peta mesta u konkurenciji 223 natjecatelja iz 29 svjetskih zemalja. Na turniru u Istanbulu naši hrvači dominiraju i osvajaju tri treća mesta i jedno prvo i to svrstava Hrvatsku na mediteransko hrvačko postolje, na treće mjesto iza Turske i Grčke.

Europsko prvenstvo pod Sekulićevim vodstvom Hrvatska završava kao deveto plasirana reprezentacija u konkurenciji 32 države, a reprezentativac Tonimir Sokol osvaja brončanu medalju, što je najbolji reprezentativni rezultat od kada naše hrvanje nastupa pod hrvatskom zastavom. Iste 2010. godine u mjesecu rujnu na Svjetskom prvenstvu u Moskvi u kategoriji do 84 kilograma Nenad Žugaj postiže još zapaženiji rezultat i osvaja novu brončanu medalju za hrvatsko hrvanje.

Vladimir Sekulić dragovoljac je Domovinskog rata od ljeta 1991. Tijekom službe u Hrvatskoj vojsci radi u odjelu za školovanje kadrova visoke stručne izobrazbe i poslije diplomskog studija u Ministarstvu obrane Republike Hrvatske.

Recimo i to da je Sekulić dobitnik brojnih sportskih priznanja.

Milan Nenadić

Po njemu se jedno vrijeme prepoznavao hrvački sport.

Milan Nenadić rođen je u Drenovcu kraj Petrinje 12. kolovoza 1943. godine. Vrlo rano, s 15 godina započeo je hrvačku karijeru u Hrvatskom klubu Radnik, danas Gavrilović iz Petrinje.

U mladim uzrastima postigao je odlične rezultate na međunarodnoj i domaćoj sceni.

Prvak Jugoslavije grčko-rimskim stilom bio je 1967., 1969., 1970., 1971., 1973. i 1975. godine.

Debi na međunarodnoj sceni Nenadić je imao 1965. godine na Svjetskom prvenstvu u finskom gradu Tampereu gdje je zauzeo peto mjesto. Sljedeće godine na Svjetskom prvenstvu u Ohiju ponovno je peti, a na Europskom prvenstvu u Essenu je osmi.

Godine 1967. Milan Nenadić osvaja prvu medalju na velikim natjecanjima. Na Mediteranskim igrama 1967. godine u Tunisu osvojio je brončanu medalju, a na prvenstvu Europe je zauzeo peto mjesto.

Naredne, 1968. godine Milan Nenadić postiže veliki uspjeh osvajanjem drugog mesta na Europskom prvenstvu u Västerasu.

Iste godine Nenadić sudjeluje i na Olimpijskim igrama u Mexiku, gdje je u četvrtfinalu izgubio od Poljaka Adama Ostrowskog i na kraju zauzeo 7. mjesto.

Naredne 1969. godine Nenadić ponovno ostvaruje odlične rezultate na međunarodnoj sceni, a na domaćem partetu gotovo da mu nitko nije ravan.

Navedena godina mu je po rezultatima zasigurno najbolja. Na Svjetskom prvenstvu u argentinskoj Mare del Plati osvojio je brončanu medalju, a na prvenstvu Europe u Modeni postao je europski prvak. Datum 5. lipnja 1969. godine ostat će velikim slovima upisan u povijest hrvatskog hrvanja. Tog se dana Nenadić prvi puta popeo na europsko prijestolje, a da slavlje bude kompletno pobrinuo se i Josip Čorak, koji je na istom natjecanju kao i Nenadić postao prvak Europe.

Šampionski niz, identičan po rezultatima na velikim natjecanjima, nastavio je i 1970. godine. Ponovno je prvak Europe u srednjoj kategoriji na natjecanju koje je održano u Istočnom Berlinu. U istoj kategoriji i iste godine u kanadskom gradu Edmontonu ponovno osvaja brončanu medalju.

Godine 1971. Milan Nenadić ponovno nastupa na Mediteranskim igrama i osvaja medalju. Na igrama u Izmiru osvojio je srebrnu medalju, a na prvenstvu Europe je bio šesti.

I onda je 1972. godine Nenadić ostvario san svakog sportaša - na Olimpijskim igrama 1972. u Münchenu zakitio se brončanom medaljom. Uvažavajući sva velika natjecanja, u prvom redu svjetska i europska prvenstva, pred nastupom i olimpijskom medaljom sva priznanja i trofeji ipak su sporedni.

U srednjoj kategoriji grčko-rimskim stilom na ovim igrama od njega su zaista bili bolji hrvači svjetske klase, Anatolij Nazarenko iz Sovjetskog Saveza i Csaba Hegeduš iz Mađarske. Prema pisanju tiska ondašnjeg vremena, pred ovom dvojicom hrvačkih velikana Nenadić nije imao nikakvih šansi.

Međutim, sama činjenica da se Nenadić našao na jednom od mjesta pobjedničkog postolja dovoljno govori o njemu kao sportašu i hrvaču. Ostvario je sportski san koji mnogima tijekom karijere, pa i medijski poznatijim sportašima od Nenadića, ostane doista samo san.

Iduće 1973. godine na Svjetskom prvenstvu u Teheranu postaje viceprvak svijeta i prema pisanju tiska, doista nastupa u top formi. Po svemu je trebao na ovom natjecanju osvojiti zlatnu medalju, ali suci su imali završnu riječ.

Godine 1974. na Svjetskom prvenstvu u poljskim Katowicama je četvrti, ali sada već s prijeđenih 30 godina života postaje izvjesnije da je zenit karijere prošao. Na domaćoj sceni pojavljuje se Momir Petković, koji je sve bolji i bolji.

Kasnije se rjeđe pojavljivao na međunarodnoj sceni, a posljednju titulu prvaka Jugoslavije osvojio je 1975. godine. Još je neko vrijeme bio aktivan, a onda se u drugoj polovici sedamdesetih godina oprostio od aktivnog hrvanja. Jedno vrijeme bio je i trener. Bio je izbornik reprezentacije Jugoslavije na Olimpijskim igrama 1984. godine u Los Angelesu kada su osvojene olimpijske medalje: zlatna Vlado Lisjak i Šaban Trstena, srebrna Refik Memišević i brončana Jožef Tertei i Šaban Seidi, a prema izjavi samog Lisjaka najzaslužniji je za njegovu veliku karijeru koja je imala za vrhunac olimpijsko zlato.

RUKOMET

Ivan Snoj

Čovjek koji je bio središte rukometnih zbivanja cijelog svijeta.

Ivan Snoj rođen je u Zagrebu 31. listopada 1923. godine. Njegov je život naprsto bio sjedinjen s rukometom, a ta je pak sportska igra uz njega i s njime bivala poseban sportski doživljaj.

Odmah poslije Drugog svjetskog rata, Janez kako su ga zvali prijatelji, po stjecanju zvanja nastavnika tjelesnog odgoja, zapošljava se u srednjoj tehničkoj školi pa u četvrtou realnoj gimnaziji u Zagrebu. Oduševio je sve svoje učenike s rukometnom igrom, a tu ljubav prema rukometu primio je baš od svog profesora Vladimira Jankovića.

Odmah je ušao u vrhovništva tadašnjih rukometnih foruma odakle je promicao rukomet i zadobivao sve više i više zaljubljenika u tu sportsku igru.

Već od 1945. do 1948. godine, Snoj je kao amaterski djelatnik član Odbora za rukomet FISAH-a (Fiskulturnog saveza Hrvatske), a od 1948. do 1952. i od 1957. do 1976. član je raznih tijela Rukometnog saveza Hrvatske. Postaje trener i sudac gdje doseže međunarodnu kategoriju.

Na razini tadašnje federacije Rukometnog saveza Jugoslavije član je njegovog Upravnog odbora i Predsjedništva od 1949. do 1952. te Stručnog savjeta od 1957. do 1976. godine.

Zamjenivši amaterski rad profesionalnim odnosom, posve se predaje rukometu. Godine 1951. postaje savezni kapetan rukometne reprezentacije Jugoslavije i na toj dužnosti ostaje sve do 1978. godine, dakle punih 27 godina, što predstavlja i najduži staž na toj dužnosti u svijetu. Najveći uspjesi rukometne reprezentacije vezani su upravo za to razdoblje.

Pri prvom pojavljivanju rukometa kao olimpijskog sporta 1972. godine u Münchenu reprezentacija Jugoslavije pod vodstvom Ivana Snoga osvaja olimpijsko zlato. Dva puta ta reprezentacija osvaja treće mjesto na prvenstvu svijeta, 1970. u Francuskoj i 1974. u tadašnjoj DR Njemačkoj. Osvaja dva puta i zlatnu medalju na Mediteranskim igrama 1967. u Tunisu i 1975. u Alžiru. Na čelu juniorske reprezentacije Jugoslavije osvaja treće mjesto na prvenstvu svijeta 1977. u Švedskoj. Teško bi bilo nabrojiti samo prva mjesta na velikim turnirima diljem svijeta.

Sve do odlaska u mirovinu obavljao je dužnost savjetnika u tadašnjem Rukometnom savezu Jugoslavije. Uz dužnost saveznog kapetana bavi se analizom velikih natjecanja pa te materijale stručno obrađuje i objavljuje. Time stječe sve veći autoritet u Međunarodnoj rukometnoj federaciji (IHF). Svoje znanje o tehniци, taktici i pravilima igre izlaže na bezbrojnim predavanjima u zemljama, ali ga zovu i u Norvešku, Švedsku, Izrael, Njemačku, Japan i Afriku.

Ivan Snoj član je trenerske i metodske komisije IHF, od 1976. do 1984. godine, a od 1984. do 1992. godine i njegov potpredsjednik.

Niti jedno veliko natjecanje u organizaciji Međunarodne rukometne federacije nije prošlo bez Ivana Snoga kao delegata ili neke druge službene osobe. Posebna čast iskazana mu je povjerenjem da čak osam puta bude izbornik rukometne reprezentacije Svijeta.

Snoj je bio i neiscrpan izvor informacija i novosti iz rukometnog sporta diljem svijeta i zato je bio vrlo cijenjen i kao publicista. Objavljivao je sadržaje od sitnih i kratkih vijesti, crtica i anegdota do studijskih prikaza i analitičkih ocjena velikih natjecanja i pojedinih reprezentacija. Rado su njegove napise objavljivali: službeni stručni časopis njemačkog rukometnog saveza *Deutsche Handball Woche* iz Berlina, službeni časopis talijanskog rukometnog saveza i časopis *Handball* iz Rima. Objavljivao je i u ljubljanskom listu *Polet*, zatim u *Borbi* i više desetljeća u *Sportskim novostima*. Objavio je i nekoliko stručnih rukometnih knjiga.

Dobitnik je brojnih priznanja od kojih izdvajamo: zlatno pero Sportskih novosti 1974. godine, trofej Saveza za fizičku kulturu 1975. godine, zlatna značka i zahvalnica za dugogodišnji uspješan rad Saveza pedagoga fizičke kulture Jugoslavije i Hrvatske 1986. godine i mnoge druge.

Bio je čovjek koji je živio rukomet i za rukomet. Poznavatelj ovog sporta, kao malo tko u njegovo vrijeme u svijetu.

Ivan Snoj preminuo je u Zagrebu 18. rujna 1994. godine i sahranjen je na groblju Mirogoj.

RUKOMET

vladimir Stenzl

Kada trener u karijeri ima olimpijsko i svjetsko zlato to najbolje govori o kakvom se stručnjaku radi. Vladimir Stenzl rođen je u Zagrebu 23. srpnja 1934. godine. Rukometnu karijeru započeo je kao vratar u zagrebačkom rukometnom klubu Prvomajska, a slavu je stekao na trenerskoj klupi, podarivši rukometu i neke nove sustave u igri obrane.

Ozbiljniji trenerski rad započeo je na klupi Medveščaka, s kojim je 1964. i 1966. godine osvojio titule prvaka Jugoslavije, a sa istim klubom osvojio je i jugoslavenski kup 1965. godine.

U jugoslavenskom rukometu bio je trener Crvenke s kojom je 1967. godine osvojio Kup Jugoslavije, a još je trenirao Krivaju iz Zavidovića i Kvarner iz Rijeke.

Kao trener reprezentacije Jugoslavije osvojio je nekoliko značajnih trofeja. Prvi trofej bila mu je zlatna medalja na Mediteranskim igrama 1967. godine u Tunisu. Na Svjetskom prvenstvu u rukometu 1970. godine u Francuskoj osvojio je brončanu medalju.

Kruna njegove rukometne karijere su Olimpijske igre 1972. godine u Münchenu gdje je bio trener reprezentacije Jugoslavije koja je osvojila zlatnu medalju. Savezni kapetan bio je Ivan Snoj.

Vladimir Stenzl od 1973. godine radi u SR Njemačkoj gdje je od 1974. do 1982. godine bio trener reprezentacije koja je 1978. godine na Svjetskom prvenstvu u Danskoj osvojila zlatnu medalju. Sa istom reprezentacijom na Olimpijskim igrama 1976. godine u Montrealu osvojio je četvrto mjesto.

U sezoni 1985./86. bio je trener muške momčadi Grasshoppers u Švicarskoj.

Nijemci stručnost Vladimira Stenzla izuzetno cijene. Upoznali su ga u Münchenu 1972. godine kada je, nakon što je rukomet vraćen u obitelj olimpijskih sportova, bivšu Jugoslaviju doveo do zlata. „Bila je to sjajna reprezentacija, pobjeđivali smo cijeli svijet. Skidali su nam kapu i oni iz istočnog bloka koji su bili iznimno jaki. Bilo je to vrijeme kada su jake bile reprezentacije, a ne klubovi. A ta je generacija, prije negoli je osvojila olimpijsko zlato, pobjedila na čak 35 turnira! Danas je to nezamislivo“ – prisjetio se Stenzl tih dana. To olimpijsko zlato osvojeno u Njemačkoj Stenzla je odvelo u Njemačku. „Da, otišao sam tada u Njemačku i za nekoliko godina od amatera sam napravio svjetske prvake“ – kaže Stenzl.

Stenzl je bio inovativan, ne samo po metodama i načinu treninga, nego i po tome kako su njegove momčadi igrale obranu. Zvali su ga sa svih strana da bi držao predavanja za trenere. Zvali su ga Skandinavci, zvali su ga Rusi. „Tamo sam održao trening pred 600 trenera. Kasnije mi je bilo žao što sam im baš sve pokazao, jer sam se nakon toga morao mnogo više namučiti da bi ih pobijedio“ – priča Stenzl, smijući se.

I jučer, i danas i sutra će tako biti, kad je rukomet u pitanju Stenzl odmah sjeda za stol pa i sa suparničkim trenerom. „Sa svakim sam uvijek rado popričao, svakom sam uvijek rado pomogao. Nikad mi to nije bilo teško. Uostalom, tako pomažem rukometu. A rukomet silno volim.“ – ističe Stenzl

Tragom neprijepornog rukometnog autoriteta čije su ideje nepresušne svojedobno je krenula cijela „plejada“ stručnjaka. Zato se i danas često može čuti, kada se priča o nekom treneru, da je on iz Stenzlove škole.

„S mnogima se i danas čujem, najčešće me nazove Hrvoje Horvat.“ – otkriva Stenzl.

„Trenirao me, bio sam mu i pomoćnik u Medveščaku. Od njega sam najviše naučio, i o treningu, i o psihološkoj pripremi, i o taktici. O rukometu sve zna.“ – ocrtao je Stanzla Josip Šojat, stručnjak koji u vitrini ima i naslov prvaka Europe s rukometašicama Podravke.

Kada slušate Stenzla, rukomet se čini tako jednostavan. Sve će objasniti, jer ga ima u malom prstu. I uvijek će se voditi samo tragom argumenata. U tri rečenice ocrtava kako igra najbolji rukometničar svijeta Ivano Balić: „Njegova je igra blagdan za oči. Kreativan je, kada on igra rukomet postaje nevjerojatno zabavan. On je jednom riječju, unikat! – ističe poznati stručnjak. Baš kao što je Stenzl bio i ostao trenerski unikat.

Vladimir Stenzl živi u Wiesbadenu gdje dugi niz godina u mjesnom klubu vodi rukometnu školu.

RUKOMET

Josip Samaržija

Kada trener u bilo kojem sportu osvoji dvije olimpijske medalje, onda je jasno da je riječ o najboljem, da je to sportski – vrh vrhova.

Josip Samaržija je rođen 15. veljače 1932. godine u Hercegovcu nedaleko od Bjelovara. Nakon završetka Fakulteta za fizičku kulturu kao profesor tjelesnog odgoja zaposlio se u školi u Koprivnici i najprije je trenirao koprivničke rukometare, a i sam je igrao za Partizan.

Onda je 1960. godine, od Vinka Zembera preuzeo vođenje rukometnika, koje su potom pod njegovim vodstvom postigle velike uspjehe. Godine 1961. i 1962. nastupale su u kvalifikacijama za ulazak u Prvu saveznu ligu, ali su svoj cilj ostvarile nešto kasnije. U prvoj prvoligaškoj sezoni 1964./65. Podravka je u dijelu prvenstva s imenom Partizan, osvojila peto mjesto, a onda je Samaržija s rukometnicama Podravke osvojio dva uzastopna naslova prvaka Jugoslavije u sezonomama 1965./66. i 1966./67. Nakon odlaska iz Podravke 1971. godine, Josip Samaržija vodio je mušku Švedsku momčad Lund iz istoimenog grada i somborski ženski klub Bane Sekulić.

Svakako najznačajnije razdoblje u blistavoj trenerскоj karijeri Josipa Samaržije, kojega su prijatelji zvali Bepo, je ono koje je proveo kao trener ženske rukometne reprezentacije Jugoslavije.

Pod njegovim vodstvom na Olimpijskim igrama u Moskvi 1980. godine naše rukometnice osvojile su srebrnu medalju, a četiri godine kasnije 1984. u Los Angelesu postale su olimpijske pobjednice.

Tako se Samaržija najbolje uklopio u naslov ove knjige o trenerima i izbornicima koji su bili kovači hrvatskih olimpijskih medalja.

Na Svjetskom prvenstvu u rukometu za žene 1982. godine u Mađarskoj reprezentativke Jugoslavije osvojile su brončanu medalju. Također treba reći da je ženska omladinska reprezentacija Jugoslavije pod vodstvom Bepa Samaržije ostvarila zavidne uspjehe. Na prvenstvu svijeta 1979. godine osvojile su treće mjesto, 1981. drugo, 1983. peto i 1985. osmo mjesto.

Josip Samaržija Bepo vratio se u Rukometni klub Podravku i Koprivnicu 1989. godine kada je klub bio u Drugoj ligi. Za godinu dana Podravka je opet ušla u Prvu ligu. Tada se zapravo počela stvarati velika Podravka koja je to ostala do danas. Kada je Podravka ušla u svibnju 1990. godine u Prvu ligu, Ivo Čičin – Mašansker je napisao: „Samaržijin povratak u Podravku značio je za koprivnički ženski rukomet prije svega povratak čvrstoj organizaciji, takvoj koja ne priznaje ustupke. Samaržija se držao devize da koga nema bez njega se može, pa se lišavao tzv. provjerenih vrijednosti, a na parket protiv najjačih sastava Europe na prijateljskim turnirima znao je slati djevojčice koje nisu u prvom sastavu odigrale niti jednu utakmicu. Tako je prvenstvo počeo s jednim, a završio sa sasvim drugim.“ Napisao je Mašansker još nešto u povodu tog povratka u Prvu saveznu ligu: „Donio je Koprivnici novi sportski naslov kojim se koprivnički rukomet definitivno potvrdio u sport broj jedan koji u tržišnim uvjetima ima velikih izgleda da postane unosna vrijednost.“

Josip Samaržija Podravku je vodio do 1994. godine. Nastavio je kao savjetnik i sportski direktor kluba. Za doprinos gradu Josip Samaržija 1999. godine primio je Nagradu grada Koprivnice. Malo prije smrti završio je rad na knjizi „50-godina stručnog rada u svjetskom rukometu“ u kojem je bio neobično cijenjen. Odgojio je niz rukometnika, ali uz njega su se školovali i mnogi danas uspješni treneri. On je naprsto ostao u rukometu. To nije neizbrisiv trag kako se voli reći, to je konstanta. Bez njegovih temelja ne bi bilo takvog koprivničkog rukometa, a naslijedno tome i hrvatskog. Koprivnica je postala poznata na europskoj sportskoj karti, a osnovne koordinate, meridijane i paralele dao je Josip Samaržija Bepo.

Njegovo srce prestalo je kucati 2. srpnja 2001. godine, u večernjim satima u njegovom stanu, nakon što je odgledao tv – prijenos iz Wimbledona gdje je Goran Ivanišević pobjedio Grega Rusedskog. Sahranjen je na Gradskom groblju u Koprivnici.

Svake se godine od 2006. odigrava ženski rukometni turnir u organizaciji Podravke, njihovom Bepu u čast.

RUKOMET

Branislav Pokrajac

Osvajao je zlatne olimpijske medalje kao igrač, ali i kao trener. Branislav Pokrajac rođen je u Beogradu 27. siječnja 1947. godine. Kao rijetko koji sportaš Pokrajac je uvijek bio odgovoran, pouzdan i discipliniran. Bilo je najbolje rukometno lijevo krilo u svijetu, a kao takav 1974. i 1975. godine bio je član idealne momčadi IHF-a.

Igračka karijera ovog proslavljenog sportaša bila je duga i veoma uspješna u trajanju od 15 godina. Nastupao je za beogradske rukometne klubove Beograd i Crvena Zvezda kao i za Željeznički rukometni klub Dinamo iz Pančeva. Reprezentativac Jugoslavije bio je punih 11 godina, a u tom periodu u plavom dresu odigrao je 180 utakmica i postigao 510 golova. Nastupio je na tri svjetska prvenstva u rukometu i to: 1967. u Švedskoj, 1970. u Francuskoj i 1974. u DR Njemačkoj. Na svjetskim prvenstvima 1970. i 1974. godine osvojio je brončane medalje.

Dva puta kao igrač sudjelovao je na olimpijskim igrama: 1972. u Münchenu gdje je bio član reprezentacije Jugoslavije koja je postala olimpijski pobjednik i u Montrealu 1976. sa osvojenim petim mjestom.

Branislav Pokrajac kao trener vodio je momčad Dinama iz Pančeva od 1974. do 1980. godine, Crvenu Zvezdu iz Beograda dva puta 1981. i u sezoni 1993./94. Trener Lovćena iz Cetinja bio je 1997. godine, te Partizana iz Beograda 2006. godine proljetnu polusezonu.

Van granice bivše države Pokrajac je trenirao Kretej iz Pariza u razdoblju od 1989. do 1991. godine i Porto iz Portugala od 2001. do 2003. godine. U Portugalu je za dvije godine s Portom osvojio titule prvaka 2002. i 2003., kao i Superkup 2003. godine.

Profesor doktor Branislav Pokrajac svoje trenerske kvalitete iskazao je na najbolji mogući način u ulozi izbornika reprezentacije Jugoslavije. Tu odgovornu dužnost obnašao je od 1980. do 1984. godine s osvojena dva velika trofeja, srebrnom medaljom na Svjetskom prvenstvu u Njemačkoj 1982. godine, a kruna trenerske karijere mu je svakako zlatna olimpijska medalja 1984. godine u Los Angelesu.

Nakon raspada bivše države Pokrajac kao izbornik SR Jugoslavije 2001. godine na Svjetskom prvenstvu u Francuskoj osvaja brončanu medalju. U navedenoj državi Pokrajac je od 1998. do 1999. godine obnašao dužnost saveznog kapetana za sve muške selekcije. U tom razdoblju mlađe dobne skupine reprezentacije SR Jugoslavije osvojile su veliki broj medalja na velikim natjecanjima, a seniorska reprezentacija osvojila je broncu na Svjetskom prvenstvu 1999. godine u Egiptu.

Zaista je impozantna sportska i životna biografija prof. dr. Branislava Pokrajca, neosporno jednog od najvećih rukometnih velikana na europskim prostorima. Susretanja s veličinama formata prof. dr. Branislava Pokrajca dovode do saznanja koliko je jezik oskudan da prikaže jedinstvene vrijednosti izuzetnih osoba, uspješnih na svim životnim poljima. Zato je dovoljno reći Pokrajac, prvi iznad svih. Kao igrač u ovom sportu snage, brzine i vještine ostvario je savršenstvo elegantnim rješenjima u naj složenijim okolnostima. Brzinom vjetra u službi demonstracije savršenstva u prijemu i predaji lopte, graciozni skokovi i nemilosrdna realizacija iz svih pozicija, u lepršavim kompozicijama uvijek novog rješenja.

Trener metodičar, analitičar, strateg sa praktičnom primjenom najviših znanstvenih dostignuća u suvremenom sportu, mnogo je doprinio u širim razmjerima, unapređenju sportskog treninga i zaštite sportaša. Objektivna vrijednost dr. Branislava Pokrajca je potvrđena brojnim angažmanima kao selektora i trenera Španjolske 1985., SAD-a 1988. godine, Egipta 1999. i Katara od 2003. do 2005. godine. Najveće priznanje dobio je sa najvišeg mjestu rukometne vertikale od čelnika europske rukometne federacije EHF i svjetske rukometne federacije IHF-a koji su ga imenovali za službenog predavača na stručnim skupovima koje organiziraju ova dva najveća rukometna foruma. Kao službeni predavač IHF-a sudjelovao je na seminarima u Švicarskoj, Nizozemskoj, Portugalu i Kanadi, a u organizaciji EHF-a u Parizu i Zürichu. Kao ovlaštena osoba IHF-a i EHF-a održao je brojne stručne seminare u Bugarskoj, Rumunjskoj, Velikoj Britaniji, Gani i Ujedinjenim Arapskim Emiratima. Po posebnim pozivima držao je predavanja i seminare u 19 zemalja diljem svijeta.

Profesor doktor Branislav Pokrajac čovjek koji je od rukometa stvorio nauku.

RUKOMET

Abas Arslanagić

Jedan od najboljih rukometnih vratara u povijesti ovog sporta. Abas Arslanagić rođen je u Derventi 2. rujna 1944. godine. Zvali su ga Vratar hobotnica, Div sa sedam ruku, Gutač sedmeraca... Prema mišljenju mnogih najbolji rukometni vratar ikada rođen.

Sa četrnaest godina počeo se baviti rukometom u rodnom gradu. Bilo je to davne 1958. godine, a nakon četiri godine odlazi u Beograd na studij. Tu ostaje godinu dana, a onda su po njega došli Banjalučani. Borac je stvarao momčad, imao velike ambicije. Stvarala se jedna nova generacija i momčad s kojom će Arslanagić osvojiti mnoge naslove, između ostalog i naslov prvaka Europe 1976. godine. Godinu dana ranije Borac je bio finalista Kupa prvaka. Inače za Borac je Abas odigrao 232 utakmice, osvojio je titule prvaka Jugoslavije 1973., 1974., 1975. i 1976. godine. Bio je najvažniji dio momčadi kada je osvojen Kup Jugoslavije 1969., 1972., 1973., 1974. i 1975. godine.

Za reprezentaciju Jugoslavije Abas Arslanagić odigrao je 125 utakmica. Bio je dio momčadi koja je na Olimpijskim igrama 1972. godine u Münchenu postala olimpijski pobjednik, pod vodstvom hrvatskih stručnjaka Ivana Snoja i Vladimira Stenzla. Kaže da se takva generacija rukometara teško može ponoviti na našim prostorima. Hrvoje Horvat, Nebojša Popović, Đorđe Lavrić, Miroslav Pribanić..., uz stručno vodstvo trenera Vlade Stenzla. Za njega kaže da je izmislio rukomet na našim prostorima. Ta njegova generacija rukometara osvojila je i dvije brončane medalje na Svjetskim prvenstvima 1970. u Francuskoj i 1974. u DR Njemačkoj.

Abas Arslanagić je dva puta branio za reprezentaciju svijeta. Bio je poznat po tome što je uveo neke novine u načinu kako se brani rukometni gol. Pri branjenju sedmeraca prvi je počeo izlaziti s crte na tri metra gdje bi digao ruke iznad glave. Isto je primjenjivao pri branjenju udaraca s krila kako bi smanjio kut pod kojim se može uputiti lopta. Bio je specijalist u branjenju sedmeraca. I ostali vratari su primjenjivali neke njegove tehnike koje su u upotrebi i danas.

Poslije blistave karijere okrenuo se trenerskom poslu. U nekoliko navrata bio je trener banjalučkog Borca. Na Olimpijskim igrama 1984. u Los Angelesu bio je trener vratara, kada je osvojena zlatna medalja. Bio je i izbornik jugoslavenske seniorske i juniorske reprezentacije koja je pod njegovim vodstvom osvojila medalju na Olimpijskim igrama 1988. u Seoulu. U toj brončanoj jugoslavenskoj reprezentaciji iz Seoula nastupali su i naši rukometari: Mirko Bašić, Boris Jarak, Alvaro Načinović, Goran Perkovac, Zlatko Saračević i Irfan Smajlagić.

Nakon završetka navedene olimpijade Arslanagić je bio prvi s naših prostora koji je otiašao raditi kao trener u daleki Katar, davne 1988. godine i tamo je ostao šest godina. Radio je sa svim kategorijama seniorima, juniorima i kadetima.

Poslije završetka rata na našim prostorima Abas Arslanagić bio je selektor i trener reprezentacije Hrvatske, zatim Katara i Bosne i Hercegovine. Kratko je bio trener u Bosni iz Sarajeva gdje je 2003. osvojio prvenstvo i kup Bosne i Hercegovine. Osim Bosne trenirao je još Badel 1862 Zagreb s kojim osvaja titulu i kup Hrvatske, zatim Laško iz Slovenije, a potom godinama radi u stručnom stožeru reprezentacije Katara gdje je trener vratara.

Abas Arslanagić je autor dvije knjige o rukometu pod naslovima „Na rukometnom golu“ i „Rukomet“, a jedno poglavlje knjige „Ambasadori plavog dresa“ posvećeno je i njemu – kralju sedmeraca, u kojem je naglašeno: „Negdje 1958. godine u Derventi, u maloj prašnjačkoj kasabi duboke bosanske provincije, smještene na obalama Čudljive rječice Ukraine počinje priča o jednom zgodnom dječaku zvanom Ako. Bio je vižljast, plavokos dječačić, vedrog duha i talenta za sve sportove. Volio je nogomet, odbojku i košarku, ali je slučaj htio da postane rukometar lokalnog kluba Partizan – na nagovor svog učitelja, a kasnije i trenera Huse Jusufbegovića. Čika Huso je glavni krivac što je Ako stao među stative.“

Abas Arslanagić ostat će upamćen i kao vratar koji je za Borac postigao 18 golova i jedan za reprezentaciju Jugoslavije s gola na gol.

Jedna od najvećih sportskih karijera na našim prostorima. Vratar koji je mijenjao dotadašnja nepisana pravila. Danas živi na relaciji Zagreb – Banja Luka. Njegova kćerka Maida Arslanagić rukometna je reprezentativka Hrvatske.

RUKOMET

Josip Glavaš

Poznati i priznati rukometni stručnjak.

Josip Glavaš rođen je u Derventi u Bosni i Hercegovini 5. listopada 1944. godine. U hrvatskom rukometu ostavio je veliki trag, zato se i našao u ovoj knjizi.

Igračku karijeru proveo je diljem bivše države, a po prestanku aktivnog igranja u 32. godini je započeo trenersku karijeru u Rukometnom klubu Derventa. Najprije je bio trener juniora stvorivši jednu vrlo jaku generaciju rukometara. Kao izraziti trenerski stručnjak i pedagog sa velikom je ljubavlju trenirao derventske mladiće, da bi im što više približio ovaj sport.

Glavaš se nikada nije libio na svoje treninge pozvati rukometne znalce pa je često u Derventu tada zvao Abasa Arslanagića, koji im je demonstrirao neke od taktika svog velikog i nenadmašnog trenera u reprezentaciji, rukometnog maga Vlade Stenzla.

Sudbina je htjela da Josip iz rodnog grada ode u Dobojsko gospodarstvo Slogu u elitno društvo. Sloga nije „plesala“ samo jedno ljeti već je postala i stabilan klub jugoslavenske prvoligaške elite. U Doboju je Glavaš otvorio i kafić pod nazivom „22:18“ koji je dobio ime po rezultatu koji je Slogu uveo u prvu ligu nakon majstorice protiv Celja, a koji je bio omiljeno okupljalište sportaša.

Hali, kako ga zovu najbliži prijatelji, čovjek je koji uvijek zrači optimizmom i uvijek je pozitivan, a trenerski moto uvijek mu je bio da nema nepobjedivih...

Uvjek je posjedovao svoj imidž koji se nije mogao kopirati. Oduševljavao je i svojim gafovima, kao i onda kada je u zadnjim sekundama utakmice ušao u teren i spriječio kontru, govoreći da je mislio da je kraj utakmice.

Početkom osamdesetih godina prošlog stoljeća tada slavni Borac iz Banja Luke ga poziva da preuzme ulogu šefa stručnog štaba. Josip postaje trener i s njim na čelu Borac nastavlja s odličnim igrama.

Ali za ovu priču najvažnije je da je Josip Glavaš bio pomoćnik izborniku reprezentacije Jugoslavije na Olimpijskim igrama 1988. godine kada je osvojeno treće mjesto i brončana medalja.

Početkom devedesetih godina prošlog stoljeća kada ratne strahote vladaju najprije u Hrvatskoj, a kasnije i u Bosni i Hercegovini, ovaj vrsni znalac karijeru nastavlja u Hrvatskoj trenirajući vodeće hrvatske klubove: Medveščak, Zagreb, Umag, Varaždin, a 1997. godine izbornik je hrvatske rukometne reprezentacije na Europskom prvenstvu u Italiji.

Kada je sve osvojio i ostavio veliki trag u hrvatskom rukometu, odlučio se na povratak u rukomet Bosne i Hercegovine da nakon ratnih strahota vrati ovaj trofejni sport na mjesto koje mu pripada.

Mnogi su mislili da se ona nezaboravna i izuzetno uspješna epizoda iz Doboja više ne može ponoviti, odlazi u Ljubuški gdje s Rukometnim klubom Izviđač ostvaruje izvanredne rezultate.

Osvojio je tri prvenstva i kup Bosne i Hercegovine, dva puta se plasirao u Ligu prvaka i u polufinale Kupa pobjednika kupova u kojem su ispali od španjolskog Ademar Leona, kasnije osvajača tog natjecanja. Trenirao je i reprezentaciju Bosne i Hercegovine.

Kako je malo trebalo da mu zalupa srce kada je prilikom gostovanja reprezentacije Bosne i Hercegovine u Liegeu protiv Belgije, po završetku susreta čuo od reprezentativca Terzića, tadašnjeg igrača Izviđača: „Joža je car, najbolji trener na svijetu.“

Josip Glavaš, za prijatelje Joža ili Hali, čovjek je koji je stvarao šampione. Mnogi rukometari u Bosni i Hercegovini, a poglavito u Hrvatskoj rado spominju trenerske kvalitete ovog velikog rukometnog stručnjaka. Iako je rođen izvan Hrvatske, u knjigu je uvršten jer je u hrvatskom rukometu ostavio veliki trag, a na koncu na europskom prvenstvu bio je i izbornik hrvatske rukometne reprezentacije.

RUKOMET

Velimir Kljaić

Izbornik s prvim hrvatskim olimpijskim zlatom.

Velimir Kljaić rođen je u Danilu kraj Šibenika 10. veljače 1946. godine. Čitav svoj život posvetio je rukometu. Igračku karijeru započeo je u Rukometnom klubu Medveščak iz Zagreba, čiji je dres nosio od 1962. do 1976. godine. U tom razdoblju Medveščak je osvojio titulu prvaka Jugoslavije 1964. i 1966. godine te Kup Jugoslavije 1965. i 1970. godine. Nakon odlaska iz Medveščaka, Kljaić je od 1976. do 1980. godine nosio dres Klagenfurta u Austriji.

Nakon prestanka aktivnog igranja Velimir Kljaić posvetio se trenerskoj karijeri. Najprije je od 1980. do 1984. godine, trenirao svoj matični klub zagrebački Medveščak. Potom je dugi niz godina radio u Njemačkoj. Prvi klub bio mu je Nürnberg čiji je trener od 1984. do 1988. godine, koga je iz druge lige pretvorio u uspješan prvoligaški klub. Potom je od 1988. do 1992. vodio Wallau Massenheim s kojim je 1992. godine osvojio njemačko prvenstvo, kup te Kup EHF-a. Iste godine proglašen je najboljim rukometnim trenerom u Njemačkoj. Nakon odlaska iz ovog kluba Kljaić je od 1992. do 1996. godine trenirao također njemački Grosswallstadt.

Godine 1996. postao je izbornik reprezentacije Hrvatske koju priprema i vodi na Olimpijskim igrama u Atlanti i s kojom osvaja zlatnu olimpijsku medalju. Bilo je to prvo hrvatsko olimpijsko zlato od uspostave neovisnosti. Uspjeh nad uspjesima. Zlato za sva vremena. U finalnoj utakmici Hrvatska je pobijedila Švedsku 27:26 i prvi put u povijesti olimpijskih igara intonirana je Lijepa naša. Evo što je nakon te povjesne pobjede izjavio Velimir Kljaić: „Sjajno smo igrali, sada je sve završilo mogu to slobodno reći. Zato treba spominjati da je ovo najsjajniji trenutak moje karijere. Karijere svih nas. Bilo je sve briljantno, ni ona utakmica sa Švedskom i poraz u skupini nije ništa pokvarila. Naprotiv igrali smo bez četvorice ključnih igrača i u onom porazu smo pokazali gdje su ranjivi, gdje su im bolne točke. Mladićima sva čast, znaju da je Hrvatska bila uz njih i opravdali su očekivanja. U Zagrebu prije 38 dana kada sam preuzimao momčad kazao sam da ćemo natrag plivati ako ne osvojimo medalju. To smo i napravili, uzeli smo zlato. Ovo je veliki podvig hrvatskog sporta, posebno hrvatskog rukometnog sporta. Moj posao je službeno završen, ali najvažnije je da sam ispunio cilj prema domovini i da mogu svakome pogledati u oči.“

U komentaru za *Slobodnu Dalmaciju* svjetski cijenjeni rukometni stručnjak Vinko Kandija je napisao: „U ovoj velikoj pobjedi i na cijelim igrama ključna je bila uloga Velimira Kljaića, našeg izbornika. On je čovjek koji nam je donio zlato. Jest, to su uradili igrači, ali je Kljaić od njih zakratko napravio momčad. Objektivno ovo je čudo što je Kljaić uradio, ja sam kao trener na njega ponosan jer je unio i taktičke novosti i stabilnost i sposobnost. Kljaić je veliki plus za našu struku, neka se vidi zna što je dirigent s klupe. Znao je promijeniti i tri igrača, imao je rješenje za takozvanu duboku obranu, znao je reagirati i odgovoriti na protivničke zamisli. Posebno bi istakao da Kljaić nije mnogo stariji od ovih naših igrača, baš zato on poznaje njihov mentalitet, u nekim situacijama znao se postaviti i brutalno jer je to jedino tako moglo. Kako sam se kod divio Petru Skansiju kada je vodio košarkaše u Barceloni, tako sam sad guštao zbog Kljaića. Uglavnom ovo je fantastično za naš rukomet, nadam se da ćemo znati to iskoristiti bolje nego do sada.“

Nakon što je osvojio olimpijsko zlato Kljaić se vratio u Njemačku gdje je od 1996. do 1997. trener Essena, a potom od 1997. do 1998. ponovno trenira Wallau Massenheim. Nakon toga se vraća u Hrvatsku gdje je od 1998. do 1999. ponovno izbornik hrvatske rukometne reprezentacije i trener Badel 1862 Zagreba s kojim 1999. godine osvaja prvenstvo i kup Hrvatske i dva puta 1998. i 1999. igra finale Lige prvaka.

Nakon odlaska iz Zagreba Velimir Kljaić od 2000. do 2001. godine najprije je izbornik reprezentacije Egipta, a potom od 2001. do 2002. Kuvajta. Godine 2004. vraća se u Njemačku gdje je od 2004. do 2005. trener Minden-Hannovera, zatim od 2005. do 2006. Gummersbacha. Nakon toga se nakratko vraća u Hrvatsku gdje trenira rukometnašice zagrebačke Lokomotive. Posljednji klub koji je trenirao bio je njemački Nettelstedt – Lubbecke čiji je trener od 2006. do 2008. godine.

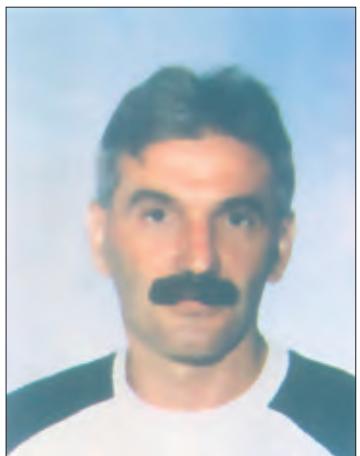
Godine 1996. dobio je godišnju Državnu nagradu Franjo Bučar, a 2010. dobio je posthumno istu nagradu samo za životno djelo. Njegov sin Nenad Kljaić poznati je hrvatski rukometni trener.

Velimir Kljaić preminuo je u Zagrebu 12. kolovoza 2010. godine i sahranjen je na groblju Mirogoj.

RUKOMET

Milan Rončević

Kondicijski trener koji je obnašao i dužnost trenera hrvatske rukometne reprezentacije kada je na Olimpijskim igrama 1996. godine u Atlanti prvi put u povijesti olimpijskog pokreta svirana Lijepa naša. Milan Rončević rođen je u Senju 24. kolovoza 1952. godine gdje je završio srednju i osnovnu školu. Kao trener radi od svoje 23. godine. Viši je trener nogometa i profesor tjelesne i zdravstvene kulture.

Sportsku karijeru Rončević je započeo u Nogometnom klubu Nehaj iz Senja čiji je član od 1968. do 1983. godine, osim u sezoni 1972./73. U Nehaju je bio igrač, igrač – trener i samo trener. U navedenoj sezoni 1972./73. bio je igrač Nogometnog kluba Digitron iz Buja. Godine 1976. u Poreču jedan je od izbornika hrvatske nogometne reprezentacije, južne skupine. Od 1984. do 1987. godine Milan Rončević radi kao nogometni trener najprije je sezonu i pol u Nogometnom klubu Crikvenica, a potom je dvije i pol sezone u Nogometnom klubu Vinodol.

U sezoni 1994./95. kondicijski je trener u Nogometnom klubu Rijeka, a u sezoni 1998./99. Rončević je vanjski suradnik u Nogometnom klubu Orijent iz Rijeke. U sezoni 1999./2000. Milan Rončević radi kao nogometni trener u susjednoj Bosni i Hercegovini u Nogometnom klubu Brotnjo iz Čitluka s kojim osvaja titulu prvaka države i nastupa u pretkolu Lige prvaka. Treba reći da Milan Rončević od 1988. godine radi u vrhunskom sportu.

Za vrijeme bivše države radio je u Rukometnom klubu Medveščak iz Zagreba s kojim je osvojio Cup Jugoslavije, a bio je i jedan od trenera u Ženskom rukometnom klubu Trešnjevka kada su bile prvakinje Europe. Posebno veliki trag Rončević je ostavio u Rukometnom klubu Badel 1862 s kojim je osvojio dvije titule prvaka Hrvatske, kao i nacionalni kup, a bio je i jedan od trenera kada je klub postao viceprvak Europe te osvajač četvrtog mesta u Kupu europskih prvaka.

U Rukometnom klubu Zamet iz Rijeke Milan Rončević radio je u dva navrata kada je klub nastupao u finalu hrvatskog kupa. U tom razdoblju Zamet je izborio dva plasmana u IHF kup. Od 1991. do 2000. Milan Rončević bio je član stručnog stožera hrvatske rukometne reprezentacije kada su naši "kauboji" nakon samostalnosti započinjali svoj trofejni niz.

Bio je pomoćni i ujedno kondicijski trener dok su izborničku dužnost obnašali Zdravko Zovko, Velimir Kljaić, Ilija Puljević i Abas Arslanagić. U tom razdoblju hrvatski rukometari osvojili su brončanu medalju na Europskom prvenstvu 1994. godine u Portugalu, srebro je osvojeno 1995. na Svjetskom prvenstvu u Islandu, zlato na Mediteranskim igrama 1997. u Bariju i brončana medalja na Svjetskim vojnim igrama 1999. godine u Zagrebu.

Za kraj ono najsjajnije i najvrijednije zbog čega je Milan Rončević i našao mjesto u ovoj knjizi. Bio je prvi suradnik izbornika Velimira Kljajića na Olimpijskim igrama 1996. u Atlanti kada je Hrvatska postala olimpijski pobjednik. Time je Rončević postao jedan od kovača hrvatskih olimpijskih odličja.

Nakon odlaska iz rukometa Milan Rončević je od 2001. do 2008. godine bio član stručnog stožera hrvatske skijaške reprezentacije i kondicijski trener Nike Fleiss. U tom razdoblju Nika je osvojila srebro na svjetskom omladinskom prvenstvu i osmo mjesto na Zimskim olimpijskim igrama 2002. u Salt Lake Cityu.

U pauzama skijaških sezona Rončević je bio član stručnog stožera hrvatske boksačke reprezentacije kada je Mario Šivilija osvojio europsko srebro i svjetsku broncu te osigurao nastup na Olimpijskim igrama 2008. u Pekingu, a Miroslav Ahmeti europsku broncu.

Na Mediteranskim igrama 2013. u Mersinu kondicijski je trener zadarskog boksača Josipa Filipija koji je na navedenim igrama osvojio srebrnu medalju.

Osim što je na Olimpijskim igrama 1996. u Atlanti bio kondicijski trener, Milan Rončević je bio i službeni pomoćni trener.

RUKOMET

Zdenko Zorko

Tri olimpijska zlata. Da, dobro ste pročitali.

Zdenko Zorko rođen je u Zagrebu 18. kolovoza 1950. godine. U dječačkim je danima branio u mlađim uzrastima Dinama, u momčadi u kojoj su bili i Željko Stinčić, Marijan Čerček, Zdenko Kafka.

U rukomet je otisao u srednjoškolskim danima, a kasnije je branio za prve momčadi zagrebačkih klubova Zagreb i Medveščak te u Sloveniji za Aero Celja.

Za reprezentaciju Jugoslavije nastupio je 82 puta. Bio je član momčadi koja je na Olimpijskim igrama u Münchenu 1972. godine osvojila zlatnu medalju, a na Olimpijskim igrama 1976. u Montrealu peto mjesto.

Na svjetskim prvenstvima nastupio je dva puta. Osvojio je brončanu medalju na Svjetskom prvenstvu 1974. godine u DR Njemačkoj. Zlatnu medalju osvojio je na studentskom svjetskom prvenstvu, kao i na Mediteranskim igrama 1975. godine u Alžiru.

Zdenko Zorko je trenersku karijeru započeo 1985. godine kada je momčad Zagreb – Chromos uveo u prvoligaško društvo. Zatim je trenirao zagrebački Borac, a potom je trener Aero Celja u Sloveniji s kojim osvaja slovenski kup. Nakon toga trenira zagrebačkog drugoligaša Industrogradnju, a s rukometnicama Lokomotive – Kraš finalist je Kupa pobjednika kupova.

Kao trener vratara radio je u Rukometnom klubu Zagreb 1862 Badel te u švicarskom Wintherthuru i njemačkom Gummersbachu. Bio je i trener golmanica u zagrebačkoj Lokomotivi.

U ulozi trenera Zdenko Zorko je dugogodišnji član stručnog stožera hrvatske reprezentacije. Naše je vratare pripremalo kada su osvojena dva olimpijska zlata u Atlanti 1996. i Ateni 2004. te bronca 2012. u Londonu.

Istu dužnost u reprezentaciji Hrvatske obnašao je kada su osvojene medalje na svjetskim rukometnim prvenstvima i to: u Islandu 1995. kada je osvojena srebrna medalja, 2003. u Portugalu kada je osvojeno zlato i 2005. u Tunisu kada je ponovno osvojeno srebro.

Dao je Zdenko Zorko obol kao trener reprezentacije kada su osvojene medalje na evropskim prvenstvima, bronca 1994. u Portugalu i srebro 2008. u Norveškoj.

Također treba spomenuti da je bio trener naših reprezentativnih vratara kada su osvojene zlatne medalje na Mediteranskim igrama 1993. u Francuskoj i 2001. u Tunisu.

Već s 22 godine Zdenko Zorko je bio u Stenzlovoj momčadi na Olimpijskim igrama u Münchenu 1972. godine. Bio je s Miljkom najmlađi u tom društvu, udarni vratarски dvojac činili su Abas Arslanagić i Zoran Živković. Prvo je s 20:14 svladan Japan, zatim SAD 25:15, a Zorko je prigodu dobio na utakmici s Mađarskom koja je završila s rezultatom 18:16.

„Zorko je odlično debitirao na Olimpijskim igrama, obranio je nekoliko vrlo teških udaraca, dao je poticaj momčadi kada je bilo najteže“ – izvijestio je Rene Vinek za *Sportske novosti*, ocjenivši debitanta čak devetkom.

Branio je Zorko i u sljedećoj utakmici protiv domaćina SR Njemačke (24:15), a u polufinalu s Rumunjskom (14:13) i finalu sa Čehoslovačkom (21:16) prepustio je mjesto starijima. Bio je to prvi rukometni olimpijski turnir nakon Igara 1936. godine i odmah je reprezentacija Jugoslavije osvojila zlatnu medalju. Dijelio ih je osobno predsjednik Međunarodnog olimpijskog odbora Avery Brundage.

Zorko voli reći da su Vladimir Stenzl i Josip Milković bili treneri koji su u njegovoj rukometnoj karijeri ostavili najsnažniji pečat. I podcrtat će da u to doba nije bilo specijalista za vratarske treninge.

Na kraju igračke karijere Stjepan Korbar ga je pozvao u trenerske vode, u kojima je ostao do danas.

Kaže da je teško izabrati najboljega među njegovim nasljednicima na hrvatskom golu jer je Hrvatska uvijek imala sjajne vratare: Bašića, Šolu, Losertu, Periboniu, Alilovića. Izdvaja ipak Valtera Matoševića jer je, kaže, na velikoj sceni u kontinuitetu bio najdulje, punih deset godina.

Sretan je što je trenirao po njegovu mišljenju najboljeg vratara na svijetu, Andreja Lavrova.

Njegov otac, popularni Tata Zorko, godinama je radio u rukometu, a Zdenkov sin Mirko rukometni je vratar. Što reći – rukometna obitelj.

Godine 2012. dobio je Državnu nagradu za sport Franjo Bučar.

RUKOMET

Lino Červar

jedan od najtrofejnijih rukometnih trenera u Europi.

Lino Červar rođen je u 22. rujna 1950. godine u selu Delići u općini Vrsar. Godine 1971. diplomirao je na Pedagoškoj akademiji u Puli i stekao zvanje nastavnika hrvatskog jezika. Na izvanrednom studiju novinarske škole u Saveznom institutu za novinarstvo u Rijeci diplomirao je 1983. godine.

Karijeru rukometnog trenera Lino je započeo u Rukometnom klubu Triko iz Novigrada 1974. godine. Od 1980. godine bio je trener u Rukometnom klubu Istraturist iz Umaga s kojim se iz pete lige tijekom pet sezona plasirao u prvu saveznu ligu Jugoslavije. Godine 1991. imenovan je članom stručnog stožera na prvoj službenoj utakmici hrvatske reprezentacije s Japanom. Od 1991. godine Červar je radio kao trener u Klagenfurtu u Austriji. Od 1994. do 2000. godine bio je trener, odnosno izbornik talijanske rukometne reprezentacije i direktor svih talijanskih rukometnih selekcija. U Italiji je 1998. godine objavio knjigu „Moje viđenje rukometa“.

Na klupi reprezentacije Italije 1997. ostvario je pobjedu u kvalifikacijama za Svjetsko prvenstvo u Japanu i prvo sudjelovanje Italije na SP. S istom reprezentacijom te godine osvaja srebrnu medalju na Mediteranskim igrama u Bariju. Godinu dana kasnije, 1998., Italija pod vodstvom Lina Červara prvi put sudjeluje na jednom europskom prvenstvu.

Nakon odlaska s klupe „azura“ Lino Červar se 2000. godine vraća u domovinu i postaje trener rukometaša Badel 1862 Zagreba s kojima 2001. godine postaje prvak Hrvatske. Godine 2002. Lino Červar postaje izbornik hrvatske rukometne reprezentacije i tada započinje jedna od najlepših sportskih priča na našim prostorima. Naredne 2003. Lino Červar na klupi hrvatske rukometne reprezentacije osvaja zlatnu medalju na Svjetskom prvenstvu u Portugalu. Bilo je to vrijeme kada je Lino usporedno s hrvatskom reprezentacijom trenirao i talijansku momčad Papilon Conversano s kojom iste 2003. osvaja prvenstvo i kup Italije.

Godine 2004. ponovno je trener rukometaša Zagreba i paralelno vodi hrvatsku izabranu vrstu. Na klupi Zagrebaša Červar je do 2009. godine i svake sezone sa ovim slavnim klubom osvaja duplu krunu, odnosno prvenstvo i kup Hrvatske. Paralelno s uspjesima na klupi Zagrebaša Červar nastavlja istim tempom i na klupi hrvatske rukometne reprezentacije na kojoj ostaje do 2010. godine.

Najveći uspjeh u trenerskoj karijeri postiže na Olimpijskim igrama 2004. godine u Ateni gdje je hrvatska izabrana vrsta postala olimpijski pobjednik. U finalu olimpijskih igara Hrvatska je pobijedila Njemačku 26:24 i popela se na Olimp. Nakon što je sirena označila kraj susreta Lino se zamalo rasplakao, a o svojim dečkima rekao je birane riječi: „Oni su heroji, oni su besmrtni. Oni zaslужuju sve čestitke, baš kao i oni koji su ih vodili, moji suradnici svih vrsta, ljudi iz Saveza pa i vi novinari.“

Pored navedenih uspjeha Lino Červar je još na klupi hrvatske rukometne reprezentacije osvojio srebrne medalje na svjetskim prvenstvima 2005. u Tunisu i 2009. u Hrvatskoj te medalje istog sjaja na Europskim prvenstvima 2008. u Norveškoj i 2010. u Austriji.

Od 2009. godine Lino Červar trener je rukometnom klubu Metalurg iz Skopja kojega vrlo uspješno vodi. S ovim klubom dosada je osvojio prvenstvo Makedonije 2010., 2011., i 2012. godine. Bio je na klupi Metalurga kada je osvojen i kup Makedonije 2010., 2011. i 2013. godine.

Odlukom Hrvatskog olimpijskog odbora najboljim hrvatskim trenerom proglašen je 2003. i 2004. godine. Godine 2011. Lino Červar proglašen je najboljim rukometnim trenerom u Makedoniji.

Treba reći i to da je Lino Červar dvostruki dobitnik Državne nagrade za sport Franjo Bučar i to 2003. osobne te nadne 2004. godine kao član i izbornik hrvatske rukometne reprezentacije. Godine 2010. dobio je nagradu Hrvatskog olimpijskog odbora Matija Ljubek. Uz to Červar je od 2003. do 2007. godine bio zastupnik u petom sazivu Hrvatskog sabora. Odlikovan je odličjem Red Danice hrvatske s likom Franje Bučara. Počasni je građanin Umaga.

Kada se sagledaju sportski uspjesi Lina Červara, može se bez razmišljanja zaključiti, velika i ogromna trenerska karijera prepuna trofeja na klupsom i reprezentativnom planu. Svakako najveći je ostvaren 2004. na Olimpijskim igrama u Ateni gdje je Lino sjedio na klupi Hrvata – olimpijskih pobjednika.

RUKOMET

Irfan Smajlagić

Istinski velikan hrvatskog rukometa.

Irfan Smajlagić rođen je 16. listopada 1961. godine u Medenom Polju kraj Banja Luke. Igračku karijeru započeo je u momčadi Borca iz Banja Luke s kojim je osvojio titulu prvaka Jugoslavije 1981. godine i kup 1979. Potom 1986. godine dolazi u Zagreb i postaje igrač Medveščaka s kojim osvaja kup Jugoslavije 1987., 1989. i 1990. godine. Rukometni put 1990. godine vodi ga u Francusku gdje je igrač momčadi Ivry, Nimes i Livry. Zatim je od 1997. do 2000. igrao za Zagreb 1862 Badel s kojim 1998., 1999. i 2000. godine osvaja prvenstvo i kup Hrvatske. Potom igra za riječki Zamet u kojem je 2002. godine završio igračku karijeru. Rukomet je igrao pune 24 godine. Uz mnoge klupske trofeje ostvario je i zavidnu reprezentativnu karijeru. Kao član reprezentacije Jugoslavije osvojio je brončanu medalju na Olimpijskim igrama 1988. godine u Seoulu.

Kao reprezentativac Hrvatske ostvario je impozantan niz uspjeha i medalja. Godine 1994. na Europskom prvenstvu u Portugalu osvaja brončanu medalju. Na Svjetskom prvenstvu na Islandu 1995. Smajlagić je član momčadi koja osvaja srebrnu medalju. Zlatnu medalju osvojio je na Mediteranskim igrama 1993. godine u francuskom Languodec – Roussilonu.

Kao kruna karijere stigla je zlatna olimpijska medalja na Igrama 1996. godine u Atlanti.

U izboru svjetskih rukometnih stručnjaka 1997. godine izabran je u idealnu rukometnu postavu svih vremena. Tri puta je biran u *all stars team* na velikim natjecanjima (olimpijske igre i svjetsko prvenstvo).

Igračku karijeru završio je 2002. godine i dao se u trenerske vode. Dugi niz godina bio je prvi suradnik izbornika hrvatske rukometne reprezentacije Lina Červara, tako da je Irfan kao trener u hrvatskoj reprezentaciji osvojio zlatnu medalju na Olimpijskim igrama 2004. godine u Ateni i srebrnu medalju na Svjetskom prvenstvu 2005. godine u Tunisu. Bio je izbornik hrvatske reprezentacije na Mediteranskim igrama u Almeriji 2005. kada je osvojena zlatna medalja. Kao izbornik kadetske reprezentacije Hrvatske osvojio je zlatnu medalju na Europskom prvenstvu 2006. u Estoniji.

Dobitnik je Državne nagrade za sport Franjo Bučar 1996. godine, a odlikovan je i državnim odličjem Red Danice hrvatske s likom Franje Bučara. Čak pet puta igrao je za reprezentaciju svijeta i dva puta za reprezentaciju Europe. Godine 1995. proglašen je najboljim rukometашem u Hrvatskoj.

U Hrvatskom rukometnom savezu Irfan Smajlagić formalno je imao dužnost instruktora za muški rukomet i trenera nacionalnih selekcija. Kao igrač bio je gotovo neprimjetan u javnosti, takav je bio i dok je obnašao navedenu dužnost.

U radu nije htio prihvatići da usporedno s radom u reprezentacijama radi i u nekom od klubova, iako je bilo više ponuda. Njegovo je trenersko geslo – ako je izbornik, onda je samo izbornik. Ili jedno ili drugo, odnosno ili klub ili reprezentacija. Govori da je teško kvalitetno na „dva fronta“ obnašati trenersku dužnost. Kao trener u reprezentaciji puno energije je trošio na praćenje igrača, tako da, kako kaže, nije vidio ni vremena ni prostora da bi čovjek mogao obavljati nešto paralelno.

Smajlagić će reći da je kao instruktor za muški rukomet i trener nacionalnih selekcija imao veliki angažman tijekom cijele godine, osobito u radu mlađih dobnih skupina. On je trener koji stvara igrače, čovjek koji prati te mlade ljudе u njihovim prijelaznim godinama do u tančine. To je, voli reći Irfan, vrijeme kada se iz mladića formira čovjek i kada se iz talenta formira igrač. Skoro svaki mjesec imao je okupljanje juniora i kadeta. Obiman program koji se mora ukomponirati u odnosu na prvenstvo Hrvatske i europska natjecanja.

Irfan Smajlagić istinska je legenda hrvatskog rukometa. Čovjek koji je u rukometu kao igrač osvojio sve i koji je radio s mnogim trenerskim velikanima svog vremena. Danas je obrnuta pozicija. Danas on kao rukometni značac uči one koji dolaze. Ukoliko ti mlađi rukometari na kojima počiva budućnost rukometa budu imali i blizu volje i znanja kakvog je posjedovao Irfan Smajlagić, zagarantirana im je velika karijera.

Bio je izbornik reprezentacije Bosne i Hercegovine te trener Bosne iz Sarajeva s kojom je prvak države 2011. Nekoliko godina radio je kao trener u Francuskoj, a od listopada 2012. trener je riječkog Zameta. U ožujku 2014. postao je trener rukometničica zagrebačke Lokomotive s kojom osvaja titulu prvaka Hrvatske u sezoni 2013./14.

RUKOMET

Miljenko Rak

Kondicijski trener svjetskog renomea.

Miljenko Rak rođen je u Osijeku 20. rujna 1947. godine. Profesor je tjelesne i zdravstvene kulture koji je stekao reputaciju ponajboljeg hrvatskog stručnjaka za tjelesnu pripremu sportaša.

Počeo je kao suradnik Milana Đuričića u Nogometnom klubu Osijek gdje je postao prvi kondicijski nogometni trener u Hrvatskoj osamdesetih godina prošlog stoljeća. Nakon Đuričića i Ljupko Petrović radio je po njegovim planovima dok je bio trener NK Osijek. Suradnju su nastavili i kad je uveo Spartak iz Subotice u nekadašnju Prvu saveznu ligu. S Vojvodinom iz Novog Sada postali su prvaci Jugoslavije, a sve je kulminiralo poznatim trijumfom Crvene Zvezde pobjedom u Kupu europskih prvaka 1991.

Njegov je rad također ugrađen u pothvat Ive Majoli u Roland Garrosu i zlatnu medalju rukometne reprezentacije Hrvatske na Olimpijskim igrama 2004. u Ateni. Kondicijski je trener zagrebačkog Dinama 1990. kada je trener bio Josip Kuže. Dvije godine kasnije s Čirom Blaževićem, a od 1995. pa sve do 2008. vodio je brigu o tjelesnoj pripremljenosti modrih iz Maksimira. U klubu je upisao devet naslova prvaka i sedam kupova.

Od 2006. do 2012. Miljenko Rak bio je neizostavni član stručnog stožera hrvatske nogometne reprezentacije pod vodstvom izbornika Slavena Bilića, a nakon odlaska Bilića s čela reprezentacije zajedno su nastavili u Lokomotivu iz Moskve, a potom od 2013. u turskom Beskitasu.

Gotovo u svakom razgovoru Miljenko ističe da je kao trener započeo u Atletskom klubu Slavonija gdje je bio od 1976. do 1989. kada se preselio u Zagreb. Stručni je tvorac ženskog sastava koji je 1985. postao klupski viceprvak Europe na ciriškom Letzigrundu. Bolji je bio samo Bayer 04 iz Leverkusena. Trenirao je niz sjajnih mlađića i djevojaka, s tim da je Slobodanka Čolović na 800 metara osvojila broncu na dvoranskom europskom prvenstvu. Miljenko Rak trenirao je i Mirelu Šket osvajačicu dviju brončanih medalja na Mediteranskim igrama 1983. u Casablanci, zatim olimpijskog skakača u vis Novicu Čanovića, Sinišu Ergotiću, Lahora Marinoviću, Sanju Bečkei, Slavku Juričević...

Prije nego je krenuo u stručne trenerske vode Miljenko Rak bio je sjajan skakač u dalj. U povijest je ušao skokom od 7,99 metara osvarenim 1971. na Balkanskim igrama. U to doba bio je to sedmi rezultat na svijetu, četvrti u Europi i da-kako, rekord bivše države. Od magične granice tog vremena dijelio ga je dakle samo jedan centimetar.

Godine 1972. dobio je od strane *Sportskih novosti* nagradu za *fairplay* sportaša Jugoslavije. To ne čudi jer Rak je doista kao natjecatelj i kao trener bio najprije fer i korektan čovjek pa tek onda stručnjak svog posla pod čijim vodstvom je hrvatski sport bio i na vrhu Olimpa.

Miljenko Rak je jedno vrijeme trenirao i najveću hrvatsku sportašicu u povijesti skijašicu Janicu Kostelić.

Rak je u Zagrebu vlasnik *fitnessa* Sportska obuka -M. Rak kojeg vode njegovi sinovi, diplomirani ekonomist Igor i mlađi Filip, profesor tjelesne i zdravstvene kulture.

S obzirom da je ovo knjiga o našim trenerima koji su s hrvatskim sportašima „kovali“ olimpijska odličja vratimo se u Atenu 2004. gdje je pod vodstvom Lina Červara, pomoćnog trenera Irfana Smailagića, trenera vratara Zdenka Zorka i kondicijskog trenera Miljenka Raka, osvojena zlatna olimpijska medalja.

Bila je to igra iz bajke naših rukometnih „kaubaja“. Doslovce su pokorili rukometni svijet. U finalu je pobjedena Njemačka 26:24. Hrvatski rukometari u Ateni su bili *dream team*, pakleni stroj koji je sve mlio pred sobom. Naši rukometari sjajno su vođeni od strane „velikog“ Lina, ali su bili i odlično tjelesno pripremljeni od „velikog“ Miljenka.

Kovači olimpijskih odličja iskovali su u Ateni jednu od najljepših priča u povijesti hrvatskog sporta, na radost hrvatskog sporta i cijelog hrvatskog naroda.

RUKOMET

Slavko Goluža

jedan od najboljih hrvatskih rukometnika u povijesti.

Slavko Goluža rođen je 17. rujna 1971. godine u Pješivac Kuli, u općini Stolac, u Bosni i Hercegovini. Odrastao je u Metkoviću gdje je završio osnovnu i srednju školu. Kratko je trenirao u Nogometnom klubu Neretva, a poslije prelazi u Rukometni klub Mehanika.

Kao 16-godišnjak počeo je već 1987. godine igrati za prvu momčad Mehanike i odmah se dalo naslutiti da je Goluža igrač za mnogo jače rukometne sredine od Metkovića.

Kada je dolazio u Zagreb, Goluža je izjavljivao da dolazi u prvom redu učiti rukomet. Uvažajući rukometne temelje koje su mu dali treneri u Metkoviću, ima još dosta toga za naučiti da bi postao vrhunski igrač. Plakao je kada je dolazio u Zagreb jer je bio još gotovo dijete, nije znao što ga čeka ni hoće li opravdati povjerenje zagrebačkih rukometnih stručnjaka. Slavko je radio i radio. Nije mu bilo teško prvi doći na trening, a otići posljednji. Slavko Goluža je čovjek koji u svojem životu priznaje samo rad. Takav je bio kao igrač, takav je danas kao trener i izbornik.

Vrlo brzo počeli su stizati i trofeji. Već 1990. i 1991. godine Rukometni klub Zagreb je prvak Jugoslavije, a potom je Slavko sa svojim klubom, do odlaska iz Zagreba 1998. godine, osvojio titule prvaka Hrvatske 1992., 1993., 1994., 1995., 1996., 1997. i 1998. godine. U istim godinama Zagreb je osvojio i hrvatski rukometni kup. A bio je dio momčadi Zagreba koja je osvojila kup Jugoslavije 1991. godine. U dresu Zagreba Slavko Goluža je osvojio i titule prvaka Europe 1992. i 1993. godine, kao i europski Superkup 1993. godine.

Nakon odlaska iz Zagreba Slavko Goluža u sezoni 1998./99. igra za njemački Tus Nettelstedt – Lubbecke, a potom se 1999. godine vraća u Hrvatsku, u svoj matični klub, ovog puta pod imenom RK Metković Jambo. Tu ostaje do 2002. godine i u tom razdoblju s Metković Jambom 2000. osvaja titulu prvaka Europe te hrvatski rukometni kup 2001. i 2002. godine.

Narednu sezonu 2002./03. Goluža provodi u Francuskoj gdje igra za momčad Paris Saint Germaine i osvaja titulu prvaka Francuske.

Nakon toga u sezoni 2003./04. igra u Mađarskoj za momčad Fotex Veszprem s kojim osvaja kup. Potom se 2004. godine vraća u Zagreb i sa Zagreb Croatia osiguranjem 2005. i 2006. godine osvaja titulu prvaka i kup Hrvatske, nakon čega prestaje s aktivnim igranjem.

Za hrvatsku rukometnu reprezentaciju odigrao je 246 utakmica i postigao 627 golova.

Na Olimpijskim igrama u Atlanti 1996. i Ateni 2004. godine osvojio je zlatne medalje. Na Svjetskom prvenstvu na Islandu 1995. osvojio je srebrnu, 2003. u Portugalu zlatnu, a 2005. u Tunisu ponovno srebrnu medalju. Na Svjetskom kupu 2006. u Švedskoj osvojio je također zlatnu medalju.

Na Mediteranskim igrama u Tunisu 2001. također je osvojio zlatnu medalju.

Kao izbornik hrvatske rukometne reprezentacije osvojio je 2012. godine brončanu medalju na Olimpijskim igrama u Londonu i Europskom prvenstvu u Srbiji, kao i 2013. na Svjetskom prvenstvu u Španjolskoj. Na Svjetskom prvenstvu u Bahreinu 2008. osvojio je srebro kao izbornik hrvatske kadetske reprezentacije.

Izborom *Sportskih novosti* proglašen je rukometašem godine 2001., a 2012. trenerom godine.

Slavko Goluža trostruki je dobitnik Državne nagrade za sport Franjo Bučar, 1996. i 2004. godine kao član hrvatske rukometne reprezentacije, a 2009. dobio je osobno istu nagradu.

Odljikovan je redom Kneza Branimira s ogrlicom i Redom Danice hrvatske s likom Franje Bučara.

Godine 2007. dobio je nagradu Međunarodnog olimpijskog odbora pod nazivom Sport i promicanje olimpizma za osobite zasluge kao veleposlanik nacionalne i međunarodne olimpijske misije.

Od 2007. godine obnaša dužnost potpredsjednika Kluba hrvatskih olimpijaca, a od 2008. do 2012. potpredsjednik je Hrvatskog olimpijskog odbora.

Nakon prestanka igranja, od 2006. do 2011. godine pomoćnik je izbornika hrvatske rukometne reprezentacije, a od 2011. je izbornik.

U mandatu od 2010. do 2014. godine član je prvog Nacionalnog vijeća za sport, najvišeg stručnog i savjetodavnog tijela koje brine za razvoj i kvalitet sporta u Republici Hrvatskoj.

RUKOMET

Željko Babić

Nekada i pomoći trener ima veliku ulogu u postizanju uspjeha jedne momčadi. Tako je i u slučaju ovog nekada vrsnog rukometaša, a danas trenera.

Željko Babić rođen je u Metkoviću 19. svibnja 1972. godine. S rukometom je počeo u klubu PIK Neretva u Opuzenu 1982. godine. Imao je tada Željko samo deset godina. Čineći prve rukometne korake pokazao je odmah da će to biti igrač za mnogo veće sredine od Opuzena te da će ostvariti respektabilnu karijeru.

Na poziv profesora Vinka Tomljenovića Babić 1988. godine odlazi u Zagreb gdje nastavlja trenirati i igrati rukomet. Za tadašnji Zagreb Cromos potpisao je trogodišnji ugovor koji je kasnije, naravno, produžio. Bio je Babić dio velike momčadi Zagreba koja je postigla vrlo zapažene rezultate iako u izuzetnoj konkurenciji koja je tada vladala u Zagrebu, Babić nije bio standardan u prvoj momčadi već je ulazio s klupe.

Željko Babić je bio rukometaš Zagreba kada je 1991. godine osvojeno prvenstvo i kup Jugoslavije. Dio je momčadi iz 1992., 1993. i 1994. godine kada je Zagreb osvojio prvenstvo i kup Hrvatske. Svakako najveći uspjeh u dresu ovog trofejnog kluba Babić je postigao 1992. i 1993. godine kada je Zagreb postao prvak Europe, a 1993. i pobjednik europskog superkupa.

Željko Babić je veoma skroman čovjek koji u većini svojih intervjua ističe da njegov doprinos u trofejima Zagreba nije bio velik. Iako je ulazio s klupe, Babić je dva puta bio član momčadi koja je postala europski prvak. Zar je to malo? Taj uspjeh, ma koliki obol pojedinca bio u njemu, u svakom sportu je rezerviran samo za odabrane. Među njih se s osvojenim trofejima svrstao i Babić.

U Zagrebu je Babić ostao do 1994. godine. Poslije je jedno vrijeme proveo igrajući u rodnoj dolini Neretve gdje je igrao za tada jaku momčad Metkovića. Svoje možda najbolje rukometne godine proveo je u Italiji, u klubovima Prato četiri godine i u Modeni dvije godine. Poslije Italije opet je igrao kratko u Metkoviću i karijeru završio 2004. godine. Napravio je tada pauzu i kako kaže nije znao što i kako dalje. Jedno vrijeme se povukao iz rukometa počevši raditi drugi posao. Onda je iznenada dobio poziv za trenera, makar o tome u tim trenucima nije niti razmišljao.

Vrlo brzo upisao je fakultet i završio Višu trenersku školu i počeo se baviti trenerskim poslom i raditi s djecom u Rukometnoj akademiji Balić – Metličić. Godine 2009. dobiva poziv Lino Červara da bude jedan od trenera hrvatske rukometne reprezentacije koja je kasnije na Svjetskom prvenstvu u Hrvatskoj osvojila srebrnu medalju. Poslije je otisao za trenera u Metković, a zatim je vrlo brzo dobio poziv za trenera u Sloveniji. No, onda se iznenada dogodio još jedan preokret. Na inicijativu Zorana Gobca vratio se u Hrvatsku i dobio zadatku raditi s mlađim i perspektivnim igračima. Tako je došao u Split i radio u tamošnjem rukometnom klubu dvije, tri godine.

U međuvremenu se s klupe hrvatske reprezentacije povukao Lino Červar. Slavko Goluža kao njegov pomoćnik preuzeo je ulogu izbornika, a Željko Babić postao je prvi trener reprezentacije.

Pod njihovim vodstvom hrvatski rukometaši nastavili su niz uspjeha. Osvojili su brončane medalje na Svjetskom prvenstvu 2013. u Španjolskoj i na Europskom 2012. u Srbiji. Brončanu medalju osvojili su na Olimpijskim igrama 2012. godine u Londonu, za koju je hrvatski predsjednik Ivo Josipović odlikovao Željka Babića odličjem Red hrvatskog pletera.

Neretvanski kraj uvek je bio poznat po odličnim rukometima. O tome Babić kaže: „Vrhunski rukometari su bili Obrvan, Čavar, Kaleb, Goluža i drugi. Sigurno je jedno, bar po mom mišljenju, da neretvanski kraj posjeduje nekakav genetski rukometni potencijal i treneri entuzijasti su uz veliki napor klubova i igrača dostigli vrhunske rezultate.“

Na pitanje je li teže biti igrač ili trener, Babić kaže da je uloga trenera puno kompleksnija od samog igranja. Ističe da trener mora voditi 20 igrača i za sve njih odgovara, a to, znamo, nije niti malo lako.

Od ljeta 2013. godine Babić radi u Bjelorusiji gdje je trener momčadi Meškov Bresta s kojim je 2014 prvak i pobjednik kupa. Uvjeren je da hrvatski rukomet ima sjajnu perspektivu i da će generacija koja dolazi zasigurno nastaviti trofejni niz.

RUKOMET

Mario Tomljanović

Priznati kondicijski trener, ali i znanstvenik.

Mario Tomljanović rođen je 24. rujna 1970. godine u Brisbanu u Australiji. Godine 1996. diplomirao je na Fakultetu za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu, a na istom fakultetu magistrirao je 2006. Doktorirao je na Kineziološkom fakultetu Sveučilišta u Splitu 2011. godine.

Autor je mnogih znanstvenih i stručnih radova. Predavač je na mnogim znanstvenim i stručnim konferencijama u Hrvatskoj i svijetu.

U svojoj struci radio je na više mesta i obnašao razne dužnosti. Od 1994. do 1996. radio je u *fitness* centru Cibona u Zagrebu, a potom tijekom 1996. u *fitness* centru Life u Splitu, a zatim od 1996. do 1999. kao *manager* u *fitness* centru Quattro u Splitu.

U prvenstvenoj sezoni 1998./99. kondicijski je trener u Rukometnom klubu Brodomerkur iz Splita. Od 1999. do 2002. godine Tomljanović je *manager* u *fitness* centru Step u Metkoviću i kondicijski trener u Rukometnom klubu Metković s kojim 2000. godine osvaja kup EHF te hrvatski rukometni kup 2001. i 2002.

Nakon povratka iz Metkovića u Split Tomljanović je od 2002. do 2003. *manager* u *fitness* centru Body Master, a kondicijski je trener u Ženskom rukometnom klubu Kaltenberg od 2002. do 2005. kao i u muškom Rukometnom klubu Split od iste godine pa do 2007.

Tijekom 2003. Mario je i predsjednik Društva za šport i rekraciju Cosmosport – Split.

Od 2006. do 2007. Tomljanović je kondicijski trener našeg proslavljenog tenisača Marija Ančića, a u isto vrijeme od 2006. pa do 2011. predavač je na Kineziološkom fakultetu u Splitu. Zatim je kondicijski trener Ženskog odbojkaškog kluba Split 1700 od 2008. do 2013.

Treba reći da je Mario od 2008. do 2014. direktor Instituta kineziologije i sporta. U prvenstvenoj sezoni 2009./10. Mario se vraća u Metković gdje je ponovno kondicijski trener rukometara Metkovića, a usporedo s tim od 2009. do 2014. kondicijski je trener Rukometnog kluba Split. Od 2010. do 2012. Tomljanović je kondicijski trener Rukometnog kluba Zagreb s kojim 2010. 2011. i 2012. osvaja prvenstvo i kup Hrvatske.

Od 2010. do 2013. Mario Tomljanović je kondicijski trener rukometne reprezentacije Hrvatske s kojom 2011. osvaja brončanu medalju na Europskom prvenstvu u Srbiji. Bio je dio stručnog stožera rukometne reprezentacije i 2012. kada je na Olimpijskim igrama u Londonu osvojena također bronca, kao i 2013. na Svjetskom prvenstvu u Španjolskoj kada je ponovno osvojena bronca.

Godine 2010. Mario je predavač na Hrvatskoj olimpijskoj akademiji, a 2011. profesor je na Kineziološkom fakultetu Sveučilišta u Splitu na predmetima „Kondicijske pripreme sportaša“ i „Vodstva i podučavanja u sportu.“

Godine 2013. Tomljanović je od strane Udruge kondicijskih trenera Hrvatske proglašen kondicijskim trenerom godine. Tijekom 2013. Tomljanović radi i u dalekoj Kini gdje je kondicijski trener kineske rukometne reprezentacije i Rukometnog kluba Jiang Su s kojim je iste godine prvak na kineskim nacionalnim igrama. Iste 2013. Mario odlazi u Bjelorusiju gdje je kondicijski trener u Rukometnom klubu GBK Meshkov Brest s kojim je 2014. prvak i pobjednik kupa Bjelorusije.

Mario Tomljanović je relativno mlad kondicijski trener koji je u svome poslu obišao svijet. Kako diljem svijeta tako i u Hrvatskoj njegov stručni rad svugdje je davao rezultat.

Budući je ovo knjiga o trenerima koji su s našim sportašima „kovali“ olimpijska odličja, još jednom treba ponoviti da je Tomljanović bio član stručnog stožera hrvatske rukometne reprezentacije na Olimpijskim igrama 2012. godine u Londonu kada je osvojena olimpijska bronca. Izbornik je bio Slavko Goluža, pomoćni trener Željko Babić, a trener vratara Zdenko Zorko.

Pred ovim dokazanim sportskim stručnjakom zasigurno je još dosta vremena u kojem će svojim znanjem obučavati hrvatske sportaše na opće zadovoljstvo hrvatskog sporta i cijelokupne javnosti.

Mario je trener prošlosti, današnjosti, a zasigurno i budućnosti hrvatskog sporta.

Laszlo Hingl

KAJAK

Što reći za izbornika i trenera, o kakovom se stručnjaku radi kada nije prisutan na olimpijskim igrama, a sportaš kojega je on pripremao za igre osvoji dvije medalje. Ovo je ipak sport gdje se na prvom mjestu vrednuje rezultat pa tek onda sve ostalo. Kajakaši koje je trenirao Laszlo Hingl postigli su na velikim natjecanjima, što znači na olimpijskim igrama te svjetskim i europskim prvenstvima, više nego odlične rezultate.

Laszlo Hingl je poznati mađarski kajakaš - kanuista koji je kao natjecatelj imao respektabilnu karijeru. Vrhunac je bio na Svjetskom prvenstvu u Beogradu 1971. godine gdje je u paru osvojio srebro na deset tisuća metara, a dvije godine ranije 1969. godine na Europskom prvenstvu u Moskvi u istoj disciplini osvojio je titulu prvaka Europe. Tu su i brojne medalje i titule na prvenstvu Mađarske u više disciplina.

Hingl je kao natjecatelj bio član Kajakaškog kluba Szeged iz mađarskog grada Segedina, kluba s veoma jakom rezultatskom tradicijom. Pored Hingla još desetak članova ovog kluba osvajalo je medalje na velikim natjecanjima.

Laszlo Hingl nakon završetka vrlo uspješne natjecateljske karijere krenuo je u trenerske vode. Postao je vrlo cijenjeni kajakaški trener pod čijim vodstvom su kajakaši iz Jugoslavije i Mađarske osvojili veliki broj medalja.

Bio je izbornik i trener kajakaške reprezentacije Jugoslavije 1976. godine pred odlazak na Olimpijske igre u Montrealu, ali na samim igrama nije bio. Njegov matični Mađarski kajakaški savez nije dozvolio odlazak na igre pod zastavom druge države.

Čudna odluka Mađarskog kajakaškog saveza nije demoralizirala tada jedinog jugoslavenskog predstavnika u kajaku na Olimpijskim igrama u Montrealu, Matiju Ljubeka. Dapače, dala mu je podstrek i želju da postigne što bolji rezultat. Matija Ljubek bio je kao natjecatelj doista poseban. Uz veliki talent za kajakaštvo, bio je krajnje uporan, vrijedan, mrljiv. Njegov cilj bio je samo što prije stići na kraj staze, a konkurenca neka brine o sebi.

Na Olimpijskim igrama 1976. godine u Montrealu Matija Ljubek osvojio je dvije medalje. U disciplini C - 1 na 500 metara osvojio je broncu s rezultatom 1:59,60, a u istoj disciplini na tisuću metara brkati Beliščanin postao je olimpijski pobjednik s rezultatom 4:09,51.

Ljubekovi rezultati najbolje govore kako ga je Hingl pripremio za natjecanje u Montrealu. Ako ćemo negdje svrstati kao Laszla Hingla trenera, on je doista čovjek, što bi se reklo u narodu, koji „zna znanje“. On je motivator, znalac, radnik, strateg. U jednoj osobi je sve što treba za kompletног trenera. Kada se sve trenerske predispozicije ispune, rezultat ne može izostati.

Svaki trener, ma u kojem sportu bio, želi imati motiviranog sportaša. Motivacija predstavlja temelj borbenosti, sportskog duha i čvrstoće što se smatra ključnim osobinama kvalitetnog sportaša. Navedenih osobina u sportaša kakav je bio Matija Ljubek doista nije nedostajalo. Hingl je znao iz njega izvući maksimum, poštujući njegov pristup kajaku. Kao trener znao je poštovati individualne razlike u osobinama i sposobnostima svakog sportaša, a vodeći se idejom da se motivacija kod sportaša sama po sebi podrazumijeva, odnosno da je u Ljubekovu slučaju u najvećoj mjeri urođena.

Što reći za kraj teksta o ovome priznatom kajakaškom stručnjaku. Rezultati njegovih natjecatelja o njemu najbolje govore, a za hrvatski sport najznačajnije je da je njegov sportaš Matija Ljubek na Olimpijskim igrama 1976. u Montrealu osvojio zlato i broncu iako Hingl fizički nije bio s njim u tim velikim trenucima za hrvatski sport, za Matiju Ljubeka i za Laszla Hingla.

Rezultati Ljubeka u Montrealu potvrda su prethodno navedene teze o kompletном treneru Hinglu koji ima predispozicije vrhunskog stručnjaka, ali koji je najprije motivator.

Laszlo Kovacs

KAJAK

Jedan od najvećih kajakaških znalaca u povijesti ovog sporta koji je ostavio veliki trag i u hrvatskom kajaku kao trener Matije Ljubeka, Velikog Matije koji je na olimpijskim igrama osvojio dvije zlatne te po jednu srebrnu i brončanu medalju.

Laszlo Kovacs rodio se 18. veljače 1947. u mađarskom gradu Szegedu, ali su mu roditelji poslije Drugog svjetskog rata živjeli u Bečeju, u Vojvodini. Okolnosti su njegov životni put vodile raznim pravcima. Otac mu je u Drugom svjetskom ratu zarobljen u Rusiji, a majka mu je u Budimpešti radila kao učiteljica pa je Laszlo živio s bakom u Bečeju, da bi se potom posredstvom Crvenog križa vratio u Mađarsku.

Laszlo Kovacs bio je odličan kajakaš. Ostvario je odlične rezultate na velikim natjecanjima, a više od deset godina bio je nezamjenljivi član mađarske kajakaške reprezentacije. Usporedno s veslanjem završio je Kovacs gimnaziju u Budimpešti, a 1971. stekao je diplomu veslačkog i kajakaškog trenera. Iste godine kada je stekao diplomu postao je trener u Kajakaškom klubu Szeged.

Na raznim međunarodnim natjecanjima Kovacs je upoznao brojne svjetske kanuiste, među njima i legendarnog Matiju Ljubeka. Vrlo brzo stvorilo se obostrano prijateljstvo i odlična suradnja.

Nije trebalo dugo da Matija Ljubek pod trenerskim vodstvom proslavljenog Mađara počne pokoravati kajakaški svijet. Pored medalja na olimpijskim igrama Ljubek se sa svakog velikog natjecanja, bilo svjetskog ili europskog prvenstva, redovito vraćao s nekoliko medalja od kojih su dominirale one zlatne.

Pored Jugoslavije i Mađarske Laszlo Kovacs je kao kajakaški trener radio i u Bugarskoj, Sloveniji te napisljeku Hrvatskoj. Bio je trener hrvatske kajakaške reprezentacije na Olimpijskim igrama 2000. godine u Sydneyju. Na tim igrama je među našim kajakašima nastupio i Nikica Ljubek, sin proslavljenog Matije. Doista je to rijekost u jednom sportu da isti trener vodi oca i sina u vremenskim razmacima od više od dvadeset godina. Nažalost, igre u Sydneyju bile su posljednje našem Matiji koji je bio šef hrvatske misije. Nekoliko dana po povratku kući tragicno je preminuo.

Kovacs i danas radi kao kajakaški trener u mađarskom Szegedu u tamošnjem klubu i priprema mađarsku reprezentaciju za Olimpijske igre u Brazilu 2016. godine. Kada spominjemo olimpijske igre treba reći i to da je kao trener različitih kajakaških reprezentacija Laszlo Kovacs pet puta sudjelovao na olimpijskim igrama.

Iskreno priznaje da je trebao davno završiti trenersku karijeru. No, uvijek misli još samo jednu godinu pa onda oproštaj, pa tako godinu za godinu..., ali za dobrobit kajaka on ostaje i stvara šampione.

Kada se govori o trenerima različitih sportova, treba reći da je po svojim rezultatima Laszlo Kovacs davno postao karizmatični trener, čovjek kojemu se zbog rezultata klanja cijeli kajakaški svijet. Samo ono što je osvojio s našim Matijom više je nego dovoljno da ga se proglaši jednim od najuspješnijih trenera u povijesti kajaka.

Kovacs je trener koji ima urođen dar za vođu. Posjeduje sve tri bitne karakteristike koje definiraju trenera karizmatika: snagu emocija, zaraznost emocija i otpornost na tuđe emocionalne utjecaje. U trenerском poslu koji je po prirodi i liderški biti karizmatičan nesumnjivo je poželjna i dobrodošla vrlina koja nadopunjuje trenerski opus.

Laszlo Kovacs lider, karizmatik, znalac, radnik, gdje radio da radio, ostvaruje ono najvažnije, postiže odlične rezultate, a to je i cilj svakog sportskog natjecanja.

Za ovu priču najznačajnije je istaknuti da je pod njegovim vodstvom Matija Ljubek pokoravao kajakaški svijet. Četiri olimpijske medalje, od toga dvije najsjajnijeg sjaja, govore o doprinosu koje je hrvatskom olimpijskom pokretu dao trenerski velikan Laszlo Kovacs.

Ferenc Hampamer

Svi koji ga poznaju zovu ga Ferika zbog teškog čitanja obiteljskog prezimena. Sve je počelo 1957. godine kada je stupio u kajakaški sport.

Rođen je 19. lipnja 1944. godine u Velikom Bečkereku, današnjem Zrenjaninu, u obitelji koja se doselila iz okoline Osijeka u 19. stoljeću. Još kao dječak počeо se baviti atletikom gdje je postizao dobre rezultate na 400 metara za mlađe uzraste. Nešto kasnije trenirao je plivanje na 100 i 200 metara za pionire. Postizao je prosječne rezultate.

Obiteljska kuća nalazila mu se na obali rijeke Begej. Uzvodno nekih 300 metara od kuće nalazio se Kajak klub Begej. Do svoje 16 godine bio je atletičar, plivač i simpatizer kajak kluba. Godine 1957. tadašnji trener Dragutin Racković pozvao ga je da dođe u kajak klub i tako je započela velika kajakaška priča na prostoru bivše države. Iste te godine sudjelovao je na turniru gradova u Borovu kao pionir.

Godine 1960. na prvenstvu Jugoslavije u Mariboru za juniore u K-2 na 500 metara sa Borivojem Bašićem osvaja prvo mjesto, a u K-1 na 500 metara treće mjesto. Godine 1963. na prvenstvu Europe za juniore održanom u Jajcu u K-1 500 metara osvaja treće mjesto, a u K-2 na 500 metara sa Zlatomirom Suvačkim drugo mjesto. Potom naredne 1964. godine prelazi među seniore. Godine 1966. postaje u seniorskoj konkurenciji prvak Jugoslavije u K-1 na 500 i 1000 metara. Iste te godine, na prvenstvu svijeta u Berlinu, na jezeru Grinau u K-2 na 500 metara sa partnerom Aleksandrom Kercovim osvaja četvrto mjesto.

Zatim Ferika 1964. godine napušta Zrenjanin i prelazi u Kajak klub Ivo Lola Ribar iz Zemuna. Za ovaj klub nastupao je sve do 1975 godine. Za 11 godina veslanja u navedenom klubu Ferenc je bio 8 puta prvi, 2 puta drugi i 2 puta treći na prvenstvima Jugoslavije u disciplinama K-1, K-2 i K-4 na 500 i 1000 metara.

Za reprezentaciju Jugoslavije Ferika je nastupio 25 puta. Kao trener bio je na tri olimpijade: 1972. u Münchenu, 1980. u Moskvi i 1984. u Los Angelesu. Ferenc Hampamer 1971. godine počinje raditi kao profesionalni trener svih kategorija u Kajak klubu Ivo Lola Ribar iz Zemuna. Godine 1975. završava Fakultet za fizičku kulturu u Beogradu te stječe diplomu kajakaškog višeg trenera.

Na Olimpijskim igrama 1980. godine u Moskvi pomoći je trener Draganu Čakareviću, a naš kajak dvoklek u sastavu Matija Ljubek i Mirko Nišavić osvaja četvrto mjesto.

Poslije Olimpijskih igara u Moskvi postaje trener reprezentacije i preuzima brigu te vodi zajedničke treninge tada vodećih jugoslavenskih i europskih kajakaša Matije Ljubeka i Mirka Nišavića. U cilju razvijanja ovog sporta postignut je dogovor o zajedničkom treniranju Kajakaškog kluba Belišće u kojem je bio Matija Ljubek i kluba Ivo Lola Ribar čiji je član bio Mirko Nišavić, a sve u cilju što boljeg dvokleka kojega su sačinjavali navedena dvojica na velikim natjecanjima.

Od 1980. pa do 1984. trenira s Matijom Ljubekom, Mirkom Nišavićem i Milanom Janićem. U tom razdoblju reprezentacija Jugoslavije pod Ferikinim vodstvom postiže odlične rezultate, a između ostalog na svjetskim prvenstvima 1981. u Tamperu u Finskoj C-2 na 500 metara osvaja prvo mjesto i C-2 na 1000 metara drugo mjesto.

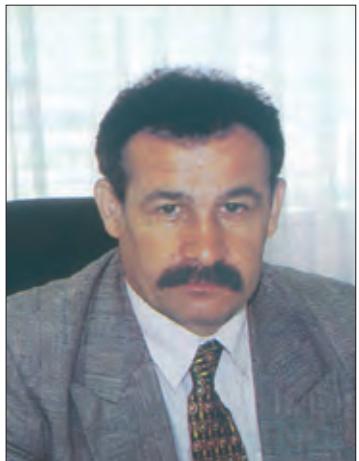
Godine 1982. u Beogradu također na svjetskom prvenstvu C-2 na 500 metara osvaja prvo mjesto, a C-2 na 1000 metara drugo mjesto. Naredne 1983. ponovno na Svjetskom prvenstvu u Tampereu u Finskoj C-2 na 500 metara osvaja prvo mjesto, a C-2 na 1000 metara drugo.

Vrhunac trenerske karijere Feranca Hampamera bile su Olimpijske igre 1984. godine u Los Angelesu gdje Milan Janić u K-1 na 1000 metara osvaja srebrnu medalju, a C-2 na 500 m u sastavu Matija Ljubek i Mirko Nišavić osvajaju zlato. Posada Ljubek i Nišavić u C-2 na 1000 metara osvaja srebro.

Ferenc Hampamer nositelj je brojnih sportskih priznanja. U Zrenjaninu je ponovno obnovio Kajak klub Begej koji iz dana u dan bilježi sve bolje rezultate, a njegov klub ostvaruje odličnu suradnju s hrvatskim kajak klubovima.

Matija Ljubek

Najtrofejniji hrvatski kanuist i jedan od najtrofejnijih hrvatskih sportaša uopće. Matija Ljubek rođen je u Belišću 22. studenog 1953. godine. Cijelu karijeru bio je član Kajakaškog kluba Belišće. U kanuu se našao gotovo slučajno. Nakon što se neobavezno bavio nogometom, na prve ga je zaveslaje navorila klapa iz njegove ulice u Belišću koja je već imala mjesec dana staža na Dravi. No, kada je zapeo, napose nakon što je odslužio vojni rok, više se nije dao zaustaviti.

Već ljeta 1974. godine, samo iz inata, ljudi iz Kajakaškog saveza Jugoslavije tražili su da njegov klub snosi odlazak na svjetsko prvenstvo u Meksiku. A onda se zainatio on.

Medalje su počele kao na tekućoj traci stizati u Belišću. Na Olimpijskim igrama 1976. godine u Montrealu osvojio je zlatnu medalju na 1000 metara u čamcu jednokleku i broncu na 500 m u jednokleku.

Na igrama 1984. godine u Los Angelesu osvojio je zlatnu medalju na 500 metara u dvokleku i srebro na 1000 metara u dvokleku. Nastupio je i na Olimpijskim igrama 1980. godine u Moskvi gdje je u dvokleku s Mirkom Nišavićem na 1000 metara osvojio četvrtu mjesto. Sudionik je i igara 1988. u Seoulu.

Na svjetskim prvenstvima također je osvojio veliki broj medalja. U Beogradu 1975. godine osvojio je brončanu medalju na 10 000 metara u kanuu jednokleku, kao i četvrtu mjesto na tisuću metara. Na narednom svjetskom prvenstvu 1978. godine, također u Beogradu, Ljubek je osvojio zlato na 1000 metara i broncu na 10 000 metara. Godine 1981. u Nottinghamu je osvojio srebro na 10 000 metara, zatim 1982., opet u Beogradu, zlato na 500 metara u dvokleku i srebro na 1000 metara u dvokleku.

Godine 1983. na Svjetskom prvenstvu u Tampereu Ljubek osvaja zlato na 500 metara i broncu na 1000 metara u dvokleku, zajedno s Mirkom Nišavićem. Godine 1985. na Svjetskom prvenstvu u Mechelenu u Belgiji osvojio je zlatnu medalju na 10 000 metara u dvokleku i broncu na 1000 metara također u dvokleku. Na Svjetskom prvenstvu u Montrealu 1986. godine osvaja četvrtu mjesto u dvokleku, a 1987. u Duisburgu, također u dvokleku, peto mjesto. Na Mediteranskim igrama u Splitu 1979. godine osvojio je tri zlatne medalje: na 500 metara u jednokleku, 1000 metara u jednokleku i 500 metara u dvokleku. Klečao je Matija Ljubek u svom čamcu tisućama i tisućama kilometara, dovoljno da opaše kuglu zemaljsku, ali ne zato da bi brže veslao, nego zbog pravila. Klečao je, ali nikad nije pokleknuo. Ni kao sportaš, ni kao dužnosnik, nikad se nije predavao. Za njega nikad nije bilo izgubljene bitke. Ali, uvjek je sportski priznavao poraz, čestitao suparniku kojem je na ponekoj utrci išlo bolje. Zato je imao brojne prijatelje, pa i među najljubćim suparnicima. Prvi i najveći među njima bio je Mađarski velikan kanua Tanasz Wichman. S Ljubekom je godinama zajedno trenirao, gubili su i dobivali dvoboje, ne samo na stazi nego i u savezima, pa opet nisu dopustili da ih se razdvoji.

Nakon završetka aktivnog veslanja Matija Ljubek se pretvara u neumornog sportskog djelatnika. Savjetnik, trener i predsjednik je u svom Kajakaškom klubu Belišće. Dugogodišnji je dužnosnik Hrvatskog kajakaškog saveza, od toga dve godine i predsjednik. Jedan je od osnivača i prvih potpredsjednika Hrvatskog olimpijskog odbora osnovanog 10. rujna 1991. godine. Nakon toga je prvi predsjednik Odbora za dodjelu Državne nagrade za sport Franjo Bučar.

Od listopada 1996. bio je izvršni, a od veljače 1999. godine do smrti direktor je multisportskih aktivnosti Hrvatskog olimpijskog odbora. Odlikovan je državnim odličjem Red Danice hrvatske s likom Franje Bučara.

Tragično je preminuo u Valpovu 11. listopada 2000. godine, niti tjedan dana nakon povratka s Olimpijskih igara u Sydneyu gdje je bio šef hrvatske misije. Sahranjen je na zagrebačkom groblju Mirogoj. Posthumno je 2000. godine za životno djelo dobio Državnu nagradu za sport Franjo Bučar. Po njemu danas nosi ime kajak i kanu klub iz Zagreba, a i nagrada za životno djelo Hrvatskog olimpijskog odbora nosi naziv Nagrada HOO-a Matija Ljubek. Najbolji sportaš Jugoslavije bio je 1976., a sportaš Hrvatske u izboru *Sportskih novosti* je 1976. i 1982. godine. Njegove fotografije i odličja našle su svoje mjesto u Kući slavnih olimpijskog muzeja u Lausannei.

Međunarodni olimpijski odbor 1996. godine dodijelio mu je posebno priznanje u povodu stogodišnjice olimpijskih igara. Godine 2014. predsjednik RH Ivo Josipović posmrtno ga je odlikovao Redom kneza Branimira s ogrlicom.

Matija Ljubek legenda hrvatskog sporta za sva vremena, legenda za života, legenda zauvijek. Na stranicama ove knjige Ljubek se našao jer je na njegov nagovor u Hrvatsku stigao Milan Janić, a otada je njegova karijera nastavila uzlaznom putanjom. Tako je veliki Matija postao kovač olimpijskog odličja Milana Janića.

stinska teniska heroina.

Jelena Genčić rođena je u Beogradu 9. listopada 1936. godine. Istovremeno se bavila tenisom i rukometom. U to vrijeme igrao se veliki rukomet, sve do 1958. godine, a mali rukomet (danas samo rukomet) bio je još u povojima i aktivno se igrao od 1953. Obično je Jelena bila vratar igrajući zajedno s muškarcima u školi i na ulici. Njezine neustrašive obrane zapazili su rukometni stručnjaci i pozvali su je u Crvenu Zvezdu. Ubrzo je postala nezamjenjiva pa su je pozvali i u reprezentaciju Jugoslavije gdje je bila i kapetan momčadi.

Reprezentacija Jugoslavije u velikom rukometu za žene u kojoj je bila i Jelena Genčić sudjelovala je jedini put na Svjetskom prvenstvu u velikom rukometu 1958. u Njemačkoj i zauzela peto mjesto. Te godine gasio se veliki rukomet, a afirmirao mali.

Prvo Svjetsko prvenstvu u malom rukometu organizirano je 1957. u Beogradu gdje je reprezentacija opet s Genčićevom na golu osvojila brončanu medalju. Poslije toga posvetila se samo tenisu.

Zanimljivo je istaknuti da je Jelena istovremeno igrala rukomet u Crvenoj Zvezdi, a tenis u Partizanu.

Za Tenis klub Partizan igrala je od 1954. do 1976. godine i na domaćoj sceni bila je 20 puta prvakinja Jugoslavije, dva puta pojedinačno 1958. i 1964., 6 puta u ženskim parovima i 12 puta u mješovitim parovima s raznim partnerima, dok je 11 puta bila druga.

Jelena Genčić je završila povijest umjetnosti, bavila se fotografijom i radila je cijeli radni vijek u školskom i kulturnom programu Radio televizije Beograd kao urednica i režiser programa.

Nakon prestanka aktivnog igranja sredinom sedamdesetih godina prošlog stoljeća počela je karijeru kao teniski trener. Dosta uspjeha imala je u otkrivanju velikih teniskih legendi.

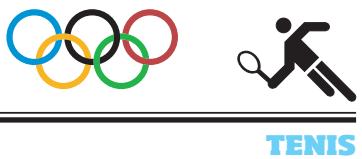
Na Olimpijskim igrama 1984. godine u Los Angelesu bila je izbornica jugoslavenske ženske teniske reprezentacije kada je naša Sabrina Goleš osvojila srebrnu medalju iako je tenis na ovim igrama bio pokazni sport.

Zanimljivo je istaknuti da je Jelena Genčić gotovo 50 godina aktivno provela u sportu kao natjecatelj ili trener.

Iz Jeleninog bogatog trenerskog iskustva ostale su godine profesionalnog bavljenja sportom. Treba reći da su joj i braća bili sportaši, jedan atletičar, a drugi biciklista, stoga nije ni čudno da se Jelena vrlo rano vezala za sport. O tome je govorila: „Mama je pravila krpenjače od čarapa pa smo jurcali za loptom cijeli dan. Bila sam muškobanjasta, sjajno sam igrala nogomet s muškarcima, ali sam bila gruba i povrjeđivala ih. Zato su me stavili na gol. Rukometašice su vidjele kako sjajno branim i tako sam počela igrati rukomet. Bila sam u reprezentaciji u malom rukometu na prvom svjetskom prvenstvu u Beogradu gdje smo osvojili brončanu medalju. Zahvaljujući toj medalji imam sportsku mirovinu. Tenis je tada smatran buržujskim sportom, a mi smo ga krišom igrali na terenu nastalom nakon posjećenog vinograda i nasutom crnom šljakom. Kada je partijska elita počela igrati tenis, stigla je naredba da se osnuje teniska sekcija pri Domu JNA. Tereni su bili na Kalamegdanu, dolazili su kolima po nas u školu da bismo bili sparing partneri Titovim gostima. Princip igre bio je da rezultat bude tjesan, ali da izgubim. Oprema je u to vrijeme bila bijedna, nas troje kao vrhunski sportaši dobivali smo dvije loptice tjedno. Pošto sam igrala i na Wimbledonu, poduzeće Slazenger mi je pune 22 godine slalo rekete. Za prve patike koje su se dobivale na točkice, čekala sam satima u redu. Tek kod kuće sam otkrila da je netko umjesto patika u kutiju stavio cimet u šipkama. Plakala sam, a mama je bila sretna jer je to bio veoma rijedak i nedostignjan začin.“

Za sportaše je u vrijeme Jelenine mladosti bilo nezamislivo da nemaju završen fakultet. Između studija medicine koji je voljela i klavira za koji je bila talentirana, izbor je ipak pao na povijest umjetnosti.

Jelena Genčić preminula je u Beogradu 1. lipnja 2013. godine i sahranjena je na beogradskom Novom groblju.

Ray Reppert

Američki teniski stručnjak koji je zaslužan za bezbroj velikih svjetskih teniskih karijera. Tako je prema vlastitim riječima Sabrine Goleš trener koji joj je najviše pomogao da na Olimpijskim igrama u Los Angelesu 1984. osvoji srebrnu medalju.

Ray Reppert rođen je 25. svibnja 1948. u Pittsburghu. On je u stvari znanstvenik i sportaš koji predaje na Sveučilištu u Pittsbrugu. Pored teniskog zvanja Ray je još magistrirao engleski jezik i umjetnost. U ranoj mladosti teniskim vještinama podučavao ga je priznati teniski stručnjak Harry Hopman, a on je pomogao u stvaranju mnogih svjetskih teniskih zvijezda poput Monike Seleš i Steffi Graf.

Radio je kao trener sa ženskom reprezentacijom Jugoslavije gdje je ostvario odlične rezultate. Zatim je proveo osam sezona kao ženski trener u teniskoj školi William & Mary. Za to vrijeme je tri puta proglašen trenerom godine. Ray Reppert potom odlazi kao trener ženske momčadi u Miami na Sveučilište Ohio gdje provodi 13 godina i od američke trenerske konferencije biva tri puta proglašen za trenera godine.

Nakon odlaska iz Ohija bio je trener u Hamiltonu gdje je vodio klub Riverside Racquet i tu je tri puta proglašen teniskim trenerom godine. Pored navedenih Ray je bio i direktor teniskog centra na Sminoleu. Treba reći i da je Ray Reppert trener velike energije, vrhunski je motivator i vrstan učitelj. Međutim, što je najbitnije za ovu knjigu Ray je najzaslužniji trener za jedinu hrvatsku olimpijsku medalju u ženskom tenisu što ju je, kao što je navedeno, na Olimpijskim igrama 1984. godine u Los Angelesu osvojila Sabrina Goleš iako je na navedenim igrama, treba pošteno reći, tenis bio pokazni sport.

Sabrina Goleš bila je jedna je od najboljih tenisačica na prostoru bivše države. Bila je članica teniskih klubova Medveščak i Trešnjevka iz Zagreba. Vrlo rano, još kao juniorka, probila se u vrh svjetskog tenisa. Tako je Sabrina 1982. godine bila osma juniorka svijeta do 18 godina, a samo godinu dana kasnije 1983. treća je juniorka svijeta tog godišta.

Tada na scenu stupa Ray Reppert, uzima je pod „svolu komandu“ i priprema za Olimpijske igre 1984. u Los Angelesu, znajući da će se na ovim igrama tenis ponovno pojaviti, odnosno da će biti pokazni sport.

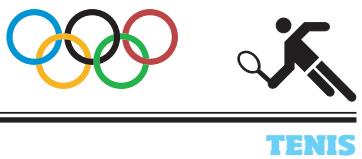
S obzirom da je ovo knjiga o trenerima koji su dali doprinos u radu s hrvatskim olimpijskim medaljonošama, odnosno kako sugerira naslov knjige „kovačima hrvatskih olimpijskih odličja“, Ray Reppert je radom sa Sabrinom doista iskovao jedinu hrvatsku žensku tenisku olimpijsku medalju u povijesti.

Do finala je Sabrina pobjijedila S. Lee iz Koreje 6:0 i 6:2, zatim P. Hy iz Hong Konga 6:4, 4:6 i 9:7, potom Amerikanku K. Horvat 6:2 i 7:6., Francuskinju C. Tanvier 6:2 i 6:2, a u finalu je Njemica Steffi Graf bila od nje bolja 1:6, 6:3 i 6:4.

Na ovim igrama nastupila je sa samo 19 godina i da u finalu nije bila slavna Njemica Steffi Graf, vrlo lako se moglo dogoditi da se Sabrina popne na pobjedničko postolje na svojim prvim igrama.

Ray Reppert je trener koji stvara teniske šampionе ma na kojemu kutu svijeta radio. Gdje god je bio ostavio je veliki, može se reći ogroman trag i udario odlične teniske temelje za one koji su došli nakon njega. Tako je bilo i kada je došao u Jugoslaviju.

Ostavio je veliki trag i u hrvatskom sportu kao trener koji je pripremio Sabrinu Goleš za Olimpijske igre u Los Angelesu 1984. godine kada je osvojena jedina hrvatska ženska teniska olimpijska medalja.

Bruno Orešar

Prvi izbornik pod čijim su vodstvom osvojene hrvatske olimpijske medalje.

Bruno Orešar rođen je u Zagrebu 21. travnja 1967. godine. Bio je jugoslavenski i hrvatski reprezentativac.

Osamdesetih godina razvio se u sjajnog tenisača. Svojim talentom i dobrim tenisom najavljuvao je veliku karijeru. Već je u kadetskim danim postizao velike rezultate svjetske vrijednosti.

Bruno je bio neslužbeni svjetski prvak u kategorijama do 12., 14. i 16. godina na Orange Bowlu i finalist do 18. godina. Godine 1983. osvojio je juniorski Avenir turnir u Milanskom Memorijalu Ladislava Jageca u Zagrebu. Bio je treći na prvenstvu Europe do 18. godine 1984. zatim pobjednik jednog satelitskog turnira u Španjolskoj. Godine 1985. osvojio je turnir u Ostendeu, 1986. u Bordeauxu gdje je svladao Illiu Nastasea 6:4, 6:2. Kroz kvalifikacije došao je do trećeg mesta na turniru u Bostonu porazivši Amerikanca Jimmyja Ariasa i Španjolcu Juana Aguilera.

Nastavlja s vrlo dobrom igrama, u Forest Hillsu 1986. porazio je vrlo dobrog Ekvatorijanca Andreasa Gomeza 7:5, 6:4., u Roland Garrosu oteo je Borisu Beckeru set kojeg je ranije pobijedio u juniorskoj konkurenciji Orange Bowla u Miami Beachu na Floridi, dok je u Gstaadu porazio Poljaka Wojtka Fibaka. Kao dvadesetogodišnjak bio je drugi na turniru u Dortmundu, polufinalist u Houstonu i Guaraju te pobjednik Clermont Ferranda i Univerzijade u Zagrebu 1987. godine.

Kruna sezone bio je Zagreb gdje je u finalu svladao svog reprezentativnog kolegu Igoru Šariću 6:3., 6:0, 6:0., a osvajanjem prvog mesta i u mješovitim parovima sa Sabrinom Goleš Orešar je s dvije medalje postao naš najuspješniji sportaš na Svjetskim studentskim igrama.

Nakon Zagreba osvojio je turnir u Salzburgu pobjom nad Damijom Keretićem 6:2., 2:6. i 6:2. dok je na velikom turniru u Sydneyju 1989. bio bolji od Švedanina Joakima Nystromana, njegovog zemljaka Petera Lundgrena i Australca Wallza Musura, zauzevši u jakoj konkurenciji treće mjesto.

Na svjetskoj rang – listi juniora svijeta zauzeo je četvrto mjesto.

Godine 1988. Bruno Orešar je finalist u Ateni, polufinalist u Bostonu, 1989. godine finalist Bastaada pobjedama nad Bathmanom, Švedaninom Jonasom Svenssonom, Čehom Karelom Novačekom i Andersonom. U finalu je izgubio od Talijana Paila Canea. Na svjetskoj rang listi 1989. godine nalazi se na 88. mjestu. No, zbog akutne ozljede leđa Bruno je prilično brzo i naglo, već u 25 godini života, prekinuo s natjecateljskim tenisom, u doba kada je mogao još mnogo napredovati.

Za Davis cup reprezentaciju Jugoslavije od 1984. do 1989. odigrao je 8 utakmica, ukupno 12 mečeva od kojih je dobio 3 pojedinačna susreta, 8 je izgubio. U paru je nastupio jednom sa Slobodanom Živojinovićem kao partnerom protiv reprezentacije Velike Britanije (3:0) 1987. u Zagrebu.

Prvi nastup u Davis cupu imao je 1984. u Pertru protiv reprezentacija Australije (0:5), a posljednji put je u Davis cupu bivše države igrao 1989. protiv Danske (4:1) u Beogradu.

Bruno Orešar bio je prvi izbornik hrvatske Davis cup reprezentacije. Vodio je Ivaniševića i Prpića kroz prve borbe u B skupini euro – afričke zone na putu plasmana u svjetsku skupinu.

Pod vodstvom ovog nekada vrsnog tenisača, a kasnije izbornika hrvatske teniske reprezentacije, na Olimpijskim igrama 1992. godine u Barceloni upravo Goran Ivanišević i Goran Prpić u igri parova osvojili su pod zastavom Republike Hrvatske prvu olimpijsku medalju i to brončanu, dok je Goran Ivanišević osvojio istu medalju u pojedinačnoj konkurenciji.

Godine 1994. Željko Franulović naslijedio ga je na dužnosti izbornika naše Davis cup reprezentacije.

Da nije bilo akutne ozljede leđa, njegova igračka karijera bila bi i u seniorskoj konkurenciji daleko veća jer je po svim predispozicijama tako trebalo biti.

Bio je među najboljim juniorima svijeta, nastupao je za reprezentaciju Jugoslavije, bio je prvi izbornik hrvatske teniske reprezentacije pod čijim su vodstvom osvojena prva hrvatska odličja na olimpijskim igrama. A, to doista nije malo...

Ladislav Kačer

Dovoljno je reći da je bio prvi trener Gorana Ivaniševića. Ladislav Kačer rođen je u Slavonskoj Požegi 11. srpnja 1926. godine. Svatko tko je jednom na Firulama zaigrao tenis, natjecateljski ili rekreativno, znao je tko je bio Ladislav Kačer. Vrijedilo je to i obratno. Nema toga tko je malo ozbiljnije zamahnuo reketom na Firulama, a da ga u svom sjećanju nije nosio Ladislav Kačer.

Za mnoge Kačera je najlakše upamtiti kao prvog trenera Gorana Ivaniševića. Već ta činjenica dovoljna je da bude postavljen na pijedestal trenerskog posla. U preko četrdeset godina rada u klubu video je sve i bio u dodiru gotovo sa svima koji su prolazili školu Tenis kluba Split, čiji je utemeljitelj bio zajedno sa Sofijom Marušić.

Treba reći i to da je Kačer u mladosti bio svestrani sportaš, stolnotenisač i rukometnički igrač, ali sebe je pronašao u tenisu. Iako je počeo relativno kasno, nije mu smetalo da bude višestruki prvak države među veteranim.

Osim zasluga za teniski razvoj Gorana Ivaniševića, njegova je velika uloga i u stasavanju braće Buljević, Ivice i Damira, pa i većeg dijela „suknjica“, do one zlatne generacije mladića koji su 1987. godine osvojili titulu seniorskih prvaka Jugoslavije. Može se Kačera smatrati i inicijatorom teniske eksplozije u Makarskoj. Tamo je odradio udarnički posao u formirajući teniske škole pored stadiona Zmaja.

Kada bi god svratili na Firule, bila je velika vjerojatnost da će sresti Ladislava Kačera. Bilo za stolom u jednoj od bezbrojnih partija šaha ili na terenu gdje je gotovo do smrti bio aktivna u izobrazbi nadarenih dječaka i djevojčica.

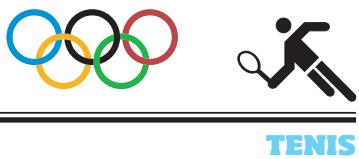
Kačer je bio nepresušno tenisko vrelo znanja i sjećanja. Čovjek koji je zaslужio biti počasnim članom Teniskog kluba Split.

Posebno je sve do smrti Ladislav Kačer bio vezan za svog Gorana kojem je dao prve teniske temelje. Radovao se zajedno s njim njegovim uspjesima i tugovao s njim u porazima. Posebno je, pored olimpijskih medalja Gorana Ivaniševića, njegov prvi učitelj Ladislav Kačer emotivno doživio Goranovo osvajanje Wimbledona i tada je izjavio: „Baš taj fanatizam u igri, ta opredijeljenost, čak bi se reklo tvrdoglavost, bila je odlučna komponenta u Goranovom razvoju. Čim je došao na tenis, odmah je bio najbolji i to ne u odnosu na svoje vršnjake, već i one koji su bili po tri godine stariji od njega. Kad mu ne bi uspjeli neki udarci koje smo vježbali, mali Zec je iskazivao nevidljenu žestinu i upornost, znao je bez mog je zahtjeva ponavljati pojedine udarce sve dok nije sam bio zadovoljan. Ali kad nešto nije htio učiniti, ne bi ga Bog na to natjerao, radije je dvadeset puta po kazni činio skale, penjao se uz stepenice na centralnom terenu, nego da izvede određeni zadatak. No, da me pogrešno ne bi shvatili, da se ne bi pomislilo kako je upornost najbitnija u stvaranju vrhunske karijere, moram naglasiti da je Zec izvanserijski talent, da on ima nešto, kad je tenis u pitanju, doslovce nadnaravno. Jer u ovih trideset i više godina koliko sam na Firulama, na ovim teniskim terenima bilo je možda i uporni jih i tvrdokornijih, ustrajnijih i strpljivijih, ali im je bilo zaludu kad nisu imali dara za tenis. Zecu je u tenisu sve bilo lako, mislim na usvajanje pojedinih elemenata. Držim da je naša teniska škola bila solidna podloga za napredovanje. Kasnije mu je pomogao Taroci koji je za Gorana bio pravi autoritet. Onda se pojavio Brett... A ovo u posljednje vrijeme kad su mu treneri postali prijatelji Martić, pa Tudor, to su neobična rješenja. U stvari, oni su mu bili i ostali sparing – partneri.“

Posebno je Kačer bio oduševljen kada je u finalu Wimbledona pola prisutnih gledatelja navijalo za Gorana pa je ka zao: „Goran ima prirodni šarm s kojim se čovjek rađa. On ima neki fluid koji se spaja s gledateljima. Englezi su navijali za Zeca iako im je izbacio obje nade, Rusedskog i Henmana. Ljudi vole kako on burno reagira na terenu. Valjda bi i oni da su na njegovom mjestu reagirali slično. Ušao im je pod kožu, tim prividno hladnim Englezima.“

Treba reći da je Ladislavov sin Hrvoje višegodišnji predsjednik Tenis kluba Split.

Ladislav Kačer preminuo je u Splitu 17. veljače 2004. godine i sahranjen je na groblju Lovrinac.

Bob Brett

Trener koji stvara pobjednike.

Bob Brett rođen je u Australiji 1953. godine. Tenisku trenersku karijeru započeo je 1974. godine pod vodstvom Harryja Hopmana s kojim je radio pet godina. Za samostalnu profesionalnu karijeru odlučio se 1979. godine. Počeo je obilaziti teniski svijet, raditi s boljim igračima.

Prekretnica se dogodila 1987. godine kada mu je prišao Boris Becker i zamolio ga bili mu bio na raspolaganju kao trener. Radio je s njim tri i pol godine, a zatim s našim Goranom Ivaniševićem pune četiri i pol. Bilo je to od 1990. do 1995. U tom razdoblju Goran se pripremao i za Olimpijske igre u Barceloni 1992. gdje je osvojio prve dvije hrvatske olimpijske medalje. Jednu brončanu samostalno, a drugu u paru s Goranom Prpićem. Tako je i Bob postao jedan od kovača hrvatskih olimpijskih odličja. Treba istaknuti da je na otvaranju navedenih igara Goran Ivanišević nosio hrvatsku zastavu.

Nakon Ivaniševića Bob Brett je dvije godine vodio Andrea Medvedeva, potom Nicolasa Kiefera dvije i pol godine, zatim Marija Ančića, Marina Čilića, Sani Mirza...

Kada se pogleda koga je sve trenirao ovaj proslavljeni trener, samo se može konstatirati: „Radio je sa najvećima“. To dovoljno govori o njemu kao treneru, a i rezultati koje su njegovi tenisači postigli.

Sam će priznati da mu je rad s proslavljenim tenisačima donio golemo iskustvo jer je imao prigodu vidjeti različite stilove igre, osobnosti. Kaže: „Zorno se moglo primjetiti da nešto što bi radio s jednim tenisačem nisam mogao raditi s drugim.“ Nadalje ističe da je u tenisu potrebno uvijek nešto eksperimentirati, a sve u cilju što boljeg rezultata. Po njemu su pripreme ključ uspjeha.

Posebno Bob ističe rad s Borisom Beckerom, za kojega kaže da je bio igrač koji misli i koji je unatoč svim pritiscima što ga epitet zvijezde nosi bio čovjek koji je uvijek čvrsto stao na zemlji.

Ista je stvar kaže bila i s našim Goranom.

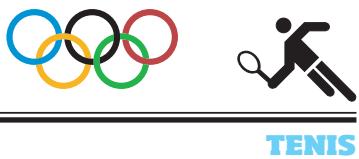
Brett je trener koji zagovara uvijek nešto novo u tenisu, progresivno. O tome govori: „Progresivni tenis je kada počnete s igračem raditi na mini tenisu, onda na osamnaest metara, onda do pune veličine terena. Takav pristup umnogome utječe na razvoj igrača. Počinje se od najmanjeg, zatim napreduje do tri četvrtine terena, zatim se razvije na cijeli. Tako igrač ima više šanse da se prilagodi. Ono što smo otkrili je da postoji lakša prilagodba za mlađe igrače kada se primjenjuje ovakav način treninga. S progresivnim tenisom imate evoluciju igrača, ne samo u smislu odskoka lopte, ali u odnosu na veličinu terena, lakše se pokrije. To potiče igrače da budu agresivni. S progresivnim tenisom može se koristiti veći assortiman rada i učiniti upravo onako kako pojedinom igraču u pripremi odgovara.“

Bob je trener inovator. Stručnjak, znalac koji je sa svojim učenicima pokorio svijet. O njemu kao velikanu teniske struke zorno govori činjenica da su njegovi tenisači čak 10 puta osvojili Wimbledon. To je podatak pred kojim sve staje, koji sve govori. Među njima je i naš Goran 2001. godine.

Brett voli reći da je za pravog tenisača važna i pravilna oprema. Pa govori: „Sam reket mora se prilagoditi veličini igrača jer mu to umnogome olakšava. Isto tako važno je da loptica bude mekana jer tada ne odskače visoko.“

Što reći za Boba Bretta, čovjeka koji desetljećima sa svojim učenicima pokorava teniski svijet. O njemu je toliko toga napisano. Što se tiče rada s našim igračima, možemo biti ponosni i sretni što su Ivanišević, Ančić i Čilić prošli kroz ruke ovog velikana. Umogome im je pomogao u njihovu razvoju, a oni su ostavarivali ili još ostvaruju rezultate na zadovoljstvu hrvatskog naroda.

Goran Ivanišević jedan je od najvećih hrvatskih sportaša u povijesti, a sve je počelo u Tenis klubu Split pod iskinsnom rukom Ladislava Kačera, uvaženog barba Lacića, nastavilo se s Bobom Brettom uz veliko odricanje cijele obitelji Ivanišević, prvenstveno oca Srđana.

Nikola Pilić

Neovo ime zaštitni je znak teniskog sporta. Nikola Pilić rođen je u Splitu 27. kolovoza 1939. godine. Godine 1953. stupio je u Tenis klub Split i tada je započela jedna od najvećih karijera u povijesti ovog sporta.

Vrlo nadareni četrnaestogodišnji Nikola postupno je sebi probijao put u omladinskoj konkurenciji gdje je tada dominirao Boro Jovanović. U početku gledao je u leđa ranije afirmiranom, snažnom zagrebačkom tenisaču. Tako je bilo sve do 1962. godine na državnom prvenstvu u Zagrebu na kojem je Pilić u sjajnoj konkurenciji pobijedio Jovanovića. Splićanin je bio u Borinoj sjeni, no njihovo rivalstvo, a i nešto bolje fizičke predispozicije, naročito fenomenalni servis, pomogle su Piliću da u godinama koje su dolazile pretekne svog dugogodišnjeg partnera.

Prešavši među seniore početkom šezdesetih, Pilić je vrlo brzo postigao i prve uspjehe – pobijedio je Engleza Ronaldja Barnesa, Indijanca Ramanathana Krishnanu, Engleza Rogera Taylora i Čileanca Rodrigueza. Osvojio je prve turnire u Darmstadtu, Beču, Berlinu i Pittsburghu, dok je s Borom Jovanovićem bio u parovima najbolji u Moskvi, a isto takav uspjeh ponovljen je na Međunarodnom prvenstvu Jugoslavije 1960., 1961., 1963. i 1964. Par Pilić – Jovanović probio se u finale Wimbledona 1962. godine i oni su prvi hrvatski tenisači koji su u tome uspjeli – biti finalisti najvećeg svjetskog teniskog turnira.

Wimbledon je uvijek bio Pilićev najdraži turnir, a Wimbledon 1967. bio je njegov najviši sportski domet, njegov rezultatsko i igrački zenit. Te godine Pilić je igrao polufinale najjačeg turnira.

Uz sjajne rezultate na Wimbledonu Pilić je veliki uspjeh postigao osvajanjem Međunarodnog prvenstva SAD-a u Forest Hillsu 1970. godine na Grand Slam turniru gdje je s francuskim partnerom Pierre Barthesom u finalnom meču nadigrao Roda Laveru i Roya Emersonu.

Od značajnijih turnira treba reći i to da je Nikola Pilić 1973. godine nastupio u finalu međunarodnog turnira u Roland Garrosu.

Nikola Pilić profesionalni tenis igrao je do 1973. godine. U pojedinačnoj konkurenciji pterostruki je prvak Jugoslavije 1962., 1963., 1964., 1966. i 1967. godine. Osvojio je i tri naslova na Međunarodnom prvenstvu Jugoslavije 1963., 1965. i 1966. godine. Godine 1959. bio je s Maricom Crndak prvak Jugoslavije u mješovitim parovima.

Reprezentativac Jugoslavije bio je od 1961. do 1977. godine za koju ima 23 nastupa i 62 odigrana meča. Bio je među deset najboljih tenisača svijeta.

Nastupio je na Mediteranskim igrama u Napulju 1963. godine gdje je u paru sa Borom Jovanovićem osvojio zlatnu medalju.

Punih 25 godina proveo je Pilić na teniskim terenima. Jedan od njegovih zadnjih uspjeha je osvojeno dvoransko prvenstvo SR Njemačke u Bremenu 1977. godine. Potkraj sedamdesetih definitivno prestaje s igranjem na međunarodnim turnirima i sasvim se posvećuje odgoju mladih.

Kao aktivni igrač Nikola Pilić tri puta je bio proglašen najboljim sportašem Hrvatske 1962., 1964. i 1967. godine. Čak pet puta bio je proglašen najboljim sportašem Dalmacije: 1962., 1963., 1964., 1966. i 1967. godine.

Nikola Pilić bio je iznimno uspješan kao trener i izbornik njemačke, hrvatske i srpske Davis cup reprezentacije. Bio je veliki stručnjak i sjajan taktičar. S njemačkom reprezentacijom osvojio je tri „salatare“ u Davis cupu 1988., 1989. i 1993. godine, s hrvatskom reprezentacijom 2005. i Srbije 2010. godine i tako se svrstao među najuspješnije teniske trenera u svijetu. Jedini je živući trener koji je osvojio Davis cup s tri reprezentacije.

Bio je izbornik hrvatske teniske reprezentacije na Olimpijskim igrama 2004. godine u Ateni kada su u igri parova Mario Ančić i Ivan Ljubičić osvojili brončanu medalju.

Vlasnik je Teniske akademije u Münchenu gdje je i direktor teniskog turnira.

Godine 1966. dobio je Nagradu grada Splita, a Grb grada Splita dodijeljen mu je 2005. godine. Iste 2005. odlukom HOO proglašen je za najboljeg hrvatskog trenera. Od 2009. godine Nikola Pilić počasnik je Kuće slave splitskog športa.

Ako je Franjo Punčec bio prvi i najuspješniji igrač prve generacije naših tenisača, onda taj epitet svakako pripada Nikoli Piliću za drugu generaciju koja je djelovala od 1961. do 1980. godine.

U mandatu od 2014. do 2018. godine član je Nacionalnog vijeća za sport, najvišeg stručnog i savjetodavnog tijela koje brine za razvoj i kvalitet sporta u Republici Hrvatskoj.

Dušan Osmanagić

Usvjetu stolnog tenisa dovoljno je reći njegovo ime. Dušan Osmanagić rođen je u Beogradu 23. svibnja 1936. godine. Sigranjem stolnog tenisa započeo je 1949. godine i aktivno ga igra do 1966. kada postaje savezni trener stolnoteničke reprezentacije Jugoslavije.

Za reprezentaciju Jugoslavije kao igrač nastupao je od 1957. do 1965. godine i sudionik je europskih prvenstava 1958. i 1960. godine kao i svjetskog prvenstva 1965. godine. Najveći uspjeh ostvario je osvajanjem trećeg mesta u singlu 1961. godine na prvenstvu Jugoslavije.

Zvanje stolnoteničkog trenera dobio je 1957. godine. U ožujku 1963. godine bio je trener i sparing partner reprezentacije Egipta. Važno je istaknuti da je Osmanagić od 1966. do 1988. godine, dakle pune 22 godine, bio trener i savezni kapetan stolnoteničke reprezentacije Jugoslavije za koju su u tom vremenu nastupali Korpa, Večko, Karakašević, Čordaš, Šurbek, Stipančić, Kosanović, Kalinić, Lupulescu, Primorac...

Nakon napuštanja izborničke dužnosti Dušan Osmanagić je od 1988. do 1990. godine bio kapetan, trener i direktor reprezentacije Španjolske. Pored Španjolske Osmanagić je od 1993. do 1996. bio i trener i kapetan reprezentacije Grčke, za koju su između ostalih nastupali Kreanga i Chokas.

Stolnotenisači koje je trenirao Dušan Osmanagić na svjetskim i europskim prvenstvima i olimpijskim igrama osvojili su 56 medalja, od toga reprezentativci Jugoslavije 52, a Grčke 4. Ono što je za ovu knjigu najvažnije jest činjenica da je Osmanagić bio izbornik reprezentacije Jugoslavije na Olimpijskim igrama 1988. godine u Seoulu gdje je naš Zoran Primorac osvojio srebrnu medalju.

Dušan Osmanagić bio je i dugogodišnji dužnosnik u stolnom tenisu. Od 1991. do 1993. godine bio je generalni sekretar Stolnoteničkog saveza Jugoslavije, a od 1997. do 2003. obnašao je dužnost direktora reprezentacije i sportskog direktora Stolnoteničkog saveza Jugoslavije. Od 2005. godine predsjednik je stručnog savjeta Stolnoteničkog saveza Srbije.

Dušan Osmanagić sudjelovao je ukupno na 45 europskih i svjetskih prvenstava, a dva puta bio je sudionik olimpijskih igara, 1988. u Seoulu i 1996. u Atlanti.

Od 1992. do 2002. godine Osmanagić je bio član Management Committeea (Upravnog odbora) ETTU (Europske teniske organizacije) i predsjednik Komiteta za školovanje i treniranje pri istoj organizaciji.

Važno je istaknuti da je Osmanagić od 1987. do 1988. godine bio glavni trener stolnoteničke reprezentacije Europe u svim susretima između Europe i Azije. Posljednjih 12 godina član je ITTF (međunarodne stolnoteničke organizacije) ranking komiteta. Godine 2001. na Svjetskom prvenstvu u Osaki od strane ITTF-a dobio je posebnu Nagradu za zasluge za razvoj stolnog tenisa u svijetu. Više godina počasni je član Balkanske stolnoteničke unije.

Osmanagić je bio predavač na više stolnoteničkih međunarodnih seminara u Jugoslaviji, Italiji, Španjolskoj, Grčkoj, Poljskoj, Slovačkoj, Egiptu... Predavao je predmet stolni tenis na Fakultetima za fizičku kulturu u Beogradu, Novom Sadu, Sarajevu, Zagrebu i Ljubljani. Od 1998. godine Osmanagić ima zvanje profesora za stolni tenis po pozivu.

Od 1996. do 2004. godine Osmanagić je bio član predsjedništva Jugoslavenskog olimpijskog komiteta. Dobitnik je najviših priznanja u jugoslavenskom sportu. Od strane predsjednika Savezne Republike Jugoslavije dva puta je odlikovan najvišim odličjima.

Godine 2000. Osmanagić je od strane srpskih medija proglašen za najuspješnijeg srpskog trenera dvadesetog stoljeća u svim sportovima, a 2006. dobio je Nagradu za životno djelo grada Beograda. U veljači 2007. dobio je Nacionalno priznanje Vlade Srbije.

O ovome proslavljenom stolnoteničkom treneru rezultati sve govore. Toliko je njegovih sportaša osvajalo odličja. Stolnotenički svijet ga slavi i poštuje, a za ovu knjigu potrebno je istaknuti da je pod njegovim vodstvom naš Zoran Primorac iz Seoula 1988. donio srebrnu olimpijsku medalju.

Mario Amižić

Trener koji je jedan od najzaslužnijih za veliku karijeru stolnotenisača Zorana Primorca. Mario Amižić rođen je u Zadru 31. listopada 1954. godine. Zbog svog uspjeha s Borussijom iz Dusseldorfa smatra se jednim od najboljih svjetskih trenera.

No, pođimo redom. U kontekstu Marija Amižića svakako je potrebno istaknuti njegova oca Tomislava i brata Lea, jer su njih trojica bili ključni ljudi Stolnoteniskog kluba Bagat iz Zadra. Godine 1974. Bagat je ušao u Drugu ligu, a od osobita je značenja 1977. godina jer se tada u klubu pojавio izvanserijski talent osmogodišnji Zoran Primorac, kasnije jedan od najvećih svjetskih igrača.

Pod Marijovim vodstvom Zoran Primorac je već 1983. postao pionirski državni prvak. Sa sastavom Primorac, Karlović i Haramija i s trenerom Marijom Amižićem Bagat se 1984. uvrstio prvi put u Prvu jugoslavensku stolnotenušku ligu.

Zoran Primorac je s 15 godina uvršten u seniorsku državnu reprezentaciju i najmladi je igrač u povijesti na ovim prostorima koji je igrao za državnu seniorsku vrstu. Odlazak Zorana Primorca u zagrebački Vjesnik rezultirao je i odlaskom Denisa Karlovića i Marija Amižića.

Vrlo brzo Primorac je postao najbolji igrač u državi i među najboljima u svijetu, a Mario Amižić kao čelnik struke Borussije iz Dusseldorf-a najtrofejniji trener njemačkog sporta u povijesti, a nakon toga savjetnik japanske stolnoteniske reprezentacije.

Prije nego je krenuo u trenerske vode Mario Amižić je bio vrhunski stolnotenisač i državni reprezentativac. Godine 1986. otišao je u Njemačku i postao trener Borussije gdje je ostao sve do 1999. Pod njegovim vodstvom ovaj klub došao je do brojnih sportskih uspjeha: sedam puta bio je njemački prvak, šest puta pobjednik Europskog kupa prvaka, dva puta pobjednik u ETTU kupu.

S dolaskom Amižića u Dusseldorf usko je povezana i karijera Jorga Rosskopfa koji mu se pridružio nedugo nakon što je ovaj preuzeo dužnost u klubu. Stoga Rosskopf, Fetzner i drugi poznati stolnotenisači s ponosom ističu da je upravo Mario najzaslužniji za njihove uspješne karijere.

Treba istaknuti da je 1995. od strane Njemačke stolnoteniske federacije Mario Amižić proglašen za trenera godine, što mu je kao strancu bio veliki ponos, ali i priznanje kada te u tuđem svijetu, osobito u do savršenstva ustrojenoj Njemačkoj, netko tako podigne na pijedestal. To znači da si uspio, da si ostavio veliki trag u toj svjetskoj sportskoj velesili.

U Dusseldirfu je Amižić u suradnji s klubom otvorio i stolnoteniski centar u koji dolaze najbolji svjetski mlađi stolnotenisači. Prošle godine Mario je prihvatio ponudu ruske stolnoteniske federacije gdje s bratom Leom radi kao trener.

No, vratimo se na suradnju Zorana Primorca i Marija Amižića. Kada sam se Zoranu obratio da mi reče ime trenera koji mu je najviše pomogao u karijeri, bez razmišljanja je izrekao ime Maria Amižića, ali je spomenuo i oca Tomislava i brata Lea koji su jako puno učinili za stolni tenis, kako u Zadru tako i u cijeloj državi.

Na primjeru Zorana Primorca, ali i mnogih drugih Amižić je dokazao da je trener koji zna stvoriti igrača, da u njemu prepoznaje talenat. Međutim, treba pošteno reći da je Zoran Primorac bio izvanserijski talenat koji je došao u stručne ruke velikog stolnoteniskog znalca pa uspjeh nije mogao izostati. Ostalo je povijest, više puta ponavljana. Zoran Primorac je na Olimpijskim igrama 1988. u Seoulu osvojio srebrnu medalju pod stručnim vodstvom izbornika Dušana Osmanagića, ali medalju koja je godinama „kovana“ u trenerskoj radionicici obitelji Amižić, s naglaskom na Maria kojemu se danas klanja stolnoteniski svijet.

Završit ću riječima velikog sportaša i nositelja srebrne olimpijske medalje, danas, nažalost, pokojnog vratara Vladimira Beare koji je također radio kao nogometni trener u Njemačkoj. Jednom prigodom mi je o kvaliteti i preciznosti Nijemaca rekao: „Kad te Švabo prizna, onda znaš da si uspio i da vridiš“. To doista vrijedi za Maria Amižića, uspio je i vrijedi.

Kao sportski kroničar susreo sam se s tisućama sportaša, surađivao s njima, dogovarao se, vodio razgovore, ali nikada nisam susreo skromnijeg čovjeka i trenera kao što je junak ove priče.

Bela Sel rođen je u Senti, u Vojvodini 10. travnja 1943. godine. U svojoj osmoj godini počeo je igrati stolni tenis u klubu Senta pod vodstvom trenera Janaša Kubala. Veoma brzo već 1954. godine pionirska momčad Sente osvaja stolnotenisko prvenstvo Srbije. U istoj momčadi pored Bele igrali su još Ištvan Korpa i Imre Đetvai. Posebno Bela ističe da je seniorska momčad Sente više puta osvojila prvenstvo Srbije i pobjedivala uvijek favoriziranog Partizana. Bila je to vrhunска momčad u kojoj su prednjačili Marković, Osmanagić i Pavasović.

Kada je trener Sente postao trener grčke stolnoteniske reprezentacije, Bela Sel zauzeo je upražnjeno mjesto trenera i nastavio uspješan niz stolnotenisača iz Sente. Nekoliko puta bili su prvaci Jugoslavije u ženskoj konkurenciji u sastavu Eržbet Korpa, Aniko Der i Margit Bakoš.

Trenirao je Sel i mušku momčad Sente i pod njegovim vodstvom juniori Akoš Feher, Žolt Tothorgoš te braća Feldi bili su među najboljima u Jugoslaviji.

Stolnoteniski savez Jugoslavije vrlo je cijenio Belin stručni rad i tako je postao trener ženske reprezentacije Jugoslavije. Na toj dužnosti proveo je punih 15 godina.

Najveći uspjeh ostvario je Bela na Olimpijskim igrama 1988. u Seoulu kada su u igri parova Gordana Perkučin i Jasna Fazlić osvojile brončanu olimpijsku medalju. Tako je direktno Bela Sel doprinio osvajanju hrvatske olimpijske medalje jer Jasna Fazlić tada bila članica hrvatskog stolnoteniskog kluba.

Treba reći da je u Seoulu stolni tenis prvi put bio na olimpijskim igrama. Bio je to dovoljan razlog da se za povijesni nastup i jugoslavenske stolnotenisačice dolično pripreme. Tako su i uradili, sve su podredili seulskoj premjeri.

Njihove su pripreme počele godinu dana ranije jer je stolni tenis s regionalnih kvalifikacija popunjavao broj slobodnih mjesta za prvi olimpijski turnir pa se tek trebalo plasirati za Seoul, a onda se naravno i pripremiti. Stručni štab je na čelu sa Belom Selom napravio program koji je najprije donio uspjeh u kvalifikacijama. Nakon te prve uspješno završene faze, svi su se jednodušno posvetili brušenju forme za olimpijski turnir.

Da podsjetimo, Jasna Fazlić, Gordana Perkučin i Vesna Ojsršek morali su u Karlsruhe. Tamo su Fazlić i Perkučin prošli kontinentalni filter za odlazak u Seoul. Drugi je dio posla valjalo obaviti mjesec dana kasnije u Beču na kvalifikacijama parova gdje su Fazlić i Perkučin stekle olimpijsku vizu.

Muški i ženski sastavi stolnoteniske reprezentacije Jugoslavije pred odlazak u Seoul odlučio se za odvojene pripreme i to se pokazalo kao pun pogodak. Bela Sel selektor stolnotenisačica počeo je s Radovljicom, potom se preselio u Kanjižu, odveo igračice u mađarski sportski centar Tatu planiravši nastup i Saarbruckenu.

Bila je neumjesno i nestručno očekivati medalje od naših stolnotenisačica u pojedinačnom dijelu jer je konkurenčija bila strašno jaka i naše djevojke tu objektivno nisu imale što tražiti. U strašnoj konkurenciji Kineza, Korejanaca, Japanaca, najboljih Europljana našima je svaka pojedinačna pobjeda bila uspjeh, ali i podvig.

U igri parova ostvaren je, kao što je navedeno, povijesni uspjeh. Jasna Fazlić i Gordana Perkučin dokazale su da u sportu uloga favorita nekada nije presudna, već kvalitet momčadi i stručno vodstvo trenera, kao što je djevojke do olimpijske bronze vodio Bela Sel.

Pored velikog uspjeha u Seoulu 1988. Bela Sel vodio je jugoslavenski ženski tenis na brojnim velikim natjecanjima, od svjetskih i europskih prvenstava, do međunarodnih otvorenih turnira.

Od trenerskog posla oprostio se Bela nakon olimpijskih igara 1992. u Barceloni. Veliku ljubav prema sportu, a naročito prema stolnom tenisu nije napustio. Kada je prestao biti trener počeo se baviti proizvodnjom rezvizita, zapravo drva za stolnoteniske rekete. I u tom poslu ostvario je Bela lijep uspjeh. Surađuje i proizvodi rekete za velike svjetske marke u stolnom tenisu kao što su Butterfly, Joola, TSP, Donic...

Bela Sel dobitnik je brojnih sportskih priznanja.

Fikret Fazlić

Edan od najuspješnijih stolnoteniskih trenera u Europi.

Fikret Fazlić rođen je u Zvorniku, u Bosni i Hercegovini 19. lipnja 1939. godine. Već kao dijete zaljubio se u sport. Volio je, pričao je sve sportove, a i dobro su mu išli. Posebno je bio zaljubljen u šah gdje je već sa 13 godina bio majstorski kandidat.

Vrlo brzo je zavolio stolni tenis koji će u godinama koje su dolazile postati njegov život. Kao igrač na raznim stolnoteniskim prvenstvima i turnirima osvojio je stotine medalja.

Nakon prestanka igranja postao je trener. Trenersku karijeru započeo je u Stolonteniskom klubu Perućica iz Foče gdje je radio punih 25 godina. Zatim je sedam godina trener u Stolnoteniskom klubu Kreka iz Tuzle.

U jeku rata u Bosni i Hercegovini 1992. godine Fikret Fazlić stvara prvu stolnotenisku reprezentaciju Bosne i Hercegovine i sa istom nastupa na Europskim prvenstvima u Bratislavi, Ljubljani i Parizu. Kada je 1993. odlazio u Pariz nije mogao ni slutiti da će se tek za nekoliko godina uspijeti vratiti u Bosnu i Hercegovinu zbog rata koji je tih godina bjesnio ovom državom.

Pošto nije mogao u Bosnu, a nije mogao ni bez stolnog tenisa, Fikret se odlučio za ostanak u Hrvatskoj i sredinom 1993. dolazi u Pulu. Sa sobom dovodi i mlade stolnotenisače iz Bosne i Hercegovine, Ivaneka i Hadžića koji nastupaju za Stolnoteniski klub Pula. Dolaskom Fazlića u ovaj istarski grad stolni tenis počinje doživljavati procvat u pravom smislu te riječi. Fikret stvara novu generaciju igrača i igračica među kojima prednjače: Smuk, Kontošić, Milosavljević, Peruško i Kovačev. Klub ponovo postiže vrijedne rezultate i stvara reprezentativce Hrvatske, a Fazlić vodi mušku i žensku momčad za koje nastupaju uglavnom kadeti i kadetkinje u Drugoj hrvatskoj stolnoteniskoj ligi.

Godine 1997. u Pulu se vraća poznati stolnotenisač Rojnić iz Luxemburga i na nagovor trenera Fazlića ponovno se aktivira kao igrač. Slijedeće 1998. godine Fazlić uvodi žensku stolnotenisku momčad Pule u sastavu Smuk, Kontošić i Bilobrk u Prvu hrvatsku stolnotenisku ligu, ali istovremeno napušta Pulu i vraća se u Bosnu i Hercegovinu.

No, ovo je tekst o trenerima koji su stvarali nositelje olimpijskih medalja. Za Fikreta Fazlića može se bez pretjerenja reći da je teniski stvorio Jasnu Fazlić zajedno sa Zlatkom Novakovićem te su oni najzaslužniji za njezinu veliku igračku karijeru koja je kulminirala na Olimpijskim igrama 1988. godine u Seoulu gdje je u igri parova zajedno s Gordanom Perkučin osvojila brončanu medalju. Jasna je tada bila članica Stolnoteniskog kluba Mladost iz Zagreba.

Treba reći da je Fikret Fazlić rođeni stric Jasne Fazlić. Za nju je govorio da je još kao dijete bila vrhunski talent i bilo je samo pitanje vremena kada će se popeti na vrh. Jasninu karijeru prekinuo rat na prostoru bivše Jugoslavije u najboljim godinama. Fikret je rado isticao da je Jasna s 8 godina bila stolnoteniska prvakinja Bosne i Hercegovine, s 12 kadetska prvakinja Jugoslavije, sa 16 juniorska prvakinja Jugoslavije, a s 18 godina postala je europska prvakinja. Veliki talent, pričao je Fikret, bila je i Jasmina sestra Amela, ali Jasna je ipak, govorio je, bila posebna.

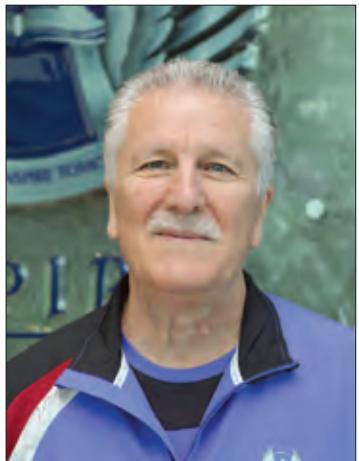
Iz svoje trenerske karijere Fikret Fazlić volio je istaknuti da su njegove stolnotenisačice osvojile 36 titula prvakinja Jugoslavije, a 1988. godine stolnoteniska momčad Perućice iz Foče u polufinalu Kupa Europe u Barceloni je (5:1) pobijedila domaćina stolnotenisku momčad Barcelone, na što je bio posebno ponosan.

Po završetku rata u Bosni i Hercegovini skrasio se u Sarajevu gdje je nastavio kao trener. Sestre Fazlić, Jasna i Amela rado su sve do smrti obilazile strica, kako oni u Bosni i Hercegovini kažu amidžu i duboko su mu zahvalne za sve ono što je učinio u njihovom sportskom stolnoteniskom razvoju.

Fikret Fazlić je čovjek i trener koji je stvarao prvake, kako u ženskoj tako i u muškoj kategoriji. Počeo je u Foči, nastavio u Tuzli, zatim ostavlja veliki trag u Puli i općenito hrvatskom stolnom tenisu, da bi se pred kraj trenerske karijere vratio u Bosnu i Hercegovinu. Hrvatski sport neobično mu je zahvalan na svemu što je učinio za Jasnu Fazlić koja je kao članica Stolnoteniskog kluba Mladost iz Zagreba u Seoulu 1988. godine osvojila brončanu olimpijsku medalju.

Preminuo je 9. travnja 2014. godine u Ilijasu, gdje je i sahranjen.

zlatko Novaković

Stolnotenički trener koji je puno pomogao u sportskom sazrijevanju Jasne Fazlić. Zlatko Novaković rođen je u Zagrebu 19. rujna 1945. godine. Stolnoteničku karijeru kao igrač započeo je i završio u Stolnoteničkom klubu Dubrava koja se tada natjecala u hrvatskoj ligi, što je bio treći razred natjecanja.

U svom matičnom klubu započeo je Zlatko i trenersku karijeru 1967. godine gdje je volonterski radio punih deset godina.

Zlatko je 1977. godine odlučio profesionalno otici u trenerske vode i postaje trener u zagrebačkom Stolnoteničkom klubu Mladost. U ovom svjetski poznatom klubu ostao je sve do 1991. godine i uglavnom je trenirao ženski dio kluba. Pod njegovim vodstvom postale su čak 11 puta prvakinja Jugoslavije. Bilo je to vrijeme Branke Batinić, Jasne Fazlić, Dubravke Fabri, Jasne Bernardić, Amele Fazlić...

Bio je Zlatko i više godina član stručnog stožera ženske stolnoteničke reprezentacije Jugoslavije. Pomagao je izborniku Beli Selu u pripremama za Seoul 1988. gdje se njegova igračica Jasna Fazlić okitila brončanom medaljom.

Nakon završetka igara u Seoulu Stolnotenički savez Jugoslavije odlučio se za smjenu na vrhu ženskog dijela reprezentacije. Sukladno dotadašnjim rezultatima logično je bilo da povjerenje dobije Zlatko Novaković koji je 1989. postao izbornik i koju dužnost obnaša do 1991., odnosno do raspada bivše države.

Formiranjem hrvatske stolnoteničke reprezentacije Zlatko je već 1992. godine izbornik za ženski dio momčadi.

Zatim je neko vrijeme proveo u Njemačkoj gdje je u nekoliko navrata trenirao tri kluba člana jake Bundes lige.

Nakon povratka u Hrvatsku godine 1997. Novaković postaje izbornik muškog dijela hrvatske stolnoteničke reprezentacije koju dužnost obnaša do 2000. Zatim jedno vrijeme prestaje biti izbornik, a onda je Novaković od 2002. do 2007. godine ponovno izbornik hrvatske muške stolnoteničke reprezentacije.

U dva navrata kada se nalazio na kormilu reprezentacije, sudjelovao je na Olimpijskim igrama 2000. u Sydneyju i 2004. u Ateni.

Zlatko Novaković 2007. godine odlazi kao iskusni stolnotenički stručnjak raditi u Katar gdje se i danas nalazi. U Sportskoj akademiji Aspira u toj dalekoj državi zadužen je za stolni tenis.

Uvažavajući sve što je dao hrvatskom i svjetskom stolnom tenisu, Zlatko se našao na stranicama ove knjige iz razloga što je punih šest godina do igara u Seoulu brusio stolnotenički dijamant Jasnu Fazlić, a ona se njemu i svom striču Fikretu osvajanjem brončane medalje u paru s Gordanom Perkučin, revanširala na najbolji mogući način. Tako je i Novaković postao „kovač“ hrvatskog olimpijskog odličja.

Jasna Fazlić, članica zagrebačke Mladosti, stigla je u ovaj klub 1982. godine iz Stolnoteničkog kluba Peručica iz Foče. Poznato je da joj je prvi trener u Foči bio stric Fikret Fazlić. Po dolasku u Zagreb kao djevojčica od 12 godina došla je u ruke Zlatka Novakovića koji je nastavio rad s talentiranom Jasnom tamo gdje je njezin „amidža“ Fikret stao.

Kako sam Zlatko ističe, njegov je trenerski cilj pomaganje sportašima najviše što može, a da oni postignu najviše u okviru svojih mogućnosti.

Što istaknuti za kraj iz ove velike trenerske karijere? Rezultati njegovih igračica najbolje govore o njemu. Dosta je vidjeti koga je sve trenirao. Branka Batinić bila je najbolja sportašica Hrvatske i Jugoslavije, o sestrama Fazlić mnogo je toga napisano, a najsjajnije u sportu sjaji olimpijsko odličje koje je Jasni Fazlić pomogao iskovati i Zlatko Novaković.

STRELJAŠTVO

Branislav Lončar

Jedan od najcenjenijih europskih streljačkih stručnjaka.

Branislav Lončar rođen je 19. studenog 1937. godine u Karađorđevu. Streljaštvom se počeo baviti u ranoj mладости. Za četvrt vijeka bavljenja ovim sportom postigao je niz vrhunskih rezultata. Višestruki je prvak Jugoslavije i državni rekorder, nosilac brojnih medalja na svjetskim i europskim prvenstvima i mediteranskim igrama.

Precizan i principijelan, Lončar je jedan od najtrofejnijih strijelaca u ovom dijelu Europe i najveći stručnjak svih vremena. Danas u penzionerskim danima uživa jednako kao kada su on ili njegovi „majstori mušice“, nizali „desetke“ na vatrenom linijama na svim meridijanima. U izuzetno bogatoj sportskoj karijeri dugo gotovo tri desetljeća vrhunske rezultate počeo je ostvarivati prije pola stoljeća. Poslije natjecateljske posvetio se trenerskoj karijeri i najveći uspjesi jugoslavenskog streljaštva vezani su za njegovih 15 godina „vladavine“ kada su strijelci osvojili više od 200 medalja širom planeta.

Streljaštvom se počeo baviti kao dječak s 11 godina. Reprezentativac Jugoslavije u streljaštvu postao je 1954. godine.

„Najdraža mi je 1965. godina kada sam na Europskom prvenstvu u Bukureštu osvojio šest odličja, po dva zlata, srebra i bronce. Sa svjetskim rekordom i po izboru beogradske *Politike* proglašen je najboljim sportašem ondašnje velike Jugoslavije. Sjeća se Lončar te ističe: „Lijepo uspomene vežu me za Olimpijske igre u Rimu kada sam upoznao svjetske sportske veličine, ali i Ginu Lobrigidu i Sofiju Loren, gledao Kasijusa Kleja u pobjedi nad Poljakom Pjetšikovskim...“

Branislav Lončar od 1961. godine živi u Novom Sadu gdje i počinje njegova trenerska karijera u Streljačkoj družini Novi Sad 1790. Njegovim dolaskom u ovaj vojvođanski grad streljaštvo je krenulo novim putevima, bilježeći pravu ekspanziju sve do današnjih dana.

Svoju streljačku karijeru dijeli na dva dijela. „Draži mi je onaj drugi dio, trenerski. Smatram da sam svojim radom doprinio da se nastavi uspešan trend naših strijelaca i da se postignu visoki sportski rezultati“ - voli istaknuti Lončar.

Pod njegovim okriljem krugove na meti su zbrajali: Jasna Šekarić, Goran Maksimović, Rajmond Debevec, Aranka Binder, Mladenka Malenica, Aleksandra Ivošević, Lidija Mihajlović, ...

Kao izbornik vodio je reprezentaciju Jugoslavije na Olimpijskim igrama 1988. godine u Seoulu. Bile su to posljednje igre pod kapom zajedničke države Jugoslavije. Na tim igrama Jasna Šekarić, članica Streljačkog kluba Osijek 1784 iz Osijeka osvojila je zlatnu i brončanu olimpijsku medalju, a Jasnin trener bio je njezin trener iz kluba Zvonimir Kovačević.

Treba reći da je od hrvatskih strijelaca pod Lončarovom „komandom“ na ovim igrama još bila Mladenka Malenica, članica Streljačkog društva Dalmacijacement iz Solina.

Nakon raspada bivše države Lončar nastavlja kao izbornik voditi reprezentaciju Srbije i Crne Gore te kasnije Srbije, a strijelci sa tih prostora nastavljaju s odličnim rezultatima na igrama u Barceloni, Atlanti i Sydneyju.

Danas je, priznaje Branislav, daleko od strelišta, jedino je redovan na utakmicama nogometnika Vojvodine u Novom Sadu.

Inače, tko bi rekao za jednog od najuspješnijih strijelaca i streljačkog trenera u Europi da uopće ne voli oružje, niti ga posjeduje. Puška mu je, kaže, tijekom karijere služila samo da se dokazuje na sportskom polju. Najdraža mu je bila malokalibarski „anšuc“ iz 1964. godine s kojom je osvojio najviše pehara i medalja.

„Sve to je sada u sportskoj izložbi Muzeja Vojvodine. Nekada sam trofeje držao u regalu, neke od medalja poklanjam prijateljima. Međutim, prije nekoliko godina sve sam odnio u muzej“ - kaže Branislav.

Vrstan stručnjak u streljaštvu, čovjek koji je trajno obilježio ovaj sport u Europi i šire, bio je izbornik reprezentacije Jugoslavije kada je Jasna Šekarić, tada članica Streljačkog kluba Osijek 1784., na igrama u Seoulu osvojila dvije olimpijske medalje. Tako je i on direktno postao „kovač“ hrvatskih olimpijskih odličja.

STRELJAŠTVO

Zvonimir Kovačević

Ne možemo ni zamisliti kako se osjeća trener kada njegova sportašica na jednim olimpijskim igrama osvoji dvije olimpijske medalje. To se upravo dogodilo junaku ove priče kada je na Olimpijskim igrama u Seoulu 1988. godine streljačica Jasna Šekarić osvojila zlatnu i brončanu medalju.

Zvonimir Kovačević rođen je 5. kolovoza 1946. godine u Osijeku. Kao srednjoškolac bavio se s više sportova, trenerao je rukomet, dizanje utega i judo, ali ga je ipak najviše interesiralo streljaštvo. Službeno se streljaštvom počeo baviti 1965. godine u Ljubljani gdje je otisao na fakultet. Učlanio se u Streljačko društvo Olimpija čiji je bio član do 1969. godine. Iz tog perioda Kovačević izdvaja treniranje po velikoj zimi.

Nakon povratka u Osijek zaposlio se u Elektroslavoniji i iste 1969. postaje član Streljačkog društva Elektra. Treniralo se tada tri puta tjedno nakon posla u poduzeću. Znalo se događati da se nakon završetka posla ne ide kući već odmah na trening do večeri. Već tada Kovačević počinje postizati odlične rezultate.

Ubrzo, 1973. godine, Zvonimir završava tečaj za trenera na Badiji u organizaciji Fakulteta za fizičku kulturu iz Zagreba pa uskoro počinje raditi i kao trener.

Karijera Zvonimira Kovačevića u Streljačkom društву Elektra išla je od natjecatelja, blagajnika, oružara, tajnika do predsjednika i trenera. Posebnu masovnost streljaštvo počinje doživljavati u poduzeću Elektroslavonija kada je Kovačević predsjednik Elektre.

Godine 1979. inicijativom Streljačkog saveza općine Osijek Kovačević je prešao u Streljačko društvo Osijek jer je bila intencija da svi najbolji strijelci iz osječkih društava pređu u Osijek da bi se kvaliteta skupila na jednom mjestu i nastavila tradicija Građanskog streljačkog društva iz 1784. godine. U novom klubu nastupao je u svim disciplinama, a u isto vrijeme u SD Osijek obnašao je dužnost tajnika. Jedan je od inicijatora uvođenja discipline zračni pištolj za žene u klubu 1982. godine, a naredne godine pod njegovu „komandu“ dolazi 5 - 6 juniorki koje su po kvaliteti odsakakale od ostalih djevojaka. U toj grupi bile su Jasna Šekarić i Mirela Skoko koje su po svojim rezultatima trajno streljaštvo upisale zlatnim slovima u povijest hrvatskog sporta.

Vrhunac je bio na Olimpijskim igrama 1988. godine u Seoulu gdje je Jasna Šekarić osvojila zlatnu i brončanu olimpijsku medalju u gađanju iz malokalibarskog pištolja.

Usporedno s trenerskom tekla je i dužnosnička i sudačka karijera Zvonimira Kovačevića tako da je već od 1972. godine bio streljački sudac, a od 1991. predsjednik je Građanskog streljačkog društva Osijek 1784.

Nakon priznanja Republike Hrvatske te primanja u Međunarodni olimpijski odbor u proljeće 1992. Kovačević preuzima dužnost prvog izbornika hrvatske streljačke reprezentacije u disciplini pištolj te vodi našu reprezentaciju na Olimpijskim igrama u Barceloni gdje Mirela Skoko osvaja četvrto mjesto u disciplini malokalibarski pištolj.

U jesen 1992. godine na Skupštini Hrvatskog streljačkog saveza Zvonimir Kovačević izabran je u republičko streljačko vijeće čiji je član i danas. Isto tako je i član Stručne komisije Hrvatskog streljačkog saveza, a bio je i član Izvršnog odbora Hrvatskog streljačkog saveza u zadnjem mandatu.

Kovačević je bio proglašavan najboljim trenerom grada Osijeka 1986., 1987. i 1988. godine. Kao trener ili član stručnog stožera ili stručne komisije sudjelovao je na Olimpijskim igrama 1988. u Seoulu, 1992. u Barceloni, 1996. u Atlanti i 2004. u Ateni. Sudionik je brojnih svjetskih i europskih prvenstava, kao i mediteranskih igara.

Pod njegovim vodstvom naši sportaši, pored medalja Jasne Šekarić na olimpijskim igrama, osvajali su medalje na svjetskim i europskim prvenstvima te na svjetskim kupovima.

Streljački je sudac s međunarodnom B licencom, a studio je na više svjetskih i europskih natjecanja.

Dobitnik je brojnih sportskih priznanja od kojih izdvajamo Zlatnu značku Saveza za fizičku kulturu Jugoslavije 1989., zahvalnicu Hrvatskog olimpijskog odbora za postignute uspjehe 1993., priznanje Hrvatskog streljačkog saveza 1997., i trofeja istog tijela 2004.

Zvonimir Kovačević, čovjek, sportaš, entuzijasta i volonter koji stvara i olimpijske pobednike.

STRELJAŠTVO

Ivica Cvitak

Covjek koji je cijeli svoj život posvetio streljaštvu.

Ivica Cvitak rođen je 5. prosinca 1949. godine u Karlovcu gdje provodi djetinjstvo na obalama Kupe i Dobre. Po završetku petog razreda s obitelji seli u Zagreb. U srednjoj školi bavio se veslanjem i biciklizmom, a 1966. godine definitivno se opredijelio za streljaštvo koje će postati njegov život. Kao član zagrebačkih streljačkih klubova Mladost, Proleter i Zagreb 1786, osvojio je Cvitak više pojedinačnih i momčadskih naslova prvaka Hrvatske.

Bio je Ivica i član momčadi koja je osvajala odličja na prvenstvima Jugoslavije. Karijeru aktivnog strijelca u gađanju zračnom i malokalibarskom puškom završava 1987. godine, nakon čega se natječe samo na revijalnim natjecanjima, uglavnom pištoljem.

Za vrijeme aktivne karijere završio je školovanje za instruktora i trenera streljaštva, kao i međunarodnog suca s B licencom. Jedno kraće vrijeme Cvitak je radio kao trener kadetskih uzrasta u SD Zagreb 1786, a više godina bio je tajnik Društva.

Kao međunarodni sudac startao je na ESPO Osijek 1984., zatim je sudio na Svjetskom kupu 1989. i Europskom prvenstvu u Zagrebu, svjetskim vojnim igrama također u Zagrebu 1999., Europskom prvenstvu u Solunu 2001., prvenstvu Europe za juniore u Münchenu 2004., zatim Europskom prvenstvu u Beogradu 2005. te na još nekoliko natjecanja europskog ili svjetskog ranga. Uz sve navedene sudačke aktivnosti Ivica Cvitak od 1. siječnja 1996. godine obnaša dužnost direktora hrvatske streljačke reprezentacije.

U ovih više od 18 godina vodio je više od 200 naših reprezentativaca, kako juniora tako i seniora u svim disciplinama: puška, pištolj, leteće mete, samostrel. Tu su na stotine međunarodnih nastupa.

Rado se sjeća Europskog prvenstva 1996. u Budimpešti kada se prvi put upoznao sa većinom najboljih strijelaca Europe u gađanju zračnim oružjem, samim vrhom streljačkog sporta. Potom su slijedila brojna natjecanja diljem svijeta.

Hrvatski strijelci na svim velikim natjecanjima od uspostave suverenosti doista su više nego dostoјno prezentirali hrvatski sport. Od 1991. do kraja 2013. s velikih natjecanja: olimpijske igre, svjetska i europska prvenstva i mediteranske igre, u Hrvatsku su ukupno donijeli 247 medalja. Kroz ostale međunarodne nastupe ostvaren je još veliki broj medalja na raznim turnirima, memorijalima, ligama, kupovima...

Kako je najuzvišeniji cilj svakog sportaša biti sudionik olimpijskih igara, boriti se za odličje i na kraju ga osvojiti, tako je i Ivica Cvitak bio direktor i izbornik hrvatske streljačke reprezentacije 2008. u Pekingu kada je Snježana Pejčić osvojila brončanu medalju.

Na ostalim igrama nije bio jer su kod naših strijelaca njihovi treneri imali prednost pri odlasku na igre. Iskreno priznaje da posebno žali što nije bio 2012. u Londonu kada se naš Giovanni Cerngoraz okitio medaljom olimpijskog pobjednika.

Istiće Cvitak da su svim uspjesima naših strijelaca važan doprinos dali brojni treneri naših klubova koji su odgojili na desetine vrhunskih natjecatelja, kroz razne faze njihovih sportskih karijera, a time su i njemu kao direktoru reprezentacije i izborniku omogućili da bude dio uspjeha strijelaca u proteklih 18 godina.

U dodatnoj trenerskoj edukaciji završio je školovanje u organizaciji ISSF-a (krovne svjetske streljačke federacije) za trenera sa C i B licencom. U jednom je mandatu obnašao i dužnost člana Komiteta za pušku ESC-a (europske streljačke konfederacije).

Treba reći da je u jednom periodu tijekom 2011. i malo više od polovine 2012. godine Ivica Cvitak obnašao dužnost glavnog tajnika Hrvatskog streljačkog saveza.

Ivica Cvitak je zasigurno uspio biti vrlo značajan dio u ukupnoj aktivnosti hrvatske streljačke organizacije kao direktor reprezentacije i izbornik u posljednjih osam godina, član više radnih tijela saveza, sudionik gotovo svih velikih natjecanja, raznih seminara za suce i trenere, raznih tribina, suradnjom s drugim sportovima, poglavito onim iz olimpijske obitelji, na što je Ivica posebno ponosan.

STRELJAŠTVO

Anton Glasnović

Uspješan strijelac, a po potrebi i trener.

Anton Glasnović rođen je u Zagrebu 18. siječnja 1981. godine. Hrvatski je sportaš koji nastupa u streljačkim disciplinama trap i dvostruki trap. Član je Streljačkog društva Gaj iz Dubrave. Tijekom dosadašnje karijere osvojio je veliki broj medalja i priznanja.

Na Europskom prvenstvu u Osijeku 2009. godine u disciplini trap bio je dio hrvatske reprezentacije koja je osvojila srebrnu medalju i to zajedno s bratom Josipom i Giovannijem Cernogorazom. Medalju u momčadskom trapu ponovo s bratom Josipom i Giovannijem Cernogorazom ponovio je tri godine poslije u ciparskoj Larnaci 2012. godine kada su osvojili onu najvrnjednijeg sjaja – zlatnu.

Na Svjetskom kupu u letećim metama u Münchenu 2009. godine osvojio je brončanu medalju. Anton Glasnović nastupio je na Olimpijskim igrama 2012. godine u Londonu gdje je u disciplini leteće mete u finalu zauzeo šesto mjesto, dok je Giovanni Cernogoraz postao olimpijski pobjednik. Samo je Hrvatska u završnici imala dvojicu predstavnika, ostali svi po jednog.

Na istoj olimpijadi također u disciplini leteće mete, ali u parnom trapu osvojio je 23 mjesto.

Kada već govorimo o olimpijskim igrama, što je razlog da se iako još relativno mlad sportaš Anton Glasnović, našao među trenerima koji su sa hrvatskim sportašima osvajali olimpijske medalje. Naime, Anton je na Olimpijskim igrama 2008. godine u Pekingu bio prijavljen kao trener hrvatske streljačke reprezentacije kada je Snježana Pejčić osvojila brončanu medalju i zbog toga se našao na stranicama ove knjige, što nikako ne umanjuje zasluge svih ostalih Snježaninih trenera u kovanju olimpijske bronce.

Budući da je ovo priča o Antonu Glasnoviću, potrebno je istaknuti da se streljaštvom započeo baviti 1998. godine, a da je sa službenim natjecanjima započeo naredne 1999. godine. Njegov brat Josip Glasnović vrsni je strijelac i međusobno se odlično nadopunjaju. Za njihovu vrlo uspješnu karijeru zasigurno je najzaslužniji otac Franc Glasnović koji im je višegodišnji trener, kako u klubu tako i u hrvatskoj reprezentaciji.

Anton Glasnović je strijelac od kojega hrvatski sport s pravom još dosta očekuje, naravno kao i od cijele reprezentacije u disciplini trap.

Priča o uspješnim karijerama braće Josipa i Antona Glasnovića je priča o obiteljskom odricanju njihovih roditelja i ulaganju u njihove sportske karijere, kakvih primjera ima dosta u svijetu pa tako i u Hrvatskoj, poput obitelji Kostelić, Ivičević, Vlašić...

Inače, tko pozna braću Glasnović složiti će se u konstatacijama da su veliki sportaši, profesionalci od glave do pete koji su 24 sata u danu posvećeni sportu i stoga rezultati koje ostvaruju nisu začudujući.

Iako nije bio baš najdirektnije vezan za brončanu Snježanu Pejčić, Anton Glasnović kao trener na igrama u Pekingu 2008. prema vlastitom priznanju bio je neobično sretan njezinim uspjehom. Olimpijska medalja priča je za sebe. Osvajanjem olimpijskog odličja sportaš postaje besmrtni dio olimpijskog pokreta.

Koje li tek sreće kod Antona Glasnovića kada se u finalu letećih meta u disciplini trap na igrama u Londonu 2012. našao zajedno sa Giovannijem Cernogorazom. Nešto ranije je otpao od borbe za medalju, a potom je zajedno s bratom Josipom bodrio Cernogoraza do olimpijskog zlata.

Slijedio je završni pucanj Giovanija Cernogoraza. Takva mirnoća i takav horor. Živci su se kidali na tribinama, Snježana Pejčić je drhtala, a kasnije nije mogla zaustaviti suze. Bilo je to najuzbudljivije finale, poput najnapetijeg krimića. Posljednji metak uoči raspucavanja, koji je Giovanni naravno pogodio, bio mu je ponušten. Kakav peh. Međutim, nije bio peh. Uzeo je novi metak, naciljao je, prvo podigao pušku u zrak, a onda na izlaz ispratio goluba i raznio ga u zraku. Tada mu je Josip Glasnović pokazao da je najmanje srebro tu. Sve ostalo je povijest. Braća Anton i Josip Glasnović u zagrljaju sa Giovanijem. Hrvatska ima olimpijskog pobjednika u disciplini trap.

Anton Glasnović, vrhunski strijelac, a po potrebi i trener i to kada se osvajaju olimpijske medalje.

STRELJAŠTVO

Seno Čusto

Trener koji je prije svega veliki radnik i odgojitelj.

Seno Čusto rođen je 22. siječnja 1955. godine u Bugojnu. Prema vlastitom priznanju u osnovnoj i srednjoj školi bavio se raznim sportovima: gimnastikom, odbojkom, rukometom, a najviše je, kaže, volio nogomet. Kao junior nastupao je za nogometnu momčad Jedinstva iz Brčkog.

Čusto 1977. godine odlazi u Rijeku i zapošljava se na željeznicu kao strojovođa gdje je radio do 2004. Jedno vrijeme igrao je za NK Lokomotivu iz Rijeke, a potom je završio tečaj za nogometnog suca te nekoliko godina aktivno sudio kao regionalni sudac.

Godine 1982. Čusto se započinje baviti streljaštvom najprije kao rekreativac, a poslije i kao natjecatelj u serijskom programu u Streljačkom klubu Lokomotiva iz Rijeke. Zvanje instruktora streljaštva stekao je 1990. godine na Fakultetu za fizičku kulturu u Zagrebu. Iste godine Seno u suradnji s kolegom Zoranom Janjićem iz Streljačkog kluba Lokomotiva iz Rijeke izrađuje programe za početnike mlađih kategorija, odnosno Lokomotivinu školu streljaštva koja i danas uspješno djeluje i iz koje su izrasli mnogi uspješni strijelci i državni reprezentativci.

Od 1995. godine Čusto započinje s radom u međunarodnom programu sa zračnom i malokalibarskom puškom u kategorijama juniorki i seniorki. Godine 1999. Seno je na Olimpijskoj akademiji stekao zvanje trenera streljaštva, a 2011. na ISSF akademiji u Kourteanu u Finskoj stekao je zvanje međunarodnog trenera C licence.

Najveći trenerski uspjesi Sene Čuste dosada su: na prvom mjestu je svakako osvajanje brončane medalje Snježane Pejčić na Olimpijskim igrama 2008. u Pekingu, zatim osvajanje zlatne medalje na europskom prvenstvu zračnom puškom, srebrne medalje na Svjetskom prvenstvu u španjolskoj Granadi 2014. te zlatne medalje u finalu Svjetskoga kupa u Azerbajdžanu u disciplini malokalibarska puška 3x20 metaka trostav iste natjecateljice. Pod njegovim vodstvom strijelci su osvojili više od deset medalja na svjetskim streljačkim kupovima. Osim sa Snježanom Pejčić, Čusto je osvojio zlatnu medalju na europskom prvenstvu i s juniorkom Arisom Šerifović u disciplini zračni pištolj.

Pored Snježane Pejčić reprezentativci Hrvatske od Čustinih strijelaca su Pamela Samardžić, Maja Bruketa Bujanović, Ines Košo, Snježana Matanović, Arisa Šerifović, Maša Berić i Sanja Čusto, a od kojih pojedine i danas nastupaju pod državnim stijegom.

Čusto kao trener Streljačkog kluba Lokomotiva iz Rijeke već šest godina zaredom osvaja sa svojim streljačicama naslov državnih prvakinja u kategoriji zračna puška u seniorskoj konkurenciji, a njegove natjecateljice su i višestruke pobjednice Kupa Hrvatske.

Seno Čusto sudjelovao je na Olimpijskim igrama 2008. u Pekingu i 2012. u Londonu.

Dobitnik je niza sportskih priznanja za višegodišnji rad u sportu, od kojih izdvaja priznanje Hrvatskog streljačkog saveza, kao i priznanja za najuspješnijeg sportskog trenera grada Rijeke i Primorsko goranske županije. Od 2005. Čusto je član Stručnog savjeta Hrvatskog streljačkog saveza.

Uvažavajući sve rezultate koje su pod njegovim vodstvom postigle streljačice na raznim natjecanjima od državnih prvenstava, preko svjetskih i europskih prvenstava i svjetskog kupa, Čusto je posebno ponosan na brončanu medalju Snježane Pejčić na Olimpijskim igrama 2008. u Pekingu. To je bio vrhunac, kako Snježanine natjecateljske tako i Sene trenerske karijere.

Čusto je čovjek koji svakom svom sportašu ili sportašici pristupa kao roditelj. U njemu vidi svoje vlastito dijete. Ta uzvišena uloga i takav pristup nadmašuje granice djelovanja isključivo sportskog razvoja mladog sportaša jer se prenosi i uranja u ostale aspekte života mlađe osobe. Ova tvrdnja ima osnovu ako se zna da je u životu mlađe osobe trener, uz roditelja, jedna od najutjecajnijih osoba. On mu je često uzor, a osim u području sporta djeluje i u kreiranju njegove ličnosti, utječe na potvrdu njega kao osobe te mu pomaže da i rezultatima potkrijepi talent.

Ovakav pristup kakav upravo ima Seno Čusto, garant je odličnih rezultata, ali i formiranja mlađih ljudi za život koji mu slijedi. Kako reče Čusto: „Cilj mi je najprije formirati osobu pa tek onda sportaš.“

STRELJAŠTVO

Josip Glasnović

Proslavljeni strijelac u disciplini leteće mete, a kada je potrebno i trener. Josip Glasnović rođen je u Zagrebu 7. svibnja 1983. godine. Vrlo rano, kao i njegov brat Anton, Josip je započeo s ovim trofejnim hrvatskim sportom, a na Olimpijskim igrama 2012. godine u Londonu bio je trener u hrvatskoj streljačkoj reprezentaciji kada se Giovanni Cerngoraz okitio zlatnom olimpijskom medaljom.

Treba reći da je Josip Glasnović dosada kao strijelac imao respektabilnu karijeru. Prvo značajnije odličje koje je osvojio na velikim natjecanjima bila je pojedinačna brončana medalja u disciplini trap na Svjetskom prvenstvu u talijanskom gradu Lonatu 2005. godine. Zatim dolazi peto mjesto ekipno u trapu na Europskom prvenstvu u Mariboru 2006. Iste godine Josip osvaja ekipno sedmo mjesto na Svjetskom kupu u letećim metama u Kairu. Također 2006. Josip Glasnović je ponovno sedmi, ovaj puta pojedinačno u trapu na Svjetskom kupu u Suhlu u Njemačkoj.

Naredna predolimpijska 2007. godina bila je za Josipa Glasnovića više nego uspješna. Na Europskom prvenstvu u Granadi u Španjolskoj osvaja u trapu drugo mjesto pojedinačno, a treće ekipno. Iste godine na Svjetskom kupu u letećim metama u disciplini trap osvaja šesto mjesto, a u istoj disciplini na Svjetskom prvenstvu u Nicosiji na Cipru Josip je sedmi.

Josip Glasnović nastupio je kao natjecatelj na Olimpijskim igrama 2008. godine u Pekingu. Na ovoj najvećoj svjetskoj smotri Josip je bio peti. Nakon kvalifikacija Josip Glasnović, inače član Streljačkog društva Gaj iz Zagreba, ušao je u finale na raspucavanje, ali je u finalu na samom početku imao tri promašaja i moguća medalja, nažalost, otišla je u nepovrat iako je Josip dalje gađao odlično i imao samo jedan promašaj do kraja. Na kraju je raspucavao s Talijanom Frascom za 5. mjesto i uspio. Josip je pogodio 119 golubova te u finalu 21.

Bio je to tada odličan uspjeh za našeg strijelca u Pekingu. Za istaknuti je da je Josip imao peh s vremenom jer je padala kiša u posljednjoj seriji osnovnog meča i u finalnom gađanju. U tim uvjetima problem je nastao jer Josip gađa s naočalam. To je u ovim uvjetima znatno doprinijelo da u posljednjoj i finalnoj seriji „izgubi“ čak 7 golubova.

Nakon Olimpijskih igara u Londonu Josip Glasnović nastavio je s dobrim rezultatima, poglavito na europskim prvenstvima s kojih se redovito vraća s medaljama, a najčešće s onom najsajnijom – zlatnom.

Godine 2009. u Osijeku u timu osvaja srebrnu medalju, a 2012. u Larnaci osvaja titulu prvaka Europe u timu i broncu pojedinačno. Naredna 2013. je također za Josipa vrlo uspješna. U njemačkom gradu Suhlu osvojio je naslov europskog prvaka također u disciplini trap. Naš se strijelac u finale plasirao sa 124 od 125 pogodaka u kvalifikacijama, a s odličnim pucanjem nastavio je i u završnici. Prvo se sa 14 od 15 pogodaka plasirao u finale zajedno s Talijanom Massimom Fabrizijem, da bi u raspucavanju za zlato bio uspješniji od svog suparnika 14:10. Glasnović je dan ranije osvojio zlato i u momčadskoj konkurenciji zajedno s bratom Antonom i olimpijskim prvakom Giovannijem Cerngorazom. Naš je trojac drugu sezonu zaredom stigao do naslova momčadskog prvaka Europe s 363 pogotka.

Iste 2013. Josip Glasnović u disciplini trap na Svjetskom kupu u Nikoziji na Cipru osvojio je drugo mjesto. Glasnović je u kvalifikacijama ostvario treći rezultat sa 121 pogotkom od 125 meta da bi u polufinalu s 14 od 15 pogodaka izbio finalno raspucavanje sa Slovakinom Erikom Vargom koji je u završnici bio uspješniji.

Kao što je navedeno Josip Glasnović je u Londonu 2012. bio jedan od trenera u hrvatskoj streljačkoj reprezentaciji kada je Giovanni Cerngoraz postao olimpijski pobjednik. O tim velikim trenucima za hrvatski sport Cerngoraz je rekao: „Kada sam ušao u finale sve je bilo lakše, ostvario sam svoj cilj i u finalu sam pucao kao da sam na treningu. Kada mi je na kraju Josip Glasnović prstima pokazao da sam prvi ili drugi, nisam mogao vjerovati. Znao sam da imam najmanje srebro, bio sam smiren i raspucavanje odradio na najbolji mogući način. Sve je završilo kako treba. Fešta je mogla početi.“

Što reći za kraj? Josip Glasnović za Hrvatsku osvaja odličja, ali i drugim sportašima pomaže ostvarenju tog uzvišenog sportskog cilja.

STRELJAŠTVO

Stjepan Vučković

Kontaktirao sam olimpijskog pobjednika iz Londona 2012. Giovannia Cernogoraza da mi kaže koji je trener najzaslužniji za njegovo olimpijsko zlato u letećim metama. Znajući iz medija da je njegov otac Valter bio presudan u njegovoj velikoj sportskoj karijeri, želio sam da mi reče je li to doista bio on te da ga zamolim da mi pošalje očevu biografiju za ovu knjigu. Veliki Giovanni reagirao je kao veliki sportaš, u konačnici on i je olimpijski pobjednik. Tom prigodom Giovanni mi je rekao: „Moj otac Valter učinio je jako puno u mojoj karijeri, ali gospodine Gizdiću, molim Vas da pored mojeg imena stavite ime još jednog čovjeka. To je moj višegodišnji trener Stjepan Vučković čije su zasluge velike, mogu reći ogromne, što sam se ja popeo na olimpijski vrh.“

Kada to kaže olimpijski pobjednik, sportaš koji je u sportu osvojio najveće odličje što se može osvojiti, zlatnu olimpijsku medalju, nisam imao snage da mu kažem da se odluči za jednog. To je samo djelić zahvale što ga je ovom velikom treneru i čovjeku uputio njegov sportaš Giovanni Cernogoraz.

Stjepan Vučković rođen je u Varaždinu 10. prosinca 1957. godine. Osnovnu školu završio je u Varaždinu, građevinsku tehničku u Čakovcu 1976., diplomirao je na Fakultetu građevinskih znanosti, studij više spreme građevinarstvo 1982. godine. U Obrazovnom centru Hrvatskog olimpijskog odbora 2012. završio je program ospozobljavanja i stručnog usavršavanja za obavljanje stručnih poslova u sportu.

Treba reći da se Vučković streljaštvom u disciplini leteće mete – trap počeo baviti 1972. godine te se aktivno natjecao do 1997. Bio je član juniorske i seniorske reprezentacije Jugoslavije, a potom Hrvatske od 1975. do 1994. godine.

Nastupao je Stjepan Vučković za streljačka društva: Turopolje Klara, Novi Zagreb, Koka Varaždin, Zagreb 1786, Varaždin 1819 i Turopolje Lukavac. Najbolji osobni rezultat Vučković je postigao 1988. godine kada je postao prvak Jugoslavije. Uz navedenu titulu treba reći i to da je Vučković još desetak puta bio član momčadi koja je postala prvak države.

Treba istaknuti i to da je Vučković osvajao prva mjesta na brojnim natjecanjima. Na prvenstvu Bavarske u Münchenu tri puta osvojio je Rotweil kup, zatim na natjecanju u Brnu u Čehoslovačkoj. Na prvenstvu svijeta 1989. godine osvojio je 12. mjesto. Ukupno u karijeri je osvojio više od 100 turnira diljem svijeta.

Kao trener Stjepan Vučković počinje rad s juniorima, a kasnije seniorima 1996. godine kroz program Streljačkog saveza grada Zagreba i Streljačkog društva Zagreb 1786, gdje radi sve do 2004. godine.

Izbornikom i trenerom državne reprezentacije u streljaštvu disciplina streljačke mete postaje 1997. godine i tu dužnost obnaša do 2004. kada podnosi ostavku zbog neslaganja s nekim odlukama Hrvatskog streljačkog saveza i pogoršanja zdravstvenog stanja.

Sa strijelcem Giovannijem Cernogorazom počinje trenirati 1999. godine u svojstvu trenera reprezentacije, a od 2004. kao njegov osobni trener. Naročito je pojačan intenzitet njihove suradnje 2007. što je rezultiralo osvajanjem zlatne olimpijske medalje u Londonu 2012. godine.

Prema vlastitom priznanju Stjepana Vučkovića dan kada je Giovanni u Londonu osvojio olimpijsko zlato najsrtniji je dan u njegovom sportskom životu. Tog poslijepodneva sport mu je na najljepši način vratio za sav trud koji je u njega uložio najprije kao natjecatelj, a kasnije kao trener.

Iako zbog određenih okolnosti, koje nije želio iznositi u javnost nije bio u Londonu uz svog Giovannija. Uz televizijski prijenos doživljavao je svaki njegov hitac, a kada je konačno postalo jasno da je Giovanni Cernogoraz postao olimpijski pobjednik trebalo mu je dosta da se pribere i shvati da je to doista istina. Njegov sportaš osvojio je zlatnu olimpijsku medalju, najveće i najznačajnije odličje koje se u sportu može osvojiti.

Stjepan Vučković nositelj je brojnih sportskih priznanja. 2012. godine dobio je godišnju Državnu nagradu za sport Franjo Bučar, a predsjednik Republike Hrvatske Ivo Josipović odlikovao ga je Redom hrvatskog pletera. Iste 2012. odlukom Hrvatskog olimpijskog odbora proglašen je najboljim hrvatskim trenerom.

STRELJAŠTVO

Valter Cernogoraz

Tipičan primjer kada je za odličan uspjeh i osvajanje olimpijske medalje nekog sportaša najzaslužnija obitelj. Valter Cernogoraz rođen je u Bujama 14. srpnja 1954. godine. Osnovnu školu pohađao je u Novigradu istarskome, a srednju strojarsku završio je u Bujama. Po obiteljskoj tradiciji obitelj Cernogoraz bavi se ugostiteljstvom preko 80 godina.

Treba reći da su preci Valtera Cernogoraza živjeli u Taru, na području grada Poreča do 1938. godine, nakon čega su se preselili u Antenal, mjesto na ušću rijeke Mirne gdje nastavljaju s ugostiteljskom djelatnošću. Restoran Giovanni otvorili su 1993. godine u Stanciji Roželo, gdje i danas žive i rade.

Valter Cernogoraz lovački ispit položio je 1980. godine u Umagu i postao član Lovačkog društva Patka iz Novigrada istarskog. Budući da je i Valterov otac bio odličan strijelac na glinene golubove, i sam je krenuo u streljaštvo.

Valter se aktivno bavio gađanjem glinjenih golubova do 1989. godine. Početkom Domovinskog rata 1991. godine uključio se u redove sastava pričuvne policije Policijske postaje Umag–Novigrad, gdje je bio sve do 1995. i završetka rata.

Godine 1996. Valter Cernogoraz s nekoliko prijatelja entuzijasta osniva Streljačko društvo Gusar iz Novigrada kada je izabran za tajnika, a koju dužnost obnaša i danas. Dvije godine kasnije 1998. članovi Gusara izgrađuju olimpijsko strelište za leteće mete Trap u Bužinji kod Novigrada gdje počinju trenirati i organizirati službena natjecanja.

Prije otvaranja vlastitog strelišta Valter je bio prisiljen voditi sina Giovannija i još nekoliko klupske juniora na treninge u Sloveniju i Italiju, jer do izgradnje strelišta u Bužinji u Istri nije bilo niti jedno propisno strelište.

Nakon otvaranja strelišta Giovanni i ostali klupske juniori počinju sve ozbiljnije raditi, a vrlo brzo stižu i bolji rezultati. Nakon nekoliko godina napornog rada Giovanni je postao standardni član hrvatske juniorske reprezentacije.

Valter Cernogoraz, čovjek i sportaš koji stvara šampione i olimpijske pobjednike, svoje bogato streljačko iskustvo godinama je pokušavao prenijeti na sina Giovannija i bio je uvjeren da će dogurati daleko. Njegovi sportski snovi su se ostvarili i isplatili kada je Giovanni osvojio zlatnu olimpijsku medalju na igrama u Londonu 2012. godine.

Giovanni je priča za sebe. Bilo mu je tek 30 godina kada su ga nazivali najuspješnijim novigradskim sportašem svih vremena. Tako je bilo i prije osvajanja olimpijskog zlata o kojem su u ljeto 2012. godine brujali čitava Istra i Hrvatska.

Za veliku i dobro opremljenu strelnjanu u Novigradu, gdje neumorno trenira, najzaslužniji je njegov otac Valter Cernogoraz koji se dugo i uporno brinuo za to da sinu osigura odgovarajuće mjesto za trening, mjesto koje zadovoljava sve norme iako je Giovanni prije olimpijskih igara nastupao za streljačko društvo iz Velike Gorice uz trenera Stjepana Vučkovića.

Giovanni je, ponovimo i u ovoj knjizi, uspješan sportaš i kao i njegovi preci dobar ugostitelj. Ponosan je suprug i otac iza čijeg uspjeha ne стоји isključivo talent, već i jako puno truda i odricanja cijele obitelji Cernogoraz, posebno oca Valtera.

Giovannijevi najbliži ga bezrezervno podržavaju u ostvarivanju svojih ciljeva, poglavito otac koji je i sam bio strijelac i uspješan na razini regije.

Valter Cernogoraz je, recimo to javno i naglasimo, najzaslužniji što je Giovanni počeo gađati leteće mete. Time je Valter najizravnije postao "kovač" hrvatske zlatne olimpijske medalje iz Londona 2012. godine.

Giovanni koji uz redovite treninge radi i u obiteljskom restoranu, za moralnu i financijsku podršku odužio se na najbolji mogući način, ponajprije ocu – zlatnom olimpijskom medaljom, uspjehom na sveopće veselje obitelji i cijelog hrvatskog naroda.

Valter Cernogoraz nastavlja i dalje, aktivno radi na proširenju strelnjane u Bužinji da može organizirati Europsko prvenstvo 2017. godine.

Boško Čavka

Čovjek koji je najzaslužniji za dolazak u Hrvatsku Nikolaya Pechalova, a on mu se odužio na najbolji mogući način, osvojivši zlatnu i brončanu olimpijsku medalju.

Boško Čavka rođen je 14. veljače 1959. godine u Drnišu. Diplomirao je na Višoj trenerskoj školi na Kineziološkom fakultetu u Zagrebu.

Sportom se počeo baviti 1973. godine kao atletičar u splitskom ASK-u. Od 1974. do polovine 1975. Boško igra nogomet u RNK Split, a potom se od druge polovine 1975. godine počinje baviti dizanjem utega i u tom sportu u raznim svojstvima ostaje do današnjih dana.

Jednom je bio prvak Jugoslavije i nekoliko puta osvajač medalja na prvenstvima Jugoslavije, kao i juniorski prvak bivše države. Dva puta je nastupio za reprezentaciju Jugoslavije.

Dvije godine Boško Čavka nastupao je za dizački klub Konjic s kojim je 1986. bio momčadski prvak Jugoslavije i pojedinačni prvak Bosne i Hercegovine. Za Klub dizača utega Split nastupao je gotovo trideset godina kao standardni član prve momčadi sve od 1978. Sudjelovao je Čavka u osvajanju prve titule momčadskog prvaka u neovisnoj i samostalnoj Republici Hrvatskoj.

Kao trener Čavka započinje djelovati još 1984. kada ostvaruje i prve značajne rezultate. Sportaš kojeg je pripremao je prvi prvak i rekorder Jugoslavije iz redova Splita. Pod Boškovim vodstvom sportaši su osvojili više desetaka medalja na prvenstvima Jugoslavije u svim uzrasnim kategorijama.

Od 1992. pod njegovim trenerskim vodstvom Klub dizača utega Split je najbolja momčad u Hrvatskoj. Dvadeset puta su osvojili momčadsko prvenstvo Hrvatske, a osamnaest puta su bili pobjednici nacionalnog kupa. Od 1992. godine dizači Splita pod Čavkinim stručnim vodstvom osvojili su nekoliko tisuća medalja na pojedinačnim prvenstvima Hrvatske u svim uzrastima.

Kruna Čavkine dosadašnje trenerske karijere je dovođenje Nikolaya Pechalova u Hrvatsku 1997. godine poslije završetka seniorskog prvenstva Europe u Rijeci.

S Nikolayem je Čavka za Hrvatsku osvojio petnaest medalja i to na europskim i svjetskim prvenstvima te olimpijskim igrama. Kao posebnu vrijednost Čavka naglašava Nikolayevu osvajanje olimpijskog zlata u Sydneyu i bronce na Olimpijskim igrama u Ateni. Pechalov je jedini hrvatski sportaš koji je postavio olimpijski rekord koji je potrajan svedo Olimpijskih igara u Londonu, odnosno punih 12 godina. Nikolay Peschalov je i danas aktualni europski rekorder u svojoj težinskoj kategoriji.

Pored velikog Nikole tu su pod Boškovim vodstvom uspjeli braće Amara i Ensara Musića te Silvija Bijelića na europskim i svjetskim prvenstvima, juniora i mlađih juniora.

Vrijedno je spomena da Boško Čavka u Klubu dizača utega Split, u kojem je ostvario svoja najveća trenerska dostignuća, nikada nije bio angažiran kao profesionalac već je sve radio iz ljubavi prema ovom sportu.

Kao kondicijski trener Čavka je surađivao s mnogim istaknutim hrvatskim sportašima i olimpijcima iz drugih sportova. Surađivao je s plivačem Hrvojem Barićem kojega je uspio vratiti iz pakla droge u vrhunska plivačka dostignuća, na što je posebno ponosan. Trenirao je i svjetskog rekordera, također plivača Miloša Miloševića. Bio je kondicijski trener Košarkaškog kluba Split kada je osvojena dosada jedina titula prvaka Hrvatske. Radio je kao kondicijski trener s nogometašima Zadra, Primorca iz Stobreča, kao i s proslavljenim sportašima Brankom Cikatićem, Markom Žajom i Vladom Lisjakom. Pomagao je i brojnim prvotimcima Hajduka, kratko vrijeme surađivao je i sa sestrama Anom i Lucijom Zaninović. Posebno ističe suradnju s Goranom Iviševićem od samih njegovih početaka 1984. do kraja sportske karijere 2004. Ponosan je što je sudjelovao u kovanju njegovih olimpijskih medalja u Barceloni, kao i u osvajanju Wimbledona.

Na kraju, Boško ističe da se još nije umorio iako je sportu preko 40 godina i kaže da je tek prošlo prvo poluvrijeme. Njegova ljubav prema sportu i želja za stvaranjem rezultata jača je od svih problema koji mu stoje na putu. Kaže da se neda da će u drugom poluvremenu biti makar jednako uspješan kao do sada. Recimo i to da je dobitnik brojnih sportskih priznanja.

TEAKWONDO

Dražen Mađarević

Taško je kada ljudi napuštaju ovaj svijet, kada odlaze u vječnost, a kakav tek udarac doživljava sport kada ga rano napusti vrhunski stručnjak kao junak ovog teksta.

Dražen Mađarević rođen je u Osijeku 7. ožujka 1951. godine. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Zagrebu gdje je stekao zvanje višeg sportskog trenera taekwondoa na Odjelu za izobrazbu trenera Društvenog veleučilišta u Zagrebu.

U taekwondou je djelovao preko 40 godina kao natjecatelj, trener i dužnosnik, a ujedno i nositelj crnog pojasa 7. dan. Taekwondo je počeo vježbati 1968. godine u Zagrebu kada osniva taekwondo sekciju izviđača.

Dražen Mađarević je pokretač Taekwondo kluba Dubrava, najprije kao natjecatelj, a kasnije kao trener. Kao natjecatelj Mađarević je sudjelovao s reprezentacijom Jugoslavije na 1. svjetskom ITF taekwondo prvenstvu u Montréalu 1974. godine, zatim na 2. svjetskom WTF taekwondo prvenstvu 1975. godine.

Nakon završetka karijere Mađarević, kao što se moglo i očekivati, ostaje u taekwondou. Postaje višegodišnji trener u Taekwondo klubu Dubrava iz kojeg su pod njegovim vodstvom izšli brojni šampioni ovog sporta. Izdvajamo Martini Zubčić koja je osvojila brončanu medalju na Olimpijskim igrama 2008. u Pekingu.

Njegova ženska ekipa još je za vrijeme Jugoslavije bila među najboljima u Europi. Ljiljana Kuhta, koja je tada bila najbolja, bila je jedna od tih djevojaka.

Dražen Mađarević je bio dugogodišnji glavni tajnik Hrvatskog taekwondo saveza, a bio je i trener i izbornik hrvatske taekwondo reprezentacije. Pod njegovim vodstvom osvojena su brojna odličja. Brončane medalje Sandre Šarić i Martine Zubčić na Olimpijskim igrama u Pekingu 2008. godine kruna su ukupnog Draženova stručnog i organizacijskog rada zajedno s njegovim kolegama i suradnicima.

Osim što je bio glavni tajnik i izbornik reprezentacije u Hrvatskom taekwondo savezu, Mađarević je bio i tajnik u Zagrebačkom sportskom savezu za taekwondo, judo i karate te glavni tajnik Zagrebačkog taekwondo saveza.

Mađarević je bio i član natjecateljskog odbora Europske taekwondo unije i stručnih odbora Hrvatskog olimpijskog odbora. Jedan je od glavnih izvršitelja u organizaciji velikih međunarodnih taekwondo priredbi Svjetskog kupa 1990., Europskih prvenstava 1994., 1996. i 1997., svjetskog kvalifikacijskog turnira za olimpijske igre koji je održan 1999. godine. Posebno mu je zadovoljstvo pričinila uspješna organizacija Europskog kadetskog prvenstva u Zagrebu 2009. godine.

Dražen Mađarević je bio zasigurno najveći čovjek što ga je hrvatski taekwondo imao. On je otvorio vrata ovom sportu u Hrvatskoj i omogućio tisućama njegovih poklonika u našoj zemlji da se njime bave i prenose njegove vrijednosti.

Dio hrvatske sportske i medijske javnosti okrenuo se protiv njega i trenera reprezentacije Seung Ki Honga uoči Olimpijskih igara u Pekingu. Napadao se Mađarevićev izbor, kako sportašica tako i trenera. Međutim, rezultati Sandre Šarić i Martine Zubčić najbolji su dokaz da je iskusni taekwondo „lisac“ Dražen Mađarević i ovog puta bio u pravu.

Za njegov uspješan rad dodijeljena su mu posebna priznanja Europske taekwondo unije i Svjetske taekwondo federacije. Dobitnik je Trofeja Zagrebačkog sportskog saveza 2008. godine za životni doprinos zagrebačkom sportu i Medalje Grada Zagreba 2009. godine za doprinos i afirmaciju zagrebačkog sporta. Iste 2009. godine dobio je Državnu nagradu za sport Franjo Bučar.

Mađarević je bio u pravom smislu riječi sportaš i pedagog. Uvijek fer i korektan. Komunikacija s njim bila je jednostavna i otvorena. Sport, posebno taekwondo, uvijek mu je bio na prvom mjestu, a odlično je razumio probleme mlađih ljudi.

Dražen Mađarević preminuo je u Zagrebu 15. veljače 2010. godine i sahranjen je na groblju Miroševac.

TEAKWONDO

Hong Seung Ki

Za ovog priznatog taekwondo stručnjaka u hrvatskom žargonu moglo bi se citirati Doca Hollideya, za koga se kaže: „Došao je tiho i ušao u legendu.“

Doista Hong Seung Ki došao je u Hrvatsku iz Južne Koreje gdje je rođen u Seoulu 16. listopada 1971. godine i vrlo brzo ušao je u povijest hrvatskog sporta. Pod njegovim su vodstvom dvije sportašice osvojile olimpijske medalje.

U Hrvatsku je stigao 1997. godine. Otkuda Korejac u Hrvatskoj? Još krajem 1996. godine došlo je do prvih kontakata s Hrvatskim taekwondo savezom. Hong je već 1993. godine prekinuo karijeru zbog ozljede koljena, a potom je morao služiti i vojsku koja se u Južnoj Koreji služi 26 mjeseci.

Po dolasku u Hrvatsku prvo je bio trener juniorske reprezentacije Hrvatske. Poslije je radio u taekwondo klubu iz Karlovca. Onda je 2004. godine ponovno postao trener u reprezentaciji Hrvatske gdje je bio trener juniora, juniorki i seniorki. Vrlo brzo nakon što je preuzeo hrvatsku reprezentaciju Miet Filipović osvojila je zlatnu medalju na europskom prvenstvu.

Tijekom aktivne natjecateljske karijere Hong nije bio među najboljim borcima u Južnoj Koreji, domovini taekwonda. O tome kaže: „Nisam bio u reprezentaciji, bio sam više srednja klasa. Ali ja mislim da uspjehan natjecatelj nogomet ili nekog drugog sporta, ne može biti dobar trener. Uspiju jedan ili dva. Oni koji nisu bili najbolji više su motivirani kao treneri i stalno uče.“

Malo je poznato u javnosti da je Hong u Hrvatsku došao u aranžmanu tadašnjeg predsjednika Saveza dr. Dalibora Krpana i pokojnog glavnog tajnika Hrvatskog olimpijskog odbora Andrije Mijačike.

Priznaje, kada je dobio poziv da dođe u Hrvatsku, jedva ju je pronašao na karti. Ipak je prihvatio ponudu. Nije tada znao ni engleski ni hrvatski pa je bilo zanimljivih situacija. „Ja ne znam brojati, a treba raditi sklebove. I što onda? Ja sam znao samo broj sto, onda sam rekao natjecateljkama, svaka po sto trbušnjaka, a trebalo je zapravo napraviti 20 - 30. Komunikacija mi je u početku bila veliki problem.“ - kaže Hong, a priznaje da je rukama i nogama morao objašnjavati svojim sportašicama što traži od njih.

Južna Koreja vlada u taekwondou pa Hongu materinski jezik dobro dođe na natjecanjima. Može svojim sportašicama prevesti što konkurentice dogovaraju s trenerima.

Ali sada ono što je najvažnije što je Honga uvrstilo u ovu knjigu, što ga je kako je prethodno navedeno uvrstilo u legendu. Pod njegovim vodstvom članice hrvatske taekwondo reprezentacije Sandra Šarić i Martina Zubčić na olimpijskim igrama u Pekingu 2008. godine osvojile su brončane medalje.

Hong Seung Ki sjao je od ponosa u podnožju olimpijskog jarbola. Na najvišem stijegu zastava Južne Koreje, njegove prve domovine. Nešto niže Hrvatske, njegove druge domovine. Premda tada još nije imao hrvatsku putovnicu, Hrvatska je definitivno njegov drugi dom. U trenersku se i životnu avanturu otisnuo s nepunih 25 godina kada je stigao u našu zemlju kao mlad i neiskusan trener, bez pedigree bivšeg vrhunskog sportaša. Došao je s „kovčegom“ volje i želje da uči i napreduje te s osjećajem za istočnjačke borilačke vještine kakav može imati samo netko tko je Korejac.

Evo što je o Hongu govorio pokojni Dražen Mađarević, poznati hrvatski taekwondo stručnjak: „Nama je stigao premlad da bi imao iskustva trenera. U međuvremenu se razvio, educirao, a iz svoje domovine vuče sklonost dobrom promišljanju taekwonda. Hong odlično „čita“ meč, osim toga dobro izgleda u borilištu, pridonosi dobroj atmosferi, dobro prepoznaće mogućnosti i namjere suparnica što je jako važno prije izlaska u arenu.“

Hong je, premda uvijek nasmijan i smiren, veliki autoritet među djevojkama. Zna kada treba biti oštar, a kad pohvaliti.

Na dužnosti izbornika hrvatske ženske taekwondo reprezentacije Hong je proveo godinu i tri mjeseca, a u tom razdoblju naša reprezentacija osvojila je 7 svjetskih medalja i dvije brončane na Olimpijskim igrama 2008. u Pekingu.

Nakon što je napustio kormilo reprezentacije, ostao je u Hrvatskoj gdje radi kao priznati taekwondo stručnjak u klubu Dugo Selo kod Zagreba.

TEAKWONDO

Ivica Klaić

portaš i trener koji je uvelike doprinio Sandri Šarić u osvajanju olimpijske medalje.

Ivica Klaić rođen je u Zagrebu 15. travnja 1964. godine. Viši je taekwondo trener, a diplomirao je na Višoj trenerkoj školi Kineziološkog fakulteta u Zagrebu. Ima crni pojas 5. Dan. Radi kao profesionalni trener u Taekwondo klubu Metalac iz Zagreba od 1993. godine.

Taekwondom se počeo baviti 1978. godine. Natjecao se od 1980. do 1993. godine u razdoblju u kojem se taekwondo u Hrvatskoj tek probijao, koji je u to vrijeme radio u vrlo lošim uvjetima. Klaić je kao natjecatelj ostvario niz uspjeha u taekwondou: pobijedio je na državnim seniorskim prvenstvima Jugoslavije 1982., 1984., 1985., 1986., 1987., 1988., 1989. i 1991. te na prvom državnom prvenstvu samostalne Hrvatske 1992. godine.

Na međunarodnim natjecanjima Klaić se također zakitio odličjima: osvojio je srebrnu medalju na Kupu Mediterana 1987. te zlatne medalje na Otvorenim prvenstvima Nizozemske 1988., Austrije 1989. i Francuske 1991. godine. Vlasnik je i brončane medalje osvojene na Svjetskom kupu 1991. godine. Nastupio je na Olimpijskim igrama 1988. godine u Seoulu.

Od prestanka aktivnog nastupanja 1993. godine Ivica Klaić radi kao profesionalni trener u Taekwondo klubu Metalac iz Zagreba.

Zaslugom sportskih djelatnika predvođenih pokojnim Andrijom Mijačikom počinje se popravljati materijalno stanje u ovom sportu, a rastu i rezultati naših sportaša na međunarodnom planu.

Pod trenerskom palicom Ivice Klaića članovi Metalca osvojili su 60-tak medalja na natjecanjima najvišeg ranga, svjetska i europska seniorska i juniorska prvenstva, olimpijske igre, svjetski kupovi...

Krenimo redom s onim najuspješnjima. Pod vodstvom Ivice Klaića Sandra Šarić je osvojila brončanu medalju na Olimpijskim igrama u Pekingu 2008. godine. Iste godine postala je prvakinja Europe, a medalje je osvajala na četiri uza- stopna svjetska prvenstva: 2003., 2005., 2007. i 2009. godine. Nataša Vezmar bila je četvrta na Olimpijskim igrama u Sydneyju 2000., svjetska je viceprvakinja 2003., trostruka prvakinja Europe 1998., 2002. i 2004. godine, srebrna je na Svjetskom kupu 2002., a osvajala je medalje i na svjetskim studentskim prvenstvima.

Mjet Filipović postala je europska prvakinja 2004. godine. Eva Politeo bila je europska juniorska prvakinja 1997., brončana je na Europskom prvenstvu 1998. te na Svjetskom studentskom prvenstvu 2000. Lana Banely europska juniorska prvakinja je 2001., srebrna je na Europskom prvenstvu 2000. i brončana na Svjetskom kupu 2002. Marina Sumić i Ana Pavlović osvajale su medalje na juniorskim svjetskim i europskim prvenstvima.

Ivana Skelin osvojila je brončane medalje na Europskom prvenstvu 2000. i Svjetskom kupu 1998. Ivana Vujić 2002. osvajačica je brončanih medalja na Europskom prvenstvu i Svjetskom kupu. Iva Gavez osvojila je srebrnu medalju na europskom prvenstvu 1994. i Svjetskom kupu 1996., brončana je na Svjetskom kupu 1997. i najbolja sportašica Grada Zagreba je 1994. Krunoslav Markulin osvojio je brončanu medalju na Svjetskom studentskom prvenstvu 1998.

U određenim vremenskim razdobljima Klaić je trenirao i druge uspješne hrvatske sportaše Miću Kuzmanovića, Filipa Grgića, Tomislava Bućanca i druge.

Od 1993. do 1994. Ivica Klaić bio je trener muške taekwondo reprezentacije koja je pod njegovim vodstvom osvojila peto mjesto na Europskom prvenstvu 1994. U razdoblju od 1997. do 2004. godine Klaić je trener hrvatske ženske taekwondo reprezentacije s kojom je osvojio, sa prethodno navedenim sportašima, brojne medalje na velikim natjecanjima.

Uvažavajući sve medalje osvojene na svjetskim i europskim prvenstvima, kao i na svjetskom kupu i svjetskom studentskom prvenstvu, medalja Sandre Šarić na Olimpijskim igrama 2008. godine u Pekingu ima posebno mjesto u hrvatskom sportu i povijesti olimpijskog pokreta.

TEAKWONDO

Lidija Katalinić Špoljarić

Trenerica koja stvara šampione.

Lidija Katalinić Špoljarić rođena je 23. studenog 1970. godine u Zagrebu. Godine 1996. diplomirala je na Kineziološkom fakultetu u Zagrebu i stekla zvanje profesora fizičke kulture. Kroz izborni program stekla je i dopunska stručna kvalifikaciju za rad u osnovnim kineziološkim transformacijama.

Godine 1986. Lidija započinje taekwondo karijeru u Taekwondo klubu Dubrava te je do 1996. zabilježila mnoge uspjehe kroz klupski i reprezentativni program bivše i sadašnje države te na međunarodnim turnirima i službenim natjecanjima.

Dok se aktivno natjecala, kao što je navedeno, Lidija je ostvarivala zavidne rezultate od kojih izdvajamo. Prvo mjesto na seniorskom prvenstvu Jugoslavije 1991., drugo mjesto na seniorskom prvenstvu Hrvatske 1992., prvo mjesto na seniorskom prvenstvu Hrvatske 1993. i treće mjesto na Belgium openu iste godine.

Naredne 1994. Lidija je na seniorskom prvenstvu Hrvatske druga, isti uspjeh ponavlja i 1995., a iste godine je druga na otvorenom prvenstvu Nizozemske i treća na istom natjecanju u Njemačkoj.

Lidija Katalinić Špoljarić od 1999. godine radi u Teakwondo klubu Dubrava kao trener svih selekcija tako da ima veliko iskustvo u radu sa svim dobnim skupinama oba spola. Njezini natjecatelji kroz rad u Teakwondo klubu Dubrava redovito osvajaju medalje na prvenstvima Hrvatske, a nerijetko one zlatnog sjaja.

Pod Lidijinim vodstvom na međunarodnom planu u Hrvatsku je došao veliki broj medalja od kojih ističemo: treće mjesto Milice Radočaj na Svjetskom juniorskom prvenstvu u Irskoj 2000. godine, treće mjesto Azre Zukanović na Europskom juniorskom prvenstvu u Španjolskoj 2001. godine. Ista natjecateljica 2003. godine osvojila je srebro na Europskom juniorskom prvenstvu u Grčkoj. Naredne 2004. pod Lidijinim vodstvom Azra Zukanović osvaja srebrnu medalju na Europskom kupu u Francuskoj.

Godine 2005. na scenu stupa Martina Zubčić brončana s Olimpijskih igara 2008. godine u Pekingu koja iskreno priznaje veliku ulogu Lidije Katalinić Špoljarić u njezinoj karijeri.

Navedene 2005. Martina Zubčić na Europskom seniorskom prvenstvu u Latviji postaje prvakinja Europe, a Martina Jazbec na Europskom kadetskom prvenstvu u Italiji osvaja brončanu medalju.

Iduće 2006. godine pod Lidijinim vodstvom Azra Zukanović osvaja srebrnu medalju na Svjetskom studentskom prvenstvu u Španjolskoj, a Martina Zubčić osvaja brončane medalje na Europskom seniorskom prvenstvu u Njemačkoj i na Svjetskom kupu u Bangkoku.

Najuspješnja godina u trenerskoj karijeri Lidije Katalinić Špoljarić je zasigurno 2008. Te godine u Turskoj na europskim kvalifikacijama za Olimpijske igre Martina Zubčić osvaja prvo mjesto. Ista natjecateljica na Europskom seniorskom prvenstvu u Italiji osvaja srebro, a kao što smo istaknuli Martina Zubčić na Olimpijskim igrama u Pekingu osvaja brončanu medalju.

Naredne 2009. članica Taekwondo kluba Dubrava Ivona Skorup na Europskom prvenstvu za kadete u Hrvatskoj osvaja brončanu medalju, a 2012. Tomislav Karaula na Europskom seniorskom prvenstvu u Velikoj Britaniji osvaja također broncu.

Lidija Katalinić Špoljarić od 2005. godine radi kao pomoćni trener u taekwondo savezu. Od 2009. je izbornica i trenerica ženske juniorske i seniorske taekwondo reprezentacije, a naše reprezentativke nastavljaju niz odličnih rezultata. Tu su medalje sa svjetskih i europskih prvenstava, a onom najsjajnijom, zlatnom, zakitila se Lucija Zaninović na Europskom juniorskom prvenstvu u Rusiji 2010. godine.

Od svibnja 2010. godine Lidija obnaša dužnost predsjednice Taekwondo kluba Dubrava u kojem brine o organizacijskom dijelu deset programa koje provodi osam trenera. Taekwondo klub Dubrava je organizacija koja broji tristotinjak članova od kojih se dio taekwondoom bavi rekreativno dok je 90 sportaša svih dobnih skupina u natjecateljskom programu koji podrazumijeva nastupe u Hrvatskoj i inozemstvu. Na juniorskom prvenstvu svijeta u ožujku 2014. u kineskom Tajpehu proglašena je najboljom trenericom svijeta za juniorke.

Dobitnica je brojnih sportskih i društvenih priznanja.

TEAKWONDO

Toni Tomas

Trener koji stvara šampionke.

Toni Tomas rođen je u Splitu 17. prosinca 1980. godine. Sportom se počeo baviti 1992. godine u splitskom tae-kwondo klubu St-Kwan. Dvije godine poslije prešao je u taekwondo klub Neryo da bi početkom 2000. godine odlučio osnovati taekwondo klub Marjan i započeti trenersku karijeru.

Odmah u startu imao je Toni jasnu viziju i cilj u stvaranju jednog velikog kluba i dugoročnog projekta. U 12 godina djelovanja stigao je od kluba s nekoliko članova i tri termina tjedno u jednoj maloj školskoj ostavi do današnjih razmjera. Klub je sustavnim radom rastao do 11 dvorana i preko tisuću članova koji dnevno odrade gotovo 50 treninga, a o njima skrbi preko 20 zaposlenih trenera, fizioterapeuta, nutricionista...

Od 2000. do 2012. godine kao klupski trener, a od 2011. godine i kao izbornik hrvatske ženske seniorske reprezentacije Toni Tomas osvojio je niz medalja na državnim i međunarodnim natjecanjima.

Svakako je za istaknuti put splitskih blizanki Ane i Lucije Zaninović koje su cijelu svoju dosada vrlo uspješnu karijeru provele uz Tonija Tomasa. Upravo zbog Lucije Zaninović, Toni Tomas našao se i na stranicama ove knjige jer je bio izbornik reprezentacije na Olimpijskim igrama 2012. u Londonu gdje je Lucija osvojila brončanu medalju, a i trener je koji je najviše doprinio u stvaranju njezine velike karijere.

Taeckwondo klub Marjan slovi za najbolji u kadetskom uzrastu u Europi, a ukupno u posljednjih šest godina ima čak 30 svjetskih, europskih i olimpijskih odličja. Budući da govorimo o sportu gdje je rezultat mjerilo svega, navest ćemo najznačajnije rezultate koje su osvojili sportaši pod stručnim vodstvom Tonija Tomas.

Sve je započelo 2006. godine kada je Lucija Zaninović osvojila brončanu medalju na Svjetskom kupu. Iduće 2007. Ana Zaninović osvaja srebro na svjetskom prvenstvu. Zatim 2009. godine Marina Usanović osvaja srebro na juniorskom prvenstvu Europe. Godine 2010. Lucija Zaninović osvaja zlatnu medalju na europskom prvenstvu za seniorke, a iste godine Tanja Rastović osvaja srebro na juniorskom prvenstvu svijeta.

Naredna 2011. godina nije ništa manje uspješna nego prethodne. Pod Tonijevim vodstvom Lucija Zaninović postaje prvakinja svijeta, Lovre Brečić juniorski prvak Europe, a Tanja Rastović je srebrna na juniorskom europskom prvenstvu.

I u 2012. godini sportaši Tonija Tomasa nastavili su trofejni niz. Najveći uspjeh te godine je svakako brončana medalja Lucije Zaninović na Olimpijskim igrama u Londonu, a ista sportašica osvaja zlatnu medalju i na europskom prvenstvu. Iste godine njezina sestra blizanka Ana Zaninović je srebrna na europskom prvenstvu, a Petra Matijašević brončana.

U 2013. pod Tonijevim vodstvom sestre Zaninović nastavljaju trofejni niz. Ana je srebrna, a Lucija brončana na svjetskom prvenstvu, a naredne 2014. Ana i Luca u Bakuu su ponovno prvakinje Europe. U istoj godini Kristina Čerina je svjetska kadetska prvakinja, Ana Taslak je brončana, dok je najveći uspjeh ostvarila Ivana Babić koja je postala svjetska juniorska prvakinja i olimpijska pobjednica na Igrama mladih u kineskom gradu Nanjingu.

Vrijedno i potrebno je spomenuti da je Toni Tomas kao izbornik hrvatske ženske seniorske reprezentacije ostvario brojne uspjehe na velikim natjecanjima i sa sportašicama koje nisu članice taekwondo kluba Marjan kao prethodno spomenute.

Tako je 2011. godine Marina Sumić osvojila srebrne medalje na europskom i svjetskom prvenstvu, a osvojeno je i treće mjesto ekipno ženske seniorske reprezentacije Hrvatske na prvenstvu Europe u Manchesteru 2012. godine. Na prvenstvu Europe u Bakuu 2014. Marina je ponovno srebrna.

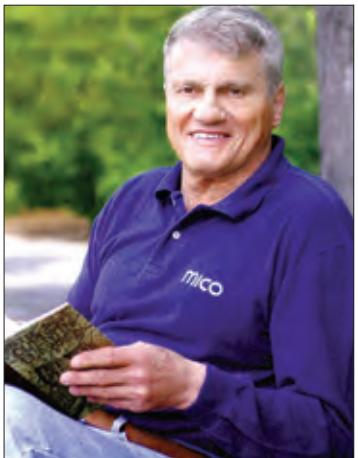
Recimo i to da su pod Tonijevim vodstvom na domaćim natjecanjima članovi taekwondo kluba Marjan višestruki seniorski i juniorski prvaci Hrvatske u muškoj i ženskoj konkurenciji.

Za sve spomenute uspjehe Toni Tomas je nagrađen Državnom nagradom za sport Franjo Bučar 2012. godine. Ponio je titulu za najboljeg trenera u Hrvatskoj za 2011. godinu u izboru Hrvatskog olimpijskog odbora. Predsjednik Republike Hrvatske 2012. godine odlikovao ga je odličjem Red hrvatskog platera. Dobitnik je više priznanja od strane Grada Splita kao i u anketama i izboru *Slobodne Dalmacije* i Splitskog saveza športova za najboljeg trenera u Splitu i Dalmaciji.

SKIJANJE

Ante Kostelić

Kada ti sportaši i još k tome vlastita djeca osvoje deset olimpijskih medalja, to jako puno govori o treneru, ali i o ocu.

Ante Kostelić rođen je u Zagrebu 11. kolovoza 1938. godine. Otac je skijaša Janice i Ivice Kostelić. U mladosti je trenirao veći broj sportova: rukomet, plivanje, skijanje, a bavio se i utrkama automobila. Dobio je nadimak Gips jer je bio hiperaktivan i često je lomio ruke i noge. U svakom sportu intenzivno je trenirao, odričao se i sportski živio. Najviše se bavio rukometom, nastupao je za zagrebačke rukometne klubove Polet, Mladost, Zagreb i za francuski ASCH Cannes. Bio je i član Skijaškog kluba Rade Končar i Plivačkog kluba Mladost.

Sredinom šezdesetih bio je čuven po svojoj upornosti i marljivosti u Rukometnom klubu Mladost. Igrao je na poziciji krila i pivota. Odlično je pucao sedmerce. Svakodnevno je uz treninge i samostalno marljivo trenirao i trčao po Sljemenu. Uvijek je bio odlično tjelesno pripremljen. Osvojio je naslov prvaka Jugoslavije s Rukometnim klubom Zagreb. Bio je i u konkurenciji za nastup u rukometnoj reprezentaciji Jugoslavije.

Uvelike je Kostelić pridonio da ASHC Cannes dođe iz treće u prvu francusku rukometnu ligu. Na jednoj utakmici treće lige postigao je sva 24 pogotka za svoju momčad.

Ante Kostelić od 1975. do 1990. godine bio je trener muških i ženskih rukometnih klubova. Trenirao je rukometne klubove Ivanić Grad, Osijek, Medveščak, Zagreb, Pelister iz Makedonije, Partizan iz Bjelovara, Željezničar, Trešnjevku i Celje. Trenirao je i ženski rukometni klub Nurberg, ali samo tjeđan dana jer je izbacio iz momčadi ženu predsjednika kluba. Najduže se zadržao u Osijeku, tri godine. Rukometašice je uveo u prvu ligu, osvojio je kup Jugoslavije te po jedno treće i četvrto mjesto u prvenstvu.

Kao trener Kostelić je imao vrlo intenzivne i naporne treninge. Tražio je velika odricanja od svojih igrača i igračica, sve vježbe je osobno izvodio. Svim momčadima s kojima je radio bio je na raspolaganju cijeli dan. No, većina sportaša koje je trenirao nisu bili spremni na velika odricanja i sportski način života. Sukobljavao se s upravama jer je imao poseban stil i pristup sportu.

Razočaran zbog nerazumijevanja igrača i uprava kluba odlučio je napustiti rukomet i postao je skijaški trener. Trenirao je skijaške klubove Medveščak i Zagreb. Predsjednik Skijaškog kluba Zagreb zaposlio ga je kao kondicijskog trenera. Na samom početku Ante mu je rekao: „Čuj, ja sam ovamo došao napraviti svjetske šampione!“ Znatno je povećao broj treninga zbog čega su ga roditelji skijaša više puta pokušali smijeniti. Usput je trenirao i svog sina Ivinu. U početku nije imao u planu da i Janica trenira skijanje, ali kada se pokazalo da je Janica izuzetno talentirana, onda je i nju trenirao. Nakon što je Janica postigla fenomenalne rezultate u juniorskoj konkurenciji, dobio je ponudu da priđe u slovensku skijašku reprezentaciju i puno bolje uvjete, ali je odbio. Ante Kostelić imao je dugoročan plan treninga, vodio je temeljitu evidenciju i radio analize. Cijela je obitelj Kostelić dugi niz godina prošla trnovit put po skijalištima dok nisu dobili pomoći sponzora. Kasnije su Janica i Ivica Kostelić postigli vrhunske rezultate u seniorskoj konkurenciji, pobijedivali u Svjetskom kupu i svjetskim skijaškim prvenstvima.

Posebno treba istaknuti da je Janica na Zimskim olimpijskim igrama 2002. godine u Salt Lake Cityu osvojila tri zlatne i srebrnu medalju. Godine 2006. na igrama u Torinu Janica Kostelić osvaja zlatnu i srebrnu medalju, a Ivica srebro. Na igrama u Vancouveru Ivica je osvojio dvije srebrne medalje, a na igrama u Sočiju 2014. Ivica je ponovno srebrni.

Dobio je Ante Nagradu HOO Matija Ljubek 2001. i Državnu nagradu za sport Franjo Bučar 2003. godine.

Ante Kostelić odlično pjeva i svira gitaru. Još je u mladosti marljivo čitao djela svjetske književnosti i filozofije. Jako su ga zanimale knjige o sportu. Bio je najvjerniji čitatelj izdavačke kuće *Sportska tribina*. S obitelji Boršić osnovao je nakladničku kuću Stih u kojoj povremeno radi kao urednik.

Njegova supruga Marica Kostelić u mladosti je bila rukometna športašica. O njihovom životnom putu napisana je knjiga Tomislava Birtića pod naslovom „Kostelići – cijela istina“.

Odlukom Hrvatskog olimpijskog odbora najboljim hrvatskim trenerom proglašen je 2002., 2006., 2010. i 2011. godine. Predsjednik RH odlikovao ga je odličjem Red Danice hrvatske s likom Franje Bučara.

SKIJANJE

Vedran Pavlek

Jedini Hrvat koji je bio na svim zimskim olimpijskim igrama od uspostave neovisnosti. Vedran Pavlek rođen je u Zagrebu 27. travnja 1973. godine. Budući da je odrastao podno Sljemena, bilo je logično da se opredijeli za alpsko skijanje. Otac mu je poznavao neke ljude u Skijaškom klubu Zagreb. Učlanili su ga, a Vedranu se odmah na prvu svidjelo. Sam priznaje da su prve tri godine to bila klasična zimovanja, a onda je počeo trenerati. Prvo na Sljemenu. Uključio se u klupsku natjecateljsku selekciju i Vedranovo je skijanje postalo sve ozbiljnije.

Danas, trideset godina poslije Vedran Pavlek sjeća se Zimskih olimpijskih igara 1984. u Sarajevu kada je Jure Franko osvojio srebrnu medalju u slalomu. Tada je bio među Cicibanima. Imao je 11 godina. Uzori su mu tada bili veliki slovenski skijaši. Bio je u pionirskoj i juniorskoj reprezentaciji Jugoslavije. Kaže, gledao ih je onako kako danas naši klinici gledaju Janicu i Ivicu Kostelić. Sretan je bio kada bi ih vidio, a kamoli kada bi s njima trenirao na istom brdu. Poslije je s nekima postao dobar prijatelj. Dobar je bio s pokojnim Rokom Petrovićem pa Bojanom Križnjakom. Bili su tu i Boris Strel, Tomaž Čižman, Jure Franko. Pogotovo se družio s novijom generacijom slovenskih skijaša Jurom Koširom, Urškom Hrovat, Špelom Pretnar.

Do raspada Jugoslavije Vedran je bio jedini skijaški reprezentativac, pionir i mlađi junior, koji nije dolazio iz Slovenije. Poslije raspada u ratno doba ostao je u dobrom odnosima sa slovenskim skijašima i njihovim savezom. Naš je skijaški savez te 1991. bio u povojima, nije bilo ni novca ni mogućnosti. Uspio se izboriti za to da trenira s njima slijedećih nekoliko godina.

Skijašku karijeru okončao je dosta rano, već s 25 godina. Nastupao je na svjetskim prvenstvima i svjetskim kupovima i postizao relativno dobre rezultate. Nastupio je kao natjecatelj na prvim olimpijskim igrama pod hrvatskom zastavom. Bila je to zimska olimpijada u Albertvilleu 1992. kada je nastupio u alpskom skijanju. I dvije godine kasnije na Zimskim olimpijskim igrama u Lillehammeru 1994. Vedran nastupa, a nosi hrvatsku zastavu na otvaranju i zatvaranju igara. Nastupio je Vedran i na narednim Zimskim igrama u Nagamu 1998. kada je na zatvaranju igara ponovno ponio državnu zastavu.

U Nagamu je posljednji put nastupio na jednom velikom natjecanju. Problemi s leđima i diskus hernijom ubrzali su raniji kraj karijere.

Nakon Nagana dogovorio se s Antom Kostelićem da se brine o njegovu radu i njegovoj djeci. Nisu stoga slučajne riječi velikog Gipsa koji je više puta izjavio: „Pored obitelji najzaslužniji za uspjehe Janice i Ivice je Vedran Pavlek.“ To su riječi koje sve govore. U ovih nekoliko riječi Ante Kostelić je na najbolji način opisao Vedranov udio u osvajanju olimpijskih, a i drugih medalja brata i sestre Kostelić.

Treba reći da Vedran Pavlek od 1998. obnaša direktorskulu funkciju u Hrvatskom skijaškom savezu. Njegove dugogodišnje funkcije direktora i izbornika hrvatskih alpskih skijaških reprezentacija, direktora hrvatskog alpskog *ski poola*, direktora Snow Queen trophy utrke Svjetskog kupa na Sljemenu i glavnog menadžera Janice i Ivice Kostelić donijele su mu status alfe i omege hrvatskog profesionalnog skijanja, koji prije njegova angažmana praktički nije ni postojao.

Kao vođa ekipe i izbornik vodio je hrvatsku reprezentaciju u alpskom skijanju četiri puta na zimske olimpijske igre i uvijek su se brat ili sestra Kostelić vraćali s medaljama. Prvi put u Salt Lake Cityu 2002. kada je Janica osvojila tri zlatne i srebrnu medalju. Zatim u Torinu 2006. kada je Janica osvojila zlato i srebro, a Ivica dva srebra. Potom 2010. u Vancouveru gdje je Ivica ponovno osvojio srebro. Isti uspjeh Ivica Kostelić ponovio je 2014. na igrama u Sočiju.

Što reći za kraj, kada je prethodno sve rečeno, posebno u riječima velikog Gipsa. U doba aktivnog natjecanja Pavlek je bio svojevrsna bijela vrana. Natjecateljskim skijanjem tada su kod nas praktički nitko nije bavio, osim njega. Njegovi rezultati djeluju skromno u odnosu na postignuće Ivice i Janice, no za njihove uspjehe, jednim dijelom, zaslužan je i upravo njegov entuzijazam. A, Janica i Ivica mnogo puta su pokorili skijaški svijet.

Predsjednik Republike Hrvatske odlikovao ga je odličjem Red Danice hrvatske s likom Franje Bučara.

SKIJANJE

Jurij Hafner

Čovjek i trener kojemu obitelj Kostelić neobično mnogo vjeruje.

Jurij Hafner rođen je 14. travnja 1951. u Jesenicama u Sloveniji. Bio je trener u hrvatskoj skijaškoj reprezentaciji 2002. na Zimskim olimpijskim igrama u Salt Lake Cityu kada je Janica Kostelić osvojila tri zlatne i srebrne medalje te na igrama u Torinu kada je Janica osvojila zlato i srebro, a Ivica srebrnu olimpijsku medalju. Zapravo, dao je svoj obol u najvećim uspjesima hrvatskog sporta od uspostave neovisnosti. Doista su rijetki imali čast biti 2002. u Salt Lake Cityu kada je Janica doslovce pokorila skijaški svijet, osvojivši na jednim olimpijskim igrama tri zlatne i srebrne olimpijske medalje, a kamoli imati svoj obol u navedenom uspjehu kao što je imao Hefo.

Jurij Hafner, popularni Hefo, bio je dugogodišnji serviser skija, a uz to i pomoćni trener kojemu Ante Kostelić najviše vjeruje. To je čovjek i trener za koga se može reći da je veliki zaljubljenik u prirodu.

Niste ga mogli vidjeti nigdje na proslavama, nije ga bilo ni sa šampanjcem u ruci među slavljenicima. Njega u stvari nije bilo nigdje, nego ondje gdje ga se najviše trebalo. Slovenski samac, zaljubljenik u skijanje, bicikлизam i slobodno penjanje, bivši trener američkih, argentinskih i novozelandskih reprezentacija, od prvog je dana najvažniji kotačić Gipsova mehanizma stvaranja olimpijskih i svjetskih prvaka.

Što je to tako važno Hefo učinio da bi ga Janica proglašila najzaslužnijim za svoj još jedan trijumf na igrama u Torinu, što joj je donijelo novu slavu? Zašto je Gips rekao da cijela novčana nagrada od tog trijumfa mora ići u Slovenčev džep? I druge skijašice imaju serviserne i pomoćne trenere i oni valjda nešto rade.

Prateći godinama ekipu u kojoj se nalazi Hefo, mnogi su primijetili da je on jedan od rijetkih servisera i pomoćnih trenera, a možda i jedini koji i po nekoliko puta, od cika zore do samog Janičinog starta, provjerava temperaturu i vlažnost snijega ne bi li i najmanji detalj pomogao našoj skijašici da najbržim skijama odradi nastup.

Hefo je poseban majstor za brze discipline. Kod slaloma i veleslaloma mazanje skija nije takva filozofija, no u brzim disciplinama je druga priča.

Jurij Hafner je čovjek i trener koji nikada nije stajao na olimpijskom postolju, nikada nije bio u olimpijskoj knjižici. Ipak, on je bio najpoznatija zvijezda Olimpijskih igara u Torinu, čovjek koji je pripremao skije i bio pomoćni trener Janice Kostelić.

Janica Kostelić koja je na igrama u Salt Lake Cityu i Torinu imala malu vojsku trenera i pomoćnog osoblja, u Hefi je imala nešto posebno, čovjeka kojemu je iznimno vjerovala u svakom trenutku i kojemu ama baš ništa nije bilo teško uraditi za što bolji Janičin rezultat. Hefin posao je uvijek bio brinuti se o njemu povjerenim zadacima tako da je Janica mogla sav svoj nevjerojatan talent usredotočiti na skijanje. Koliko li je samo tijekom karijere Janice i Ivice Kostelić Hefo znao puta po noći ustati i pratiti promjenu snježnog vremena, tijekom noći, ranih jutarnjih sati prije utrke, a zatim bi radio sve do izlaska sunca, a mnogo puta i do početka natjecanja. U stožeru su ga zvali "noćna ptica".

Iako je bio član stručnog stožera kojemu je Ante Kostelić najviše vjerovao, Antina je riječ bila zadnja. Veliki Gips je bio taj koji je prije nego su mu se djeca popela na olimpijski i svjetski vrh vozio Ivicu i Janicu iz jedne skijaške utrke na drugu u obiteljskom automobilu, boraveći mnogo puta na natjecanjima u šatoru jer za hotele nije bilo novca.

Kada je bio čovjek koji se toliko žrtvovao i koji je toliko uložio u svoju djecu kao što je Ante Kostelić, ima toliko ogromno povjerenja u jednog od svojih suradnika kao što je Jurij Hafner, to dovoljno govori tko je i što je Hefo.

Jurij Hafner je bio jedan od najznačajnijih kamenčića u mozaiku zvanom sportski uspjesi Janice i Ivice Kostelić. I to ne bilo kakav, već vrlo značajan kamenčić.

SKIJANJE

Slaven Petrović

Priznati kineziolog koji se okušao u više sportova.

Slaven Petrović rođen je u Zagrebu 30. kolovoza 1965. godine. Godine 1990. diplomirao je na Kineziološkom fakultetu u Zagrebu gdje je stekao stručni naziv profesora kineziologije te je ospozobljen za rad u sportskoj gimnastici.

Godine 1993. Hrvatski savez za skokove u vodu šalje ga na seminar FINA – e i tamo stjeće međunarodnu licencu trenera za skokove u vodu, a tri godine kasnije 1996. Skijaški klub Medveščak šalje ga na trenerski tečaj gdje stjeće licencu za trenera alpskog skijanja.

Slaven Petrović godine 1985. počinje raditi kao trener kaskader, a 1990. postaje član sekcije kaskadera pri HDFF i tako stjeće licencu profesionalnog filmskog djetlatnika – kaskadera.

Sportsku karijeru Petrović je započeo sa 6 godina u Klubu za skokove u vodu Medveščak te je u razdoblju od 1971. do 2001. godine bio prvak Hrvatske i Jugoslavije u svim kategorijama i disciplinama te član reprezentacija Jugoslavije i Hrvatske na europskim i svjetskim prvenstvima, te mediteranskim i balkanskim igrama.

Godine 2005. nastupa u veteranskoj konkurenciji, a 2006. i 2008. na svjetskim prvenstvima zauzima 4. i 6. mjesto, a 2010. je drugi na svijetu u skoku s daske visine jedan metar.

Petrović se skijanjem počeo baviti 1973. u Skijaškom klubu Novi Zagreb i natjecao se do 1977. godine. Godine 1995. počinje se natjecati u *body buildingu* te postaje državni prvak 1996., 1997. i 2000., a godine 1997. Petrović je šesti na mediteranskim igrama i osmi na prvenstvu Europe.

Slaven Petrović se 2004. natječe u *fitnessu* i postaje prvak Hrvatske, a 4. je u Europi i 5. u svijetu.

Treba reći da je Slaven Petrović 2005., 2006., 2007., 2008., 2009., 2010. i 2013. prvak Hrvatske u klasik *body buildingu*, a 2008. je treći u Europi te stjeće status sportaša druge kategorije, a 2010. zauzima četvrto mjesto na svijetu za veterane.

Trenerski je Petrović počeo raditi 1986. u Klubu skokova u vodu Medveščak do 1995. Od 1992. do 1995. bio je trener ženske reprezentacije Hrvatske u skokovima u vodu. Paralelno je od 1987. do 1991. radio kao trener u Gimnastičkom klubu Novi Zagreb te u sezoni 1993./94. kao trener za akrobatske elemente u Akrobatskom plesnom klubu Zagreb.

Isto tako tijekom 1995. Petrović radi u Sportskom klubu Sil – Sport kao kondicijski trener i voditelj sportskog programa.

Petrović 1993. godine počinje raditi u Ski klubu Medveščak kao voditelj, a 1995. kao trener za najmlade dobne skupine. Godine 1997. Petrović počinje suradnju s obitelji Kostelić u funkciji pomoćnog trenera i savjetnika za prehranu.

Za ovu knjigu najznačajnije je da je Petrović na Zimskim olimpijskim igrama 2002. u Salt Lake Cityu kada je Janica osvojila tri zlatne i srebrne olimpijske medalje bio jedan od pomoćnih trenera, kao i na igrama u Torinu gdje se zatilita zlatom i srebrom.

U sezoni 2008./09. Petrović je angažiran kao kondicijski trener u Ragbi klubu Zagreb, a potom od 2010. radi sa skakačima u Klubu za skokove DIVE.

Skijašku sezonom 2011./12. Petrović je radio kao trener – serviser Matilde Šola i IVE Mišak.

Tijekom 2011. godine Petrović radi u austrijskoj nogometnoj ligi gdje je osobni trener nogometara Ivice Grgića i Ivana Gregoreka, a iste godine kondicijski je trener Marka Šimića.

Tijekom 2012. Petrović je radi kao trener *fitnessa* u Meeting Pointu u Krapini.

Pored gore navedenog treba reći i da je Petrović pohađao i završio Zagrebačku alpinističku školu.

Tijekom cijele dosadašnje trenerske karijere Petrović se trajno usavršao u struci. On je jedan od onih koji prati razvoj struke i usavršava sve nove metode pripreme sportaša, kako stručne tako i tjelesne.

U doista impoznatnoj sportskoj karijeri Slavena Petrovića posebno mjesto zauzimaju medalje Janice Kostelić u Salt Lake Cityu i Torinu gdje je bio član njezine ekipe. Slaven je imao čast biti dio tog spektakla i dati mu doprinos u stručnom smislu.

SKIJANJE

Igor Jakopović

Mladi skijaški stručnjak koji je već toliko toga doprinio u stručnom radu hrvatskog skijanja, osobito Janice i Ivice Kostelić.

Igor Jakopović rođen je u Zagrebu 22. prosinca 1979. godine. U djetinjstvu je trenirao alpsko skijanje počevši kao petogodišnjak u Ski klubu Medvečak iz Zagreba. Od svoje desete godine član je Ski kluba Končar čiji je član i danas. Tijekom aktivnog natjecanja najbolji rezultat bilo mu je treće mjesto u slalomu na prvenstvu Hrvatske u kategoriji pionira.

Osim alpskim skijanjem Igor od 1988. trenira i natječe se u skijanju na vodi kao član Ski kluba Zagreb. U ovom sportu bio je juniorski prvak Hrvatske i Slovenije u slalomu, figurama i skokovima te seniorski viceprvak Hrvatske i Slovenije.

Jakopović se trenerskim poslom počeo baviti vrlo rano. Bilo je to 2002. godine kada je imao samo 22 godine života. U početku je bio pomoćni trener i serviser u timu Janice Kostelić. Koristio je prigodu da trenerski posao uči od Ante Kostelića, a serviserski od Jurja Hafnera, obojice vrhunskih stručnjaka u svojim profesijama. Kao dio tima Janice Kostelić Igor je od natjecateljske sezone 2002./03. bio dio njezinih nevjerojatnih uspjeha sve do kraja natjecateljske karijere.

U vremenu od kada je Igor Jakopović bio jedan od Janičnih trenera, najbolja hrvatska skijašica doslovce je u sportskom smislu pokorila svijet. Navodimo najznačajnije rezultate: na Zimskim olimpijskim igrama 2006. u Torinu osvojila je zlato u kombinaciji i srebro u veleslalomu, a prije toga na svjetskom prvenstvu 2003. osvojila je zlatnu medalju u slalomu i kombinaciji. Na istom natjecanju 2005. Janica Kostelić osvaja zlatne medalje u slalomu, kombinaciji i spustu. Godine 2003. i 2006. Janica je ukupna pobjednica Svjetskog kupa i osvaja veliki kristalni globus. Istih godina pobjedica je u Svjetskom kupu u slalomu kada osvaja male kristalne globuse.

Vrijedno je istaknuti da je u tom razdoblju Janica osvojila 38 postolja u utrkama FIS svjetskog kupa.

O kakvom se trenerskom kadru radi svjedoči i činjenica da po završetku Janičine karijere Igor Jakopović s Antom Kostelićem prelazi u tim Ivice Kostelića u sezoni 2006./07. gdje obnaša dužnost pomoćnog trenera. Na toj dužnosti se nalazi i danas.

Kao dio tima Ivice Kostelića Jakopović je dao doprinos u njegovom postizanju rezultata na Zimskim olimpijskim igrama 2010. u Vancouveru kada je Ivica osvojio srebro u slalomu i super kombinaciji, a na igrama u Sočiju 2014. srebro u super kombinaciji.

Na svjetskom prvenstvu 2011. Ivica Kostelić osvojio je broncu u super veleslalomu, a na istom natjecanju 2013. srebro u super kombinaciji.

Pored medalja na zimskim olimpijskim igrama Ivica Kostelić postigao je najveći uspjeh 2011. godine kada je ostvario ukupnu pobjedu u Svjetskom kupu osvijivši veliki kristalni globus. Navedene 2011. i 2012. godine Kostelić je pobjednik svjetskog kupa u super kombinaciji i osvaja mali kristalni globus.

Ukupno je Jakopović s Ivicom osvojio je 45 postolja u FIS utrkama Svjetskog kupa.

Svi mi koji se na bilo kakav način bavimo sportom znamo koliko je obitelj Kostelić, osobito otac Ante uložio u sportski razvoj svoje djece Janice i Ivice. Oni su se kako obitelji tako i cijelom timu trenera i općenito suradnika u svim segmentima rada odužili na najbolji mogući način. Titula do titule, postolje do postolja, uspjeh do uspjeha. Kada Ante Kostelić nekome od trenera povjeri stručni rad svoje djece, to dovoljno govori o stručnosti trenera. Jedan od njih, mada rijetkih, je mladi skijaški znalač Igor Jakopović. Nesumljivo to je Igor Jakopović svojim stručnim radom i ljudskim pristupom i zaslužio. Da nije tako ne bi bio već punih 12 godina u timu najprije Janice, a potom Ivice Kostelić. Bio je dio stručnog tima kada je obitelj Kostelić donijela hrvatskom sportu jednu zlatnu i pet srebrnih olimpijskih medalja. Time je ovaj mladi skijaški stručnjak najdirektnije postao „trener – kovač“ hrvatskih olimpijskih odličja kako sugerira i naslov knjige.

Igor Jakopović je nesumljivo prošlost, sadašnjost i budućnost hrvatskog alpskog skijanja.

SKIJANJE

Peter Pen

Kada nekog u stručni stožer svoje djece, proslavljenih hrvatskih skijaša Janice i Ivice Kostelić, uvrsti njihov otac znači da taj trener kako se kaže „zna znanje“. To zasigurno vrijedi i za junaka ove priče.

Peter Pen rođen je u Mariboru 14. lipnja 1973. godine. Bivši je slovenski skijaš i reprezentativac u disciplinama spust i super G. Jedno vrijeme bio je po rezultatima ispred Andreja Jermana najuspješnijeg slovenskog skijaša u novoj povijesti.

Pen je debitirao u Svjetskom kupu 1996. i postigao je već u svojoj drugoj utrci u super G u Garmisch Partenkirchenu odličan rezultat. Osobito je dobru sezonu Pen odradio 2000./01. kada je u završnicama Svjetskog kupa osvojio šesto mjesto u Val d'Isereu i deseto u Kvitfjelliju.

Treba reći da je Peter Pen dva puta kao reprezentativac Slovenije sudjelovao na zimskim olimpijskim igrama. Bilo je to 1998. u Naganu i 2002. u Salt Lake Cityju. Tko je tada mogao i zamisliti da će na narednim zimskim olimpijskim igrama kada će Janica ponovno brilirati Peter Pen biti dio stručnog stožera hrvatske skijaške reprezentacije.

Treba reći da je Peter Pen najbolje rezultate u karijeri ostvario u kombinaciji kada je u Naganu bio osmi i u St. Antonu kada je bio sedmi. Godine 2004. prestao je s aktivnim skijanjem.

Vrlo brzo nakon prestanka aktivnog natjecanja Peter Pen odlazi u trenerske vode, a ubrzo na nagovor Ante Kostelića i Vedrana Pavleka dolazi u Hrvatsku i priključuje se stručnom stožeru hrvatske skijaške reprezentacije.

Na Olimpijskim igrama u Torinu 2006. kada je Janica Kostelić osvojila zlato i srebro, a Ivica također srebro Pero je, kako ga zovu naši skijaši, bio jedan od trenera u našem stručnom stožeru zadužen za muški dio momčadi.

Na idućim igrama 2010. u Vancouveru gdje je Ivica Kostelić osvojio dvije srebrne medalje Pero je jedan od Ivicih trenera čime se i on svrstao među "kovače" hrvatskih olimpijskih odličja. Peter Pen je nekoliko sezona proveo u stručnom stožeru Ivice Kostelića kao njegov testni vozač i svojevrsni savjetnik za brze discipline. Uz austrijskog trenera Waltera Hubmanna sudjelovao je i u radu s Natkom Zrnčićem - Dimom i Tinom Širokim. Skijašku sezonu 2011./12. proveo je prvi put na poziciji glavnog trenera trening - skupine koju su sačinjavali Zrnčić - Dim, ali i pridruženo Tin Široki te Sebastian Brigović.

Pod vodstvom Petra Pera Natko Zrnčić - Dim je u navedenoj sezoni u spustu u Svjetskom kupu dohvatio 39 mjesto u Bormiu kao svoj najbolji rezultat. Godine 2012. nakon relativno dobrih rezultata sa Zrnčić - Dimom, a prije toga postignutih s Janicom i Ivicom Kostelićem, Skijaški savez Slovenije želio je pod svaku cijenu Petera Pena vratiti u matičnu državu na mjesto glavnog trenera umjesto dotadašnjeg austrijskog trenera Burkharda Schaffera. Unatoč slijnim pritiscima Pen je odlučio ostati u Hrvatskoj.

Evo što je o svojim muškim kolegama i njihovu radu 2013. izrekla naša odlična skijašica Nika Fleiss: „Ivica je kao i uvijek imao odličnu sezonu, zbilja mu je koristila promjena skija. Najbitnije je da nije imao problema s koljenom, da je zdrav. U svim disciplinama napravio je iskorak, kompletan je skijaš i zato - kapa dolje! Za Natka sve govore njegovi rezultati. Dosta mu je pomogao i novi trener Hubmann i općenito je sve posloženo tako da je orientiran na brze discipline, ima odličan materijal. Pero (Peter Pen) obavlja dobar posao s testiranjima... Svaka čast dečkima, ali i Peri!“

Peter Pen, čovjek i skijaški stručnjak je trener pred kojim je sigurni smo respektabilna trenerska karijera. Priznaje sam da je došao u Hrvatsku pomoći Janici i Ivici, ali i naučiti nešto o starih skijaških „lisaca“ Ante Kostelića i Vedranu Pavleku. Bolje učitelje zasigurno u skijaškom sportu od navedene dvojke nije mogao imati. O njima najbolje govorite njihovi rezultati.

SKIJANJE

Vincencij Jovan

Ovaj proslavljeni slovenski skijaški stručnjak rođen je 14. listopada 1951. u Celju. Vincencij Jovan je trener koji je velikog Ivicu Kosteliću, naravno uz oca Antu, doveo na svjetski, a gotovo i na olimpijski vrh. Globusi, pobjede, olimpijske medalje, ali i jedino zlato koje ima osvojio je upravo pod trenerskom palicom „celjskog grofa“.

Danas je Cena kako ga zovu prijatelji, Ivičin navijač, a kako vrijeme ide pomalo se zaboravlja da je upravo on čovjek koji ga je „postavio na noge“.

Na pitanje koliko je dugo s Ivicom Kostelićem, Cena odgovara: „Još davne 1988. godine imao je tek 10 godina, još u doba dok je Ivica skijao u klubu. Već je tada bio sav u skijanju. Lako još dijete, bio je marljiv i vrijedan, zanimalo ga je baš sve o skijanju i najmanji detalji. Danas takve kvalitete u toj dobi nema. Neki imaju talent, ali ne i tih vrlina. A upravo je takav stav doveo Ivicu na vrh. Poznato je da je Janica bila izuzetno talentirana, a on nije imao baš tako veliki talent, ali je svojim pristupom i marljivošću sve nadoknadio. Slikovito, uvijek bi ostao napraviti jednu vožnju više. Kasnije smo počeli raditi 2000., a trener sam mu bio do 2006. godine.“

Nakon Olimpijskih igara u Torinu 2006. kada je Ivica osvojio srebro, Jovan je odlučio krenuti drugim putem. Cilj je više nego ostvaren, brojne pobjede u svjetskom kupu i na svjetskim prvenstvima, a kruna je došla osvajanjem olimpijskog srebra.

Vincencij Jovan bio je član stožera hrvatske skijaške reprezentacije i 2002. u Salt Lake Cityju kada je Janica Kostelić pokorila svijet osvojivši tri zlatne i srebrnu olimpijsku medalju. Recimo ono što je. Jovan je na ovim igrama, uostalom kao i u Torinu, bio trener muškog dijela reprezentacije s naglaskom na Ivicu Kostelića.

Na pitanje što će zauvijek pamtitи iz trenerskih dana dok je vodio Ivicu, Jovan odgovara: „Pamtim sve... Čak i njegove zaostatke sa svih utrka. Ali, kada bih birao, lako bi odlučio. Bila je to njegova pobjeda, ona u slalomu u Aspenu kada je imao startni broj 64. Tu je i mene zatekao. Znao sam da dobro skija, išlo mu je tih dana. Ali da bi mogao na postolje, a kamoli pobijediti, to nisam računao. Ostao sam u čudu. Na kraju, koliko je to bio uspjeh dovoljno govori što to nakon Ivice nitko nije uspio. Bilo je nekih koji su sa startnim brojem 63 dolazili na drugo ili treće mjesto, ali pobijedio nije nitko. Vjerojatno nikad i neće...“

Na pitanje u kakvom mu je sjećanju ostala Hrvatska, Cena odgovara: „U lijepom. Dugo sam u skijanju, ali organizacija i uvjeti u Hrvatskoj bili su vrhunski. Ljudi u Savezu krasno su se razumjeli, od Vedrana Pavleka pa niže prema suradnicima, trenerima iz drugih ekipa. Bili su to super dani...“

Ključno pitanje je koliko su Ivica Kostelić i Vincencij Jovan medalja i pobjeda zajedno osvojili u Svjetskom kupu. „Prva medalja bila nam je slalomaško zlato na Svjetskom prvenstvu u St. Moritzu iz 2003. To je inače jedina zlatna medalja u kolekciji Ivice Kostelića. Godinu prije toga smo osvojili Mali kristalni globus u slalomu te imali sedam slalomskih pobjeda u Svjetskom kupu. U Aspenu, Wengenu, Flachauu, Sestrirereu, Kranjskoj Gori, Bormiju i Madonni Di Campiglio. Na kraju je stiglo kombinacijsko srebro s Olimpijskih igara u Torinu 2006. Na te sam rezultate apsolutno ponosan. Osobito zato što, kada sam došao kao trener Ivici, nitko nije vjerovao da može otići tako daleko, postići tako fantastične rezultate.“

Trenerski tandem Vincencij Jovan i Ante Kostelić je tandem koji je doista stvarao šampione. Pod njihovim vodstvom Ivica Kostelić vinuo se u sam vrh svjetskog skijanja. Dugo je bio na samom vrhu. I nakon odlaska Jovana, Ivica je nastavio trofejni niz, kako na olimpijskim igrama u Vancouveru i Sočiju tako i na natjecanjima svjetskog kupa. Velika karijera je nastavljena. Uz talent i volju koju je Ivica posjedovao i stručno znanje koje mu je usadio Jovan drugačije nije moglo ni biti jer Vincencij Jovan je trener koji je stvorio šampiona.

SKIJANJE

Ivica Franjko

Priznati skijaški stručnjak i znanstvenik.

Ivica Franjko rođen je u Samoboru 8. lipnja 1970. godine. Godine 1996. diplomirao je na Fakultetu za fizičku kulturu u Zagrebu, danas Kineziološki fakultet, dva usmjerenja fizička priprema sportaša i skijanje. Magistrirao je na istom fakultetu u prosincu 2007., a doktorirao je ne temu „Skijanje“ 2012. godine na Kineziološkom fakultetu u Splitu. Vanjski je suradnik iz predmeta „Skijanje“ na Kineziološkom fakultetu u Zagrebu od 1994. godine.

Ivica je počeo skijati sa šest godina u Ski klubu Samobor. Aktivno se natjecao u na nivou Hrvatske od 1978. do 1985. godine u svim mlađim dobnim skupinama. Godine 1989. polaze prvi dio specijalnosti za učitelja skijanja, a 1991. godine drugi dio i postaje učitelj skijanja.

Istao tako 1994. godine Franjko između najboljih učitelja skijanja polaze ispit za pripravnika državnog demonstratora skijanja, a 1997. postaje državni demonstrator i član hrvatskog *demo teama*.

Od 1997. pa do 2013. uvijek je rangiran među osam najboljih državnih demonstratora, član je *demo teama* i predstavnik hrvatske škole skijanja na svim državnim i međunarodnim kongresima. Više od dvadeset puta bio je jedan od demonstratora i voditelj grupe na tečaju za učitelje i demonstratore skijanja na svim seminarima (IVSI, ISIA...). Od 2011. do danas Franjko je član Ispitne komisije u Hrvatskom zboru učitelja i trenera sportova na snijegu, te pomoćnik *demo teama* od 2012. godine.

Ivica Franjko glavni je trener u Ski klubu Samobor od 1991. do 1998. godine. Radio je s vrlo talentiranim generacijom skijaša među kojima su bili: Nika i Sebastian Fleiss, Mia Horvat, Ivan, Vlatka, Lovro i Grga Kodrić, Dubravko i Ozana Lalić, Veco i Mladen Holjevac, Tomislav Filipec, Goran i Bojan Lehpamer i drugi. Mnogi od navedenih postigli su odlične rezultate na domaćim i međunarodnim natjecanjima, a Nika Fleiss uspjela se uz Janicu Kostelić i Anu Jelušić probiti do vrha svjetskog skijanja. Istovremeno od 1994. do 1998. godine Franjko je trener u dječjoj reprezentaciji Hrvatske. Godine 1999. u pripremnom razdoblju dolazi na mjesto pomoćnog trenera Janice Kostelić, kao i Ivice Kostelića tijekom cijele godine, te jednog od servisera skija za Ivicu sve do 2006.

U to vrijeme Janica i Ivica Kostelić postižu gotovo nevjerojatne rezultate. Janica osvaja nebrojna prva mjesta u svjetskom skijaškom kupu te nekoliko Malih i Velikih kristalnih globusa kao najbolja skijašica 2001., 2003. i 2006. Na Svjetskom prvenstvu 2003. godine postaje svjetska prvakinja u dvije discipline, a 2005. u tri. Na Olimpijskim igrama 2002. godine osvaja tri zlatne i jednu srebrnu medalju, a 2006. po jednu zlatnu i srebrnu medalju.

Ivica Kostelić osvaja sedam prvih mjesta u slalomu u svjetskom skijaškom kupu, nebrojna postolja, a 2002. godine osvaja Mali kristalni globus u istoj disciplini. Na svjetskom prvenstvu u St. Moritzu 2003. godine postaje svjetski prvak u slalomu, a na Olimpijskim igrama 2006. osvaja srebrnu medalju u kombinaciji.

U svibnju 2006. godine zbog količine treninga i ogromnih godišnjih izbjivanja iz Hrvatske (preko 240 dana u godini), obveza u obitelji, privatnom poslu i dalnjem školovanju sporazumno prekida suradnju s obitelji Kostelić i Hrvatskim skijaškim savezom, ali ostaje jedan od odgovornijih osoba u organizaciji natjecanja za Svjetski skijaški kup na Sljemenu.

Ivica Franjko otvara ski servis u Samoboru 1997. godine koji 2004. prerasta u vodeći ski servis u Hrvatskoj (po anketi Skijanje.hr) i s velikim cjelogodišnjim ulaganjima tako ostaje sve do danas.

Osim ski servisa vodi i OPG Franjko i dalje nastavlja uspješnu suradnju s Hrvatskim skijaškim savezom, Hrvatskim zborom učitelja i trenera sportova na snijegu, Kineziološkim fakultetom u Zagrebu, a povremeno i s Kineziološkim fakultetima u Splitu i Mostaru.

Prema vlastitom priznanju svim trenerima i sportašima je cilj bar jednom doći na olimpijske igre i da tamo budu dobri. Isto vrijedi i za svjetski kup jer tamo se konačno može početi vraćati uloženi novac. Sve je i medijski popraćemo. Kaže, to je svima interesantno i to je svima cilj.

Franjko je taj cilj i ostvario i zato je i on postao „kovač“ hrvatskih olimpijskih odličja.

SKIJANJE

Dubravko Lalić

Vrhunski znalac u alpskom skijanju i jako omiljena osoba.

Dubravko Lalić rođen je u Zagrebu 19. svibnja 1978. godine. Djelatnost je proveo i završio osnovu školu u Samoboru. Registrirani je natjecatelj u Skijaškom klubu Samobor, a sudionik Ski pokala od 1986. godine pod vođenjem trenera Rene Fleissa i Ivice Franjka.

Prvi razred gimnazije upisuje u Samoboru. Zbog intezivnog treniranja skijanja i sudjelovanja na FIS natjecanjima svojih dobnih skupina drugi i treći razred završava u Sportskoj gimnaziji u Zagrebu, nakon čega odlazi u Sjedinjene Američke Države, državu Washington, gdje završava četvrti razred.

Nakon položene državne mature u Sjedinjenim Američkim Državama godine 1996. vraća se u Hrvatsku i upisuje Fakultet za fizičku kulturu u Zagrebu.

Paralelno s fakultetom počinje raditi kao skijaški demonstrator i član *demo teama* u Skijaškom klubu Samobor za mladi uzrast od 5 do 16 godina. Paralelno s radom u klubu Dubravko je povremeno trener dječje reprezentacije Hrvatske.

Godine 2007. Dubravko Lalić na poziv Vedrana Pavleka i Ante Kostelića prihvata mjesto u ekipi proslavljenog alpskog skijaša Ivice Kostelića.

Velika je to čast i pohvala Dubravku za sve što je uložio u skijanje i to ne samo u šest godina dok je radio kao trener u Samoboru, nego i ranije od natjecateljskih dana. O kakvoj se osobi radi najbolje pokazuje oproštaj koji mu je priređen u Skijaškom klubu Samobor kada je napuštao klub i prelazio u lvičin tim. Tim povodom u prekrasnom ambijentu Paintball kluba Extreme u Jagnjić Dolu skupili su se gotovo svi bivši i aktualni natjecatelji i njihovi roditelji da bi se dostojanstveno oprostili od dragog im Dubravka. Nisu se birale riječi zahvale upućene Laliću, kako od strane natjecatelja tako i od njihovih roditelja. Uz želje za sreću i uspjeh Dubravku na novom skijaškom izazovu bilo je i suza s objiju strana. Ovaj čin zorno govori o Dubravku kao čovjeku, čovjeku s velikim č.

Postavši dio lvičina tima nastavio je gdje je stao u Samoboru. Stavio se na raspolažanje Ivici i njegovom ocu i glavnom treneru Anti.

Dosada je s Ivicom proveo sedam natjecateljskih godina. Prošao je s Ivicom kao pomoćni trener sva natjecanja i bio neizostavan dio njegova tima. Dao je obol lvičinu osvajanju medalja na svjetskim kupovima i svjetskim prvenstvima, osvajanju Malih i Velikih kristalnih globusa.

Uvažavajući sve što je Ivica osvojio, ovo je ipak knjiga o trenerima koji su s našim sportašima osvajali olimpijske medalje. Zbog toga recimo i to da je Dubravko Lalić bio neizostavni član stručnog stožera Ivice Kostelića na Zimskim olimpijskim igrama u Vancouveru 2010. kada je osvojio dvije srebrne medalje i 2014. u Sočiju kada se ponovno zakladio srebrom.

Uloga Dubravka Lalića u lvičinoj ekipi je višestruka. On je službeno pomoćni trener, ali po potrebi je i serviser skija, vozač, ali što je najznačajnije za ovu priču Dubravko Lalić je istinski lvičin prijatelj, kao i cijele obitelji Kostelić.

Kada se sve sagleda može se doista zaključiti da Dubravko Lalić ima posebno mjesto u lvičinoj ekpi. Kao čovjeku od posebnog povjerenja ništa mu nije teško, ali samo s jednim ciljem, a to je postizanje što boljeg rezultata Ivice Kostelića.

Dubravko Lalić, skijaški stručnjak i omiljena osoba, trenerski je znalac koji do u tančine poznaje svoju struku, svjestan da nije lako zadobiti povjerenje iskusnog skijaškog znalca Ante Kostelića i da ga nipošto ne smije prokokati. On je trener koji priznaje veliku ulogu Ante Kostelića u njegovom stručnom usavršavanju. Neobično je zahvalan što „Veliki Gips“, pored treniranja i stalnog usavršavanja novim metodama treninga Ivice Kostelića, nastoji što više stručno educirati i cijeli njegov tim u kojemu se nalazi i Dubravko Lalić.

SKIJANJE

Janica Kostelić

Najbolja hrvatska skijašica u povijesti.

Janica Kostelić rođena je u Zagrebu 5. siječnja 1982. godine. Bila je hrvatska alpska skijašica. S četiri olimpijske zlatne medalje i dvije srebrne najuspješnija je alpska skijašica u povijesti zimskih olimpijskih igara. O ovoj sportašici napisane su knjige i knjige, snimljeni su filmovi tako da je vrlo teško na jednu stranicu teksta sažeti tako veliku, jedinstvenu i neponovljivu sportsku karijeru.

„S tri godine starosti Janica Kostelić je prvi put stala na skije. Stalno je padala i ometala ostalu djecu pa smo pomisili da nikada neće naučiti skijati“ – prisjeća se njena majka Marica godinama kasnije.

„Počela sam trenirati kada mi je bilo devet ili deset godina, ne mogu se točno sjetiti. Moj je klub bio i ostao Skijaški klub Zagreb“ – kaže Janica. Tada više nije padala i kako su godine prolazile, postalo je jasno da je rođena za pobjednicu.

Osvojila je sve moguće u dječjim natjecanjima. U njenoj posljednjoj sezoni 1996./97. osvojila je i Topolino i Pinocchio – dva najvažnija događaja u dječjim natjecanjima slaloma i veleslaloma. U sve 22 utrke u kojima je startala bila je pobjednica. Impresivno!

Sljedeći korak u razvitku njene skijaške karijere bile su FIS utrke. Janica je skijajući brzo osvojila prvu pobjedu u svojoj devetoj utrci. U superveleslalomskoj utrci u austrijskom Gerlitzenu startala je 83., a završila prva. Do kraja sezone pet puta bila je prva, sedam puta druga i pet puta treća.

Kruna njezine karijere bile su Olimpijske igre u Salt Lake Cityu 2002. godine kada je osvojila čak četiri medalje, tri zlatne i srebrnu. Zlato je osvojila u disciplinama slalom, veleslalom i kombinacija, a srebro u superveleslalomu. Na navedenim Igrama u pravom je smislu došlo Janičino vrijeme. U Salt Lake City došla je potpuno pripremljena, svježa i motivirana, demonstrirajući izvrsnu formu u svom prvom treningu koji joj je dao dodatnu snagu i optimizam iz prve ruke. Krenulo je potom osvajanje medalja. Najprije kombinacija. To je bila prva medalja u povijesti hrvatskog skijanja i prva hrvatska medalja na zimskim olimpijskim igrama. Potom je došlo srebro u superveleslalomu, zatim zlato u slalomu i veleslalomu. Po povratku u Hrvatsku priređen joj je u Zagrebu veličanstven doček. Na narednim Igrama u Torinu 2006. godine osvojila je zlatnu medalju u kombinaciji, a srebro u superveleslalomu. Janica je nastupila i na Igrama u Naganu 1998. godine kada je u kombinaciji osvojila osmo mjesto.

Osvojila je Veliki Globus ukupnim pobjedama u Svjetskom kupu 2001., 2003. i 2006. godine. Dana 15. siječnja 2006. Janica je postala tek treća skijašica u povijesti svjetskog kupa koja je pobijedila u utrkama u svih pet disciplina. A dana 5. veljače 2006. postala je druga skijašica koja je pobijedila u svih pet disciplina u jednoj sezoni. Skupila je i rekordan broj bodova u jednoj sezoni, 1970. Mali kristalni Globus Janica Kostelić je osvojila na Svjetskim kupovima 2001., 2003. i 2006. pobjedama u slalomu i kombinaciji.

Na svjetskim prvenstvima osvojila je veliki broj zlatnih medalja: 2003. u Sant Moritzu u slalomu i kombinaciji, u Bormiu 2005. u slalomu, spustu i kombinaciji, a nastupala je još na Svjetskim prvenstvima 1999. u Vailu i 2001. u Sant Antonu. Hrvatski olimpijski odbor proglašio ju je 1998. najvećom nadom hrvatskog sporta.

Godine 2001. dobila je Državnu nagradu za sport Franjo Bučar, a godinama je proglašavana najboljom hrvatskom sportašicom, kako u izboru novinskih kuća tako i Hrvatskog olimpijskog odbora. Tako je najbolja sportašica Hrvatske po izboru *Sportskih novosti* 1998., 1999., 2000., 2001., 2002., 2003., 2005. i 2006., a po izboru Hrvatskog olimpijskog odbora 2000., 2001., 2002., 2003., 2005. i 2006. godine. Za najuspješnijeg sportaša promicatelja Hrvatske u svijetu proglašena je 2002. godine. Odlikovana je državnim odličjem Red Danice hrvatske s likom Franje Bučara.

Dana 6. listopada 2006. godine Janica Kostelić je objavila da neće skijati u sezoni 2006./07. zbog zdravstvenih problema s koljenom i leđima, a 19. travnja 2007. godine službeno je objavila da se definitivno povlači iz skijanja. Kao glavni razlog navela je brojne probleme s ozljedama koje je imala u skijaškoj karijeri.

Janičini uspjesi, naročito njene olimpijske medalje, svrstavaju je u društvo najboljih hrvatskih sportaša i sportašica. Njene olimpijske pobjede u zimskim sportovima svrstavaju je uz bok najboljih olimpijskih sportaša u povijesti. Na Olimpijskim igrama u Vancouveru i Sočiju kada je Ivica Kostelić osvojio tri srebrne medalje bila je pomoći trener u njegovom stručnom stožeru.

Matej Čuješ

Nekada profesionalni nogometni trener i serviser u alpskom skijanju. Matej Čuješ rođen je u Slovenj Gradecu 1. siječnja 1967. godine. Sa skijanjem je počeo u Skijaškom klubu Fužinar u Ravne na Koroškem u Sloveniji. Vrlo brzo počeo je Matej osvajati prvenstva Slovenije za mlađe uzraste, a isticao se na turnirima diljem Europe. Bio je jedan od najboljih alpskih skijaša u svojoj generaciji. Stoga nije ni čudno što je 1983. godine postao juniorski reprezentativac Jugoslavije. I s jugoslavenskim grbom na grudima Čuješ nastavlja s odličnim rezultatima što ga je 1986. godine dovelo do seniorske reprezentacije Jugoslavije u alpskom skijanju.

Međutim, sklonost ozljedama prisilili su ga da je već 1990. godine prestao s aktivnim natjecanjima.

Vrlo brzo okrenuo se stručnom radu, dodatno se obrazovao i 1994. godine počinje raditi kao dio stručnog stožera slovenske skijaške reprezentacije.

Uspjesi slovenske reprezentacije u to vrijeme i rad trenera – servisera Ivice Čuješa nije ostao nepriječen tako da Matej 1998. odlazi u Sjedinjene Američke Države i počinje raditi u njihovom stručnom timu.

Kao dokazani stručnjak u alpskom skijanju s posebnim zaduženjem servisera vrlo brzo pokazao je „strogim Amerima“ da nisu pogriješili što su Čuješa pozvali u svoj stručni stožer.

Kada je 2002. godine stigao poziv Hrvatskog skijaškog saveza da se priključi u programu rada s juniorskog reprezentativom, Matej nije dvojio. Stigao je u susjednu državu gdje je alpsko skijanje na krilima uspjeha Janice Kostelić u Salt Lake Cityu dobilo dodatni „vjetar u krmu“.

Kaže, stigao je i nije pogriješio. Njegova stručnost vrlo brzo je zamjećena i od neprikosnovenog trenerskog znača Ante Kostelića koji ga 2007. godine uvršava u stožer svoj sina – natjecatelja Ivica Kostelića. Postao je dio svih lvičin uspjeha sve do 2011. kada je ponovno otisao u Sjedinjene Američke Države, gdje radi i danas.

Za ovu knjigu najznačajnije je istaknuti da je Matej Čuješ bio pomoćni trener – serviser na Zimskim olimpijskim igrama 2010. u Vancouveru kada je Ivica Kostelić osvojio dvije srebrne medalje.

„Dignuo sam se u šest sati i počeo mazati skije. Ivica i ja proučili smo potom vremensku prognozu, uvjetne na stazi i nakon toga počeli razmišljati o tome koje bi skije najbolje odgovarale za superveleslalom. I suzili izbor na dvoje – troje skija“ - objasnio je pobedničku strategiju Matej Čuješ serviser skija najboljeg svjetskog skijaša u siječnju 2011.

Od 2007. do 2011. putovao je s Kostelićima po raznim skijalištima. Kombi prepun skija njegovo je radno mjesto, a utrke gotovo i ne vidi.

„Radionica! To je moje radno mjesto i u njoj se nekako najbolje osjećam“- govori Matej.

Dan povjesne pobjede Ivice u superveleslalomu u natjecanju Svjetskog kupa nije se za Mateja razlikoval od drugih dana.

Suradnja Ivice i Mateja počela je kada je Ivica iz Salamona prešao u Fischer. Najbolji austrijski skijaši imaju i deset servisera. Eto, Ivica je te godine uz Mateja bio tek jednog, prijatelja Daniela Andeslića.

Matej Čuješ bio je serviser u kojeg je Ivica imao puno povjerenje. Recimo samo jedno. Na natjecanju u Kitzbuhelu gdje je Ivica vozio spust, suveleslalom, kombinaciju i slalom, za svaku kombinaciju trebalo je imati dobar izbor skija. Tako je uvijek, a samo u Kitzbuhelu Čuješ ih je za lvičine potrebe imao 38 pari.

Matej Čuješ poznat je diljem svijeta kao vrsni serviser skija što je uloga jednog od trenera u timu svakog alpskog natjecatelja. Jedno vrijeme bio je dio tima proslavljenе slovenske skijašice Tina Maze. On je doista stručnjak koji radi samo s najboljima. Da je ova tvrdnja točna, dokazuje i činjenica koliko su uspjeha u alpskom skijanju ostvarili Ivica Kostelić i Tina Maze. Proslavljeni hrvatski skijaš i slovenska skijašica više godina u alpskom skijanju doslovce pokoravaju svijet.

Čuješ je relativno mlađi skijaški stručnjak, ali s respektabilnom karijerom, koji će zasigurno još mnogo toga dobroga dati alpskom skijanju.

SKIJANJE

Mislav Samaržija

Mladi i dokazani skijaški stručnjak.

Mislav Samaržija rođen je u Zagrebu 20. travnja 1977. godine. Od 1999. godine učitelj je skijanja kada je uspješno završio oba tečaja. Od 2000. do 2003. godine je pripravnik demonstrator, od 2003. demonstrator, a od 2008. godine student na Kineziološkom fakultetu u Zagrebu.

Od 1997. do 2001. sportski je djelatnik u Ski klubu Medveščak iz Zagreba. Za potrebe kluba bio je u više navrata skijaški učitelj i trener te pomagao u organizaciji skijaških natjecanja.

Od svibnja 2001. godine Mislav je zaposlen u Hrvatskom skijaškom savezu gdje je obnašao dužnosti: od 2001. do 2005. sportski je trener juniorske reprezentacije Hrvatske, zatim je od 2005. do 2007. pomoći trener i serviser natjecateljki Ani Jelušić, od 2007. do 2010. glavni je trener juniorske reprezentacije, od 2010. do 2011. trener je Tamare Zupčić, a od 2011. do 2014. trener je serviser Ivice Kostelića koji u tom razdoblju 2014. na Zimskim olimpijskim igrama u Sočiju osvaja srebrnu medalju.

Mislav Samaržija je za potrebe Hrvatskog skijaškog saveza više puta vodio juniorskiju skijašku reprezentaciju na međunarodna natjecanja, između ostalih u Italiji na Trofej Topolino 2000. i 2001., Andoru 2002. i 2003., Whistler Cup u Kanadi 2002. i Monte Bondone 2002. godine.

Od 1982. do 1997. godine Mislav je bio natjecatelj u svim alpskim disciplinama gdje je osvojio 13 medalja.

Godine 1988. u kategoriji cincibana na prvenstvu Hrvatske u veleslalomu osvaja srebrnu medalju, na prvenstvu Zagreba brončanu, a istu medalju osvaja na Kupu Bjelolasice. U skijaškoj sezoni 1987./88. na natjecanju organiziranom od strane Ski kluba Medveščak osvojio je zlatnu medalju.

Od 1989. godine pa nadalje nastupao je i na prvenstvima Slovenije i sličnim natjecanjima.

U kategoriji pionira Mislav Samaržija 1991. godine na prvenstvu Hrvatske u slalomu osvaja srebro, na prvenstvu Zagreba u veleslalomu broncu, a na natjecanju Ski kluba Medveščak u istoj disciplini istu medalju.

Iduće 1992. godine Mislav na prvenstvu Zagreba osvaja srebrnu medalju u slalomu, a nastupa i na Trofeju Topolino u Italiji.

U kategoriji mlađih omladinaca godine 1993. na prvenstvu Hrvatske u slalomu osvaja srebro, a u veleslalomu brončanu medalju. Iduće 1994. na prvenstvu Hrvatske Samaržija u slalomu osvaja srebrnu medalju.

U kategoriji seniora Mislav je nastupao tijekom 1997. godine kada na Otvorenom prvenstvu Zagreba u slalomu osvaja srebrnu medalju, kao i na prvenstvu Hrvatske za skijaški sezonu 1996./97.

Treba reći i to da je Samaržija od 1997. godine nastupao na mnogobrojnim FIS natjecanjima u svim disciplinama kao član državne reprezentacije. Tako je s državnim grbom na grudima nastupao na natjecanjima u Austriji, Švicarskoj, Italiji, Češkoj, Bugarskoj, Makedoniji...

Mislav Samaržija je mlad čovjek koji je odlučio svoj život u cijelosti posvetiti sportu. Pored navedenih aktivnosti u alpskom skijanju, tijekom 1997. on je član Biciklističkog kluba Maksimir i redovito se natječe u prvenstvima Biciklističkog saveza Hrvatske.

Isto tako godine 2000. Mislav je završio tečaj skoka s padobranom pri Zagrebačkom zrakoplovno-tehničkom savezu i Zrakoplovnom centru Croatia.

Za Mislava Samaržiju se može bez pretjerivanja istaknuti da je sportaš od glave do pete, mladi čovjek i trener koji svoje znanje prenosi drugima. Za ovu knjigu najznačajnije je, ponovimo, bio je u momčadi Ivice Kostelića 2014. u Sočiju kada je „kovana“ srebrna olimpijska medalje, u čemu je i on dao doprinos.

Nikola Bahovec

Nini, kako ga zovu prijatelji, nezaobilazan je član lvičina tima.

Nikola Bahovec rođen je u Zagrebu 17. ožujka 1970. godine. Nakon završetka osnovne škole pohađao je u Zagrebu srednju školu za primjenjenu umjetnost koju je završio 1988. Diplomirao je na Fakultetu za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu 1999.

Nikola je čovjek koji je cijeli svoj život posvetio sportu. Aktivno se bavio alpskim skijanjem i judom do 1988. godine i osvajao odličja na gradskim i republičkim natjecanjima u oba sporta.

Treba reći i to da je Nini kao član hrvatske skijaške reprezentacije nastupio na nekoliko međunarodnih natjecanja.

Kada je 1991. godine srbočetnička soldateska krenula na Lijepu našu, Nikola nije dvojio niti jednog trenutka. Uzeo je pušku i postao dragovoljac Domovinskog rata.

Nakon završetka aktivnog natjecanja Nikola je ostao uz alpsko skijanje. Od 1989. do 1995. godine radio je kao trener u Skijaškom klubu Medveščak iz Zagreba te se u tom razdoblju dodatno obrazuje na Fakultetu za fizičku kulturu.

Njegov stručni rad vrlo brzo je prepoznat pa je Nini od 2005. do 2007. radio kao trener u Zagrebačkom skijaškom savezu. Pod njegovim vodstvom skijaši iz glavnog grada postižu odlične rezultate.

Stručnost i privrženost poslu su odlike kojima obiluje Nikola Bahovec. Stoga nije ni čudno da je 2007. godine prešao na profesionalni rad u Hrvatski skijaški savez kao pomoćni trener i serviser. Od dolaska u krovnu organizaciju hrvatskog skijanja Bahovec je prošao kroz sve ekipe. Najprije je bio u timu C juniorske momčadi, potom B muške, a zatim glavne hrvatske muške reprezentacije gdje je i danas radi kao serviser za superveleslalom i spust.

Na Zimskim olimpijskim igrama u Sočiju 2014. godine kada je Ivica Kostelić osvojio srebrnu medalju Nikola Bahovec bio je pomoćni trener – serviser.

Uloga servisera skija vrlo je značajna za svakog alpskog skijaša. On je taj koji sukladno vremenskim uvjetima, temperaturi, količini snijega u dogоворu s natjecateljem – skijašem bira skije. Kada ih izabere, treba ih na najbolji mogući način pripremiti za natjecanje. Stoga nije čudno da se vrhunski serviseri skija, poput Nikole Bahovca, koji su ujedno i pomoćni treneri, ustano i po nekoliko puta tijekom noći prije utrke. Kontroliraju promjenu vremena, provjeravaju smjer vjetra, količinu snijega... U njihovim je rukama doslovce soubina skijaša na stazi. Ako on pogriješi u izboru skija, sve je uzalud, a ponekad može imati i tragične posljedice.

Serviser je osoba u koju sportaš mora imati neograničeno povjerenje. On je taj koji svojim izborom u dobroj mjeri može utjecati na rezultat na kraju.

Glavni trener Ivice Kostelić na Igrama u Sočiju bio je njegov otac Ante. On je taj koji daje završnu riječ kada se bira stručni stožer njegove djece, najboljih svjetskih alpskih skijaša, nekada Janice, a danas Ivice Kostelića. Popularni Gips, trener svjetskog glasa, prigodom sastavljanja tima bira samo najbolje. O tome u konačinici svjedoče i rezultati Janice i Ivice.

Izbor Nikole Bahovca, popularnog Ninija, najbolje svjedoči o njegovoj kvaliteti i znanju u pripremi skija. Tome ide u prilog i lvičin rezultat u Sočiju koji je dokaz lvičine kvalitete, ali i izbora njegova tima u kojemu je veliku ulogu imao i serviser Nikola.

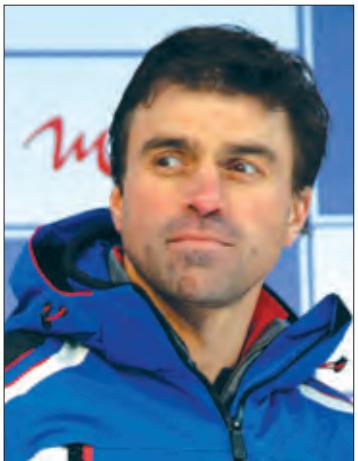
Ovaj mladi skijaški stručnjak čvrsto stoji na zemlji. Svjestan je svoje kvalitete, ali je od onih koji priznaje da je u svakom poslu važno dodatno se usavršavati, educirati...

Nikola Bahovec je kao pomoćni trener i serviser u alpskom skijanju bio značajan dio tima Ivice Kostelića u Sočiju 2014. i tako najdirektnije postao „kovač“ hrvatskih olimpijskih odličja.

SKIJANJE

Kristian Ghedina

Proslavljeni talijanski skijaš koji je bio jedan od trenera Ivice Kostelića na Zimskim olimpijskim igrama 2014. u Sočiju kada je osvojio srebrnu medalju.

Kristian Ghedina rođen je 20. studenog 1969. godine u Cortini d' Ampezzo gdje se nalazi poznato talijansko skijalište. Može se reći da se gotovo rodio na skijalištu. Studirao je u Innsbrucku, a debitirao je na Svjetskom prvenstvu 1989. godine. Slijedeće godine nakon niza uspona i padova, pobijedio je u dva zadnja spusta sezone u Svjetskom kupu. Godine 1991. osvojio je srebrnu medalju u kombinaciji na Svjetskom prvenstvu u Saalbachu u Austriji.

Godine 1993. doživio je tešku prometnu nesreću. Bio je u komi, život mu je visio o koncu. Ipak, uspio se vratiti, a najbolju formu dostiže 1995. Nedugo potom na red su opet došle medalje na svjetskim prvenstvima. Najprije 1996. u Sierra Nevadi u spustu osvaja srebro, a iduće 1997. u Sestriereu u kombinaciji broncu. Ghedina je i nekoliko puta bio prvak Italije u slalomu i veleslalomu.

U sezoni 2005./06. bio je najstariji sportaš među sudionicima svjetskog prvenstva u alpskom skijanju, a 2006. godine definitivno je završio s aktivnim skijanjem.

U skijaškoj sezoni 2012./13. ovaj proslavljeni talijanski spustaš postao je jedan od trenera Ivici Kosteliću i Natku Zrnčiću Dimu u brzim disciplinama.

Kada je Ante Kostelić zaigrao na Ghedinu, znao je što radi. Najuspješniji talijanski spustaš svih vremena pridružio se našoj ekipi da bi Ivici i Natku prenio svoja dugogodišnja iskustva i vrijedne savjete o brzim disciplinama.

Ivicu, Natku i Kristiana dodatno povezuje što sva trojica imaju zajedničkog tehničkog dobavljača opreme, talijansku tvrtku Colmar, a dodatno Ivicu i Kristiana što obojica skijaju na opremi Fischer.

Prije službene suradnje između Ivice i proslavljenog talijanskog skijaša, suradnja je već počela „na suhom“ kada je Ivica krajem svibnja 2012. u zračnom tunelu u Dresdenu testirao aerodinamiku skijaške opreme i položaja. Kristian Ghedina pomagao mu je dajući dragocjene savjete o skijaškom položaju, stabilnosti i aerodinamici.

Nakon bogate natjecateljske karijere Ghedina je svoju strast za pobjadama potražio u trenerskim vodama. Prema vlastitom priznanju, ponuda hrvatske skijaške reprezentacije nije ga ostavila ravnodušnim. Rado ističe kako, osim što je u prilici pomoći Ivcici u brzim disciplinama, ima priliku puno naučiti od obitelji Kostelić.

Živjeti u Cortini d' Ampezzo znači uvijek biti blizu zimskih sportova koje Ghedina toliko voli. Iako mu je skijanje prva i jedina prava ljubav, Talijan ne krije kako mu vožnja motora odvlači sve više pažnje posljednjih godina. Naravno, isključivo u trenucima kada nije s Ivcicom na snijegu, a to je zimi vrlo rijetko.

Ovaj proslavljeni talijanski sportaš jedan je od najboljih dokaza da se ogromnom voljom i nakon najtežih ozljeda sportaš može vratiti i ponovno popeti na svjetski vrh. U naponu snage 1993. doživljava tešku prometne nezgodu. Nakon što se uspio vratiti iz kome, prikovan za krevet, neaktivran, ali nepokoren, sanjao je dan kada će se vratiti, popeti ponovno na skije i osvajati titule.

Nakon povratka 1995. priznaje da su mu to bili najdraži trenuci u karijeri. Uspio je gotovo nemoguće, dokazao je da riječ nemoguće u sportu ne postoji kada čovjek ima jaku volju i vjeru u sebe i ono što radi. Mnogi lječnici nakon prometne nezgode u početku su čak bili i skeptični u Kristianovo konačno ozdravljenje. Bilo je i onih koji su isticali da će biti odlično ako bude mogao uopće funkcionirati s obzirom da je bio u komi.

Međutim, Kristian ih je sve razuvjerio i na radost skijaškog svijeta kroz dvije godine počeo ih je ponovno razveseljavati. Dolaskom u stručni stožer hrvatske skijaške reprezentacije Kristian Ghedina razveselio je i našu skijašku javnost, znajući o kakvom se najprije skijašu, a potom skijaškom stručnjaku radi. To je najbolje izišlo na vidjelo na igrama 2014. u Sočiju kada je Ivica Kostelić osvojio svoju četvrtu srebrnu olimpijsku medalju.

BIATLON

Dejan Brajdić

Izbornik pod čijim je vodstvom osvojena prva i dosada jedina olimpijska medalja u biatlonu.

Dejan Brajdić rođen je u Rijeci 11. rujna 1975. godine. Osnovnu školu završio je u Brod Moravicomama, srednjoškolsko obrazovanje stekao je u Moravicomama, a diplomirao je na Kineziološkom fakultetu u Zagrebu.

Od svoje sedme godine pa sve do odlaska na fakultet, Brajdić se bavi skijaškim tračanjem, u sportu u kojem je više puta bio državni prvak. Glavni je trener hrvatske biatlonske reprezentacije s kojom je bio sudionik Zimskih olimpijskih igara 2010. godine u Vancouveru. Upravo na tim igrama i pod njegovim vodstvom Jakov Fak osvojio je brončanu olimpijsku medalju.

To je tada bila prvorazredna senzacija. Mladi Mrkopoljac postao je prvi hrvatski biatlonac s medaljom osvojenom 14. veljače 2010. godine na Zimskim olimpijskim igrama u Vancouveru. Osvojena je tada brončana medalja u biatlonu na 10 kilometara i opravdana ukazana čast nošenja hrvatske zastave na otvorenju lgara.

Nitko pa ni najveći optimisti nisu mogli niti promisliti, a kamoli se nadati da će Jakov Fak na svojim prvim olimpijskim igrama postići tako veliki, za Hrvatsku povijesni rezultat. Međutim, treba pošteno reći, medalji su se pored samog Jakova potajno nadali i izbornik reprezentacije Dejan Brajdić i osobni trener Jakova Faka Uroš Velepec.

Jakov Fak uvijek trči svoje utrke potpuno sam, okružen prirodom i vremenskim ambijentom u kojemu dominira snijeg.

Nakon Vancouvera u travnju 2010. godine Jakov Fak je bio treći u pozivnoj utrci na 10 kilometara u Petropavlovsku na Kamčatki u kojoj su sudjelovali najbolji biatlonci, među njima i ukupni pobjednik svjetskog kupa i olimpijski pobjednik u ovoj disciplini Norvežanin Emil Hegle Svends.

Želeći nastaviti suradnju sa slovenskim trenerom s kojim je do tada radio Urošem Velepecem, Jakov Fak je zatražio i u studenom 2010. dobio ispisnicu Hrvatskog biatlonskog saveza te se priključio slovenskom biatlonskom timu. Bivši hrvatski biatlonac dobio je dozvolu Međunarodnog biatlonskog saveza (IBU) za nastup pod slovenskom zastavom već na uvodnoj utrci Svjetskog kupa u švedskom Östersundu 2. prosinca 2010. godine.

Iako je kratko nastupao za svoju domovinu, Jakov Fak, Hrvat iz Mrkoplja, uspio je ispisati najljepše stranice hrvatskog biatlona. Nije sve išlo tako glatko i preko noći. Trebalo je puno raditi da se osvoji olimpijska medalja.

Dejan Brajdić živi u Moravicomama gdje obnaša dužnost trenera Trkačko skijaškog kluba Budućnost i Biatlon kluba Moravice. Cijeli život Dejan je vezan za sport, a posljednjih desetak godina i uz rad sa sportašima svih dobi. Kako sam kaže, rad u vrhunskom sportu izrazito mu je zanimljiv i izazovan dok u biatonu vidi puno prostora za rezultatski napredak.

Brajdić je čovjek i trener koji se stalno usavršava. Godine 2011. postao je *kinesio taping* – KT 1 i KT 2, a naredne 2012. postao je instruktor nordijaskog hodanja (Inwa). Iste godine diplomirao je na Kineziološkom fakultetu u Zagrebu, gdje je stekao zvanje profesora fizičke kulture. Od 2002. trener je TSK Budućnost, a uz to predaje u Željezničko tehničkoj školi Moravice, a potom u Osnovnoj školi Ivan Goran Kovačić u Vrbovskom.

Nakon toga Brajdić radi od 2006. do 2009. u Kraljević hotelima kao voditelj *fitness* centra, s tim da od 2008. obnaša dužnost trenera u Biatlon klubu Moravice.

Od siječnja do studenog 2010. Dejan Brajdić glavni je trener hrvatske biatlonske reprezentacije. Pod njegovim vodstvom Jakov Fak u Vancouveru ispisuje najljepše stranice u povijesti ovog sporta u Hrvatskoj. Zatim je ponovno Brajdić u hotelima Kraljević, a od travnja 2013. ponovno je glavni trener hrvatske biatlonske reprezentacije.

Što za kraj reći, što istaknuti. Jakov Fak u ime svog izbornika i svih svojih trenera, sve je rekao. Zadivio je svjet. Popeo se na olimpijsko postolje kada se nitko nije nadao, osim rijetkih među koje spada i Dejan Brajdić.

BIATLON

Uroš Velepec

Slovenski biatlonski stručnjak koji je obilježio karijeru Jakova Faka.

Uroš Velepec rođen je 17. svibnja 1967. godine u Dolskom u Sloveniji. Njegov prvi sport na snijegu bilo je skijaško trčanje gdje je od 1981. do 1986. godine bio mladi reprezentativac Jugoslavije. U biatlon je prešao 1987., a već iduće postao je reprezentativac Jugoslavije u ovom za Hrvate rijetkom sportu.

Na Svjetskom prvenstvu 1993. godine Velepec osvaja sedmo mjesto, a sudjeluje i na Zimskim olimpijskim igrama 1992. u Albertvilleu i 1994. u Lillehammeru. Nastupao je i na evropskim prvenstvima. Između 1989. i 2001. godine bio je nekoliko puta državni prvak u biatlonu, duathlonu i triatlonu, najprije Jugoslavije, a raspadom bivše države i Slovenije.

Godine 2002. posvetio se treniranju triatlona. Poslije preuzima biatlonsku reprezentaciju Slovenije te usporedno trenera hrvatskog biatlonca Jakova Faka koji na Zimskim olimpijskim igrama 2010. u Vancouveru u sprintu osvaja brončanu olimpijsku medalju.

Osvajanje Fakove bronce zasigurno je najveći trenerski, a i uopće sportski uspjeh u karijeri Uroša Velepeca. Jako-vljeva medalja na ovim igrama bila je senzacija nad senzacijama. Hrvati nisu mogli ni sanjati takav rezultat.

Sportska karijera Jakova Faka praktički je obilježena ovim slovenskim stručnjakom. Fak je sportsku karijeru započeo u skijaškom trčanju, no potom se opredijelio za biatlon. Imao je sjajne rezultate u juniorskoj konkurenciji. Darovitost je vrlo brzo potvrdio osvajajući 10. mjesto na Svjetskom juniorskom prvenstvu u njemačkom Ruhpoldingu 2008. godine.

Pravu senzaciju Fak je napravio na Svjetskom prvenstvu u biatlonu u južnokorejskom Pyeongchangu 17. veljače 2009. godine. U jakoj konkurenciji 120 sportaša stazu dugu 20 kilometara prešao je za samo 17 stotinki sporije od biatlonske svjetske zvjezde, zlatnog Norvežanina Olea Einara Bjørndalena te pet stotinki sporije od srebrnog Nijemca Christofa Stephanha.

U sezoni 2008./09. postao je prvi Hrvat koji je osvojio bodove u svjetskom kupu. Prvi put se to dogodilo u Ostersundu gdje je osvojio 38. mjesto, da bi kasnije u Hochflizenu ostvario još bolji rezultat osvojivši 15. mjesto što je najbolji rezultat nekog hrvatskog biatlonca u svjetskom biatlonском kupu.

Mlađi Mrkopljac postao je prvi hrvatski biatlonac s medaljom, 14. veljače 2010. godine na Zimskim olimpijskim igrama u Vancouveru osvojio je brončanu medalju u biatlonu na 10 kilometara.

Nitko pa ni najveći optimisti, osim Uroša Velepeca i izbornika Dejana Brajdića, nisu mogli niti promisliti, a kamoli se nadati da će Jakov Fak na svojim prvim olimpijskim igrama postići tako veliki, za Hrvatsku povijesni rezultat. Njegov trener u njega je neizmjerno vjerovao i on mu se odužio olimpijskom medaljom.

Taj dečko uvijek trči svoje utrke potpuno sam, okružen prirodom i vremenskim ambijentom u kojem dominira snijeg i hladnoća. Osim Jakova Faka, zasluga je to i njegova trenera Uroša Velepeca.

Želeći nastaviti suradnju sa slovenskim trenerom Urošem Velepcom, Jakov Fak je zatražio i u studenom 2010. dobio ispisnicu Hrvatskog biatlonskog saveza te se priključio slovenskom biatlonskom timu. Bivši hrvatski biatlonac dobio je dozvolu Međunarodnog biatlonskog saveza (IBU) za nastup pod slovenskom zastavom već na uvodnoj utrci Svjetskog kupa u švedskom Ostersundu 2. prosinca 2010. godine.

Priča u ovom kontekstu o Jakovu Faku praktički je priča o Urošu Velepecu. On mu je doslovce sportski otac. Prepoznao je u njemu talenat za biatlon, a radi njega je Fak napustio Hrvatski biatlonski savez i priključio se slovenskom. Ipak, brončana olimpijska medalja za Hrvatsku ostaje za sva vremena.

BIATLON

Ferdinand Petrović

Jedan od prvih trenera brončanog olimpijca Jakova Faka koji je 2010. u Vancouveru ispisao najljepše stranice u povijesti biatlona u Hrvatskoj.

Ferdinand Petrović rođen je 2. studenog 1960. godine u Mrkoplju. Brat je blizanac Marijana Petrovića, također poznatog biatlonskog trenera i dužnosnika. Ferdo se školovao u Mrkoplju, a nakon toga u Delnicama gdje je završio Srednju šumarsku školu te potom Višu šumarsku školu u Karlovcu. Živi i radi u Mrkoplju u Hrvatskim šumama, ispostava Mrkopalj na poslovima revirnika.

Ferdinand je tijekom svog višegodišnjeg skijaškog djelovanja bio sudionik mnogih stručnih seminara i tečajeva na kojima se usavršavao i stjecao znanja iz skijaškog sporta te postao sudac skijaškog trčanja, alpskog skijanja, biatlona i skijaških skokova. Pri Hrvatskoj olimpijskoj akademiji 2007. godine stručno se usavršio i položio ispit za trenera nordijskog trčanja.

Skijaški život Ferdinanda Petrovića započinje u najranijej mладости kada je kao i mnogi drugi Mrkopoljci naučio skijati u četvrtoj godini, a sa šest godina počeo je odlaziti na službena natjecanja. U to vrijeme Ferdo se natjecao u disciplinama alpsko i nordijsko skijanje.

Međutim, zbog prijeloma noge odustao je od alpskog skijanja i skroz se posvetio skijaškom trčanju te na kraju i biatlonu. Bio je član juniorskih i seniorskih reprezentacija Hrvatske u skijaškom trčanju i biatlonu te sudionik svih najvažnijih skijaških natjecanja u bivšoj Jugoslaviji. Po završetku aktivnog natjecanja Ferdo se okreće trenerskom pozivu.

Od 1985. do danas Ferdo je u svom matičnom klubu uz svoje trenerske obveze bio i tajnik kluba, a u jednom mandatu i predsjednik. U isto vrijeme bio je i trener juniorske reprezentacije Hrvatske u skijaškom trčanju.

Treba reći da je Ferdo jedan od pokretača ponovnog osnivanja biatlona u Hrvatskoj. Kao trener vodio je biatlonske juniorske reprezentacije na svjetska i europska prvenstva u biatlonu.

Idejni je začetnik novoizgrađenog Hrvatskog biatlonskog centra Zagmajna u Mrkoplju te nordijskog centra na Vrbovskoj poljani. U svojoj dugogodišnjoj skijaškoj karijeri uz trenerske obveze bio je i član Nordijskog odbora, Komisije za natjecanja, Stručne komisije, Zbora skijaških sudaca Hrvatskog skijaškog saveza i član Izvršnog odbora Hrvatskog biatlonskog saveza.

Godine 1999. Ferdinand je postao dobitnik nagrade za najboljeg skijaškog djelatnika u Primorsko goranskoj županiji, da bi to isto priznanje dobio i za natjecateljsku sezonu 2013./14. Od općine Mrkopalj 2002. dobio je priznanje za dugogodišnji sportski rad.

Ferdinand Petrović trenutno je glavni trener u Skijaškom klubu Bjelolasica u Mrkoplju gdje svoje slobodno vrijeme posvećuje mlađim nadarenim skijašima. U dvadeset godina trenerske karijere odgojio je mnoge generacije mlađih. Učeći ih osnovnim tehnikama skijanja, razvio ljubav prema sportu, a posebno prema skijanju. Mnogi od njegovih učenika postali su prvaci Hrvatske, stalni reprezentativci i uspješni natjecatelji na najvećim sportskim priredbama, svjetskim prvenstvima i zimskim olimpijskim igrama.

S ponosom ističe da su u njegovom klubu ponikli i stasali Petra Starčević, biatlonska reprezentativka i sudionica Zimskih olimpijskih igara 2006. u Torinu, kao i Jakov Fak, biatlonski svjetski prvak i osvajač olimpijske bronce iz Vancouvera 2010.

S radošću Ferdo naglašava sportska dostignuća svojih sinova, Roberta koji je prerano završio svoju biatlonsku karijeru i Filipa koji je prvak Hrvatske i pobjednik hrvatskog kupa u skijaškom trčanju i biatlonu te spada u red najperspektivnijih mlađih skijaša i biatlonaca u Hrvatskoj.

Ferdinand Petrović je čovjek i trenerski znalac čiji su rezultati najbolji pokazatelj njegove stručnosti, a on je od onih koji priznaje u sportu rad i samo rad, makar se radilo i o vlastitom djetetu. Rezultati njegovog stručnog rada su vidljivi: titule, kupovi, trofeji, a to je i cilj svakog sportskog natjecanja.

BIATLON

Marijan Petrović

Biatlonski trener koji je zajedno s bratom blizancem Ferdinandom odirao veliku ulogu u stasanju Jakova Faka, jedinog hrvatskog olimpijskog medaljonaše u biatlonu.

Marijan Petrović rođen je 2. studenog 1960. godine u Mrkoplju. Osnovnu školu pohađao je u Mrkoplju, a srednju šumarsku u Delnicama. I danas živi u Mrkoplju gdje je zaposlen u Hrvatskim šumama, šumarija Mrkopalj, na mjestu pomoćnika revirnika.

Usporedno s profesionalnim obvezama na radnom mjestu, Marijan je 2007. godine završio program stručnog osposobljavanja i postao trener skijaškog trčanja. U najranijoj mladosti naučio je skijati, a od svoje šeste godine počeo se natjecati u alpskom i nordijskom skijanju. U tadašnje vrijeme zbog bolje razvijenosti nordijskog skijanja Marijan se odlučio posvetiti isključivo skijaškom trčanju, a kasnije i biatlonu.

Višegodišnji je prvak Hrvatske u biatlonu i član juniorske i seniorske reprezentacije Hrvatske u skijaškom trčanju i biatlonu.

Prestanku aktivnog natjecateljskog skijanja od 1985. postaje trener u svom matičnom klubu u Mrkoplju. U svojoj trenerskoj karijeri Marijan je odgojio mnoge generacije skijaša koji su postali stalni reprezentativci u skijaškom trčanju i biatlonu, a isto tako sudionici najznačajnijih skijaških natjecanja, svjetskih prvenstava i olimpijskih igara od kojih je Jakov Fak na Zimskim olimpijskim igrama 2010. godine u Vancouveru osvojio brončanu medalju.

Marijan Petrović jedan je od pokretača i osnivača biatlonskog sporta u Hrvatskoj. U svom gotovo četrdesetogodišnjem skijaškom djelovanju, osim treniranja i vođenja tajničkih poslova u svom klubu, bio je i trener hrvatske mlade reprezentacije u biatlonu, zatim predsjednik Komisije za natjecanja Hrvatskog skijaškog saveza, član stručne komisije istog saveza, član Nordijskog odbora Hrvatskog skijaškog saveza, član Izvršnog odbora Biatlonskog saveza Hrvatske, kao i član Izvršnog odbora Skijaškog saveza Primorsko goranske županije.

Treba reći da je Marijan za svoj dugogodišnji skijaški rad više puta nagrađivan pa je tako 2007. dobio priznanje za najuspješnijeg sportskog djelatnika Skijaškog saveza Primorsko goranske županije, a godinu kasnije 2008. proglašen je najuspješnjim sportskim djelatnikom u Primorsko goranskoj županiji. Od općine Mrkopalj dobio je posebno priznanje za dugogodišnji skijaški rad.

Marijan Petrović je trener i tajnik kluba, što daje posebnu specifičnost u radu ovom skijaškom i biatlonskom stručnjaku. Dvojna dužnost omogućava mu lakši pristup natjecatelju. On je naprsto, pored roditelja, jedna vrsta i odgajatelja sportaša. Svjestan je važnosti zadatka koji mu je u dvojnoj dužnosti nametnut, osobito kada je riječ o mlađim dobnim skupinama, kada dvojna dužnost ima ogromnu težinu i značaj za razvoj mладог čovjeka.

O kakvom se skijaškom i stručnjaku radi kada je Marijan Petrović u pitanju dovoljno govori činjenica da je bio jedan od prvih trenera Jakova Faka, da je jako mnogo doprinio njegovom stasanju, u najznačajnijim godinama za sportaša kada se iz djeteta formira čovjek.

Rad Marijana Petrovića, odnosno njegova dvojna uloga, nadmašuje granice djelovanja isključivo sportskog razvoja mладog sportaša jer se prenosi i urana u ostale aspekte života mладe osobe.

Stoga Marijan s ponosom ističe da su i njegovi sinovi krenuli njegovim putem. Aktivno se bave skijanjem, od kojih je mlađi Mislav prvak Hrvatske i pobjednik hrvatskog kupa u skijaškom trčanju, a stariji Domagoj je prvak Hrvatske i pobjednik hrvatskog kupa u biatlonu i član hrvatske juniorske reprezentacije.

Ova sportska obitelj i njihovi rezultati najbolji su dokaz one narodne poslovice koja kaže da jabuka ne pada daleko od stabla. Može se bez pretjerivanja reći da obitelj Petrović u punom smislu ispunjava svoju sportsku misiju.

RIJEČ AUTORA

Nakon izlaska iz tiska prošle godine monografije o svim nositeljima olimpijskih medalja pod nazivom „Hrvatska i olimpijska odličja”, u planu Komisije za izdavačku djelatnost Hrvatskog olimpijskog odbora za ovu godinu bila je planirana i kao što vidite realizirana knjiga o svim trenerima i izbornicima koji su vodili hrvatske medaljonoše do olimpijskog trona. Bez strogo zadanih kriterija koji se nalaze na početku knjige, rekli bismo „pravila igre“, bilo bi veoma teško upustiti se u ovakav autorski i izdavački projekt. To se posebno odnosi na medalje osvojene u pojedinačnim sportovima gdje smo dali značaj i treneru koji je u matičnom klubu sportaša najviše doprinio u njegovoj sportskoj karijeri, koja je imala za vrhunac olimpijsku medalju.

Možda će netko reći zašto se nije na isti način pristupilo kod trenera koji su stvarali sportaše u njegovu klubu i za medalje u kolektivnim sportovima. Gdje bi nas to odvelo? Trebali bi za svakog od dvjesto i više sportaša pronaći trenera koji mu je u karijeri najviše doprinio, a to je nemoguće. Zato smo se odlučili upravo za ovakav pristup. Možda će netko reći, trebali ste ipak izdvajati pojedine parove, ali onda bi došli na red dvojac s kormilarom, potom četverac, osmerac i nikad kraja. Zato smo izdvajili samo parove koji su bili iz Hrvatske, a za vrijeme bivše države suigrač mu je bio iz drugog kraja Jugoslavije. Mislim da smo u ovom dijelu učinili maksimum i što je bilo moguće. Svaki drugi pristup doslovce bi doveo projekt u pitanje.

Na knjigu „Kovači hrvatskih olimpijskih odličja“ odlučili smo se najviše iz razloga što su olimpijske igre jedino veliko natjecanje gdje isključivo samo sportaši dobiju medalje. Zato je u naslovu knjige riječ kovači, jer su treneri u radu s medaljonošama doista „kovali“ olimpijska odličja, a u konačnici jer je to logičan nastavak knjige o osvajačima medalja.

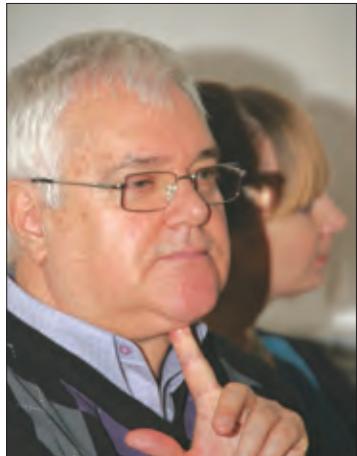
I ova knjiga ima veliki broj suradnika, stoga im se i ovom prigodom zahvaljujem na trudu i pomoći. U prvom redu, kao i na prethodnoj knjizi, hvala najviše Anti Drpiću i Juri Ozmecu, mogu reći čelnicima Komisije za izdavaštvo HOO i „čelnicima“ ove knjige. Svakodnevni kontakti, razgovori, dogovori, savjeti dvojice mojih prijatelja Jure i Ante, bili su mi neohodni da ovakav jedan, mislim, vrlo značajan projekat za hrvatski sport dovedemo do kraja. Hvala i mojim višegodišnjim prijateljima i suradnicima Darku Dujmoviću, Robertu Kučiću, Igoru Kramarsichu, Miji Grabovcu, Petru Lovriću, Mladenu Cukrovu, Miru Podrugu, Ivi Bonkoviću, Vinku Bajroviću, Zoranu Musturu, Marku Nadalinu, Branku Lovriću, Nebojši Hampameru, Siniši Vitezu, Dragi Mariću, Željanu Krniću, Ivici Čavki, Toncu Vlašiću te uvaženim damama Daniri Nakić Bilić, Niki Fleiss, Ani Popović i Herci Ganza Čaljkušić.

Hvala i ovog puta mojim nadređenim na radnom mjestu, u prvom redu Špiru Žižiću, direktoru Doma Zvonimir u Solinu, gradonačelniku Grada Solina Blaženku Bobanu i tajniku Anti Ljubičiću.

Na kraju posebno i veliko HVALA svim junacima ove knjige što su svojom stručnošću iskovali hrvatska olimpijska odličja.

Jurica Gizdić

POGOVOR

Prva ideja za pisanje ove knjige bila je da Jurica Gizdić napiše biografije "100 najboljih hrvatskih trenera". On je i napravio popis trenera koji su, po njegovom mišljenju, zaslužili da im životopisi budu u knjizi.

Ja sam taj popis, sa zamolbom da budu i recenzenti knjige, dostavio dvojici naših uglednih trenera od kojih me jedan odmah odbio s obrazloženjem: "Znaš li ti koje su to sujete i koga čete i po kojim kriterijima staviti na prvo mjesto?", dok je drugi obećao svaku vrstu pomoći, ali pod uvjetom da njegovo ime ne bude ni među recenzentima ni među stručnim konzultantima.

Naravno da sam prijatelju i autoru knjige Jurici Gizdiću odmah prepričao razgovor s priznatim trenerskim autoritetima koji je u meni pobudio sumnju da li je inzistiranje na popisu od "100 najboljih trenera" najpametniji izbor. Jurica će napisati i 200 biografija ako treba, ali po kojim kriterijima "razvrstati trenere" i s kojim početi? "Ma, s onim od kojega je sve počelo - Franjom Bučarom" - razriješio je dilemu u jednom od brojnih telefonskih razgovora Jurica Gizdić koji se u to vrijeme intezivno bavio završetkom knjige "Hrvatska i olimpijska odličja".

"Što misliš o naslovu „Kovači hrvatskih olimpijskih odličja“? U njoj bi onda dali sve izbornike, trenere, njihove pomoćnike, članove stručnih stožera i trenere koji su najviše pridonijeli njihovoj karijeri" - bio je novi prijedlog Jurice Gizdića koji je u sebi sadržavao i jasne kriterije po "kojima se ulazi u knjigu".

S takvim kriterijima složila su se i oba moja prijatelja trenera čije se biografije nalaze u knjizi, ali poštujemo njihovu želju da ne budu među recezentima.

Uz najzaslužniju osobu za izlazak ove knjige Juricu Gizdića koji je bio na čelu "solinske ekipe", u kojoj su svoj posao sjajno obavili grafički urednik Zoran Jurić i lektorica Marija Gizdić, bezrezervnu podršku u realizaciji tiskanja knjige dali su članovi Komisije za izdavaštvo i nakladničku djelatnost HOO-a, od predsjednika Jure Ozmeća do članova Saše Ceraja, Ratka Cvetnića, Marka Čurkovića, Borisa Mesarića, Ane Popovčić te tajnice Komisije Radice Jurkin kao i članovi Vijeća HOO-a koji su uz čelnike HOO-a Zlatka Matešu i Josipa Čopa napravili sve da HOO bude nakladnik knjige koja je ponos autora ali i cjelokupne trenerske struke.

Ante Drpić,
glavni i odgovorni urednik

BIBLIOGRAFIJA

- * Marjan Flander: "Razvoj rukometa u Hrvatskoj", Rukometni savez Hrvatske, Zagreb, 1986.
- * Zoran Kovačević: "Vukovi iz Tuškanca", Grafički zavod Hrvatske, Zagreb, 1988.
- * Grupa autora: "Hrvatski nogometni savez, 80. obljetnica", Hrvatski nogometni savez, Zagreb, 1992.
- * Zvonimir Magdić: "Legende zagrebačkog nogometa", Spot, Zagreb, 1996.
- * Drago Marić: "Povijest Zadarske košarke 1930. – 1995.", Zadiz, Zadar, 1996.
- * Drago Marić: "Pola stoljeća Plivačkog kluba Zadar", Zadiz, Zadar, 1997.
- * Fredi Kramer: "Croatia – nogometni klub", NK Croatia, Zagreb, 1999.
- * Pavao Jerolimov: "Olimpizam i Zadrami", Narodni muzej Zadra, Zadar, 2000.
- * Damir Škaro: "Velikani Hrvatskog sporta", Golden marketing, Zagreb, 2001.
- * Vasa Stojković - Dragan Krstić: "600 utakmica reprezentacije Jugoslavije", Sport, Beograd, 2003.
- * Đorđe Perišić: "Naši olimpijci od Stockholma do Solt Jejk Sitija", DTA Trade, Beograd, 2003.
- * Vasa Stojković: "Klub poznatih u fudbalu Srbije i Crne Gore 1903-2005", Sport, Beograd, 2005.
- * Herci Ganza Čaljušić: "Spomenica HVK Gusar 1914. – 2004.", Split, 2004.
- * Marko Nadalin: "Golmani za sva vremena 1920-2000, Grafopapir, Šabac, 2004.
- * Zoran Kovačević – Milorad Bibić: "Zlatna košarka Mirka Novosela", Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb, 2004.
- * Nogometni leksikon, Grafički zavod Hrvatske, 2004.
- * Mario Garber: "Svi splitski olimpijci", Slobodna Dalmacija, Split, 2005.
- * Vinko Bajrović – Milorad Bibić: "Od Starog placa do vrha Europe", Slobodna Dalmacija, Split, 2005.
- * Fredi Kramer: "Sveto ime Dinamo", Topical, Zagreb, 2006.
- * Radica Jurkin Lugović – Zdenko Jajčević – Ante Drpić: "Na putu olimpizma", HOO, Zagreb, 2006.
- * Zdenko Jajčević: "Olimpizam u Hrvatskoj", Libera Editio, Zagreb, 2007.
- * Mario Garber: "Športsko društvo Mornar Split 1949. – 2009. 2009, ŠD Mornar, Split
- * Fredi Kramer – Dražen Pinević: "Hrvatski rukomet", Topical, Zagreb, 2009.
- * Mario Garber: "Svi Jadranovi ljudi 1920. – 2010.", ŠD Jadran, Split, 2010.
- * Grupa autora: "Stoljeće hrvatskog vaterpola", Hrvatski vaterpolski savez, Zagreb, 2010.
- * Jurica Gizdić: "Hajdučka škatula" (reprezentativci, treneri, predsjednici), HNK Hajduk, Split, 2011.
- * Jurica Gizdić: "100 godina Hajduka", HNK Hajduk, Split, 2011.
- * Fredi Kramer: "Zagrebački olimpijci", Topical, Zagreb, 2011.
- * Radi ca Jurkin Lugović – Ante Drpić: "Hrvatska olimpijska obitelj", HOO, Zagreb, 2011.
- * Jurica Gizdić: "Hrvatski reprezentativci i izbornici", Hrvatski nogometni savez, Zagreb, 2012.
- * Željko Laloš: "Povijest delničkog športa", Grad Delnice, Delnice, 2013.
- * Jurica Gizdić: "Hrvatska olimpijska odličja", Alfa d.d., Zagreb, Zagreb, 2013.
- * Dajana Jašić: "Biti trener", vlastita naklada, Split, 2013.

NOVINE - ČASOPISI - ARHIVI

* Povijest sporta * Povijest hrvatskog športa * Novo doba – Split * Jadranski šport – Split * Jadranska pošta – Split * Slobodna Dalmacija – Split * Narodni sport – Zagreb * Sportske novosti – Zagreb * Vjesnik u srijedu – Zagreb * Oslobodenje – Sarajevo * Sport – Beograd * Vjesnik – Zagreb * Tempo – Beograd * SN revija – Zagreb * Super sport – Zagreb * Nogomet – Zagreb * Pressing – Split * Olimp – Zagreb * Jutarnji list – Zagreb * Večernji list – Zagreb * Novi list – Rijeka * Arhiv autora * Arhiv Marka Nadalina * Arhiv Hrvatskog športskog muzeja – Zagreb * Arhiv Muzeja športa u osnivanju – Split

FOTOGRAFIJE

Hvala svim fotoreporterima koji su godinama snimali trenere nositelja olimpijskih medalja, a čije se fotografije dijelom nalaze u knjizi: Ognjenu Alujeviću, Nikši Antoniniju, Jadranu Babiću, Maksimu Bašiću, Vojku Bašiću, Robertu Beloševiću, Matku Biljku, Anto Boroviću, Tomislavu Brandtu, Renatu Brandolici, Admiru Buljubašiću, Siniši Burazeru, Pavle Cajzeku, Ivi Čaljušiću, Anti Čizmiću, Andri Damjaniću, Zvonimiru Doganu, Tomu Dubravcu, Vladimиру Dugandžiću, Nenadu Dugom, Josipu Ercegoviću Sudcu, Miru Gabeli, Ronaldu Goršiću, Peri Grabovcu, Iliju Guberini, Peri Gudiću, Ivani Ivanović, Zlatku Ivuliću, Anti Jelaviću, Darku Jelineku, Tinu Juriću, Stanku Karamanu, Vjekoslavu Karuzi, Milivoju Keberu, Duji Klariću, Feđi Klariću, Hrvaju Knezu, Matiji Kokoviću, Damiru Krajaču, Gordjanu Laušiću, Krešimiru Lediću, Dragi Lipiću, Marku Lukiniću, Zoranu Mariću, Radiši Mladenoviću, Frani Moriću, Marku Nadalinu, Željku Pajvotu, Paunu Paunoviću, Milanu Paviću, Jozi Petriću, Tončiju Plazibatu, Joško Ponošu, Jakovu Prkiću, Draženu Raosu, Miroslavu Raosu, Slavenu Raosu, Josipu Regoviću, Pjeru Rojiću, Domagoju Sabljaku, Damiru Senčaru, Dragi Sopti, Radi Strikiću, Mariju Strmotiću, Sanjinu Strukiću, Vladimiru Susiću, Borisu Šimiću, Stjepanu Šimiću, Alfonsu Šodanu, Goranu Štenzlu, Jošku Šupiću, Mariju Todoriću, Robertu Valaiju, Anti Verzottiju, Nikoli Viliću, Boži Vukičeviću, Slobodanu Županoviću, Rencu Kosinožiću, Studiju Hrg i drugima.

Hvala i izvještajnim agencijama: TASS, Tanjug, DPA, EFE, UPI, Reuters, CROPIX, HINA, AP.